virtual-project.eu

Adam Foulds

ÎN GURA LUPULUI

ADAM FOULDS

ÎN GURA LUPULUI

Original: *In the Wolf's Mouth* (2014)

Traducere din limba engleză de:
GRAAL SOFT

virtual-project.eu

2019

Există mereu un timp al inocenței.
Nu există însă un loc.

Wallace Stevens,
The Auroras of Autumn

PROLOG

Păstorul

1926

Se aplecă ușor, își apucă pușca de la spate și o îndreptă spre pradă. Urmări potârnichea care plutea în miriște. Rămase acolo, respirând greu în zăpușeala aceea. Ținti și trase. Pasărea fu luată prin surprindere și tresări speriată, de parcă cineva apăruse din senin în viața ei. Focul răsună cu ecou peste întreaga vale și cioara care până mai devreme se rotise deasupra lor zbură strigând. Angilù își aminti de ceilalți păstori din zonă, care probabil că tresăriseră speriați de împușcătura lui. Potârnichea începu să dea din aripi, parcă sperând în continuare că avea să fie în siguranță, dar în timp ce Angilù se îndreptă spre ea, mișcarea deveni din ce în ce mai slabă, iar odată ce ajunse la ea, pasărea părea să fi renunțat la luptă, cu ciocul deschis, cu ochii mici îndreptați spre soare.

Luă pasărea, iar vântul îl lovi din plin când se îndreptă cu ea spre vârful dealului, spre coliba sa, cu catârul său încărcat și cu oile care se cățărau pe stânci, la păscut. Se așeză la umbră și începu să jumulească pasărea, iar penele ei frumoase alunecară la picioarele lui. După ce îi dezgoli pielea asemeni unei femei dezbrăcate, puse mâna pe cuțit și îi despică burta, scoțându-i măruntaiele. Era numai bună de gătit. Perfect. Avusese noroc cu potârnichea aceea, altfel ar fi fost nevoit să mănânce din nou brânză sărată, pâine stătută și melci, asta dacă s-ar fi sinchisit măcar să-i strângă de pe jos. Sau ierburi sălbatice care creșteau pe o pajiște din apropiere. O vedea deja în fața ochilor, sub razele soarelui, cu ierburile acelea care adiau în bătaia vântului.

Luă pasărea, îi rupse pieptul și o puse pe foc. Tăie carnea și o mâncă direct de pe cuțit. Roase oasele mai mici și începu să sugă din cele mari.

În sat avusese parte de o iarnă blândă, alături de ceilalți săteni. Ploaia rece hrănise pământul întunecat. Dar se bucura să fie din nou singur, departe de vorbe și obligații, departe de

familie, rivalități și răutăți. Celorlalți păstori li se făcea dor de casă, dar el era încă tânăr și necăsătorit. Se simțea câteodată singur, bineînțeles, iar copil fiind urâse singurătatea, simțindu-se prizonier în dealurile acelea, izolat de lumea reală, trăind cu spaimă în suflet din cauza hoților și îndatoririlor sale. Pe atunci, obișnuia să aranjeze pietre în jurul colibei în formă de chipuri, obișnuia să petreacă ore întregi vorbind cu ele. Deja nu mai făcea asta, dar locul acela se schimbase cumva. Simțea o prezență acolo, plutea ceva în aer, poate fantoma trecutului său.

În timp ce soarele apunea, își îndreptă privirea spre umbrele care se prelingeau pe dealuri, umplând valea. Privi mai apoi stelele. Catârul dispăru în întuneric, apoi oile. Dar vântul nu se domoli o clipă, împânzind zarea.

În dimineața următoare, Gino își mână turma spre est, spre coliba lui Angilù, pentru ca acesta să îi audă chemarea în bătaia vântului. Angilù își duse mâna la gură și strigă:

— Cine tot cântă acolo? Cânți de parcă ai fi un câine turbat.

Urmară câteva clipe de tăcere, după care se auzi glasul lui Gino.

— Cine tot cântă acolo? Cânți de parcă n-ai avea dinți în gură.

Continuară să-și arunce insulte unul altuia.

— Habar n-ai să cânți. Du-te la școală în Palermo să înveți.

— Ba tu habar n-ai să cânți. Du-te la școală în Monreale.

— Când te-ai născut în spatele ușii, am crezut că ești un câine mort.

— Când te-ai născut în mijlocul drumului, ai împânzit locul cu duhoarea ta.

Continuară să-și cânte, până ce Gino se îndepărtă.

A doua zi, la răsăritul soarelui, Angilù își văzu catârul dând din urechi și ridicându-și capul. Ridică privirea spre vale și zări un bărbat apropiindu-se călare. Văzu umbra impunătoare a calului prelingându-se pe pietrele din fața lor, pufnind sub greutatea bărbatului care îl mâna. Unul dintre străjerii pășunilor. Prințul obișnuia să-i aleagă după statură și după cum aveau să arate în uniforma lui. Angilù știa prea bine cine era bărbatul care se îndrepta spre el. Rămase locului, în așteptarea lui.

În cele din urmă, Angilù ridică privirea spre silueta impunătoare a calului și a bărbatului din fața sa și zări sabia care atârna la șoldul străjerului, penele din pălăria lui care se

unduiau în bătaia vântului. Calul se foi în loc, împungându-și copitele în pământ.

— În seara asta, zise străjerul, ar fi mai bine să lăsăm soarta să decidă.

Angilù încuviință.

— Și-o fac cu mâna lor, răspunse el. Luna n-o să răsară pe cer în noaptea asta.

— Ce motive ai avea să-ți faci griji?

Angilù ridică o piatră de pe jos și o prinse în palmă.

— Vin să ia sau să dea?

— Mai contează?

Angilù rămase în tăcere.

— Vin să ia, zise străjerul.

— Câți vin?

— Pui cam multe întrebări.

Calul făcu un pas în spate, iar Angilù ridică privirea. Simțea privirea străjerului îndreptată asupra sa. Ostașul își aprinsese o țigară, una scumpă, cu un miros dulceag.

— Hai să spunem că dacă n-o să se întâmple nimic, șeful n-o să fie prea încântat, zise străjerul.

— Înțeleg, răspunse Angilù, aruncând pietricica pe jos. Înțeleg.

Străjerul își scoase pălăria și își șterse sudoarea de pe frunte.

— Nu-ți mai bate capul. Îți faci prea multe griji. Totul e stabilit. Te vom găsi mâine-dimineață.

— Dumnezeule.

— E mai bine pentru reputația ta dacă îi lași să te lege.

— Dar de ce? N-au mai făcut-o până acum. De ce să facă una ca asta? Dumnezeule mare.

— Nu ți-am spus să nu-ți mai bați capul? Presupun că le e teamă că cineva de la primărie e cu ochii pe ei. Nu mai e ca pe vremuri. E mai bine așa.

— Da, e mai bine așa, repetă Angilù.

— Atât am avut de spus, zise străjerul, aruncându-și țigara pe jos, țigară care ateriză ușor la picioarele lui Angilù. Angilù se întrebă dacă nu cumva străjerul aștepta să vadă dacă avea să o ridice de pe jos.

Străjerul apucă frâiele calului și îl mână spre vale, dar calul se împotrivi în primă fază, oprindu-se pe picioarele din față. Angilù

îl urmări traversând valea, urcând celălalt deal, după care se făcu nevăzut la orizont.

Întunericul înconjura pajiștea din toate părțile, iar cerul era presărat cu mii de stele strălucitoare în noaptea aceea fără lună. Vântul astâmpăra focul. Angilù nu avea altceva de făcut decât să aștepte.

Când îi auzi în cele din urmă apropiindu-se, ieși în întâmpinarea lor. Auzi mai mulți pași în jurul său, dar nu reuși să-și dea seama câți erau. Se împrăștiară în toate direcțiile. Angilù se simțea prins la înghesuială. Exact așa dorea să-l vadă ceilalți, lângă foc, răsărind din flăcări. Voia să îi facă să înțeleagă că nu avea să li se împotrivească. În fața lui apăru un bărbat, iar Angilù îi întoarse spatele, ca să nu-i zărească chipul, ca să nu știe. Bărbatul nu spuse nimic, ci îi legă mâinile la spate. Simți în răsuflarea lui mireasma aceea dulceagă, înțepătoare, de vin roșu. Probabil că se ospătaseră bine acasă la cineva în Sant'Attilio, înainte să pornească la drum. Bărbatul se aplecă să îl lege la glezne, dar se răzgândi.

— Întinde-te pe spate și ridică picioarele.

Angilù făcu întocmai. În timp ce bărbatul acela începu să-i lege funia în jurul gleznelor, Angilù fu luat pe neașteptate de plăcerea pe care o trezi în el gestul acela din partea străinului. Era ca și cum cineva avea grijă de el. Îl duse cu gândul la aceeași grijă cu care obișnuia mama lui să îi tundă părul.

După ce îl legă, bărbatul dădu să plece.

— Stai! strigă Angilù după el. Stai! Du-mă în coliba mea! Dar bărbatul nu se întoarse din drum, iar Angilù se văzu nevoit să se târască asemeni unei omizi, pe lângă focul arzător, ca să ajungă în siguranța colibei sale. De acolo auzi mai multe strigăte, îi auzi mânând oile cu biciul în întuneric, auzi animalele behăind, fugind.

După un timp, își terminară treaba și se așternu tăcerea. Se mai auzeau doar rafalele vântului și oile rămase care încălecaseră speriate stâncile. Și, brusc, catârul său dădu buzna în colibă, furios și zgomotos. Ce animal bleg. Se întinse pe o parte, ca să nu stea cu spatele pe mâini și ridică privirea spre focul aproape stins, spre cenușa albă care plutea ușor spre stele. Încercă să se relaxeze și, ușor, ușor, reuși să adoarmă, făcând abstracție de crampele chinuitoare din picioarele legate.

Se trezi înainte de răsăritul soarelui și își întinse brațele și picioarele, după care rămase locului, privind spre orizontul roșiatic. În timp ce soarele se înălță pe cer, simți mireasma aceea de rouă, mirosul ierbii din jurul colibei sale în căldura soarelui. Era însetat, dar nu vedea cum ar fi putut să deschidă butoiul de apă fără să se verse peste tot. Poate că ar fi putut să-l bea pe tot. Ar fi vrut și să se ușureze. Dar cum? Se întinse pe burtă și începu să se târască spre butoiul cu apă, după care se ridică ușor și se așeză cu spatele la butoi, ca să îl poată atinge. Reuși să găsească dopul, îl apucă și îl trase concentrat, milimetru cu milimetru. Când reuși în cele din urmă să îl scoată, se întoarse cât putu de repede pe podea, își duse gura spre apa curgătoare și își lipi buzele de gura butoiului. Rămase acolo ca un bebeluș care sugea la pieptul mamei sale, înghițind apa aceea care începu să îi umple stomacul. În cele din urmă își dezlipi buzele de butoi, iar apa îl lovi din plin în față, după care se dădu la o parte. Părul îi era acum ud, murdar, plin de praf. Se târî spre pragul ușii și se așeză acolo, așteptând să fie descoperit.

Angilù aruncă o privire spre dealuri. Nu zări pe nimeni acolo. Nicio mișcare. Își îndreptă ochii spre orizontul în nuanțe de albastru și rozaliu, sperând să zărească pe cineva. Nicio mișcare. De-abia se iveau zorii zilei. Catârul său alungă mușteleu cu coada. Angilù avea mare nevoie să se ușureze, dar îi era imposibil să-și mute mâinile în față. Ar fi putut să încerce să se întindă pe spate, cu acel cuțit ascuns, dar era sigur că cineva avea să apară cât de curând. Se târî înapoi la umbra colibei sale, găsi un colțișor uscat și se instală acolo.

Se trezi cu o imagine puternică în minte, un izvor țâșnind dintr-o stâncă. Nu mai avea de ales. Reuși să-și scoată cuțitul de la curea, îl apucă bine în mână, îndreptând tăișul spre frânghie, după care se întinse pe spate peste el. Începu să se legene ușor, strivindu-și degetele, simțind lama cuțitului pătrunzând frânghia, simțind vârful cuțitului în piele. Se împinse în călcâie ca să-și lase toată greutatea corpului pe lamă, iar când simți frânghia slăbită, se roti pe față și trase cât putu de brațe; după trei astfel de încercări, reuși să se elibereze și se târî pe mâini în afara colibei. Căzu pe jos, își scoase pantalonii și se ușură într-un șuvoi puternic.

Soarele deja se ridicase pe cer. Uitaseră de el. Angilù urlă cât îl ținură plămânii, pe silabe:

— Nenorociților!

Se târî înapoi în coliba lui inundată și dezordonată, luă cuțitul și își tăie funia din jurul gleznelor. Își simțea brațele slăbite. Degetele îi tremurau. Văzu praful de pe podea, urmele stăruințelor sale. Înfipse dopul în butoi și îl ridică în brațe. Își luă pistolul și urcă pe catârul trist și răbdător și porni spre moșie ca să îl anunțe despre oile furate pe însuși bărbatul care poruncise ca acestea să fie furate.

Când se urcă pe catâr, simți o durere usturătoare în spate. Își duse mâna la spate și simți câteva picături de sânge acolo unde se tăiase în cuțit. Își mână catârul, bătându-l ușor pe gât, iar acesta porni la drum sub greutatea stăpânului său.

Sant'Attilio se așternu la picioarele lui, apărând din toate părțile. Angilù zări în spatele unei coline casa moșierului, în apropiere de palat, printre măslini, cu zidurile sale înalte. În spatele unui alt deal, zări satul Sant'Attilio în toată splendoarea lui; o înșiruire de acoperișuri galbene, gri-cenușii și roșii, biserica albă, drumul pustiu și palatul de la capătul satului.

Cunoștea atât de bine locul acela, fiecare nume, fiecare om, fiecare secret.

Se îndreptă direct spre casa moșierului ca să scape de-o grijă. Ajuns în fața porții, se dădu jos de pe catâr și îl trase de hățuri după el printre frunzele argintii ale măslinilor acelora la care ținea atât de mult. Ajunse la ușa de la intrare și sună la sonerie. Auzi un zgomot metalic venind din interiorul casei și și-l imagină speriat pe moșier înaintând hotărât prin întuneric, venind din ce în ce mai aproape. Ușa se deschise brusc. Moșierul se uită de sus la el, cu țigara în mână, după care aruncă o privire în zare. Bărbatul era îmbrăcat într-o pereche de pantaloni și o cămașă albă. Angilù își aminti de praful din părul lui, de hainele sale murdare, de cămașa lipită de spate, pătată cu sânge uscat. „E mai bine pentru reputația ta".

— Domnule, să știți că aseară..., dădu Angilù să spună.

Cirò Albanese părea plictisit. Ridică mâna, făcându-i semn lui Angilù să-i spună povestea aceea pe care o cunoștea deja atât de bine.

— Aseară, începu Angilù din nou. Tâlharii. Oile. Mi-au furat aproape toate oile.

— Câte ți-au furat?

— Nu știu… Angilù nu știa ce ar fi trebuit să spună. Nu putea să spună „Nu le-am numărat pentru că am presupus că-ți vor spune ei”. Așa că zise: Nu le-am numărat.

— Nu le-ai numărat.

— Nu.

— Dumnezeule. Bine. Întoarce-te în coliba ta. Nu vorbi cu nimeni din sat. M-ai înțeles. Vorbesc eu cu prințul, zise moșierul, după care făcu un pas în spate și îi închise ușa în față.

Angilù ar fi vrut să meargă spre casă la mama lui, să se spele, să mănânce un pic, să găsească o alinare și un sfânt nou pentru lănțișorul de la gâtul lui pentru că îi era teamă că cel pe care îl avea în prezent începuse să-și piardă puterile. Dar primise o poruncă, așa că se urcă pe catârul său, îl lovi ușor în pântece cu călcâiele și continuă să-l lovească până ce animalul porni la drum, purtându-l departe de casa părintească pe care o lăsă în urma lui. Îl purtă spre un lung șir de zile cufundate în arșiță și tăcere, în culorile soarelui de amiază, în nopți cu stele și cu luna aceea ascuțită pe cer. Își mână cu biciul oile rămase, iar acestea fugiră la picioarele lui, speriate, blegi, puturoase. Angilù se opri și la fel făcură și ele, slăbite, privindu-și propria umbră, de parcă ar fi vrut să se târască în ea. Angilù le mână spre chipurile lui de piatră. Aruncă o privire spre ele și parcă le auzi vorbindu-i. Doar că nu reușea să înțeleagă ce încercau să-i spună. Era o chemare întunecată, greu de deslușit, dar atât de puternică. Era ca și cum chipurile îl recunoscuseră, iar chemarea aceea avea ceva de-a face cu rușinea pe care o simțea, cu faptul că se simțea folosit și neajutorat, uitat de lume. Oare ce încercau să îi spună să facă? Prinse în palmă sfântul slăbit de la gâtul său și începu să se roage.

Ajunseră în cele din urmă într-o vale plină de cactuși, iar oile coborâră în vale, fugind spre ei. Ajunseseră în partea de vest a moșiei, în zona primejdioasă. Aici nu aveai de-a face cu hoți prietenoși. Hoții aceștia furau ca să aibă ce să vândă, ba chiar ca să aibă ce să mănânce. Nu avea încotro decât să doarmă iepurește pe timpul zilei și să încerce să stea de pază noaptea, cu pistolul aproape.

Petrecu niște zile bune acolo, înainte să se întâmple ceva, prea multe zile pentru ca un om să îl vadă și să dea de veste că ajunsese acolo, așa că deja nu-i mai era frică atunci când îl văzu

venind, presupunând că nu le păsa. Ba chiar începuse să doarmă ore întregi noaptea, o hotărâre pe care o luase într-o zi în care se apucase să strângă melci. Îi ridică ușor de pe jos, îi aruncă în traista sa, după care se întinse la umbră, lăsându-se pradă somnului. Se trezi ca să descopere că micuții săi prizonieri încercau în zadar să se elibereze. Se târau cât puteau de repede, cu picioruşele întinse, cu ochii aceia micuți, țintiți spre libertate. Angilù începu să râdă și îi ridică din nou, dezlipindu-i de pe pietre, iar râsul acela îl invadă, lăsându-l liniștit și vesel. Începu să râdă când se imagină pe sine însuși în vârful dealurilor, își imagină creștetul capului de sus, așa cum i l-ar vedea Dumnezeu și își spuse că, la naiba, fie ce-o fi. După care își șterse lacrimile de pe obraji.

Veniseră devreme, tocmai ce adormise. Le văzu siluetele întunecate în lumina lunii și strigă:

— Mi-au mai rămas doar treisprezece oi! Celelalte mi-au fost furate. Nu valorează nimic. Urmă o scânteie puternică, cineva sări în praful de la picioarele lui și căzu pe burtă, cu mâinile la ceafă.

— Nu trageți! Nu vă fac nimic! Nu trageți!

Dar ei traseră din nou un foc de armă. Zări prin întuneric fumul focului de armă și îl auzi pe catârul său țipând, clătinându-se pe picioare și căzând în genunchi. Sângele țâșni din bietul animal în ritmul inimii sale, șiroaie de sânge și se auzi de parcă o fântână sau un bazin s-ar fi vărsat pe pământ. Catârul tresări, mârâind și pufnind, încercând să se ridice în picioare. Angilù văzu cum capul îi căzu spre spate, în timp ce sângele continua să-i țâșnească din gât.

— De ce ai făcut asta? urlă el, scoțându-și pistolul. Unul dintre bărbați trase un foc, chiar lângă el. Angilù îndreptă pistolul spre una dintre siluetele grăbite și trase. Bărbatul căzu la pământ. Îl nimerise. Urmă un șir de înjurături, două noi focuri de armă venind de nicăieri, pași grăbiți. Angilù trase din nou. Îi zări cu capetele plecate, cu mâinile ridicate, fugind prin întuneric până ce dispărură în noapte.

După care, Angilù rămase de unul singur cu bărbatul acela pe care îl împușcase și care se stingea ușor. Angilù era blestemat, uitat de toți, iar norocul îl părăsise. Sfântul lui nu mai avea nicio putere. La lumina lunii, îl privi pe bărbatul care zăcea pe jos, lângă o baltă de sânge, cu brațele și cu picioarele atârnându-i

asemenea unei păpuși aruncate pe jos. Îl auzi suspinând, văitându-se. Angilù nu știa ce să facă. Așa că începu să cânte ca să-i acopere vocea. Cu gândul la bărbatul care zăcea la picioarele lui, se trezi dintr-odată în peștera minții lui muribunde, auzindu-l cântând pe bărbatul care îl omorâse. Era un sentiment înfiorător. Dar ce altceva ar fi putut să facă? După o vreme, i se păru că nu mai aude nimic în afară de sunetul propriei sale voci, așa că se opri din cântat. Tăcere. Tâlharii dăduseră bir cu fugiții. Zări la orizont munții, luna. Catârul său mort. Un bărbat mort.

Totul se sfârșise. Nu mai rămăsese nimic. Iar Angilù nu mai avea ce să facă, cum să schimbe șirul lucrurilor. Știa că fuseseră morți și înainte, auzise focurile de armă, auzise poveștile acelea, dar el avusese norocul să fie întotdeauna la adăpost, ascuns printre dealuri. Dar acum, moartea îl ajunsese din urmă. De data aceasta, era obligat să ia parte la ea. Viața lui se sfârșise. Se simțea singur acolo, prin întuneric, cu privirea îndreptată înainte, cu gâtul expus la vânt. Cu greutatea lumii atârnându-i pe umeri. Atârnând greu. De parcă nu avea de gând să-i dea niciodată drumul.

La lumina slabă a lunii, Angilù se apropie ușor de trupul bărbatului, să vadă dacă nu cumva îl recunoștea. Nu o făcu. Bărbatul avea o formă a capului foarte distinctivă, o figură lunguiață și îngustă, cu o bărbie ascuțită, cu barbă. Ochii deja îi erau retrași în orbite. Printre buzele deschise îi zări dinții galbeni, surprinzător de lungi, ca ai unei oi. Angilù lăsă a-i scăpa o înjurătură. Bărbatul acela avea o mamă, o mamă care urma să-și ducă mâinile la cap atunci când avea să afle, care avea să-și strângă în palmă mătăniile, suspinând în brațele fiicelor ei. Probabil că deja aflase.

Angilù știa că trebuie să plece, să îi povestească cuiva tot ce se întâmplase. Trebuia măcar să plece de acolo, pentru ca banditii să vină să ia cadavrul. Își luă arma, traista și biciul, își strânse oile la un loc și le mână pe lângă catârul care zăcea mort pe pământ, în drum spre sat. Dacă plecau acum, fără să facă nicio oprire, ar fi putut să ajungă în sat până când se lăsa noaptea.

La răsăritul soarelui, două păsările li se alăturară, două codobaturi care veniseră să vâneze insectele care se adunau după oi. Le zări fluturându-și coada gălbuie, scoțând ciripitul

acela puternic, repetitiv. Treceau ușor deasupra lor, după care aterizau pe pământ, menținându-se la distanță de Angilù și de animalele lui, aterizând la jumătatea drumului dintre foame și teamă.

Cirò Albanese merse călare până într-un sat din apropiere ca să stea de vorbă cu bărbatul acela, un bărbat masiv, burtos. Alvaro Zuffo, cu hainele lui modeste, cu prezența lui subtilă, trecea lăsând un gol în urma sa, oriunde se așeza. Orice scaun părea să fie un tron pentru el. Cirò îl găsi la umbra acoperișului barului din piața centrală. Bărbatul acela avea un fel atât de delicat de a-și fuma țigara. Pufăia ușor, cu țigara în mână, cu degetele depărtate. Obișnuia să vorbească scurt și la obiect. Despre păsări. Câini care latră. Pietre. Pescari. Obișnuia să vorbească în proverbe. Dar numai când Cirò menționă afișele care împânzeau orașul, se enervă și vorbi fără ocolișuri. Purta în el o furie mare și intensă, care părea să îl istovească asemeni unei boli. Închise ușor ochii. Cirò știa deja că nenorocitul acela, cu față de catâr, numise un fascist în funcția de guvernator al Siciliei, ceea ce dusese la dispariții, la chinuri, la întreruperea ordinii lucrurilor. Ceea ce însemna că decizia lui Cirò era cât se poate de înțeleaptă. Doar că Cirò nu știa că luase o decizie, ci credea că venise să primească un sfat. Bărbatul îi spusese încotro s-o apuce, la meșterul de sicrie din port, care obișnuia să aranjeze astfel de lucruri. Îl avertiză să nu spună nimic nimănui, nici măcar soției sale, ci doar să plece de îndată la drum.

Angilù sună hotărât la ușa moșierului. Dar nu auzi nimic, așa că sună din nou. Tăcerea plutea de partea cealaltă a ușii. Răsuflă ușurat pentru o clipă. Era de unul singur. Nu se întâmplase nimic. Se întoarse printre măslini, spre coloanele porții principale. Zări în depărtare o mașină sport, într-o nuanță lucioasă de verde-închis, acoperită de praful de pe drum. Lângă mașină observă un bărbat înalt, îmbrăcat într-un costum maroniu, cu pantofi de piele în culori aprinse.

Bărbatul îl văzu la rândul lui și îi întâlni privirea. Angilù și-ar fi dorit să nu-l vadă. Ar fi trebuit să se ascundă. Nu avea niciun chef să dea nas în nas cu prietenii moșierului. Își feri privirea și ieși pe poartă, ca un simplu țăran.

Bărbatul îl întrebă în italiană:

— Nu e acasă?

Angilù îi răspunse așa cum se cuvenea, în siciliană:

— Nu a răspuns nimeni la ușă, zise el, după care dădu din nou să plece.

— Ce treabă ai cu el? îl întrebă bărbatul acela înalt, apropiindu-se de el. Avea chipul în formă de triunghi, avea barbă și mustață, un nas ascuțit și sprâncene bine arcuite. Veni spre el, cu mâinile în buzunarul pantalonilor eleganți, în carouri.

— Am… ceva de discutat cu el, vreau să-i spun despre turma mea.

— De ce nu-mi spui mie, dacă el tot nu e acasă?

— Domnule, ar trebui să plec…

— Dar el nu e acasă. Spune-mi mie ce ai de spus.

— Îmi pare rău, domnule, zise Angilù, scărpinându-se în cap. Trebuie să stau de vorbă cu…

— Cu ce te ocupi? îl întrebă bărbatul acela, fără să-și ia ochii de la el, făcând un pas spre el în timp ce Angilù încerca în zadar să plece.

— Sunt păstor pe moșie.

— Am înțeles, zise bărbatul, zâmbind. Și știi cine sunt eu?

— Nu, domnule. Nu știu.

— Asta e vina mea, răspunse bărbatul, scoțând cu o mișcare elegantă din buzunarul de la haină un ceas auriu. Verifică să vadă cât era ceasul, după care îi închise carcasa aurie. Dar asta o să se schimbe. Eu sunt prințul tău, să știi. Lucrezi pentru mine.

— Îmi pare rău, domnule. Nu am… V-am văzut o singură dată, copil fiind, la seceriș…

— După cum spuneam, e doar vina mea. Am petrecut prea mult timp în Palermo, ca un prost. Ce treabă ai cu Albanese?

— Noaptea trecută eram pe dealuri cu oile mele. Pe dealurile de vest, dealurile dumitale, iar tâlharii au venit să mi le fure, mi-au împușcat catârul, au încercat să mă împuște și pe mine, așa că n-am avut încotro, trebuia să mă apăr, Domnul mi-e martor… așa că am tras un foc în întuneric și l-am nimerit pe unul dintre ei. Încă zace mort acolo. Ceilalți au dat bir cu fugiții. Mi-am lăsat oile la ieșire din sat.

— L-ai împușcat pe unul dintre ei.

— Da, Dumnezeu să mă ierte. L-am lăsat acolo. E mort.

Își aminti dinții aceia lungi în lumina lunii. Ochii îngropați în orbite. Muștele care roiau în jurul cadavrului. Mama bărbatului.

— Înțeleg. Ai procedat corect. Ai dat dovadă de curaj. Câți ani ai? Pari un copil, zise el, punându-i mâna pe umăr. Hai cu mine. Aș vrea să mai stăm de vorbă.

— Să vin cu dumneata? Cu aia? întrebă Angilù, făcând semn spre mașina sport.

— Da, da. Cu aia. Albanese nu e acasă. Cred că e mai bine așa. Hai, vino. Hai să mergem.

Așa că prințul Adriano îi deschise ușa, iar Angilù se așeză pe scaunul din față, strângându-și între genunchi arma și traista. Prințul închise portiera, trecu repede prin fața mașinii, trase cu putere de maneta de metal și porni motorul. Angilù rămase surprins să vadă un prinț care nu se ferea să depună un asemenea efort fizic. Prințul intră apoi în mașină, se așeză la volan, trase de câteva mânere, după care, fără niciun efort omenesc sau al vreunui animal, nici măcar cu puterea vizibilă a unui tren, porniră la drum, traversând gropile așezați pe scaunele comode din piele, în drum spre palatul prințului.

Angilù nu mai păsise niciodată într-o clădire atât de mare, era chiar mai mare decât biserica. O văzuse, bineînțeles, de nenumărate ori de aproape sau din vârful dealului. Cunoștea prea bine forma acoperișurilor simple, întinse, marginile de streșini, cele două părți care se împreunau asemeni carapacelor unui crab, decorate cu mai multe statuete, grădina din spatele palatului, dar nu făcuse niciodată legătura dintre mărimea din exterior și imensitatea dinăuntru. Prințul păși înaintea lui, pe sub tavanul înalt, pictat pe alocuri cu imagini cu nori și îngeri, iar de-o parte și de cealaltă a coridorului, zări camere imense în care ar fi putut să încapă familii întregi.

Un câine mare, cu blană groasă, se grăbi să vină în întâmpinarea lor. Prințul îl mângâie ușor, iar câinele porni înaintea lor, mergând pe picioarele lui lungi și subțiri. Întoarse capul, cu gura deschisă, ca să se asigure că îl urmau. Animalul acela era la el acasă. Locuia în acel palat.

Prințul îl conduse pe Angilù într-o cameră, îl invită să ia loc, după care se duse în fața unei oglinzi de mărimea unei mese imense, iar Angilù îl văzu și se lăsă pe spate, cu tunsoarea lui elegantă cu tot. Oglinda avea o ramă groasă, frumos decorată, cu mici îngerași grăsuni în colțuri, ca niște muște învelite în miere. Câinele se instală pe un covor, fără să-și ia ochii de la stăpânul lui. Scaunul lui Angilù era incredibil de moale, de parcă

ar fi plutit în aer. Îl încercă o senzație ciudată, de parcă nu mai simțea nimic în jurul lui. Căldura insuportabilă și vântul în care obișnuia să trăiască dispăruseră, departe de locul acesta pustiu, fără aer. Aruncă o privire în jurul său, analizând mobilierul lustruit, culorile care îl înconjurau și, de-abia atunci, își dădu seama că prințul continuase să îi vorbească în tot timpul acesta. Se părea că bărbatul acela înalt și elegant nu contenea să-i aducă laude lui Angilù, și nu numai: toți păstorii erau extraordinari, ei reprezentau adevărata Sicilie, cea antică și clasică. Cândva demult, cineva scrisese o poezie despre păstorii din Sicilia. Angilù dăduse dovadă de mult curaj când alesese să-și apere turma din ghearele bandiților, și acum venise rândul prințului să o facă, să se întoarcă din Palermo ca să-i poarte de grijă propriei sale turme. Acum, că fasciștii veniseră la putere, lucrurile aveau să fie diferite. Oamenii așa ca Albanese, care se puneau între prinț și oamenii săi, exploatându-i pe toți, nu mai aveau ce căuta în povestea asta. Prințul îi oferi lui Angilù o țigară dintr-un tutun franțuzesc fin. O nouă senzație atât de ciudată. Fumul trecu prin gâtul lui Angilù într-un mod foarte delicat, suav și ușor, ca și când nu ar fi fumat.

— Uite ce am să fac, îi spuse prințul. Am să-ți dau un cadou, un legământ, dacă vrei. Așteaptă o clipă, zise el, ieșind din cameră. Angilù rămase singur cu câinele, în tăcere. Câinele stătea în continuare întins pe covor, cu ochii umezi, odihnindu-și botul lung pe lăbuțe. Angilù se întrebă ce fel de mirosuri simțea câinele venind spre el. Miros de oi, melci, praf de pușcă, miros de sânge, de catâr, de ierburi, de sudoare.

Brusc, auzi câțiva pași grăbiți. Câinele ridică grumazul. Angilù aruncă o privire în jurul său și zări un copil în pragul ușii, o fetiță cu doi ochi mari și negri, cu un ten palid, bolnăvicios. Un copil ce nu avea voie să stea în soare, dar care nu cunoscuse niciodată foamea. Era îmbrăcată cu o rochie care îi aluneca în falduri groase. Rămase în pragul ușii și scoase un zgomot ușor, de parcă ar fi vrut să spună ceva, uitându-se cu doi ochi mari și curioși la străinul acela. O servitoare apăru grăbită în urma ei – o femeie cu un lănțișor cu ceas la gât, care atârna pe pieptul rochiei sale negre. Toată lumea știa cât era ora în locul acela. Servitoarea îl zări pe Angilù și făcu o mișcare scurtă din cap, ce se voia a fi mai degrabă o încercare de a-și ascunde șocul decât

dorința de a-l saluta pe străinul acela murdar care aștepta în salonul prințului. O luă pe fetiță de mână și plecă cu ea.

Prințul se întoarse. Ținea ceva micuț în mână, ca o lanternă.

— Poftim, zise el. Întinde mâna.

Angilù făcu întocmai. Prințul îi oferi un inel de aur care, chiar dacă părea mic, cântărea greu. Aurul arăta atât de delicat, de parcă ar fi putut să-l taie.

— E din timpul romanilor, nu e la fel de străvechi ca meseria ta, dar ți-l ofer. L-am luat chiar zilele trecute de la un negustor din Smyrna.

— Nu știu ce să zic…

— Poți să le arăți și oamenilor din sat, să le spui că a fost un cadou din partea mea, că m-am întors. N-o să mai existe niciun moșier care să intervină între mine și săteni, n-o să mai cumpere nimeni autoritate în licitații ilegale, n-o să se mai ajungă la violențe și intimidări, profitul pământului n-o să mai ajungă în buzunarele moșierului și apropiaților lui.

Angilù încuviință, știind prea bine că nu avea să arate inelul nimănui. Trebuia să îl țină ascuns, urmând ca, într-o bună zi, să găsească o cale prin care să-l vândă.

— Iar noi doi o să ne mai întâlnim, îi spuse prințul. Ai să mă ajuți să mă familiarizez cu pământul meu. Vezi tu, vreau să mă înveți tot ce știi.

•

Cirò Albanese intră în casă cu mâna întinsă, cu degetele pipăind peretele, simțind materialul acela mătăsos. Trei generații trăiseră în casa aceea. Îi cunoștea forma, sunetele, știa unde era răcoare sau unde se păstra căldura pe timpul iernii. Copiii lui aveau să crească în casa aceea. Ar fi trebuit deja să aibă copii, ca să nu ajungă pe mâna băieților fratelui său. Se îndreptă spre micuța cămară, de unde luă o sticlă de ulei de măsline. Se uită lung la ea, ridicând-o în dreptul ferestrei ca să îi vadă mai bine culoarea. O deschise și luă o gură sănătoasă. Zări o luminiță verde-aurie. Simți lichidul acela care îi alunecă pe gât, gustul ușor picant. Își linse buzele alunecoase, savurând orele întregi în care trudise la uleiul acela, lumina soarelui și munca, roadele copacilor.

Se duse apoi în dormitor și deschise raftul acela, din care scoase banii, pe care îi puse în două buzunare diferite, după care mai îndesă câțiva în căptușeala de la haină. Împături

frumos o batistă și o băgă în buzunar. Se privi în oglinda fumurie a măsuței de toaletă și își pieptănă părul, își aranjă reverul de la sacou și manșetele.

Nu lua nimic la tine. Nu spune nimic nimănui. Du-te.

Mai mulți oameni începuseră să dispară. Ăsta era adevărul. Viața lui devenise insuportabilă. Oamenii îi știau numele. Așa că nu avea încotro, trebuia să plece. Și era mai bine pentru el să facă așa, să își ia soarta în propriile mâini. Era în joc propria sa viață.

O găsi pe soția lui la masa din bucătărie, cu părul prins, ca să nu-i intre în ochi, o zi ca oricare alta, la șase luni de la nuntă. Teresa era o femeie micuță și voluptuoasă, de parcă ar fi fost pusă cap la cap, pe fugă, cu lăcomie. Aceasta, deasupra celeilalte și deasupra celeilalte și a celeilalte. Sânii, burta, fundul. O apucă de talie și își odihni chipul la gâtul ei.

— Dragule, chiar nu pot..., zise ea, dându-și la o parte bretonul din ochi cu încheietura mâinilor acoperite în făină. Ce elegant ești, îi spuse, iar el o sărută pe gură. Ea se foi la început, după care se dărui în brațele lui. El își împinse limba în gura ei, atingându-i ușor dinții din față, după care se retrase.

— Am ceva de lucru, zise el. Ne vedem mai târziu. Ce mâncăm la cină? întrebă el, aruncând o privire pe deasupra umărului ei.

— Vei vedea, răspunse ea.

Câteva ore mai târziu, Cirò reușise să-l găsească pe meșterul de sicrie în portul orașului. Își luă răgaz să fumeze o țigară, să-și adune gândurile, cu ochii la apă. Făcea ceva important. Îi era chiar teamă. Zări vasele mari care pluteau pe apă și pescărușii grăsuni care zburau deasupra lui. Auzi vocile docherilor prelingându-se ușor, fără ecou, pe suprafața apei. Cirò era originar din Sicilia. Pentru el, marea reprezenta un loc ciudat, primejdios, orbitor, pe care nu reușea să-l înțeleagă. O călătorie spre locuri invizibile. Marginea pământului, capătul lui.

Își aruncă țigara și bătu la ușă. Le spuse numele prietenului comun, care îl trimisese pe el aici. Ei încuviințară. Un băiețel îi oferi o ceașcă de cafea în timp ce o așteptă pe văduva înlăcrimată să-și termine de făcut comanda și să plece. Femeia își șterse lacrimile de pe obraji cu o batistă neagră și reuși printre suspine să negocieze un preț bun. Era o femeie înfiptă, iar Cirò zâmbi. După ce femeia plecă, închiseră ușa în urma ei și

îi arătară lui Cirò sicriul și cum funcționau încuietoarele și balamalele din interior, plăcile care deschideau aerisirea. Falsificară câteva documente cu numele și adresa unei familii. Aveau să-l treacă în acte drept unchiul lor. Îi spuseră să se ușureze, după care să intre în sicriu. Se duse în spatele clădirii și încercă să se ușureze, dar nu putu să o facă. Se întoarse în încăpere, se cățără pe un scaun, după care intră în coșciug. Era puțin îngust pentru umerii lui lați, dar în rest nu era nicio problemă. Rămase întins acolo, cu privirea îndreptată spre tavanul de lemn, spre chipurile lor îndreptate asupra lui.

— Poți să deschizi încuietoarea doar la cinci ore după ce începi să simți mișcările valurilor, îi spuseră ei. După care ieși pur și simplu din sicriu și te alături celorlalți. O să fii un simplu pasager.

Îi puseră apoi capacul cu șuruburi false. El închise și deschise sistemul de aerisire. Funcționa. Putea să respire. Câteva clipe mai târziu, se simți ridicat în aer și pus pe un cărucior. Începu să se simtă în siguranță prin întunericul acela, calm și simplu. Nu se mai simțise atât de protejat de ani de zile. După zile întregi, în care se agitase să pună totul la punct, în mare secret, dându-le instrucțiuni oamenilor săi, venise momentul să se relaxeze. Mișcarea valurilor îl liniști, astfel încât Cirò Albanese aproape că deja adormise când îi încărcară sicriul pe corabia aceea cu destinația America.

PARTEA I

Africa de Nord

1942

1.

Dăduse aici de o lume intactă, ca un vis din copilărie. După ani întregi de război și niciun semn în afară de privirile insistente ale numeroaselor femei tinere necunoscute de pe câmp, fete aduse cel mai probabil din Birmigham și Coventry, care își vedeau de treabă în tăcere, prea departe ca să le poată vedea bine. În Londra erau adăposturi, saci de nisip, parcuri împânzite cu militari, ferestre acoperite și amplasamente de artilerie. Aici, nimic, doar copaci prin care intrau razele de soare și din care răsuna ciripitul păsărilor, mireasma pământului care emana prin căldura aceea înăbușitoare. Will porni la drum cu același mers cu care obișnuia să se întoarcă acasă de la secție. Era ciudat cât de bine se mulau simțămintele lui în locul acela. Știa că, odată ce avea să dea colțul, avea să simtă mireasma usturătoare a râului chiar înainte să-l vadă. Vedea deja în fața ochilor înșiruirea aceea de pietre rotunde, ierburile care se zăreau printre curenții de apă. *Pe malul unui râu.* În spatele umărului său stâng, la câteva mile distanță, se zărea forma unui fort din perioada epocii de fier, unde obișnuise să se joace cu fratele său în copilărie, duelându-se cu el pentru victorie. Aici totul era în continuare neatins, la locul lui, un peisaj de țară sincer și viguros. Era ca și cum traversa primele pagini ale unei viitoare biografii, cu geanta pe umăr.

Will hotărî să evite drumul prin sat și se îndreptă spre pădure. Tatăl lui îi spusese că era o pădure tânără, că nu avea mai mult de o sută de ani. Arăta ca o dumbravă, una foarte ordonată. Copacii aceia subțiri, plantați la distanțe egale, îl duceau întotdeauna cu gândul la un decor bine pus la punct. Când nu

bătea vântul, dumbrava avea o tăcere aparte, de parcă s-ar fi aflat într-o încăpere goală.

— Unde crezi tu că mergi?

Will tresări speriat, iar când se întoarse îl zări pe Ed, fratele său, îmbrăcat cu haina sa de vânătoare, cu pușca pe umăr.

— Ed, pentru numele lui Dumnezeu.

Ed îi zâmbi, după care veni să-i strângă mâna.

— Nu m-ai auzit, așa-i?

— Nu, nu te-am auzit.

— Mai că mi se pare ciudat că tu ai fost în instruire și nu eu.

Ed era mereu pus pe năzbâtii. Îi plăcea să meargă la vânătoare și avea și un talent înnăscut pentru asta, o calitate pe care Will o invidia adesea, în timp ce alteori o batjocorea. Ed obișnuia să intre brusc într-o cameră, fără să spună nimic, cu toate simțurile la pândă, după care să iasă pe ușă fără să spună nimic, zâmbind. Tatăl lor avusese același fel de a fi, cu toate că fusese un bărbat extrem de inteligent, un gramatician desăvârșit înăuntru și un adevărat sportiv afară, mereu călare pe cal, rumen în obraji, cu sufletul la gură, cu sudoare pe frunte. Un simplu profesor, tatăl lui, fusese invitat să se alăture vânătorii, după ultimul război, de unde se întorsese cu o medalie, cu cea mai importantă medalie. Doar în astfel de situații, Will avea ocazia să zărească unele sclipiri ale eroismului misterios al tatălui său, subiectul acela despre care nu se vorbea niciodată. Era un fel de învălmășeală calculată, cu mișcări precise și liniare. Ed era altfel. Mai puțin contemplativ, mai puțin mânat de rațiune, ci pur și simplu un element mobil în lumea copacilor, a animalelor, a apei. Will nu ar fi știut cum să se descrie pe sine însuși. Nu era un sportiv înnăscut, chiar dacă era îndeajuns de eficient și puternic. Când sărea la atac, știa exact, pragul dintre rațiune și acțiune, mintea lui fiind cea care îi mâna trupul. Nu credea că ar fi trebuit să bage de seamă, gândul acela îl făcea să se simtă cumva necinstit. Mișcările lui erau eficiente, dar prea inventate. Era ca și cum ar fi jucat un rol.

— De ce nu te duci la pescuit? îl întrebă Will. Nu văd ce ar mai fi de vânat. Nu mă aștept să mai găsesc ceva în pădure, acum că raționalizarea asta îi obligă pe toți să pună capcane și să iasă cu pușca la vânătoare.

— Da, doar că nimeni nu cunoaște pădurile acestea mai bine decât mine, zise Ed, după care își deschise haina de vânătoare ca să îi arate iepurele care atârna în partea stângă, cu dinții aceia lungi, cu ochii întredeschiși. Și ar mai fi și asta…, spuse el, scoțând cu grijă o pasăre din buzunarul din față.

— Poftim. Un sitar. În timp ce restul lumii nu mai știe cum să mai schimbe gustul conservelor de carne.

Will luă pasărea din mâna lui Ed. Capul atârna pe degetele lui Will, sub greutatea ciocului lung, cu gâtul rupt. Trupul acela firav era călduț încă, penele încă îi străluceau asemeni aripilor unei păsări vii. Will observă cum toate simțurile începuseră să i se trezească la viață, întors acasă după săptămâni întregi de instruire, antrenamente cu arme de foc, diagrame, adăposturi precare și mâncare groaznică.

— E un cadou de bun venit foarte frumos, zise Will.

— Nici vorbă, răspunse Ed, după care luă din nou pasărea, îi strânse aripile și o băgă înapoi în buzunar.

— Nu lași nimic de la tine. Ai de gând să o vinzi pe piața neagră?

— Nu, răspunse Ed, iritat. O să i-o dau mamei. Probabil o s-o mănânci la cină, sub formă de plăcintă.

— Mama te-a trimis după mine?

— Nu. Habar n-are că vii, cum să mă trimită după tine?

Câteva clipe mai târziu, ieșiră din pădure, iar copacii umbroși făcură loc râului, soarelui din spatele lor și pajiștilor care se întindeau la picioarele lor.

Will își îndreptă privirea la orizont.

— Ah, ce frumos.

— Te bucuri că te-ai întors acasă?

— Nu stau mult.

Se depărtară ușor de albia râului, iar după câțiva pași ajunseră pe o alee. În drum spre casă, de o parte și de cealaltă a potecii, copacii pitici erau încărcați de păsări micuțe, iar ramurile erau împodobite cu flori sălbatice în nuanțe de albastru și violet.

Odată ce se aflară în grădina din fața casei, Will strigă:

— Mamă! Mamă! După care ocoliră casa și intrară prin ușa din spate. De îndată ce se găsi în casă și își aruncă geanta lângă cizmele, bastoanele și umbrelele de la intrare, Will se simți pătruns de mireasma familiară a locului aceluia. Era o

combinație de multe lucruri: covoare, câini, lemn, grădină, mirosul de umezeală din pivniță, prea subtile ca să poată diferența între ele. Era mai mult o stare de bine, o viață. Locul acela îi amintea de vacanțele de vară, de prezența tatălui său, de moartea tatălui său. O lume intactă.

— Mamă! Unde ești?

O găsi în bucătărie, deasupra mesei, cu mâinile sprijinite de o parte și de cealaltă a ziarului.

— Surpriză!

— Ah, da, ce surpriză. Ia te uită cine a venit acasă. William al Arabiei, zise ea, punându-și ochelarii pe cap, după care își deschise brațele spre el, fără să se miște din loc. Îl enerva la culme acuzația aceasta usturătoare de emulație. De parcă T.E. Lawrence era singurul bărbat din lume care se apucase să învețe arabă, care pornise la război. Se apropie de ea, iar ea îl apucă de umeri cu mâinile ei roșii. Probabil că avusese de lucru în chiuvetă. Îi privi chipul emoționat, ochii umezi și obosiți, care nu mai vedeau bine, obrajii care atârnau greu. Îl strânse la pieptul ei și îi sărută fruntea.

— Să înțeleg că ai supraviețuit instructajului?

— La exterior arăt bine, nu-i așa?

— Destul de bine.

— Câțiva dintre ceilalți băieți și-au rupt mâinile și picioarele la cursurile de motociclism.

— Cursuri de motociclism?

Mânați de vocea sau de mirosul lui, câinii se grăbiră și ei să vină în bucătărie. Will se aplecă mai întâi spre Rex. Câinele din rasa The King Charles spaniel se așeză pe lăbuțe și începu să dea din coadă, iar Will îl mângâie după urechi. Când vorbea cu câinii avea o voce anume, un ton răspicat, entuziast, jucăuș.

— Ia te uită la tine. Ia te uită. Teddy, labradorul negru, începu să umble la picioarele lui, cu botul deschis, încercând să își strecoare capul sub mâna lui Will. Vai, ești și tu aici? Da, băiete. Da, Teddy. Și mie mi-a fost dor de tine. Da, chiar mi-a fost dor de tine.

Will se așeză pe vine și își duse degetele prin blana bogată, unsuroasă de pe ceafa lui Teddy și simți limba umedă și caldă a lui Teddy pe bărbia sa.

— Nu-i agita, dragule.

— Sunt câini, mama. Așa de agitați sunt ei mereu. Da, la voi mă refer. Chiar la voi. Animăluțe prostuțe. Sunt pur și simplu bucuroși să mă revadă.

— Și zici că și-au rupt mâinile și picioarele pe motociclete.

— Au căzut de pe ele. Trebuia să urcăm cât mai repede în vârful dealului, să facem un ocol, după care, să pornim din nou la vale. Doar că ne-au tăiat frânele ca să ne fie mai greu. Au căzut pe capete. Și îi zic „Inteligență”.

— Chiar așa? Ia te uită.

Will ridică privirea și îl văzu pe Ed întinzându-și prada pe masă, sitarul cu aripile larg deschise și iepurele inert, cu blana sfâșiată.

— Fiul numărul doi îți aduce toate aceste comori.

•

Și, într-adevăr, mama lui pregăti plăcintă la cină, iar gustul cărnii aceleia delicate de sitar, cu savoare de înserare și frunze căzătoare, și al iepurelui suculent se pierdu sub aluatul oribil, cu gust de margarină. Mâncară pe întuneric, fără lumina lumânărilor, ca să facă economie. Prin ferestre se prelinse o lumină violetă care acoperi încăperea ca o ceață densă, făcând tapetul să strălucească. De-abia atunci își dădu Will seama cât de obosit era acum, că instructajul său ajunsese la final, la fel ca multe alte lucruri, acum că urma în cele din urmă să plece la război, chiar dacă mama lui încă nu îl întrebase nimic despre asta. În clipa aceea, de parcă i-ar fi citit gândurile, mama lui spuse:

— Am sperat ca războiul ăsta să se sfârșească înainte să te târască și pe tine după el.

Will se ridică în picioare, îngrozit:

— Doar nu vrei să-mi ratez șansa.

— Cred că m-aș putea obișnui cu ideea.

— Orice bărbat vrea să lupte, zise Ed, pe un ton solemn, iar Will izbucni în râs.

— Tocmai tu spui asta?

— Băieți, liniștiți-vă.

— E îndatorirea mea, înțelegi? Trebuie să-mi fac datoria. Tata m-ar fi susținut.

— Nu ai de unde să știi asta, răspunse mama lui Will.

— Ce te face să crezi că nu m-ar fi susținut?

— Pentru că ești fiul lui.

— Știu. Într-un mod foarte academic. În fine, am fost chemat pe frontul de luptă.

Mama lui ridică privirea și se uită la el cu ochii aceia mici, umezi, cu un nod în gât.

— Chiar așa?

— Da.

— Și?

Reacția aceea nu era cea pe care și-o dorise. Cea pe care o merita, cu araba și cu ambiția lui. Unul dintre ofițerii care îi făcuseră instructajul, un individ viclean și priceput, care părea să lupte exact în războiul pe care și-l dorea, care avea prieteni în bucătărie și care avea obiceiul de a scuipa la finalul propozițiilor condiționale, îl avertizase:

— Trebuie să ai ochi albaștri ca să-ți dea o funcție bună, îi spusese el, fumându-și țigara rulată chiar de el. Ascultă la mine. O să ajungi la coșul de gunoi, la fel ca restul. Ofițerii trebuiau să aibă o anumită înfățișare, iar Will nu se încadra în tipare. La cei 180 de centimetri ai lui, era brunet, avea ochii închiși la culoare, un cap rotund, frumos și un centru de greutate scăzut. Era atât de nedrept. În sinea lui era un bărbat înalt, umblat prin lume, ambițios.

Bărbatul pe care Will mersese să îl vadă, cel care stătea așezat la ultima masă dintr-un șir de birouri, bărbatul care avea să-i decidă soarta, se uită lung la teancul de documente, prin ochelarii lui mici, grohăind ușor, ca un porc. Bărbatul ridică în cele din urmă privirea și spuse:

— Se vede că ai multe merite. Te pricepi la limbi străine. Am să te pun în Serviciul de Securitate.

Adică în coșul de gunoi.

Will își duse mâna la cap.

— Domnule, dacă nu vă supărați, eu speram să fac parte din Operațiunile Speciale. Vedeți dumneavoastră…

— Trebuie să ne facem datoria, îl întrerupse bărbatul, vrând parcă să-i termine fraza, acolo unde ne cheamă ea.

Și, astfel, Will ajunsese să se umilească, așa cum spusese că nu avea de gând să o facă niciodată.

— Domnule…

— Da?

— Domnule, nu știu dacă ar trebui să menționez acest lucru, dar tatăl meu a luptat în ultimul război și…

— Da?

— A avut merite deosebite. A primit medalia Victoria. Iar eu…

— Ah, minunat. Ai face bine să-i calci și dumneata pe urme.

Personalul unității în care fusese repartizat Will suna ca o glumă. Un englez, un galez și un evreu… și, după cum era de așteptat, Will descoperi că al său comandant era un ofițer înalt, cu ochii albaștri, cu păr blond, mai tânăr cu câțiva ani decât Will, un canotor de la Oxford, un tip prietenos, fără păreri personale și complet nepregătit.

— Și, brusc, suntem toți soldați, îi spuse el lui Will. Pare de necrezut, nu ai zice? Doar că nu erau soldați. Nu chiar. Singurul pericol care îl păștea pe Will în Serviciul de Securitate era să petreacă toată durata războiului păzind o bază aeriană britanică, fără să facă absolut nimic.

Will se întrebă dacă să împărtășească toate aceste detalii cu mama lui când aceasta îl întrebă din nou:

— Și?

— Nu e cazul să-ți faci griji. O să rămân prin preajmă, deocamdată. Ne ocupăm de chestiuni de protecție. În Securitate.

— Dar asta nu e treaba poliției?

În clipa aceea Ed se dădu mai aproape de el, așteptându-i reacția.

Will ar fi vrut să-i arunce paharul în față mamei sale, ba chiar își imagină cum ar fi alunecat apa din pahar, direct pe chipul ei. Astfel de gânduri îi treceau uneori prin minte și în compania altor persoane, să-și ridice pur și simplu paharul și să-l arunce în fața celui care îl provoca. Nu ar fi fost niciodată în stare să facă una ca asta, dar în astfel de clipe, gândul acela era atât de clar și de satisfăcător, că nu avea încotro decât să se abțină.

— Asta o să fie îndatorirea mea până mă vor trimite pe front.

După masă, dădură drumul la radio, îndreptându-și ușor capetele spre lumina aparatului, spre vocile acelea, privind în gol, spre covor sau la mâinile din poală, în timp ce mama lui începu să coasă, trecând acul prin material, trăgând ușor de ață. Câinii se plimbară agale prin încăpere, întinzându-se pe covor și ridicându-se din nou. Will îl chemă pe Teddy la el și îl bătu ușor pe cap. Radioul trezea în Will o chemare la acțiune și implicare, o stare fizică de foame, un gol și o alertă în mușchii săi încordați. Era cât de poate de alert. Trecuse prin multe în ultimii

ani: vești de pe frontul de luptă, o geografie parțială, arzătoare, a războiului, lideri și haos, victorii și înfrângeri. Și propagandă, desigur. Nu aveau de unde să știe ce se întâmpla în realitate, însă Will și inteligența sa, cultura și simțul său cinic reușeau să-și dea cu presupusul. Știrile de la radio erau atât de încărcate de posibilități, puse sub semnul întrebării de tot ce nu se spunea niciodată, de tot ce nu se confirma despre bătălii, despre teroare și despre exaltare.

Acele simple laude victorioase nu se comparau deloc cu felul în care Will ajunsese să-și închipuie că erau în realitate. Războiul era întins și veșnic tulburător. Era loc pentru cineva așa ca Will, cu priceperea lui independentă. Will putea să facă mișcări elegante și decisive din nimic. Voia să fie în mijlocul acțiunii. *Lângă el și cu el și în el.*

După ce se terminară știrile și începu segmentul muzical, Will se ridică în picioare și se îndreptă spre biroul tatălui său.

Încăperea aceea avea un aer aparte. Copertele cărților. Pliurile verticale ale draperiilor albastre. Biroul acela impunător, cu prespapierul său, cuțitul pentru scrisori cu mâner elegant. Cu sugativa și cu tăvița de lemn. Și canapeaua aceea unde murise tatăl lui Will.

Undeva, într-un sertar, zăcea medalia aceea pe care tatăl lui nu o scotea niciodată la lumină. Tăcerea aceea a încăperii era la fel ca tatăl lui Will. Înainte să vorbească, își ducea întotdeauna mâna la gură, tușind ușor, dregându-și glasul. Uneori, Will avea senzația că biroul acela gol era pe punctul de a face același lucru, că avea să-și dreagă ușor vocea și să spună ceva scurt și la obiect, ceva cutremurător. Moartea tatălui său venise cu un presentiment înfiorător. Tatăl lui se întorsese de la vânătoare după ce calul îl aruncase din șa. Fusese o căzătură destul de gravă. În seara aceea se așezase palid la masă, cu o zgârietură adâncă, roșiatică pe obraz, în dreptul nasului. Era la fel de zgâriat și pe frunte. Ed îl întrebase ce i se întâmplase.

— Ce naiba crezi că s-a întâmplat?

— Dragule…

— Ce-ți bagi nasul unde nu-ți fierbe oala? Ce întrebare stupidă. Am o durere cruntă de cap. Dumnezeule.

După care se aplecă și vomită pe covor, chiar la picioarele sale. Rămaseră toți acolo, așteptând să termine, să scoată tot răul din corp. Teddy se apropie ușor de el și începu să miroase.

Tatăl își îndreptă spatele și luă o gură de apă.

— Nu vă mai uitați așa la mine. E clar că nu mi-e bine. Mă duc să mă întind puțin.

Așa că se ridică în picioare și se îndreptă spre birou. O jumătate de oră mai târziu, mama lui Will îl găsi mort pe canapeaua din birou. Mort pe vecie, un bărbat care de-abia dacă schimbase două vorbe cu propriii săi copii. Will avea, desigur, multe amintiri pe care încă le prețuia, dar bărbatul acela care știuse întotdeauna mai multe decât spusese dispăruse pentru totdeauna.

Will se apropie de raftul cu cărți. Căuta ceva delicat și care să îi ajute intelectul. Lucretius despre natura universului? De ce nu? Avea strălucirea și cutezanța aceea elegantă ca o descriere a lumii, corpuri sclipitoare în spațiu. Era ceva deosebit. Să-i citeze alții pe Cicero și Virgiliu. O lectură în latină avea să-i țină mintea activă. Will avea să se bucure de cartea aceasta, de poeziile în arabă. Volumul lui Lucretius era îmbrăcat într-o copertă pătrățoasă, de culoare verde. Înăuntru găsi însemnul ex-libris al tatălui său, cu scrisul lui delicat, vertical. Henry Walker, 1921.

Începu să o citească în noaptea aceea, în dormitorul copilăriei sale cu tavan jos, intenționând să țină minte cuvintele pe care nu le știa, ca să le caute mai târziu.

Dimineața trase draperiile. Era o zi normală, luminoasă, nici urmă de sclipirea din ziua de dinainte, ceea ce aproape că era o ușurare. Lumea era un loc mai real, mai practic. După care observă la fereastră înșiruirea de balonașe. Uitase complet de ele, sau cel puțin așa i se păruse, dar ar fi putut în orice clipă să schițeze poziția lor exactă. Fusese un element magic al copilăriei sale, un locușor prin care lumina trecea altfel, strălucind puțin. Făceau parte din camera lui, din lumea lui. Copil fiind, aproape că le simțise cumva în interiorul său, o senzație de entuziasm în capul pieptului. Balonașele acelea făceau legătura dintre camera lui și râu, de parcă ferestrele lui ar fi fost făcute din plăci care imitau suprafața râului. Râul acela maroniu și credincios, care părea pus pe treabă. Balonașele din fereastră îl făceau întotdeauna să se gândească cu nostalgie la casa părintească, la peisajul acela, ori la copilăria sa, chiar înainte să plece de acolo. La început i se păruse ceva poetic, dar curând își dădu seama că ceva sumbru înconjura acel

sentiment, ceva apăsător, până își dădu seama că era vorba despre teamă. Viața lui, oricât de prea puțin incitantă fusese ea până acum, era totuși o chestiune detaliată, complicată. Pentru el, în felul lui, era ceva prețios. Nu voia să o piardă.

Plecă de la fereastră și se apropie de micuța etajeră cu cărți din camera sa, vopsită într-o nuanță de alb și prin care se vedeau urmele pensulei. Cum să aventuri pentru băieți. *Alice. Vântul printre sălcii.* Ah, da. De-abia atunci își dădu seama că doar la asta se gândise de la întoarcerea sa acasă. *Pe malul unui lac. Lângă el și cu el și pe el și în el.* Copil fiind, iubise cartea aceea, cu desenele sale micuțe, înghesuite unele lângă altele, împreunate asemeni unor cuiburi menite să găzduiască personajele. Da, poate că era sentimental, dar nu-i păsa.

În dimineața aceea, la micul dejun, Will îi spuse mamei sale că urma să plece la îndatoririle lui, iar aceasta rămase în tăcere. Își mestecară cu greu hrana aceea tare și apoasă de franzelă și praf de ou – da, până și aici la țară ajunseseră să mănânce praf de ou – după care mama lui se făcu nevăzută. Will se obișnuise să îi interpreteze tăcerile, mai ales cele din perioada ei de văduvă îndurerată și știa prea bine ce însemna tăcerea aceea. I-ar fi fost îndeajuns un rămas-bun scurt, stoic, doar că ea îl obliga acum să nu-și ia gândul de la ea rămasă singură, neajutorată, în locul acela uitat de lume din sânul Marii Britanii pe care bombardierii aceia îl nimiciseră în drum spre Coventry. Avea să rămână aici, imaginându-și cum fiul ei urma să fie aruncat în aer. Doar că asta îl făcea să se gândească la propria sa mortalitate, ceea ce era un gând complet inutil și zadarnic. După cum îi stătea în fire mamei sale, încăpățânarea de a nu avea ieșiri emoționale rezulta adesea într-o secvență ciudată, încordată și fără deznodământ ca aceasta. Ce femeie inutilă. Iată-l pe băiatul acesta care pleca la război fără să-și ia rămas-bun de la mama sa.

Ed îl conduse pe Will la gară, punându-și pălăria pe cap când începu să burnițeze din norii întunecați. Lumina aceea deprimantă, neimpresionantă părea emisă de Ministerul de Război. Traversară în tăcere dumbrava liniștită, în timp ce câinii adulmecau la picioarele lor, după care își strânseră mâna în semn de rămas-bun. Lui Will i se păru că Ed îi strânsese mâna cu o fracțiune de secundă mai mult, așa că îi spuse:

— Nu e cazul să ne trambalăm. O să mă întorc cât de curând. Sigur o să apară vreo întârziere administrativă. Așa fac mereu.

Ed își băgă mâinile în buzunar și chemă câinii.

— Da, în cazul meu au existat fel de fel de întârzieri.

— Mai bine pentru mama, răspunse Will, cu zâmbetul pe buze.

Ed ridică din sprâncene, fără să spună nimic, după care chemă câinii înapoi. Aceștia se adunară la picioarele lui, cu sufletul la gură. Will îi mângâie pentru ultima oară, iar când Ed dădu să plece, câinii porniră după el. Will îl văzu pe fratele său apărând și dispărând printre copaci, ușor cocoșat, cu pălăria aceea care îl ferea de burniță. Ed se întorcea acasă, la locul lui. Așa că Will se îndreptă și el spre gară, în lumea lui, la război, bucuros să pornească la drum.

2.

Ray era singur, pe punte, departe de ochii celorlalți. Își deschise caietul de notițe, încercând să se concentreze, să culeagă informații. Nu era ușor. Motorul vasului făcea mult zgomot, iar vântul bătea cu putere peste oceanul Atlantic, întorcându-i colțurile paginilor. Ray era fascinat de priveliștea aceea. Când se simțea istovit, ceea ce se întâmpla adesea în armată, astfel de mici detalii reușeau să-i distragă atenția. De multe ori îl duceau cu gândul la amintiri din copilărie. În timpul instructajului, noaptea, când își simțea trupul obosit și încordat, tresărind în somn, pătura pe care dormea îi amintea de una pe care o văzuse în copilărie, într-un film cu un cowboy. În secvența aceea, cowboy-ul îl învelea cu o pătură pe băiețelul care dormea, un băiat curajos, care pornise după el în aventura aceea și care stătea acum în fața focului. Ray știa exact greutatea păturii, materialul acela delicat, împăturit pe umerii băiatului. Acele câteva secunde din filmul respectiv avuseseră un mare impact asupra lui. Își aminti cum se pusese în pielea acelui băiat, visând la un somn perfect, cu pleoapele perfect nemișcate, cu pătura aceea grea și liniștitoare, lângă focul care rupea întunericul. I se întâmpla uneori să se trezească în adăpostul militar, simțindu-se pierdut într-o vreme de demult,

așteptând să zărească chipul umflat de somn al fratelui său, golul din ceafa lui, umerii lui lați, înainte să se trezească enervat. Ray își aminti cum odată intrase în cameră, în liniște, înainte ca fratele său să se trezească și îl auzise pe tatăl său ușurându-se în baie înainte să plece la fabrica de pielărie, pe sora lui Monica pieptănându-se în hol, strigătele și traficul de afară, porumbeii care se plimbau deasupra pervazului ferestrei, umbrele lor.

Ray obișnuia să-și noteze în carnețel idei pentru filme, uneori povești întregi, alteori doar anumite secvențe și imagini, genul de lucruri pe care le-ar fi pus în filmele lui. Avea și unele desene cu exact ce ar fi vrut să vadă în scena respectivă, profilul chipurilor pe fundal, peisaje, bărbați care mergeau pe străzi, printre zgârie-nori. Nu își imagina cu adevărat că ar fi putut vreodată să facă filme, dar îi plăcea să inventeze, să viseze cu ochii deschiși la secvențe care se derulau fără probleme, ca într-un film. Avea întotdeauna genul acesta de idei, idei la care nu voia să renunțe. Uneori, își nota și nume de actori, oameni care se potriveau cu personajele sale. Acum ceva timp își cumpărase caietul acesta cu copertă albastră și albă, un caiet pe care îl luase cu el în război, pentru că se așteptase să-i vină fel de fel de idei acolo. Deschise caietul la o pagină goală, pe partea stângă, unde însă se mai zăreau urmele de cerneală de la ultimele sale notițe. Scrisese un scenariu anume, de care era cu adevărat încântat, o idee pentru un film cu un boxer, un copil amărât din zona lui, poate unul dintre băieții aceia răutăcioși cu care obișnuia să umble fratele său, un băiat pus pe năzbâtii, până ce, într-o bună zi, călcase pragul unei săli de antrenamente unde învățase despre disciplină, concentrare și ambiție. Doar că, după cum era de așteptat, boxerul nostru nu se putea rupe complet de vechea lui viață, de vechii săi tovarăși. În punctul culminant al filmului, băiatul este prins în timpul unui jaf, iar antrenorul său, un tip mai în vârstă, o adevărată figură parentală, refuză să-l mai ajute. Boxerul aproape că renunță și el la tot, se îmbătă criță, după care decise să se pună pe picioare și să continue lupta de unul singur, cu ambiție și determinare. Ray încă nu se hotărâse dacă acesta era finalul, sau dacă nu ar fi fost mai bine ca vechiul lui antrenor să ajungă să îl vadă la meci și, după o rundă nimicitoare, să vină să

îi spună că nu renunțase niciodată cu adevărat la el, ci că îl făcuse să creadă asta doar ca să îl inspire.

Lui Ray îl plăcea foarte tare povestea aceea pentru că era completă, o poveste frumoasă despre un băiat rău care se dovedise a fi unul bun și muncitor. Fiecare scenă i se părea atât de potrivită. Toate secvențele i se derulau pur și simplu în minte. Căci doar acolo puteau sălășlui. Nu avea nici cea mai mică idee cum se făcea un film și nici nu îndrăznea să viseze că cineva, așa ca el, ar fi reușit vreodată să facă unul. Pur și simplu iubea filmele. Desigur, multă lumea iubea filmele, dar nu așa ca el. Ray era convins că el le percepea altfel. El obișnuia să se strecoare pe scara de incendiu și să urmărească, prin întuneric, cu sufletul deschis, personajele acelea în alb și negru, muzica, străduțele, interiorul, în timp ce camera de luat vederi se plimba prin lume văzând fel de fel de lucruri. Ceilalți oameni din sală veniseră acolo să mănânce, să se prostească, să acopere proiectorul cu fum. Ei nu păreau să înțeleagă nimic. Da, trăiau și ei filmul, râdeau la secvențe amuzante, dar nu păreau să se gândească realmente la magia aceea, la posibilitățile infinite.

În ultima vreme îi mai venise o idee în minte, o poveste de dragoste, doar că avea momentan o singură scenă, cea de început. Voia să vadă ce altceva ar mai fi putut să adauge. Avea în minte un tip de pe Fifth Avenue, un afacerist, un tip mărunțel, muncitor. Bărbatul obișnuia să-și ia prânzul zi de zi în același parc, pe aceeași bancă. Iar zi de zi, o tânără secretară se așeza pe banca de lângă el, ca să-și mănânce sandviciul. Încep să se salute din priviri. Rămâne fiecare pe banca lui, aruncându-și priviri fugare. Până într-o zi când cei doi se salută, iar tânărul își face curaj să i se alăture și încep să stea de vorbă. Ray o și vedea pe fată în fața ochilor, lumina de pe chipul ei în cadrul apropiat: tenul ei palid, părul coafat, ochii mari, plini de speranțe. El e un bărbat chipeș, dar nu din cale afară de chipeș, ba chiar un tip destul de banal. Rămân unul lângă altul pe bancă, în timp ce vrăbiuțele se adunau la picioarele lor, iar câteva bătrânici își plimbau câinii prin parc. Erau înconjurați de toate posibilitățile unui viitor împreună. Avea în minte un cadru cu ei, într-o lumină caldă, plăcută de vară. Ea îi zâmbește și își întoarce ușor capul, într-o mișcare sublimă.

Și atât.

Ray trase adânc aer în piept. Aerul rece al oceanului îl trezi la realitate. Acum, că plecase în armată, tresărea speriat de fiecare dată când se lăsa pradă imaginației. Își veni în simțiri, ca să-și dea seama că era la bordul unui vas de război, în drum spre frontul de luptă. De necrezut, dar adevărat.

Își luase carnețelul sperând să îl folosească pe post de jurnal, ca să puncteze detalii istorice și ca să-și noteze observațiile despre personajele pe care avea să le întâlnească. Erau o mulțime de aspecte care îl fascinau. Armata îl smulsese din lumea aceea îngrămădită, complicată și dezordonată din cartierul lui italienesc și îi deschisese ochii spre restul Americii, spre oameni așa ca George.

De regulă, Ray era un tip introvertit, preferând să stea ascuns în întuneric, să se facă nevăzut. Îi plăcea tăcerea, îi plăcea să cadă pe gânduri. Ceea ce însemna că armata nu era locul potrivit pentru el. Era întotdeauna în văzul lumii. Oameni mai puternici decât el erau mereu cu ochii pe el, țipând la el, poruncindu-i să alerge, să se târască pe jos și să iasă la apel, să repete comanda. Pentru Ray, simplul gest de a striga: „Da, să trăiți!” îi venea greu. Începea să-i bată inima mai repede când se auzea vorbind cu voce tare. Fiecare zi petrecută în armată era o adevărată teroare. Noaptea adormea foarte ușor.

Fratele lui Ray era un tip imprevizibil, nu tocmai o persoană plăcută, care se simțea mult mai în largul lui cu viața din cartier decât Ray. Avea fel de fel de prieteni duri și nechibzuiți, genul de tipi pe care nu ți-ai fi dorit să îi ai în preajmă. Genul de oameni care știau exact cum să te prindă la înghesuială, cum să-ți ia banii. Care te înconjurau, parcă încercând să te provoace să ripostezi. De fapt, nu era tocmai o provocare; nu aveai încotro decât să o faci, altfel te pedepseau. Le plăcea să facă astfel de lucruri. Aveau școala vieții, ceea ce însemna că erau tot timpul pe străzi, pe urmele tuturor. Când trecea pe lângă ei, Ray se bucura când fratele său îi arunca o privire rece, lipsită de orice expresie, un fel de indiferență răuvoitoare. Era mai bine decât să simtă anihilarea aceea, o amenințare care îi întorcea stomacul pe dos. Ray obișnuia să se ascundă de fratele său și de prietenii lui în diferite locuri, în el însuși. Doar că acum fusese chemat la datorie, fusese smuls din lumea lui și aruncat într-un loc atât de dur și necunoscut că începuse să i se facă dor de casă.

Din postura de invizibilitate, Ray obișnuia să stea cu ochii pe oamenii din jurul lui, admirându-i fascinat. Oameni care veneau de peste tot, din lumi pe care Ray nu le văzuse niciodată. Unii dintre ei încercau să-i vorbească, iar Ray răspundea cum știa el mai bine. Doar că George avea ceva aparte. Când George se uita la el, când George îi vorbea, Ray nu se simțea deloc intimidat. George nu avea nimic în comun cu fratele său, cu bătăușul acela. Era un tip înalt, la locul lui, un bărbat decent din vestul țării, genul de american pe care l-ar fi pus în filmele de propagandă. Avea un chip rotund, pupilele îi cădeau cumva în diagonală pe marginea ochilor și o gură mică. Urechile micuțe, expuse de tunsoarea scurtă, erau uneori amuzante, alteori triste. George era un om bun, deloc arogant, iar firea lui prietenoasă avu un real impact asupra lui Ray. Ray își dădu pentru prima oară seama de acest lucru la finalul unui curs despre atacuri. Traversă linia amețit de la efort, simțind că nu mai putea să tragă aer în piept. Se aplecă și se întinse pe jos. Când își îndreptă spatele, îl văzu pe George făcându-i cu ochiul.

— E o zi perfectă pentru o plimbare, îi spuse el, un comentariu deloc isteț sau neobișnuit. Doar ușor amuzant.

De fiecare dată când jucau cărți împreună, gesturile politicoase ale lui George îl duceau pe Ray cu gândul la adevărata Americă din care se trăgea, la seri petrecute la vorbă, pe verandă, privind apusul. Ce sentiment plăcut. Ray și-l imagină pe George într-un film cu cowboy, jucând rolul proprietarului de magazin care avea să fie numit în funcția de șerif odată ce vechiul șerif avea să fie împușcat, genul de om care făcea lucrurile ca la carte, pentru că așa se cuvenea.

Ray adora cadrele cu ceruri senine din filmele western. Cerul lui fusese întotdeauna acoperit de clădiri, de ferestre și de scări de incendiu, de porumbei, de haine întinse la uscat, de fel de fel de chipuri. În filmele cu cowboy, cerul era plin de nori sau înfierbântat și gol, presărat cu vulturi înfometați, învârtindu-se în cerc. Iar sub cerul acela se derulau povești simple, de impact, cu oameni și animalele lor.

Ray își închise carnețelul plin de povești, poruncindu-le paginilor să tacă și îl băgă înapoi în buzunar, ridicând privirea spre cer. Nici că se putea un cer mai amplu decât pe o corabie, în mijlocul oceanului Atlantic. Semăna cu o cupolă care se întindea până la orizont. Norii erau în culorile vasului militar,

vopsit în nuanțe de gri și albastru. Oceanul vuia sub el. Era atât de ușor să cugeți la eternitate în locul acela, ori spre lucruri de viață și de moarte, atât de vast era. Sau pentru cine prefera să nu se gândească la ele, atunci măcar să le spună pe nume. Timp. Soartă. Curaj. Călătorie.

Ray se întoarse la zgomotele și la duhoarea de sub punte. Chiar dacă majoritatea soldaților deja nu mai simțeau nevoia să vomite, mirosul acela le intrase în haine, un miros înțepător de fier și înălbitor. Prima oară când Ray pusese piciorul pe vasul acela, îl dusese cu gândul la metrou, același zgomot puternic, același metal greoi, istovit. Ray se îndreptă spre camarazii lui. Trecu pe lângă soldați care jucau cărți, alții scriau scrisori, unii făceau flotări, fumau sau citeau reviste de benzi desenate. Îi găsi pe jumătate dintre camarazii săi toți la un loc.

Vorbeau despre femei. Despre formele și mireasma lor, despre dulceață și înșelăciune, despre diferitele naționalități, despre târfe, neveste și fete. Obișnuiau să vorbească atât de des despre femei, încât Ray trăia cu impresia că aveau să se materializeze într-o bună zi, din simpla lor dorință. Randall vorbea despre pistrui, făcând referire la o fată pe care o cunoscuse mai demult, dezbătând care era numărul ideal de pistrui. Fata aceea avea pistruii perfecți.

Floyd se așeză pe vine și spuse:

— Pare genul de fată cu care toți bărbații ar vrea să și-o tragă. Câți indivizi crezi că-i dau târcoale? Chiar în clipa asta? Pun pariu că puștoaica asta nu-i nici măcar pe verticală în clipa asta.

Randall se lăsă pe spate, masându-și umărul.

— Unde stă? întrebă Floyd. În Texas, lângă vaca aia de lângă cactus. Nu-i așa? Poate dacă se întâmplă să mă aleg cu o rană ușoară, mă duc să-i fac o vizită.

Randall îl apucă de umeri și îl împinse ușor.

— Ești vai de capul tău, băiete. Nici nu mă mir că n-a pus nicio femeie mâna pe tine.

Randall era originar din Texas, dar nu arăta nici pe departe cum și-l imaginase Ray. În mintea lui, bărbații din Texas erau înalți, pătrățoși, arși de razele soarelui. Randall arăta ca un tip sărăcăcios, trist și mărunțel. Avea un trup subțire și reflexe ascuțite, încheieturile lui delicate și oasele degetelor noduroase îi arătau lui Ray exact cum prindea Randall lucrurile în mână.

Când mergeau să tragă cu arma, Randall scotea același sunet regulat ca o armă bine țintită. Pe scalpul lui Randall erau niște linii ciudate, de parcă ar fi fost ciobit cu o daltă, porțiuni în care nu-i creștea deloc părul. Ray nu reușea să-și aducă aminte cu ce anume se ocupa Randall în viața de zi cu zi, poate pentru că se ferea să vorbească despre asta. Probabil că trăia pe spinarea ajutorului de șomaj. Totuși, Randall nu contenea să povestească despre cât de bun era la baseball, despre femeile care își rupeau hainele de pe ele în preajma lui, despre iubitele sale devotate. Aceștia erau genul de bărbați înrolați în armată. Toți erau gata să se reinventeze, să mintă fără nerușinare, să dea uitării viața de dinainte, cu tot cu hainele ei delicate de civili. Doar că George era altfel. El era un bărbat cinstit, un creștin devotat care își ducea mâinile la piept, care cobora capul și se concentra de fiecare dată când preotul își rostea predica.

— Astea-s doar invenții. Pun pariu că ai văzut-o pe fata asta cu prietenul ei, sau ceva de genul, îi zise Ray, iar George zâmbi.

— Ce tot spui acolo? Habar n-ai ce vorbești.

— Cum o cheamă?

— Daisy.

— Daisy? zise Ray, râzând, pătruns de firul conversației. Știam eu că bați câmpii. Daisy asta… e o vacă pe care ai avut-o la fermă sau ceva de genul. De ce nu i-ai pus și tu un nume mai plauzibil, Mary-Ellen, Elizabeth-May, așa ceva? Chiar Daisy?

— Uite ce. La naiba. Ascultă la mine. Ești un biet virgin, Marfione.

— Te rog, un virgin italian, zise Ray.

— Amuzant, zise George. Așa ca Leonardo da Vinci.

Floyd avea o țigară în mâna stângă. Cu mâna dreaptă își aprinse un chibrit pe dinți, băgând chibritul în gură, trecându-l pe lângă molari. Urmă o licărire în gura lui, după care scoase chibritul cu o flacără în toată regula. Își aprinse, cu nonșalanță, țigara. Prin asta încerca Floyd să spună că se plictisise de subiectul Daisy.

— Oricum, nu avem ce face, zise el. Războiul va decide dacă îi vom mai vedea vreodată pe oamenii ăștia.

— Nu spune asta.

— Știi tu unde mergem? Nimeni nu știe. Ofițerii nu vor să ne zică nimic.

— Mergem la război, pe uscat. Știm asta.

— Sunt prea ocupați cu mesele lor sofisticate pe punte.

— Așa e.

— Trebuie să recunosc că am chef de luptă. Măcar să mai ieșim și noi la aer curat.

În următoarele zile, teama începu să pună stăpânire asupra lor. Era limpede. Bărbații erau din ce în ce mai nervoși, făcându-și antrenamentele furioși sau refuzând să facă ceva, roșii la față. După ce li se spusese din ce operațiune aveau să facă parte, măcar aveau un scop în minte, aveau la ce să se gândească, la proceduri. Dar Ray își continuă antrenamentul cu gândul la visurile sale, cu sudoarea pe frunte, cu mâna încleștată pe pușcă. Neștiind cum să-și manevreze baioneta, nu reușea nicidecum să o înfigă în manechin și nu-i ieșea nici strigătul de luptă. Cei din jurul lui treceau în grabă pe lângă el, fugind înspre un pericol pe care el nu se simțea pregătit să-l înfrunte.

Cu două zile înainte să acosteze, vremea se schimbă în rău. Fiecare dintre ei se ținu de ce apucă în timp ce vasul întunecat se scufundă brusc, legănându-se furios. Umblau zvonuri că inamicii lansaseră torpile, dar se dovedi că nu era adevărat. Podeaua era acoperită cu vomă. Era ca o sărbătoare nebună în care vomitau și țipau, într-o nebunie soră cu moartea. Ploaia cădea zgomotos pe carcasă și pe punte. Motoarele vuiau. Țipetele lor se auzeau aproape ca un cântec, printre strigăte și suspine. George rămase în patul lui. Ray rămase cu privirea ațintită asupra lui, încercând să se liniștească. George stătea cu ochii închiși, parcă rugându-se. Dunphy, mitraliorul impunător din plutonul lui Ray, avu parte de o căzătură dureroasă și începu să înjure, masându-și încheietura. Câțiva dintre soldați începură să chiuie de fericire când vasul începu din nou să se unduiască, de parcă se credeau în parcul de distracții din Coney Island.

Odată ce furtuna se sfârși, începură să facă curat în urma lor și să se spele, ca după o petrecere nebună.

Cu câteva ore înainte să ajungă pe coasta Africii de Nord, băieții își ascultară în repetate rânduri instrucțiunile, pregătindu-și armele și echipamentul. Erau măcinați de gânduri practice sau, cel puțin, asta încercau să facă, să își analizeze situația cu multă claritate: materialist, mecanic, rațional, atât de clar, de potent și de ametitor. Claritate de armată. Era singura șansă. Singura șansă ca să supraviețuiască. Instructaje și proceduri. Era șansa lor de a se automatiza, de a-și găsi locul. Aceasta era

singura alinare pentru nevoia disperată a lui Ray de a se ascunde. Speranța că avea să dispară în mașinăria aceea militară, ca să nu fie văzut ca o țintă unică. Religia era și ea acolo să-i ajute. Părintele continuă să se roage pentru ei. Ray își îndreptă privirea spre George care se ruga într-un colț, de unul singur. Urechile lui păreau micuțe și serioase. Era acolo și un preot catolic, pentru aceia dintre ei care voiau să-i vorbească. Ray nu era tocmai un tip religios. Preoții de acasă erau prea prietenoși cu băieții răi, ba chiar obișnuiau să meargă prin cartier, îmbrăcați în hainele lor bune, acceptând darurile oamenilor. Dar se duse și el să primească binecuvântarea. De dragul mamei sale.

3.

Așteptară o veșnicie să acosteze, dar ajunseră în cele din urmă în port. Ray ieși pe punte, cu echipamentul său, așteptând să coboare de pe vas. Cei din jurul lui așteptau și ei același lucru, în întuneric. Erau atât de mulți, era pentru prima oară când Ray le simțea energia. Nu aveau cum să piardă. Începură să coboare de pe vas, înaintând ușor. În cele din urmă, veni și rândul lui Ray să coboare scara de frânghie. Un soldat de lângă el, un bărbat pe care Ray nu îl mai văzuse până atunci, își rată săritura și căzu între navă și vasul pentru debarcare. Se lovi zgomotos cu casca de vas și, înainte să mai apuce să țipe după ajutor, fu înghițit de apa învolburată și nu mai reuși să iasă la suprafață. O moarte atât de tăcută, rapidă și ciudată, prima la care asista Ray, una pe care nimeni nu avu timp să o remarce. Ray se simți cuprins de panică. Era momentul adevărului. Venise la război. Iar pe frontul de luptă oamenii mureau.

Ray căzu pe vasul de debarcare tocmai când valurile mării o ridicară în sus, își prinse piciorul și aproape că se împiedică. Făcu un pas în față și se prinse de bara de susținere. În clipa aceea, Floyd îi șopti:

— Să sperăm că francezii au plecat deja la culcare.

— Or să se trezească.

— Vezi?

— Ce? întrebă Ray ridicând privirea ca să zărească vasul lor imens și bolta cerului. Ce?

— Stelele acelea. Dacă aș ști astrologie, aș putea să-ți spun ce se va întâmpla în continuare.

— Am ajuns.

— Sau poate că suntem deja acolo.

— Voi doi, gura!

Se auzi o voce încordată de teamă.

— Sunt de acord cu el, zise Ray.

— Oameni buni, li se adresă sergentul Carlson, din dreapta lui Ray. Hai să ne liniștim. Dumnezeu să ne binecuvânteze, pe noi și pe Victoria noastră.

Vasul porni la drum, printre valuri. Ray rămase locului cele cinci mile pe care le aveau de străbătut până la portul la care trebuiau să ajungă, încercând să nu se gândească la nimic. Își dădu seama că i se părea atât de ciudat că era vorba despre aceeași lume, cu același vânt care sufla în față, aceeași mare pe care o traversau împreună, doar că acum totul era atât de diferit. Toate regulile se schimbaseră. Bărbatul acela care căzuse în apă. Oare episodul acela chiar se întâmplase? Poate că îl visase. Nu, nu mai visa. Fii cu ochii în patru. Gândește-te la ce te așteaptă de acum înainte. Nu uita de arme. Era un atac pe timp de noapte, un atac asupra somnului. Doar că paznicii aveau să fie de gardă, cu ochii larg deschiși. Inamicii. Brusc, îi veniră în minte fratele său și prietenii săi, ascunși după colț, era diferit în preajma prietenilor săi, mai ostil. Noaptea, răsuflările lor se contopeau în patul acela micuț. Iar în timpul zilei se despărțeau. Își aminti privirea aceea rece și distantă din ochii lui Tony de fiecare dată când fratele său mai mic trecea pe lângă el. Dar acela era locul în care trebuia să tragi, de la un colț la altul. Mintea lui Ray era prea îngreunată. Avea pușca în mână. O strânse cu putere, agățându-se de metalul și de lemnul acela, recapitulând toate secvențele, toată acțiunea. Nu avea nevoie să știe altceva. De acum înainte, până aveau să ajungă la țintă trebuia să rămână la fel de gol ca o cameră de luat vederi care umbla prin lume, descoperind lucruri. „Sunt în război!” își spuse el. „Joc într-un film!”

Acum, du-te. Așa. Urmă clipa aceea dintre trebuie să sar și reacția trupului său, un refuz pe care reuși să-l stăpânească. Ray se aruncă în marea aceea rece, înotând să iasă din ea,

ținându-și pușca deasupra capului. Curând, ajunse pe plajă și se aruncă pe nisipul moale. Fortul era acolo, la locul lui, în dreapta sa, mai mic decât și-l închipuise. Paznicii încă nu trăgeau. Ray încă nu trăgea. Dar alți soldați din jurul lui începură să tragă, iar paznicii ripostară. Urmă un zgomot tip poc-poc-poc care nu părea să facă rău nimănui. Soldații începură să alerge pe scări, chemându-și camarazii după ei. Unul dintre paznici căzu la pământ. După care, ceilalți opriră focul. Ray alergă și el pe treptele de piatră, alături de ceilalți soldați și dădură buzna în fort, unde îi găsiră pe inamici aliniați, cu mâinile sus. Își îndreptară lanternele spre chipurile lor umflate de somn. Auzind vocile soldaților americani, unul dintre ei țipă „Geronimo!” când ajunse în vârful scărilor. Cineva începu să râdă. Unii dintre ei își aprinseră o țigară. Toată lumea răsuflă ușurată. Randall îi dădu un pumn în braț lui Ray.

— Cred că l-am nimerit pe unul dintre ei.

— Ei bine, nu pe mine. Și, mă rog, de unde știi? Au zburat multe focuri, Randall.

— Da, dar știu când am tras. L-am văzut căzând. Cred că l-am nimerit fix în inimă.

— Tremur. Tu tremuri?

— Ce naiba motive aș avea să tremur?

— E de la mare, zise George. Nu mai suntem pe barcă. Simțim pământul sub picioarele noastre. E un sentiment ciudat.

— Da, așa e, răspunse Ray. Ai dreptate. Mă simt de parcă încă m-aș legăna pe valuri.

Sergentul Carlson își adună oamenii. Plutonul lui era unul dintre cele trei care primiseră ordin să patruleze prin oraș și să identifice orice încercări de rezistență. Primi un soldat francez, care să-i traducă, la nevoie, un bărbat deja civil, care umbla cocoșat, mormăind mereu. Carlson era un bărbat înalt, cu păr cărunt care părea, în întuneric, să strălucească. Îl bătu prietenește pe umăr.

— Spune-i că dacă face vreo încercare…, adăugă Floyd.

— Știe, răspunse Carlson. Ai grijă să nu-ți scape ceva pe gură.

Traversară străduțele cu piatră cubică, pândind orice pericol din case sau de pe alei, dar nu sări nimeni să-i atace. Ray ridică privirea spre clădirile vechi de piatră. Intrară într-o piață abandonată, zgomotul pașilor lor răsunând cu ecou, pe zidurile de piatră, pe fațada bisericii.

Ray ar fi vrut să vadă totul cu ochii lui, dar odată ce orașul se trezi la viață cu primele raze ale soarelui – Ray își imagină copiii aceia timizi și fascinanți, femeile cu chip ciocolatiu –, el și camarazii săi se instalară în corturile de la marginea orașului, așteptând să ajungă tancurile și vehiculele, înainte că armata să pornească spre est. Ray aruncă o privire în zare, spre dealurile acelea joase, pustii, cu aer biblic, după care se uită spre nord, spre oraș, spre stânci, mare și cer. Nu fu primul care auzi avioanele, dar de îndată ce le auziră cu toții, lumea fie o luă la goană, fie ridică privirea spre cer. Acolo, sus, Ray zări frunzele sclipitoare. O formațiune de câteva avioane în jurul a două bombardiere. Avioanele acelea, pe nume Stuka, se apropiau din ce în ce mai repede, aventurându-se tot înainte de parcă ar fi alunecat de pe masă, îndreptându-se cu viteză spre oraș, vuind deasupra lor. Își deschiseră ușile, iar bombele acelea elegante căzură în tăcere din avion peste ei. Ray se aruncă pe burtă, exact cât să simtă prima explozie care lovi pământul. Urmă un alt atac, și un altul. Oricare dintre bombele acelea ar fi putut reprezenta sfârșitul său, dintr-o clipă într-alta. Ascultă cu urechile ciulite bombele care detonau, iar în pauzele dintre ele fu încercat de emoția ciudată, se simțea cumva expus, dilatat, până la următorul atac. Pământul de sub el era cufundat în întuneric, în uitare. Rămase zăcând pe suprafața aceea subțire, vibrantă, așteptând să moară. Urmă un zgomot frenetic, sec, un val de focuri îndreptate spre cer. Asta ar trebui să facă și el, ar trebui să se ridice în picioare. Reuși să se ridice în genunchi și intră în cort să-și caute pușca, fără să se ridice de tot în picioare, încercând să se acopere de furia cerului. Zări fumul care se ridica din oraș, în timp ce aeronavele germane își vedeau de drumul lor. Își aruncă pușca pe umăr, alese un avion la întâmplare și începu să tragă în el. O armă de artilerie, probabil din fort, ținti cu brio: unul dintre avioanele de luptă se prăbuși zgomotos în mare. O bombă ateriză în apropiere, la doar câțiva metri, un obiect întunecat, care căzu cu viteză, dispărând într-o explozie pe care Ray o simți din plin pe chip și pe palme. Impactul fu cutremurător. Ar fi putut să-l omoare cu atâta ușurință. Îl atacă, îl cutremură, era cel mai intens lucru pe care îl simțise vreodată, era ceva personal, voia să-l nimicească.

Aceea fu cea din urmă explozie. Motoarele aeronavelor vuiau din depărtare. Focurile de armă încetară curând. Soldații strigau

unii după alții, iar vehiculele porniră în căutarea lor. Nimeni din cort nu fusese ucis, dar în oraș era o cu totul altă poveste. Cineva rosti cuvântul „cadavre”. Cineva repetă cuvântul „cadavre” până ajunse și la urechile lui Ray. Găsiseră mai multe cadavre pe plajă și în apă. Din oraș se zărea un fum gros, negricios. Nu era fum de lemn ars sau de țigară. Nu, era un fum dens, încărcat, otrăvitor, care urca spre cer.

Sergentul Carlson veni imediat să-și asambleze oamenii. Floyd, Randall, George, Sorenson, Coyne, Dunphy, Wosniak erau toți acolo. Le porunci să strângă corturile și să se pregătească de plecare. Aceia dintre ei care nu erau somați în oraș aveau să rămână să strângă lucrurile. Era important să nu lase nimic în urma lor. Carlson se duse și el să primească următoarele instrucțiuni de la superiorii săi.

— Acum chiar am motiv să-i omor pe nenorociții ăia, zise Randall.

— Eu sunt gata, spuse Floyd, după care scuipă pe jos și își inspectă mâinile. Sunt gata să continuăm invazia. Vreau să îi atac pe ticăloșii ăia.

— Dacă tot am bătut drumul până aici, zise George.

— Mai tăceți din gură și treceți la treabă, îi certă Sorenson.

— Trebuie să continuăm invazia, își spuse Ray, încercând să se alăture camarazilor săi, să se convingă singur. Exact. Și chiar simți ceva în interiorul său. Poate că era prăpădul pe care voia să îl doboare, sau poate că era teama care voia să iasă la suprafață, să iasă la război, chiar dacă raidul acela îi lăsase amintiri pe care știa că nu avea cum să și le scoată din minte. În mintea lui se născu o certitudine pe care nu avea încotro decât s-o ignore. Certitudinea că nu avea să mai trăiască mult. Era imposibil. Nu avea cum să le țină piept.

•

În drum spre deșert, Ray știa că moartea îl ajunsese din urmă. Avioanele trecură în zbor deasupra lor și toți soldații se aruncară pe burtă, vârându-se sub vehicule. Începură să tragă în ei, în pietre, în protecția lor. Ray simți o durere în spate și un val de căldură. Avioanele schimbară direcția, după care se năpustiră din nou asupra lor. Urmă un nou val de împușcături, după care se îndepărtă de tot, căci și soldații de la sol începuseră să riposteze. Ray își duse mâna la rană, suspinând. Simți printre degete metalul fierbinte. Nu era nimic, un simplu cartuș gol. Se

ridică în picioare, încă în viață. Alți soldați nu avuseseră norocul lui. Se văzu înconjurat de sânge, de tăcere, de trupuri încovoiate, de suspine, de oameni care alergau fără direcție. Wosniak era unul dintre ei, zăcând într-o baltă de sânge la gură, cu ochii deschiși și goi. „Hai din nou. Vrem o a doua șansă. Hai să ne întoarcem în trecut”.

•

Bombe, focuri de armă, soldați la atac, soldați care încercau să se ferească de explozie cu mâinile la urechi, încercându-și armele, începând din nou să tragă. Mirosul acela, explozii care făceau pământul să vibreze, tresăririle de lumină prin întuneric. Iar printre valul de gloanțe apărură tancurile acelea, cu un zgomot mecanic, ascuțit. Era ca suprafața unei alte planete, un război între mașinării. Semăna cu o scenă din revistele de benzi desenate cu extratereștri, cu care unii dintre băieți veniseră la ei, cu raze nimicitoare și tehnologii ciudate. Ray se simțea atât de mic, atât de uman. O bombă ateriză în apropiere omorând mai mulți soldați. În clipa aceea, simți lichidul cald din pantaloni, în timp ce brigada porni în grabă în spatele tancurilor. Ei trebuiau să facă ordine după ei, să oprească orice inamic care le ieșea în cale odată ce aveau să treacă peste linia lor. Plutonul porni acum doar în formulă de opt, fără un înlocuitor pentru Wosniak. Sergentul Carlson stabili ritmul. Dunphy avea un mers săltăreț cu pușca Browning atârnându-i la șold. Tancurile își continuară asediul, aruncând bombe. Randall îi spusese să pretindă că ar fi cowboy, că e cu turma lui. Doar că nu era adevărat. Nu era adevărat. Nu mai trăise niciodată așa ceva.

Într-o seară mohorâtă, tristă, George îi spusese lui Ray:

— Știi cu ce seamănă povestea asta?

— Nu.

— Ai avut vreodată grijă de un copil? Ai ieșit vreodată pe stradă cu un copil în cărucior?

— Nu știam că ai copii.

— N-am. Sora mea are un bebeluș. Ieși cu el în lume, cu chestia asta mică și nu-ți poți lua ochii de la el, te acaparează.

— Mi-e foame.

— Așa că lumea întreagă e un pericol în jurul tău. Totul.

— Înțeleg.

— Da, doar că e un sentiment mult mai profund. Nu știu cum să zic. Lumea asta mare, bebelușul ăla, cu degețelele lui, cu ochii lui. Știi ce vreau să zic?

— Da, George, cred că da. Ar trebui... cred că ar trebui să aflăm dacă avem voie să mergem la culcare.

— E tot. Asta încerc să-ți spun.

Infanteria nu prea avea cum să ajute, alergau pur și simplu printre mașinării. Măcar le ținea de cald. Noaptea se lăsa frigul în deșert. Aerul era plin de stele înghețate. Căldura venea de la mașinării, de la focurile de armă, din trupurile lor. Ray fugi odată pe lângă un tanc în flăcări și simți o căldură înăbușitoare. Era chiar mai fierbinte decât o sobă, atât de fierbinte că până și metalul începuse a se topi, iar din turlă săreau scântei. Ray își imagină oase luminescente, albe, în sânul focului, soldați arzând în flăcări, fantome. Poate că nu era un sfârșit atât de îngrozitor. Măcar nu mai rămânea nimic în urma ta. Pe timpul zilei trecuseră pe lângă tancuri pline cu muște. Lăsaseră în urma lor trupuri, întregi și despicate. Artileria continua să lupte în depărtare. Tancurile înaintau și ele. Iar ei mergeau grăbiți în urma lor, la pândă după inamici. Peisajul începu să se schimbe în jurul lor. La un moment dat trecură printr-un val de hârtii care zburau, ca o furtună liniștită. Unele pagini erau arse, cenușii. Vântul le purta în cercuri. Erau scrisori. Un vehicul inamic plin de scrisori, care probabil că își imaginase că frontul era mai în față, fusese lovit din plin, lăsând în urma lui o mașinărie în flăcări, cu roțile arse, cu hârtiile pierdute. Șoferul era încă la volan, carbonizat. Felul în care dinții lui se zăreau pe chipul ars îl făcea să semene cu un șobolan care ar fi vrut să roadă ceva. Plutonul făcea progrese majore, acoperind zona. Ray se apropia cu pași grăbiți de moarte.

4.

Formațiunile de luptă se risipiseră. De acum înainte erau veșnic la pândă. În dimineața aceea răcoroasă, Ray și camarazii săi plecară la atac. Uniformele lor erau uscate de sudoare și excremente, dar comandantul le promisese că nu mai durează mult până la ieșirea din deșert. În plus de asta, cu fiecare pas,

materialul părea să se mai lase. Ray se simțea slăbit, dar în același timp vânjos, amețit și lucid, prost. Drumul era cumva sticlos, dur, denivelat, strălucind cu cristale micuțe. Fu un drum lung de câteva ore. Doar că de data aceasta se zăreau munți la orizont, o lume mai verde în depărtare, vârfuri înalte ici, colo. Ray ridică privirea spre munți, visând la ei când, brusc, inamicii începură să tragă în ei din dreapta. Se aruncară cu toții la pământ. Dunphy se aventură cu mașinăria lui automată. Ray, încercând să facă abstracție de durerea pe care o simțea în braț după ce se aruncase pe pietre, ridică ușor privirea, să vadă ce se întâmplă. Floyd zăcea în dreapta lui, suspinând, cu picioarele prea relaxate, era evident că nu le putea mișca. Randall începu să se târască spre ei, în ploaia aceea de gloanțe. Scoase o grenadă din curea și o aruncă spre inamici. Ray o auzi alunecând pe pietre, după care explodă.

— Pe ei! strigă Randall. Sunt în gaura aia.

— Floyd e rănit, urlă George.

Sergentul Carlson le porunci să înainteze. Ray nu avu încotro și trecu pe lângă Floyd care se uită la el cu doi ochi mari, disperați.

— Te rog, îi spuse el, lăsându-și capul pe spate.

Ray se aruncă în focul inamic. Cineva aruncă o nouă grenadă în gaura inamicilor, grenada explodă într-o mare de pietricele și nisip, poate chiar și părți ale corpului. Urmă o imagine ciudată; mâini ridicate deasupra pământului. Mai multe mâini mici și simple, plutind goale deasupra corpului.

— Vor să se predea, își spuse Ray, după care țipă, cu o voce puternică, cu un glas răgușit și dureros. Vor să se predea!

— Stai! îi strigă sergentul Carlson. Nu avem de unde să știm că vor să se predea. Mai bine... Randall!

Randall se ridică în picioare, îndreptându-se spre mâinile încă ridicate în aer și nu se opri până nu ajunse deasupra locului.

— Ba da! urlă el. Nenorociții ăștia se dau pur și simplu păgubași.

Toți ceilalți soldați, în afară de Floyd, alergară spre ei, să vadă cu ochii lor. Găsiră acolo patru nemți adăpostiți într-o gaură în pământ, cu trei cadavre la picioarele lor. Probabil că fuseseră mai mulți, dar fuseseră loviți din plin de grenada aceea, nu puteai să-ți dai seama de nimic printre rămășițe.

— Domnule sergent, ce facem cu ei?

Ray se uită lung la capul ras al unuia dintre nemți, la cele câteva fire de păr care începuseră să-i crească. Neamțul îi întoarse privirea. Albul ochilor lui era roșu. Mormăi ceva în germană, cu salivă la gură. Ray stătea acolo, deasupra lor, cu o baionetă în mână. O simplă lovitură ar fi fost de ajuns.

Se auzi un foc de armă. Și apoi un altul. Randall începu să-i împuște, direct în piept, fără nicio remușcare. Îl împușcă pe individul de la picioarele lui Ray, după care Carlson îl apucă pe Randall de brațe și îl aruncă la pământ:

— Dumnezeule, Randall.

Cel din urmă neamț rămas în viață tremura din toate încheieturile, foindu-se pe loc, cu mâinile la cap, cu degetele înghețate la spate. Încerca în zadar să-și ferească picioarele de balta de sânge.

— Ray, stai cu ochii pe Randall, îi spuse Carlson. Nu am încotro. Așa că sergentul Carlson făcu un pas în față și îl execută pe cel din urmă neamț.

Dintr-odată se auzi glasul lui George:

— Floyd e mort.

5.

Ce era cu amintirea aceasta? Avea o imagine în minte, doar că nu reușea să-și dea seama ce reprezenta. Picături de vopsea, o vopsea albă atât de curată după analizare, scurgându-se pe nuanțele de gri ale străzii. Ray ar fi putut să aibă vârsta de patru sau cinci ani. Magazinul lui Mitchell. Da, exact. Vopseaua vitrinei magazinului. Văzu mai mulți bărbați spălându-și cutiile de vopsea, vărsând apa în canalizare. Simți un miros puternic de înălbitor. Ridică privirea și întâlni chipul zâmbitor al unui bărbat în salopetă. Creierul lui Ray se relaxă bucuros, îmbrățișând amintirea aceea. Fugeau pe lângă un avion militar care se prăbușise cu botul în pământ și cu coada în aer. Wosniak fusese înlocuit de un băiat căruia hotărârâ să-i spună Red. Floyd fusese și el înlocuit de un băiat pe nume Alex, care insista să i se spună pe numele lui adevărat. Așa că hotărârâ să-i spună Alice.

Nu mai aveau mult, erau aproape de poalele colorate ale munților. Poate că aceasta avea să fie cea din urmă zi. Își

continuară drumul, sub comanda lui Carlson, deja cărunt de la soare. Aeronava lor zbura în cercuri deasupra lor, cu ochii în patru. Văzură mai mulți bărbați, mai mulți prizonieri întinși pe pământ, cu mâinile în aer, neînarmați, obosiți. La tot pasul erau cadavre. Unele trupuri erau carbonizate, umflate, cu pielea arsă. Altele zăceau pur și simplu într-o baltă de sânge. Unii dintre ei rămăseseră fără haine în explozie, erau dezbrăcați de la brâu în jos sau dezgoliți pe spate. Ray era încă în viață, ceea ce nu avea nicio logică. Mai multe avioane Stuka trecuseră pe deasupra, aruncând bombe care zguduiseră pământul zgomotos. Oamenii continuau să moară în jurul lui, dar el nu pățise nimic. La un moment dat simți ca și cum începuse să se umfle, din ce în ce mai tare, umplând golul de moarte din jurul lui, dar nimic nu părea să-l nimerească, niciun glonț, nicio bombă, nicio așchie.

Astfel de gânduri mărețe și ciudate îl încercau acum. Mintea lui nu mai fugea în toate direcțiile, cum o făcuse la început. Ci i se derulară prin fața ochilor simple imagini, amintiri, ca într-un proiector stricat, în care actorii se opreau fără sens, într-o înșiruire de amintiri dureroase, până ce oboseala puse stăpânire asupra lui.

După care, totul se sfârși. Tancurile se întâlniră. Toți soldații rămași în viață erau acum împreună. Se aruncară pe jos, să doarmă, fără să mai ridice corturile. Când se treziră își dădură seama că ajunseseră într-un loc adevărat, că se construiau clădiri în jurul lor și că aveau un oraș în apropiere. Aici aveau să se odihnească, să se pună pe picioare și să se bucure de o noapte de libertate înainte să pornească din nou la atac.

6.

După ce se rase, Ray își simți obrajii amorțiți și sticloși la atingere. După un duș, odată curat, se simți mic și gol. Își privi trupul nevătămat, abdomenul plat și palid, organele genitale care atârnau triste, își privi coapsele lungi și picioarele osoase. Singurele semne de război de pe trupul lui erau câteva zgârieturi pe mâini și pe brațe și faptul că se simțea mai zvelt, mai vârtos, mai sănătos. Se șterse bine cu micuțul prosop pe care îl primise și se îmbrăcă să meargă în oraș.

Locul era împânzit cu soldați îmbrăcați în uniforme curate. Străzile erau pline de astfel de bărbați, vocile lor răsunau cu ecou pe străzile împietrite. Erau atât de mulți, atât de vii. Ray aruncă o privire în jurul lui și observă aerul repetitiv, ca un fenomen natural, un val de lucruri care veneau toate odată, ca un stol de păsări, ca ploaia. George, Coyne și Randall purtau ținute identice, vorbeau, zâmbeau și gesticulau la fel. Erau o imagine atât de frumoasă. Un sentiment de siguranță. Tresări când cineva îl bătu pe spate. Zări un băiețel în dreapta lui, cu mâna întinsă:

— Joe, Joe, ai să-mi dai o țigară?

— Sigur, de ce nu? răspunse Ray, oferindu-i o țigară din pachetul său.

Băiatul primi darul fără ca măcar să-i mulțumească și o băgă repede în buzunar, alături de celelalte comori ale sale, fără să stea pe gânduri:

— Joe, vrei sex?

— Nu acum, puștiule. Valea.

— Ia te uită, zise George, ți-ai făcut un prieten.

— Nu, nu chiar.

— Nenea, nenea, vrei sex?

— Băiete, uite ce e..., dădu George să zică, dar Randall îl întrerupse.

— Spune-i că o să trecem mai târziu pe la sora lui. Acum vrem doar să bem ceva.

Puștiul continuă să le dea târcoale, până ce Coyne îl împinse cu piciorul, după care băiatul se agăță de un alt grup, luându-l de mână pe un soldat negru, privindu-l lung.

Zăriră o cârciumă în fața lor, dar era deja plină până la refuz. Nu reușiră să se apropie, așa că porniră în cealaltă direcție. Ray observă o pisică cocoțată pe vârful zidului, care părea să-i urmărească. În lumina soarelui, ochii ei mari păreau de un verde ciudat. Chipul delicat, cu mustăți lungi și un nas rozaliu se odihnea pe lăbuțe. Când trecură pe lângă ea, se foi ușor, cu ochii la Ray, unduindu-și spatele. O simplă pisică, ce-și trăia viața în tăcere, pe jumătate nevăzută, văzându-și de treaba ei. Ray aproape că izbucni în plâns.

— Am ajuns, le zise Coyne.

O singură dată, în copilărie, lui Ray și fratelui său li se făcuse rău de la lichiorul tatălui lor. În rest, nu prea băuse. Poate doar

câte un pahar de vin roșu pe la nunți. Dar în noaptea aceea avea de gând să bea ca un bărbat, ca un soldat merituos, trecut prin luptă.

Închinară primul pahar în cinstea victoriei, apoi pentru Wosniak și Floyd și, într-un final, George le ură:

— O noapte bună!

Vinul avea o savoare plăcută de fructe. Ray îl dădu pe gât, ca orice altă băutură, ca să potolească setea aceea pe care nu o observase până atunci la el. Vinul îi alunecă pe gât, simți cum i se încrețește fruntea, cum i se relaxează scalpul. Cu fiecare pahar, mușchii începură să se relaxeze, învelindu-l într-un aer atât de plăcut. Doar că, după un timp, vinul începu să-și schimbe aroma, devenind din ce în ce mai înțepător, după gustul care îi rămăsese în gât de la cât băuse și de la cât fumase.

Soarele începu să se prelingă pe străzile înguste, scoțând în relief textura cărămizilor, luminându-le fumul de țigară, vinul roșu, paharele, totul în jurul lor. Ray se așeză pe scaun, legănându-se pe picioarele din spate, odihnindu-și capul de zid.

— Vezi? întrebă el.

— Ce? zise George.

— Tot. Tot ce se întâmplă în jurul nostru.

— Da, oftă George, răsuflând fumul de țigară pe nas.

— Ce n-aș da să am un aparat foto, o cameră de luat vederi…

— Sau ai putea să ne desenezi.

— Știi cum se face că, uneori, într-un film, poți chiar să vezi aerul, poți să vezi cât e de așezat, dacă e vânt? În clipa asta, ar fi perfect.

— Vrei să ajungi în industria cinematografică?

— Da, răspunse Ray, luând o gură de vin. Dar cine a mai auzit de cineva, așa ca mine, care să…

— Dar doar despre asta se vorbește, despre cineva. Oamenii ăia de la Hollywood vin și ei de undeva. Parcă te și văd, spuse George, desenând un afiș în aer. Ray, erou militar, soldat decorat, regizor de film…

— Ce naiba? De ce se încăpățânează Randall să se bage în belele? Dumnezeule.

Un individ se îndreptă spre ei, ținându-l pe Randall de gât. Tovarășul lor era roșu la față, cu venele încordate la tâmple, foindu-se în strânsoare, încercând să vomite.

— Domnilor, vă rog, zise George, ridicându-se în picioare, cu mâinile la gură. Hai să ne păstrăm puterile pentru nemți și italieni.

Prin întuneric, Ray spuse:

— Soarele a apus.

— S-a învârtit planeta, zise George.

— S-a stins lumina mare, spuse Coyne. S-a dus la culcare.

Toți patru erau deja cât se poate de beți. Coyne avea în mână o sticlă de vin pe care o furase de la o masă. Începu să sufle în ea.

— Oameni buni, ascultați la mine, zise el. Căscați urechile. Oameni buni, asta sunteți. Niște oameni buni, spuse el, ridicându-se în picioare, stropindu-i cu vin. În cinstea eroilor căzuți!

— În cinstea eroilor căzuți!

Sticla trecu prin mâinile tuturor. Ajunse din nou și din nou în mâna lui Ray, cu fiecare nouă urare grandioasă, sentimentală, patriotică. Ray se cutremură, o parte din el nu voia să rostească vorbele acelea. Nu știa de ce, dar simțea ca și cum cuvintele acelea îi răneau sentimentele. În același timp, nu avea cum să dea înapoi; o altă parte din Ray voia să strige urările la unison cu ceilalți, așa că o făcu, chiar dacă fiecare cuvânt îi profana sufletul.

Randall începu să-și dea palme peste frunte.

— Poc, poc, zise el, după care se opri. Știți ce? Bătălia asta, fraților. Dumnezeu mi-e martor că am fost cândva murdar, murdar și dat peste cap. Dar acum sunt curat. Curat ca lacrima, netrebnicilor. Flăcări. Flăcările ne-au înconjurat, spuse el, râzând. E un loc de muncă, atâta tot. Aveam nevoie de un loc de muncă și chiar m-am pricopsit cu ceva. N-ai încotro, trebuie s-o faci. Iar eu am ales s-o fac.

— Ce frumos, răspunse Coyne. Îmi place să te aud vorbind, dar drept să-ți spun, mi-ar plăcea mai mult să mi-o trag cu o fetișcană.

Randall făcu ochii mari:

— Ce idee bună. Hai să-l găsim pe puștiul ăla care umbla pe aici, vânzând târfe. Când se ivește o ocazie, trebuie să profiți.

— George, tu ce zici? întrebă Coyne. Ray ridică privirea, așteptând răspunsul lui George.

— Cred că fix de asta aveți nevoie.

— De ce nu? spuse Ray. De ce nu? Se prea poate să murim mâine.

Nu le fu greu să găsească un puști. Pufăind din țigara pe care i-o dăduse Randall, puștiul îi conduse pe străzile întortocheate, într-o călătorie care îl înfricoșă teribil pe Ray. Virgin fiind, Ray primise odată voie din partea lui Rosa, verișoara lui, să o strângă de sân, pe sub bluză, dar prin sutien. Cam atât legat de experiența lui cu femeile. Mai știa unele detalii, dar îi era greu să le pună cap la cap. Mai auzise discuții murdare, mecanice, implauzibile și dezgustătoare între fratele său și prietenii lui sau mai văzuse scene în filme, secvențe în care camera de luat vederi se ridica la cer după sărutul cuplului, sau spre un cadru cu o fântână arteziană. Ei bine, cât de curând avea să afle totul despre sex. Intrară pe ușă, plătiră, după care urcară aceleași trepte pe care coborau alți soldați.

Coyne și Randall vorbeau între ei, dar George rămăsese tăcut. Ray își imagină că era dezgustat, că avea să refuze să ia parte la așa ceva, dar se înșelă. Încruntat, de parcă l-ar fi lovit o durere de cap George intră în camera târfei înaintea lui Ray și a celorlalți, chiar și în ciuda împotrivirilor obscene ale lui Randall. Ieși zece minute mai târziu, ștergându-și fruntea de sudoare, făcându-l pe Ray să se întrebe ce naiba se petrecuse în camera aceea.

— E o fată bună, îi zise George, scoțându-și o țigară. Nu te speria. Fii un domn.

Ray era speriat. Teama îi luase curajul, lăsând în urma ei o îmbătare profundă, nedorită, care îl încleștă. Câteva clipe mai târziu, veni rândul lui să intre în cameră. Făcu un pas, încercând să o privească pe fată în ochi și să se familiarizeze cu încăperea. Fata era micuță, plinuță, obosită, cu păr negru, era dată cu ruj și avea inele subțiri pe degetele ei scurte. Era îmbrăcată cu două piese negre de lenjerie intimă pe care probabil că le schimba după fiecare oaspete. Văzu o chiuvetă în care se spăla. Observă o crăpătură în perete, peste patul micuț, de care atârnase un fel de prosop sau o pânză de protecție, ca să păstreze așternuturile curate. Deasupra noptierei, Ray băgă de seamă că atârnase o vedere cu niște munți cu zăpadă.

Se uită lung la Ray. Îi făcu semn, cu gura deschisă și își duse mâinile la spate, să-și dea sutienul jos.

— Da, Joe, zise ea. Ce bucurie.

Sutienul îi alunecă de pe umeri, dezgolindu-i sânii mari, plini, inegali, care se încheiau cu două sfârcuri maronii. Aureolele erau decorate cu mici cerculețe. Sfârcurile care ieșeau în relief erau crestate în mijloc. Ray se uită lung la ea, făcând o grimasă. Sfârcuri de femeie. Erau atât de multe lucruri în lumea asta despre care nu știa nimic. Pentru o clipă, îi fugi gândul la nemții din tranșee, care zăceau într-o baltă de sânge, la oamenii care își părăsiseră trupurile. Văzându-l înlemnit, prostituata păși spre el și se apropie, până ce o simți alături, până îi simți sânii revărsându-se pe pieptul lui, până îi simți mirosul. Femeia îi desfăcu catarama de la curea, îi dădu pantalonii jos și îi apucă penisul cu mâna. Ray se cutremură. Îi puse mâna pe sân și încercă să o sărute pe frunte, în timp ce ea începu să îl mângâie, să îl tragă spre ea. Brusc, se opri și se îndreptă spre pat, își dădu chiloții jos și se întinse pe așternuturi. Ray se uită lung la ea, la sânii care îi alunecau pe piept, după care coborî privirea între coapsele ei și se sperie când zări forma aceea întunecată, complicată, într-o claie de păr negru, chiar dacă i se păru o imagine atât de ispititoare, și își feri privirea. Hotărî să rămână cu ochii închiși, să se lase mânat de simțuri. Se urcă cu grijă peste ea, cu pantalonii la genunchi, iar ea începu din nou să-l atingă, arătându-i cum să intre în ea, iar el o făcu, din ce în ce mai adânc, până ce o pătrunse cu totul și își simți penisul în ea. O penetră din nou, testând. Era în regulă. Nu părea să o deranjeze. Asta era tot. Continuă să o pătrundă, uitându-se în ochii ei negri până ce observă că și ea se uita la el. O văzu privindu-l ca din suflet. Preț de o clipă se văzură direct în ochi, după care Ray își ascunse chipul în părul umed de pe gâtul ei. Hotărî să nu-i fie rușine și să i-o tragă ca un bărbat adevărat, să o pătrundă cu patimă, dar de îndată ce se porni, termină neajutorat. Rămase întins pe ea, cu trupul încordat. Ea îl atinse ușor pe spate, parcă să-l felicite.

— Foarte bine Joe, zise ea. Ce soldat bun.

Fata se foi ușor, iar el se ridică de pe ea, în picioare, trăgându-și pantalonii pe el. Dădu să plece, ștergându-și sudoarea de pe frunte și o auzi spălându-se, spălându-se de el. Întoarse privirea spre ea și văzu o femeie ocupată, concentrată, cu o treabă de făcut. La fel de bine cum ar fi putut să spele rufe sau să curețe soba.

Ce altceva rămăsese de făcut acum? Să continue să bea. Băieții reușiră să mai facă rost de niște vin și de o sticlă de tărie. Ray bău și chiui până i se făcu rău, sprijinindu-se de perete, vomitând fără oprire, dând afară tot ce avea în el, până se simți curat și gol pe dinăuntru, cu fața umedă de salivă și lacrimi.

7.

Ray rămase cu privirea ațintită la masă, bându-și cafeaua cu zahăr, amintindu-și frânturi din aventura din seara de dinainte. Nu știa ce să mai creadă. Se întâmplaseră atât de multe lucruri. Făcuse sex cu o fată, asta era cert. Chiar se întâmplase. Măcar acum putea să fie sigur că nu avea să moară virgin.

Sosi poșta. Ray primi un pachet de acasă în care găsi o scrisoare, un plic cu timbre cubaneze și o revistă despre filme, intitulată Screenland. Scrisoarea era, de fapt, compusă din câteva cuvinte scrise de tatăl lui, toate cu majuscule. Nu erau prea multe de spus.

MAMA TA E TERIBIL DE ÎNGRIJORATĂ
MERGE TRISTĂ LA CULCARE EU ÎI SPUN
CĂ ARE UN FIU EROU SĂ FIE MÂNDRĂ.

Citi apoi despre Luigi, unchiul pe patul de moarte care era încă în viață, după care tatăl lui îi explică cum că primise timbrul de la un vecin care avea un văr în Cuba. Tatăl lui Ray avea impresia că Ray colecționa timbre, ceea ce nu era adevărat. Obișnuise să le colecționeze, fără prea multă tragere de inimă, vreo șase luni, într-o perioadă în care toată lumea părea să colecționeze. Probabil că tatăl lui Ray băgase de seamă și rămăsese cu amintirea aceasta despre fiul său, cel care plecase la război. Ray se uită lung la timbrul acela, desenat din linii subțiri de cerneală, mai subțiri decât un fir de păr. Era o imagine cu o femeie îmbrăcată cu haine înflorate, purta un copil în brațe, în fața unei cruci duble. Pe spate scria „Republica Cubaneză”. Timbrul venise la pachet cu scrisoarea pregătită de degetele tatălui său. Timbrul acela călătorise pe o distanță de neimaginat, tocmai de acasă. În clipa aceea, totul i se păru atât

de real. Ca momentul acela în care o văzuse pe prostituată uitându-se adânc în ochii lui. Se făcu roșu în obraji și luă revista.

„Fă-i să zâmbească! Bob Hope îți spune cum”, citi Coyne cu voce tare din spatele lui, spunând:

— Se pare că Claire Trevor are niște idei mai bune. Actrița era pe copertă, cu sânii ei micuți acoperiți de o haină de iarnă, stând în fața unui gard alb, cu cer albastru în spatele ei și un zâmbet cuceritor pentru cititori. Ia te uită! continuă Coyne. Cuibușorul de nebunii al lui Gene Tierney! Fotografii în exclusivitate! Ce chestie. Habar n-aveam că îți plac chestiile astea de muieri, Marfione.

— Nu le citesc.

— Nu s-ar spune.

— Chiar nu le citesc. Ai mei știu că-mi plac filmele, atâta tot.

— Filmele și țâțișoarele acelea americane atât de frumoase.

George îl văzu mai târziu pe Ray cu revista și îi spuse:

— Văd că-ți faci planuri de viitor.

— Poftim?

— Filme. Aseară am stat de vorbă, mi-ai povestit despre filme. Aveai o întreagă teorie despre cum filmele ar trebui să arate ca pozele din ziare. Și mai mi-ai zis o chestie, chestia aia despre aer. Îți amintești?

— Eram beat.

— Mie mi s-a părut că ai dreptate. Ce altceva ai de gând să faci după ce o să te întorci acasă?

— Fii serios.

— Chiar vorbesc serios.

Ray nu știu ce să răspundă. Cuvintele și ideile acelea, rostite din gura altcuiva, din gura lui George, aproape că păreau reale, plauzibile. Scenariile lui Ray, cu boxerul, alături de cuplul de îndrăgostiți, începură să se deruleze în imaginația sa, pline de lumină și de viață.

8.

Ray aruncă o privire spre spatele camionului, spre ploaia rece, spre drumul înnămolit, spre chipul arogant al camionului din spatele lor. Începuseră să urce dealurile, un drum anevoios. De

o parte și de cealaltă a drumului erau păduri întunecate, zgomotoase sub picăturile de ploaie. De fapt, lumea mirosea frumos pe sub izul de benzină și de uniforme ude. Important era să nu sară din camion, să nu încerce să evadeze în pădure. Ray se concentră să nu se miște, să se lase purtat spre moarte. Era invadat de fel de fel de gânduri, frânturi de amintiri cu cadavre, explozii, Wosniak și Floyd morți, cu ochii pierduți.

Nu ar fi trebuit să le dea ziua aceea liberă. Avea să le fie și mai greu acum să își continue fuga și omorurile, în lumea aceea în care risca să fie atacat din toate părțile, într-o fracțiune de secundă. În mod ciudat, unul dintre cele mai grele lucruri era să apese pe trăgaci, să deschidă focul. Până acum, Ray fusese nevoit să tragă doar la distanță, într-un spațiu atât de gol încât nu-și închipuise vreodată că ar fi putut să facă rău cuiva cu gloanțele lui. Asta spre deosebire de Randall și de Carlson care împușcaseră fără milă prin păr, piele, oase și sânge, în bărbații aceia care căzuseră la picioarele lor, încetând să mai existe. „Point Blank Range” ar fi putut fi un titlu bun pentru un film. Față în față cu pericolul, Ray știa că avea să ezite și poate că tocmai asta avea să-i aducă sfârșitul, cât de curând, în munții aceia. Zâmbi în sinea lui. Urca muntele spre moarte.

În noaptea aceea, înainte de atacul din zorii zilei, în ploaie, la adăpostul cortului, George stătu serios de vorbă cu Ray. Erau doar ei doi. După felul în care respirau, fără să spună nimic, Ray își dădu seama că se gândeau amândoi la lupta care avea să vină, la lucrurile care se întâmplaseră în deșert. Nu prea aveau la ce altceva să se gândească.

— Da, așa e, își spuse el, încet, iar George răspunse:

— Da, așa e.

— Nu pot să cred prin ce am trecut...

— Nici eu.

— Dar mă bucur că s-a terminat.

— S-a terminat. A trecut.

— Uite așa a trecut. La naiba.

— Dar să știi că eu m-am tot gândit la povestea asta.

— Nu cred că e o idee bună, zise Ray.

— Preț de o clipă, totul mi s-a părut atât de clar. Nu m-am putut abține. Ray, vreau să-ți spun ceva.

— Ce?

George își duse mâna la cap, după care se uită în palmă.

— E despre luptă.

— Ce vrei să spui?

— Despre ce e de făcut într-o confruntare directă, când e între tine și altcineva.

— Și?

— Nu cred că ar trebui să faci asta. Cred că ar trebui să te lași omorât. Mă refer la mine. Nu vreau să omor pe nimeni.

— George, la naiba. Nu spune astfel de lucruri. Suntem în război.

— Poți să tragi, nu zic să nu tragi. Doar că deasupra lor, sau într-o parte. Mai bine îi luăm prizonieri. Dar nu vreau să împușc pe nimeni. Nu e corect. Ți-am spus deja, am văzut totul atât de clar.

— George, tâmpitule, nu spune una ca asta. Tu nu-ți dai seama că așa n-o să ai nicio șansă?

— Tu vorbești serios? Ray, statistic vorbind, ce șanse crezi că ai dacă omori sau dacă nu omori? Chiar crezi că face vreo diferență? Dă-le naibii de șanse. Nu poți să te ghidezi după șansă.

— George, serios acum, îl rugă Ray. Chiar ar trebui să-ți schimbi părerea. Pornim la război în câteva ore.

— Ba tu să-ți schimbi părerea. De parcă ar fi atât de ușor. Eu nu pot.

— La naiba, George, nu vreau să...

— Știu, știu. Dar ce altceva să facem?

9.

Pescărușul își deschise aripile, se aruncă în vânt și se desprinse de pe zidul portului.

Will îl privi zburând în depărtare, fluturându-și aripile în bătaia vântului. Cercetă împrejurimile cu ochii lui palizi și goi, cu ciocul auriu mișcându-se dintr-o parte într-alta. Penele de pe piept fluturau în vânt, până ce începu să coboare, plutind deasupra apei, iar după ce realiză un cerc complet, se așeză din nou pe zid, ducându-și aripile mari la spate. Își roti gândul, cântând.

Lui Will i se păru atât de dureros că era atât de fascinat de scena aceea, că zborul acelei păsări reprezenta un adevărat

eveniment pentru ziua lui. O plictiseală atât de profundă era dureroasă. În acele ore întregi, pe care le petrecea de pază zi de zi, își simțea pieptul încordat, palmele slăbite.

Marea se întindea lin între zidurile portului, cu o culoare învolburată. Presărată cu păsări și cu nori schimbători.

Perimetrul trebuia să fie păzit tot timpul. De fiecare dată când primeau încărcături, Will sau un alt soldat din Serviciul de Securitate erau responsabili și să le primească, apoi să aibă grijă că nu le fure nimeni. Sarcina aceasta îl făcu pe Will să constate gradul de incompetență al efortului de război. Adesea se întâmpla ca încărcătura să fi fost trimisă din greșeală. Primiseră la un moment dat un transport cu echipament de luptă care fusese trimis dintr-un port din Africa de Nord, aparent fără niciun motiv, tocmai din locul în care ar fi trebuit să ajungă. Era imposibil să pună capăt furturilor. Iar sarcina de a muta echipamente și provizii era incredibil de dificilă. Lui Will i se întâmplase de multe ori ca, într-una dintre cârciumile din oraș, să primească conserve de mâncare pe care el însuși le despachetase în aceeași zi, provizii care ar fi trebuit să ajungă în teatrul de operațiuni străine.

Întregul oraș părea o glumă. Fel de fel de tâlhării, prostituate suprasolicitate, invalizi prea vorbăreți, pescari suspecți, fete arogante. Mai mulți soldați americani fuseseră trimiși în zonă, iar femeile din oraș se bucurau de atenția lor, iar Will observă că atenția aceasta le făcea să-și supraestimeze șarmul, devenind extrem de capricioase și avide după cadouri. Fata care îi furase gândurile lui Will nu se număra printre ele. Ea era o fată altfel, brunetică, inteligentă, distantă. Will îi observă trăsăturile ascuțite, atât de frumoase. Nasul acvilin și expresivitatea ei subtilă parcă îi vorbeau. Fata nu obișnuia să stea la discuții cu alții, dar pe el îl știa, îi observase aerul complex și dominant. Și-o imagină pasională. Poate că era fiica unui preot sau a unui doctor. Și-o imagină citind până în toiul nopții, plimbându-se de-a lungul coastei. Nu avea nimic în comun cu sclifositele care pierdeau vremea prin cârciumi, mirosind a pudră de față, țigări sau bere.

Sergentul-major Henderson nu era nici el interesat în astfel de femei. Fiind un bărbat practic, prefera prostituatele. Noaptea trecută îi primise pe soldați în camera lui, dezbrăcat de la brâu

în jos, așezat cu picioarele desfăcute pe scaun, în fața focului, tăindu-și cu lama părul pubian.

— Nu vreau să iau păduchi, le spuse el. Vă sugerez să faceți la fel. Nu-i lăsați să se agațe de voi.

Avea picioarele groase și albe ca de ceară. Între picioarele lui, alunecară șuvițe roșcovane. Obișnuia să dea sfaturi asemănătoare și când venea vorba de interacțiunea cu civilii și cu ceilalți soldați.

— E bine că începeți cu dreptul. Am observat că ajută dacă vă adresați cu „Băi, neisprăvitule”.

Will încuviință. Acesta era rolul unui sergent-major: să insufle un comportament militar dur și brutal. Bineînțeles, sergentul-major Henderson nu punea niciodată problema astfel. El era, pur și simplu, un bărbat brutal și dur. După ce se termină de ras, rămase cu organele genitale dezgolite, rozalii, obscene. Încercă să-și ferească privirea în timp ce Henderson se ridică în picioare să-și tragă pantalonii pe el. Exact în clipa aceea intră în cameră căpitanul Draycott, care înlemni, pierdut, încercând să-și amintească de ce venise. Henderson se închise calm la pantaloni.

— E o lecție de igienă, domnule, zise el.

Căpitanul Draycott era altfel, avea doctorat în literatura islandeză și se trăgea dintr-o familie militară. Dar era genul de bărbat care nu s-ar fi înrolat niciodată în armată dacă nu ar fi fost pregătit pentru război. Fusese înzestrat cu o putere fizică ce părea a fi complet accidentală. Exersa canotajul și juca handbal. Avea ochii de un albastru sclipitor și abilități evidente de conducător. Doar că nu avea o privire aspră, ci una sensibilă, vulnerabilă. Pus față-n față cu cerințele adesea brutale, obtuze, deseori perverse ale armatei, Draycott obișnuia să se oprească în loc, să clipească de câteva ori și să arunce o privire în jurul lui de parcă ar fi încercat să întâlnească privirea cuiva care să-i împărtășească uimirea, chiar dacă asta nu se întâmpla niciodată. Fără doar și poate, Will ar fi fost un comandant mai bun decât Draycott. La cum se prezenta războiul, poate că, într-o bună zi, avea să vină și șansa lui.

Vântul se intensificase, învolburând marea, iar valurile începură să se lovească dur de zidurile portului. Alți doi pescărușI i se alăturară primului. Începură să zboare în cerc, după care se așezară din nou pe zid, cântând.

— Bună ziua, pajule, îl întâmpină Travis. Ai zărit ceva? Vreun vas german în flotă?

— Nicio mișcare. Un căcat, cum ar spune Henderson.

— Vrei să fumezi?

— Mor după o țigară.

Travis își scoase pachetul de țigări și bricheta. Will își aprinse țigara în flacăra slabă, după care Travis stinse bricheta. Zâmbi, ducându-și țigara la gură.

— Măcar nu o ducem rău, spuse el.

— Așa e. Nu văd nicio primejdie la orizont.

— Că bine zici. Și așa o să rămânem noi întregi și n-o să ajungem să cerșim în față la Woolworth.

— Ai dreptate. Am face bine să rămânem aici, să ne bucurăm de peisaj.

— Exact.

— Până o să murim la bătrânețe, în paturile noastre, fără griji.

— Sună perfect.

Will se întoarse la adăpost, unde îl găsi pe Samuels citind o revistă, cu o țigară după ureche, pufăind în paginile deschise.

— Salutare, zise el, fără să ridice privirea. Te bucuri de aerul curat?

— Plictiseală. Plictiseală. Plictiseală. Plictiseală. Plictiseală. N-ai găsit și tu o carte să citești?

— Să mă iertați, profesore. Dar cel mai important e că suntem teferi și sănătoși, nu-i așa? spuse el, imitându-l pe Travis.

— Știu. Halal încurajare.

Samuels întoarse pagina cu degetele lui delicate. Tatăl lui Samuels era evreu și avea un magazin de radiouri în Londra, iar tânărul Raphael, care prefera să i se spună „Rafe”, după obiceiul englezesc, dar căruia Will prefera să îi spună Samuels, crescuse înconjurat de valve și cabluri. Era înnebunit după mașinării și după radio, vorbea chiar foarte poetic pe tema asta. Îi plăcea să povestească despre undele radio invizibile care îi înconjurau peste tot, plutind prin aer, separate în impulsuri electrice de aceste frumoase mașinării. Will bănuia că Samuels învățase toate aceste lucruri din auzite și nu neapărat din cărți sau de la școală. Lui Will i se întâmpla câteodată să simtă o repulsie automată, enervantă, la adresa lui Samuels. Dar ar fi vrut să se facă o deosebire între ei. Nu erau unul și același, nu voia să se

facă vreo confuzie între ei, chiar dacă aveau aceeași statură, aceeași culoare a ochilor și același grad în plutonul acela trist.

Will se așeză pe scaun și aruncă o privire spre nori. Gemu și se zgâlțâi ușor.

— Vreau să fac ceva, zise el.

— Știu. Dar n-o să stăm aici pe vecie, îi spuse Samuels. Nu-i așa? Nimic nu durează o veșnicie.

Will își începu o țigară, aprinzând chibritul cu o mișcare leneșă. Adăpostul se cutremură în bătaia vântului.

În următoarele trei zile nu se întâmplă nimic, în afară de un jaf pe un vas care transporta proteze. Se făcură multe glume pe seama asta ca, spre exemplu, acelea de a da în urmărire soldați cu trei picioare, dar lui Will nu i se părură câtuși de puțin amuzante. Inspectarea unei încărcături pline cu proteze pentru brațe îi dăduse un sentiment foarte neplăcut. Își dădu seama că obiectele acelea nefiresc de netede, menite să imite corpul omenesc, reprezentau, de fapt, o durere adevărată, în sufletele unor oameni adevărați, în sufletele soldaților care rămăseseră fără mâini sau fără picioare ori, și mai rău decât atât, în sufletele celor care erau încă teferi dar care aveau să rămână dintr-o clipă într-alta fără membre. Vasul se unduia într-un fel atât de ciudat. Lucretius, în combinație cu toți atomii care alcătuiau lumea aceea și toate evenimentele care aveau loc în ea, îl duse cu gândul acasă. Gândurile acelea puseseră stăpânire asupra lui. Războiul era extins, complicat și, din foarte multe puncte de vedere, greșit. Acest detaliu atât de minuscul, această mică părticică, ce alcătuia acel haos, îl puse pe gânduri. Protezele acelea din cutia pe care tocmai o deschisese zăceau în fața lui ca niște păpuși rupte, ca niște marionete de teatru. Toate gândurile acelea îl amețiră. Dar nu zise nimic, ci doar îi spuse bărbatului să închidă cutia. Ieși apoi în briza mării, trase adânc aer în piept și se simți ceva mai bine.

În noaptea aceea, căpitanul Draycott le dădu vestea cea mare. Urmau să plece la drum. Venise vremea să elibereze Africa de Nord.

10.

Urmară alte două săptămâni bolnăvicioase pe vas, cu și mai multă digresiune și întârziere. Dar cu fiecare ceas, Will se simțea din ce în ce mai aproape de aventura nerăbdătoare, antrenantă spre care se îndrepta.

Zări orașul în depărtare, câteva ziduri albe, deasupra mării, atât de frumoase și interesante după călătoria aceea atât de monotonă și neinteresantă. Soldații acostară, se înregistrară, pășind într-un spațiu islamic frumos, cu moschei, minarete și umbre albăstrui pe zidurile albe, presărate cu urme de gloanțe, găuri și cratere. Orașul era împânzit de o plantă care crescuse peste tot, în grădini, pe ziduri, cu niște boboci roșii. Mai mulți francezi îmbrăcați la costume albe, cu pălării elegante se uitară lung la ei, cu nonșalanță. Will îi zâmbi unuia dintre ei, dar acesta se uită urât la el. Păreau lipsiți de recunoștință sau energie. Era o atmosferă atât de ciudată de moleșeală, iar moartea pândea la tot pasul. Copiii arabi, în schimb, erau plini de viață, cu zâmbetul pe buze, nu stăteau o clipă în loc. Will încercă să vorbească în arabă cu o fetiță. Fata își duse mâna la gură, râzând și nu-și luă ochii de la el nici după ce plecă cu ceilalți soldați.

Serviciul de Securitate fu cazat într-o casă frumoasă, pe malul mării. Nu aveau de unde să știe cine locuise acolo înaintea lor, li se spusese doar că acum era casa lor, o locuință confortabilă, cu grădină, vedere spre mare și spre întreg orașul, o locație mult visată. La început simțiră ca și cum nu aveau ce să caute acolo. Podeaua scârțâia la fiecare pas, iar tavanele înalte păreau să știe multe secrete. Dar puseră curând stăpânire pe casă cu hotărâre, înjurături, cu genți aruncate pe jos și uși trântite. Descoperiră o sufragerie cu o masă lungă din lemn de alun, cu câteva oglinzi, mai multe băi cu cadă, paturi cu baldachin și paturi simple pentru servitori.

Will și alți câțiva băieți primiră ordin să se întoarcă la țărm, să aducă motocicletele. Se întoarseră pe motociclete câteva ore mai târziu, ca să afle că Draycott le făcuse rost de un bucătar. În seara aceea, se așezară în jurul mesei și se înfruptară dintr-o cină la care cei rămași acasă nici nu ar fi îndrăznit să viseze: carne proaspătă, vin servit în pahare în formă de lalele, fructe

precum nectarinele și piersici și brânzeturi fine. Fructele erau atât de colorate, ca niște lampioane chinezești în nuanțe de auriu și roz, atât de suculente și savuroase. Mușcară din ele, suspinând de plăcere.

— Încearcă să ne seducă, zise Will. Ca să ne îmbuneze.

— Nu acum, mai târziu, răspunse Travis. Cu fetele ciocolatii.

— Îmi pare rău să vă spun că nu în seara aceasta, zise Draycott. Are loc o ședință la primărie. Toată lumea trebuie să meargă. Ca să punem lucrurile la punct. Și se pare că trebuie să țin un discurs.

•

Primăria era ticsită cu voci și soldați în diferite uniforme. Francezii învinși se uitară lung la francezii liberi, la polițiștii din oraș, la polițiștii militari, la soldații senegalezi, la arabi, la englezii aceia înțepați, la cei din nou Noua Zeelandă și din India. Doar că plictiseala se așternu curând, cu fiecare nou discurs obosit. Căpitanul Draycott avu plăcerea să informeze pe toată lumea că Serviciul de Securitate reprezenta acum prima autoritate în oraș, chiar dacă nimeni nu părea să înțeleagă ce voia să spună prin asta. În încercarea de a depăși bariera de limbă, căpitanul Draycott hotărâse să se adreseze mulțimii în latina atent învățată la școală. Will se uită în jurul lui la toate chipurile acelea plictisite, atente, curioase. Și atunci își dădu seama că nu veniseră la întâlnirea aceea ca să afle orânduiala orașului. Veniseră ca să se facă văzuți, ca să-i vadă pe ceilalți, ca să tragă propriile lor concluzii, pentru ca, mai târziu, în afara acestor patru pereți, să afle restul.

11.

În ciuda faptului că discursul lui Draycott fusese în latină, participanții părură să fi înțeles suficient cât să dea năvală peste agenții Serviciului de Securitate. Primul care veni să le vorbească era un bărbat mărunțel, brunet, cu păr scurt, des, mătăsos, care îi cădea în valuri pe ceafă. Avea în mână un portofoliu de piele și vorbea foarte repede în franceză. Dat fiind că niciunul dintre agenți nu vorbea franceză, Will fu nevoit să încerce să-și dea seama de motivul prezenței lui acolo. Poate că

ar fi reușit să-l înțeleagă dacă bărbatul nu ar fi vorbit atât de repede, dar de fiecare dată când Will încerca să îi facă semn să vorbească mai rar, bărbatul se oprea din vorbit, se uita lung la el, după care începea din nou în același ritm haotic. În cele din urmă, bărbatul făcu semn cu degetul spre sine însuși, dând din cap plin de sinceritate, ridicând din umeri, actul de pantomimă al unui om demn care încerca să nege ceva.

— Nu am înțeles nimic, zise Will cu voce tare. Te rog să aștepți aici.

Bărbatul îl privi nedumerit.

— Ia loc, îi spuse Will, făcându-i semn să se așeze pe scaun. Bărbatul înțelese. Se așează, cu portofoliul în poală.

Will se duse să încarce în cutii sistemul de îndosariere.

Următorul vizitator – un anumit domn Girardot, un bărbat înalt, cu o privire blândă, bisericească și cu degetele gălbinicioase, cu pete de nicotină. Vorbea o engleză perfectă și începu să le explice că era proprietar peste un mic teren.

— Sper că ce urmează să vă spun va fi tratat ca o chestiune de încredere.

— Desigur.

— Pentru că, vedeți dumneavoastră, vreau să vă spun exact ce se petrece aici. Nu sunt prea mulți oameni în acest oraș în care să vă puteți pune încrederea. Adevărul e că, în orașul ăsta, toată lumea, absolut toată lumea, este pro Regimul de la Vichy. Normal că n-o să recunoască asta față de voi, pentru că deja v-ați instalat în oraș și pentru că sunteți înarmați. Prea bine. Așa că eu pot să vă spun pe cine să stați cu ochii, din motive de securitate. Pot să vă dau informații despre toți cei care complotează cu inamicul, chiar dacă, mi-e rușine s-o spun, chiar și fratele meu, Guillaume Girardot, se numără printre ei.

— Chiar așa?

— Mi-e teamă că da.

— Cred că cel mai bine ar fi să vă fac cunoștință cu superiorul meu, căpitanul Draycott. Sunt sigur că și-ar dori să stea de vorbă cu dumneavoastră. Vă rog să mă urmați.

În timp ce domnul Girardot își exprimă entuziasmul la adresa superiorității morale a poporului britanic, Will îl conduse în biroul lui Draycott. Bătu la ușă și intră în cameră după ce primi permisiunea lui Draycott.

— Domnule căpitan, dânsul este domnul Girardot. Dânsul susține cauza noastră și a venit să ne ofere câteva informații foarte interesante despre locuitorii din oraș.

O oră mai târziu, Will îl auzi pe Draycott dându-l afară pe Girardot din clădire. Will se duse degrabă la Draycott și îl găsi pe scări, răsuflând ușurat. Când îl văzu pe Will, Draycott exclamă:

— Ce ți-a trecut prin minte să-l trimiți pe nebun la mine? A luat loc pe scaun fără să-mi ceară voie, după care a început imediat să dea în gât pe toată lumea, inclusiv rudele apropiate.

— Îmi pare rău, domnule. Am crezut că are informații folositoare. Domnule, tocmai mi-a venit o idee. O clipă, s-ar putea chiar să ne fie de ajutor, zise Will, după care trecu în fugă pe lângă Draycott și îl strigă pe domnul Girardot, care tocmai se pregătea să dea colțul printre clădirile albe. Will îl convinse să se întoarcă.

— Vă mulțumesc. Credeți că ați putea să ne traduceți ce încearcă băiatul acesta să ne spună?

— Desigur, răspunse domnul Girardot, iar de îndată ce îl văzu pe bărbatul mărunțel cu portofoliu, zise: Dar îl cunosc. Cei doi își spuseră câteva cuvinte în franceză, după care Girardot se întoarse spre Will și îi spuse: Dânsul este domnul Duspin. Încerca să vă explice că este de profesie călău. Și-a construit propria sa ghilotină, așa că este proprietar peste bunul său. E dispus să lucreze pentru dumneavoastră, fără probleme. A venit cu fotografii de la locul de muncă, dacă vreți să le vedeți.

— Are fotografii?

— Da.

Auzind cuvântul „fotografii”, domnul Duspin dădu să deschidă portofoliul.

— Spune-i să se oprească, zise Will, nu vreau să văd fotografiile lui dezgustătoare. Spune-i că nu vom avea nevoie de serviciile lui. Suntem înconjurați de mii de soldați. N-o să fie greu să găsim un pluton de execuție. Nu e nevoie să recreăm teroarea revoluției franceze.

Girardot îi traduse lui Duspin, cu o privire îndurerată. Duspin se împotrivi. Girardot îl ascultă, cu capul plecat, după care se uită spre Will și începu să-i traducă spusele călăului.

Will îl opri.

— Am spus deja că nu avem nevoie de el. Ar fi mai bine să plece.

După ce terminară discuția, Will își îndreptă uniforma, invadat de greață și furie. Ce călău parșiv, încercând să-l convingă cu discursul lui lingușitor, elegant, ambițios, argumentativ și delicat. Părul lui bogat îi întoarse stomacul pe dos. Era atât de sinistru franțuzesc. Bărbatul acela era dovada clară că Franța nu avea nevoie de un împărat. Nu era vorba despre un regim just și decent, ci unul meschin și dezgustător.

Iar Will nu-și schimbă deloc părerea în privința poporului francez după întâlnirea cu coloniștii din oraș. Neavând cu ce să-și ocupe timpul, obișnuiau să bea prea mult, să facă sex în camere mizerabile și să facă vizite repetate Serviciului de Securitate ca să se acuze unii pe alții de trădare. Beau atât de mult că uneori se întâmplă să cadă de pe scaun, în cârciumă și să moară pe loc. În cadrul ședinței de dimineață, Draycott le menționă câteva astfel de evenimente neplăcute, la care Samuels ridică mâna și spuse:

— E de la anason, domnule. E periculos.

Will și Samuels merseseră într-o seară la cârciumă. Will comandă două beri. Așteptând să fie serviți, Samuels îl privi pe barman pregătind o băutură pentru clientul de la masa vecină. Clientul primi un pahar de tărie în care vărsă o picătură de apă, iar băutura prinse o culoare albicioasă. Bărbatul îl observă pe Samuels și îi spuse:

— Anason. Vrei să încerci? E puternic. Dar bun, zise el, după care își scoase țigara din gură și dădu paharul pe gât, închizând ochii, după care se aplecă ușor în față și își băgă bărbia în piept, cutremurându-se. Își deschise ochii înlăcrimați și începu să râdă. Da, da, două pahare pentru voi, pentru eroi.

— Mulțumesc, îi răspunse Samuels, dar nu cred că…

— De ce nu vrei? îl întrebă Will, dornic să găsească orice slăbiciune la Samuels, gata să îl pedepsească pentru asta. Mulțumim, îi spuse Will francezului. Pentru eroi. După care îl întrebă pe Samuels: De ce ți-e frică?

— Nu mi-e frică, doar că…

— Hai să încercăm. De dragul unor noi experiențe. Ca să descoperim lumea. Ți-e teamă că e o băutură prea puternică pentru conformația ta delicată?

— Nu, nu e vorba de asta, pur și simplu…

— Perfect atunci.

Francezul deja stătea de vorbă cu barmanul, se părea că acesta din urmă nu voia să se lase convins. În cele din urmă, barmanul ridică din umeri și luă o sticlă fără etichetă.

— Nu e sigur că o să puteți să-i faceți față, le zise francezul, râzând. Pe vremea Regimului de la Vichy, nu era legal. Acum e iar legal. Dar doar farmaciștii le prepară. E un alcool foarte, foarte puternic.

Barmanul le întinse două pahare. Aceștia adăugară câteva picături de apă și observară cum băutura își schimbă culoarea, de parcă ar fi fost la ora de chimie.

— Perfect, zise Will. Hai să-l dăm pe gât.

— Miroase a alcool etilic cu puțin anason.

— Hai noroc!

Băutura îl arse în piept.

— Vai.

— Deja nu-mi mai simt limba, mormăi Samuels.

— E oribil.

— Al doilea alunecă întotdeauna mai ușor, se amuză francezul. O să vedeți, zise el, comandând alte două pahare.

Câteva clipe mai târziu, francezul începu să-i spună ceva la ureche lui Will, în mare taină, cu răsuflarea lui caldă, cu buzele umede și explozive. Ceva despre vaginul unei femei, despre soția altcuiva. Will nu înțelesese prea bine. Ceva despre vaginul femeii și despre nu știu ce fruct. Ieșiră din cârciumă, iar francezul chemă un băiat arab, după care scoase câțiva bănuți din buzunar.

— Fii atent, îi spuse el lui Will. Când băiatul se apropie de el, francezul ridică piciorul și îl călcă cu toată puterea pe băiatul desculț. Băiatul începu să țipe de durere, căzând la pământ.

— Ai văzut ce-a făcut neisprăvitul ăla? îi spuse Samuels lui Will, ca prin vis. O să calc eu pe degetele lui. Samuels se apropie pe șase cărări de francez și încercă să îl calce pe picior, dar nu reuși să-l nimerească, lovindu-se singur la picior. L-am ratat.

— Ce are? protestă francezul, aparent jignit. E normal. Le face bine.

— Mai încearcă o dată, îl încurajă Will, dar Samuels nu mai apucă pentru că francezul se îndepărtă când îl văzu venind, după care le întoarse spatele și plecă.

Will își aminti drumul spre casă pe motocicletă, urcând dealul spre vilă, frânând brusc, cu motorul încă încins. Vomită în toaleta elegantă, cu imprimeu floral, după care se duse la culcare.

În dimineața următoare, fu somat în biroul lui Draycott, simțind cum îi exploda capul de durere. Fu întâmpinat de razele soarelui. Își feri ochii și își salută comandantul, după care se așeză pe scaunul pe care i-l indicase Draycott. Draycott avea vești bune. Dat fiind faptul că vorbea arabă, Will avea o nouă sarcină, aceea de a întocmi un raport despre atitudinea localnicilor față de Aliați. Draycott îi porunci să se urce pe motocicletă și să meargă în recunoaștere în oraș, să stea de vorbă cu oamenii din trib. Draycott îi arătă cu degetul o porțiune extinsă pe hartă, iar Will îl privi nerăbdător.

— Vreți să merg în toată zona asta?

— Da.

— Cât timp am la dispoziție?

— De cât timp ai tu nevoie. Dar nu prea mult. Dacă avem nevoie de tine, am să-ți dau de veste.

— Mulțumesc, domnule, îi spuse Will, după care se ridică, își luă la revedere și uită de durerea de cap pentru că fu invadat de un val de bucurie.

12.

Speriată de zgomotul motocicletei lui Will, o căprioară fugi înapoi în pădure. Will se uită lung la ea, la corpul ei puternic, la picioarele delicate care o ajutau să alerge. Will opri motorul și se așeză în echilibru pe motocicletă. Ziua aceea de iarnă era la fel de senină ca primăvara. În pădurea aceea cu stejari de-o parte și de alta, fiecare copac era altfel. Zări textura scoarței de copac, frunzele care se mișcau în bătaia vântului, insectele plecate în căutarea razelor de soare. Pe deasupra copacilor zbura o pasăre prădătoare. Will dădu capul pe spate și trase adânc aer în piept, iar mireasma de aer curat, de lemn, cu ușor iz de benzină și metal încins îi invadă simțurile. Niciunul dintre Aliați nu mai străbătuse atâta drum, iar el ajunsese până acolo, pe cont propriu. Traversă pajiștile, dând la tot pasul de femei

speriate, care se grăbiră să-i întoarcă spatele și să-și ascundă chipurile îmbrobodite. Tăcerea din pădure era atât de minunată. Îl duse cu gândul la pădurea și la râul de acasă. Se lăsă învăluit preț de o clipă de sentimentul acela de liniște interioară, după care porni din nou motorul. Avea o sarcină de îndeplinit. Motocicleta tresări sub el. Modelul Norton nu era cea mai puternică motocicletă, dar lua bine curbele, cu încăpățânare. Lui Will începuse să-i placă personalitatea aceea năbădăioasă, îl ducea cu gândul la un cal.

Se opri să alimenteze la Esso, iar în timp ce umplea rezervorul gol al bătrânului Norton, se întrebă dacă nu cumva camionul care tocmai ce trecuse prin fața lui transporta butoaie pline cu combustibil furat. Combustibilul începuse să dispară în cantități mari din proviziile Aliaților, făcându-se repede nevăzut. Cu siguranță tocmai asistase la o astfel de scenetă, doar că nu realizase la momentul respectiv pentru că nu avea flerul iscoditor al unui polițist. De-abia mai târziu îi trecuse prin minte. Nu mai avea niciun rost să pornească acum în căutarea camionului. Nu avea timp de asta și nicio dovadă. Avea lucruri mai importante de făcut, trebuia să ajungă la o întâlnire.

În următoarea vale, Will îl băgă în sperieți cu motocicleta lui pe un om care mergea cu caprele la păscut, chiar dacă încercă să se dea din drum, strigând în gura mare numele liderului tribului. În cele din urmă, omul pricepu. Își luă ciomagul de la spate și îl folosi pentru post de arătător, mormăind câteva cuvinte pe care Will nu reuși să le deslușească. Will încuviință, după care îi dădu o țigară și plecă urcat pe motocicletă.

Curând dădu peste o adunătură de corturi înconjurate de animale și copii care veniră în fugă în întâmpinarea lui, curioși să-i vadă motocicleta. Îl luară de mână râzând, încercând să-i ia pistolul de la brâu. Will le repetă numele liderului. Un bărbat îmbrăcat în veșminte până la picioare se apropie ușor de el și făcu o plecăciune, cu mâna dreaptă la piept. Îi făcu semn să se apropie, iar odată ajunși în fața cortului, îi făcu semn să se descalțe. Will păși pe covorul gros, elegant. Zări mai mulți bărbați, așezați în perne comode, fumând și bând cafea. Will presupuse că cel mai bătrân dintre ei era cel pe care venise să-l vadă și făcu o plecăciune adâncă, cu mâna la piept. Bărbatul îi zâmbi și îi făcu semn să ia loc. Will se așeză turcește pe o pernă și aruncă o privire în jurul său, zâmbindu-le și celorlalți oameni.

Covoarele moi, elegante, pereții luminoși ai cortului, mireasma de ceai și tutun îl duseră pe Will cu gândul la o căsuță englezească, cu un foc călduros în șemineu, cu picături de ploaie care cade ușor în ferestre. Le spuse în arabă lui formală că îi era recunoscător lui Allah pentru că îl purtase până în locul acela și că se simțea onorat să le fie oaspete. Doar că spusele lui părură să creeze un anumit grad de tensiune. Bărbații îi răspunseră cu zâmbete politicoase, dar forțate. Fără doar și poate, accentul lui Will nu era ideal. Era mai bun la citit decât la vorbit. Chipurile care îl înconjurau semănau destul de tare între ele cât să-l ducă cu gândul la încrucișări între neamuri. Se văzu față-n față cu aceleași bărbii ascuțite și cu aceiași ochi verzi. Un băiat se apropie de ei, cu o tavă cu câteva pahare de ceai. Will apucă cu grijă un pahar fierbinte. Liderul duse imediat paharul la gură, mormăind ceva în sinea lui. În spatele lui, Will zări un gol în cort prin care văzu lumea din exterior, câteva capre care alungau muștele cu coada, razele soarelui scurgându-se pe stânci, plante și blană de capră și o dâră de fum de la focul aprins.

Bătrânul îi spuse ceva lui Will. Acesta ascultă cu urechile ciulite, dar nu reuși să înțeleagă nimic. Bărbatul vorbi din nou. De data aceasta, Will reuși să deslușească pauzele dintre cuvinte și fu surprins să constate că bărbatul tocmai îl întrebase dacă era neamț.

— Nu, sunt englez. Nemții sunt inamicii noștri.

— Ah, zise liderul, după care își băgă degetele lungi în pahar, de unde scoase câteva frunze de mentă și începu să le mestece. Spune-mi, frate, cui o să-i îngăduie Allah victoria în războiul acesta?

— Nouă.

— Ah. Sunteți mulți?

— Da, foarte mulți. Cu miile. Avem tunuri, avioane, bombe și vase. Inamicii germani nu au cum să ne țină piept.

— Ah. Așa mi-am imaginat și eu, răspunse bărbatul, după care li se adresă tovarășilor săi: Vor câștiga.

Prin gaura aceea din cort, Will zări o capră ușurându-se cu un jet puternic, după care își ridică coada, iar excrementele căzură ușor, pe jos. Will ar fi vrut să facă o glumă, în spiritul lui englezesc, dar se abținu. Se făcu roșu în obraji doar la gândul gafei pe care tocmai fusese pe punctul de a o face. Ar fi fost de-

a dreptul nepotrivit și încercă să se detașeze de civilizația sa superficială, murdară, scandalizată de procese firești. Membrii acelui trib, cu postura lor regală și ceremonioasă, în sărăcia de zi cu zi în care trăiau, erau adevărații aristocrați, precum personajele unor povești sau poezii arabe. Dar nu apucase să spună nimic. Totul era bine. Momentul trecuse. Luă o gură de ceai și încercă să privească lumea cu aceeași claritate din ochii aceia înțelepți, albaștri-verzui, care îl înconjurau.

— Așa este, zise el. Vom câștiga.

Urmă o tăcere profundă. În afara pereților cortului auzi lemnele trosnind în foc, glasurile celor care se îngrijeau de el.

— Pot să-ți ofer o sută de călăreți care să vă ajute să câștigați războiul, zise liderul, dând cu palma în covor.

— Mulțumesc. O să-i transmit generalului oferta dumitale. Va fi onorat. Will nu avea nici cea mai mică idee dacă bărbatul acela avea de unde să-i dea o sută de călăreți. Părea prea mult un număr simbolic, dar nu mai conta. Chiar și dacă ar fi existat acești călăreți, nu le duceau lipsa. De fapt, oferta aceasta voia să însemne că Will reușise să creeze o alianță, un pact între războinici.

— Foarte bine, rămâne stabilit. Acum hai afară.

Bărbații se ridicară în picioare, iar Will îi urmă în șosete, la aer, la lumină. Se întrebă dacă să se ducă să-și ia încălțările, dar hotărî să nu se întoarcă din drum. Păși ușor pe pământul denivelat. Câțiva bărbați își aprinseră o țigară, iar Will făcu și el la fel, oferindu-le pachetul lui. Unii dintre ei, care deja își aprinseseră țigara, acceptară una de la Will, pentru mai târziu. Simți un miros aparte: zări pe foc o oaie la proțap, cu carnea arsă, oasele trosnindu-i printre flăcări, de parcă încă nu era gata să moară. Era clar că tribul era gata să-l întâmpine cu inima deschisă.

O femeie cu aceiași ochi verzi care se zăreau prin deschizătura vălului veni să le ofere ceai. Unul dintre bărbați îl bătu pe Will pe umăr, invitându-l lângă foc, la masă. Ceilalți li se alăturară curând și se așezară pe vine, râzând. În depărtare se auzi strigătul puternic, tulburător al unui uliu. Zăpușeala fusese înlocuită de un aer răcoros. După succesul misiunii sale, Will avea să se urce din nou pe motocicletă și să coboare din munți, în drum spre coastă. Odată ajuns înapoi la vilă, avea să se arunce în pat și să citească filosofie clasică. Momentan era

înconjurat de acești membri de trib, noii săi aliați. Acasă, în Warwickshire, copilărise în preajma unui râu faimos. Era fiul unui erou de război. Pe deasupra lui trecu în zbor un vultur (probabil), în timp ce mânca o bucată de carne de oaie la proțap. Era exact unde își dorise dintotdeauna să ajungă, în mijlocul aventurii sale de-o viață, pășind curajos tot înainte.

Înainte de plecare, membrii tribului îi spuseră că aveau un cadou pentru el. Doi bărbați plecară să îl aducă, iar Will umplu tăcerea cu vorbe de recunoștință, încercând să le spună că nu avea nevoie de niciun cadou, că el ar fi trebuit să le aducă unul. Bărbații se întoarseră alături de o tânără fată, iar Will se uită la ei, cu zâmbetul pe buze, așteptând să-și primească darul.

— Pentru dumneata, zise unul dintre ei, făcând semn spre fată.

— Nu, zise Will. Doar nu vreți să spuneți că…

Era o fată la vreo paisprezece ani, micuță, desculță, cu cercei în urechi. Expresia de pe chipul bărbaților îi dădu de înțeles că vorbeau serios, că fata era cadoul. Will nu știu ce să spună. Văzând-o în fața lui, cu privirea plecată, așteptând, cu degetele înfipte în covor, nu-i mai veni nimic în minte. Will nu ar fi vrut să-i jignească în vreun fel și să riște Alianța. Neștiind ce să facă, le mulțumi, ducându-și mâna la piept. Așa că o conduse pe fată la motocicletă, înconjurați de membrii tribului, le mulțumi din nou, după care urcă pe motocicletă. Avu grijă să o așeze bine și pe fată și îi făcu semn să îl țină de mijloc. O trase de mână, nu avu încotro, pentru că stătea cu palmele încleștate de teamă, de rușine, numai Dumnezeu știa de ce. Își luă la revedere și începură să coboare în vale. Lui Will începu să-i bată inima cu putere când simți răsuflarea fetei în ceafă.

După ce rămaseră singuri, trase pe dreapta, să gândească situația la rece. O trase din nou de mâinile acelea subțiri, măslinii, care, de data aceasta, parcă nu voiau să se mai dezlipească de el. Mersul pe motocicletă o înspăimântase. Se grăbi să se dea jos. Will observă că îi tremurau picioarele. Fata aceea îi aparținea. Încă simțea căldura trupului ei în spinare, încă simțea parfumul ei. Dar nu avea ce să facă, nu putea să o ia cu el. Nu putea să fie cu ea, după care să o trimită înapoi. Nu voia să o facă, se corectă el. La urma urmei, era un cavaler. Cu toate acestea, se apropie de ea și o îmbrățișă, o aduse la pieptul lui și o strânse tare, simțindu-i sânii mici și căldura corpului.

Apoi se dezlipi de ea și păși în spate. Arătă cu degetul spre motocicletă și spuse:

— Nu merge.

Fata făcu ochii mari. Will își puse brațele în formă de X, ca să-i dea de înțeles că motocicleta nu mai mergea, după care îi zise din nou:

— Nu merge. Nu merge. Fata părea confuză. Acasă, îi spuse el. Du-te acasă. Dar fata nu schiță niciun gest. Îi făcu semn spre vârful dealului să plece. În cele din urmă, o prinse de umeri, o întoarse cu spatele la el și o împinse. În sfârșit fata înțelese. O luă la fugă, fără să arunce o privire înapoi.

Odată ajuns la vilă, în seara aceea, Will își făcu o plăcere și se masturbă. Știa că procedase corect, doar că acum își imagină cum ar fi fost să o arunce pe drumul acela pietros, să rupă hainele de pe ea și să i-o tragă cu disperare.

13.

Fu o adevărată plăcere pentru el să se așeze la birou ziua următoare ca să scrie raportul, la cafea, la țigară, auzind ecoul mașinii de scris în camera cu pereți înalți. La un moment dat, se ridică de la masă și se duse la fereastră. Aruncă o privire spre port, unde îi zări pe soldații în uniforme maronii care tocmai acostaseră, alături de încărcăturile care tocmai erau descărcate. Se întoarse la birou, continuând să-și povestească isprava. Redacta raportul pe un ton simplu, sec, în ceea ce Will își imagină a fi stilul lui Whitehall. Cu toate acestea nu se sfii să își relateze succesul obținut, într-o manieră deloc exagerată, dar care vorbea de la sine.

Și se părea că lumea deja aflase despre călătoria lui. În după-amiaza aceea, un arab sosi la birou și ceru în mod expres să stea de vorbă cu domnul Walker. Will veni în întâmpinarea unui bărbat mărunțel, vizibil nemulțumit, îmbrăcat elegant, care îi strânse mâna spunându-i:

— Înțeleg că dumneata ești prieten cu poporul arab.

— Așa este, răspunse Will. De fapt, sunt aici reprezentând gruparea Aliaților. Suntem aici pentru fiecare…

— Da, da. Foarte bine. Vrei o țigară?

— Da, mulțumesc, îi spuse Will, acceptând cadoul.

— Pot să-ți aduc mai multe cutii. Tutun american, de calitate, dacă asta îți place. Bun. În calitate de prieten, te rog să mergi la închisoarea franceză și să le ceri să te ducă la piscina cu pești.

— La balta cu pești?

— Da, la baltă. Acolo unde țin ei peștii în grădină.

— Ce e acolo?

— Ai să vezi, îi spuse bărbatul, cu înflăcărare. Mergi să-i întrebi și cu siguranță o să-i iei prin surprindere, or să creadă că deja știi tot și or să-ți arate.

— Dar nu știu nimic, nu mi-ai spus nimic.

— E mai bine să nu știi. O să afli, odată ajuns acolo. Și atunci vei ști ce să faci. Rămas-bun, prietene.

— Poftim? Îmi pare rău, dar nu înțeleg.

— Trebuie să plec. Mulțumesc din nou. Mergi la balta cu pești.

14.

Totul era aievea. Seara aceea, după o cină savuroasă și un vin de-al locului, aromat, cerul începu să vibreze. Căpitanul Draycott își împreună palmele și se aplecă ușor deasupra farfuriei, spunând:

— Vai de mine.

— Zgomotul ăsta vine cumva…

— Mi-e teamă că da. Dumnezeule. Au început. De afară auziră tunurile antiaeriene, urmate de alarma antiaeriană, răsunând puternic, la intervale regulate. Niciunul dintre ei nu schiță niciun gest.

— Ar trebui oare să…?

— Să ce? întrebă Henderson, nervos.

— Să mergem undeva. Să coborâm la parter. Trebuie să existe vreo pivniță, nu? Nu am verificat.

— Nu ai verificat? Lucrezi în Serviciul de Securitate și nu ți-a trecut prin cap să verifici?

— Ai dreptate, zise căpitanul Draycott, s-ar putea să fie o variantă bună – doar că nimeni nu-l mai auzi pentru că în clipa aceea explodă o bombă.

— Am ratat-o la mustață.

Trei din ei se ridicară imediat de la masă și se îndreptară spre ușă.

— Vedeți să nu vă căcați pe voi, băieți, strigă Henderson după ei, în timp ce-și aprindea pipa, aprinzând flacăra în cercul de tutun.

Draycott era alb la față, cu o privire pierdută. Respira zgomotos, printre dinți.

— Parcă am fi înapoi în Londra, zise Samuels.

— Nu-i așa? răspunse Will, rânjind.

— Da. Noapte de noapte e așa acolo.

— Ce vremuri bune, zise Henderson. Puneam mâna pe toate femeile în adăposturi.

— Nu chiar.

Avioanele treceau acum chiar deasupra lor, zguduind pereții. Lanțul candelabrului începu să se învârtească într-un fel periculos. Tunurile se auzeau din ce în ce mai tare. Draycott începu să vomite, după care se ridică de la masă și încercă să se îndrepte spre ușă, dar se împiedică. Cineva îi stătea în drum, întins sub masă, spunând:

— Mamă, te rog. Oh, mamă. Vai, la naiba, la naiba, la naiba. Draycott se uită șocat la picioarele sale, după care ieși grăbit pe ușă.

— Cea mai bună variantă! strigă Samuels după el, iar o clipă mai târziu, o nouă bombă detonă într-o explozie de lumină.

Văzând că Samuels era pe punctul de a ieși pe ușă, Will îl apucă de mână și îl trase spre el. Samuels îl privi nedumerit, sperând să înțeleagă ce încerca Will să-i spună, iar după ce își dădu seama de tot, încercă cu disperare să se elibereze. Will îl ținu strâns de braț, dar în cele din urmă îi dădu drumul. Samuels începu să-l înjure, dar Will nu auzi nimic în zarva aceea de motoare, focuri de armă și explozii.

Will își simți trupul ușor și entuziast, de parcă ar fi vrut să danseze. Se ridică de la masă și ieși pe terasă, de unde zări luminile în diagonală ale reflectoarelor, cu o lumină îndreptată spre mare, tocmai când văzu o bombă aruncată printre valuri, împroșcând cu apă peste tot. Lumina reflectoarelor se blocă. Orașul era invadat de focuri de armă. Focul antiaerian arunca gloanțe fierbinți pe terasă, iar Will le auzi aterizând cu zgomot. O bombă explodă atât de aproape de el încât valul acela deveni usturător de căldură. Iar în clipa aceea se simți atât de

invulnerabil, exaltat, atât de plin de energie și de puternic, atât de prezent. Venise momentul să-și poarte singur de grijă. Se simți la fel de curajos ca tatăl lui. Îl simți atât de aproape de sufletul lui. De parcă ar fi fost frați.

15.

Închisoarea era o clădire pătrățoasă cu o curte în interior. O bombă căzuse fix într-un colț. Într-un mod cumva poetic, barele de fier de pe zidurile din față fuseseră aruncate în aer ca o perdea în vânt. Trei bărbați muriseră. Will îi văzu pe ceilalți așteptând în curte, încătușați împreună.

Poate că agitația aceea avea să-i fie de folos. Funcționarul de la birou era vizibil istovit, încercând să-și țină ochii uscați deschiși, cu o țigară în mâna tremurândă.

— Vin din partea Serviciului de Securitate al Aliaților, îl informă Will.

— Numele?

— Poftim?

— Cum vă cheamă?

— Numele meu este Walker. Fac parte din Serviciul de Securitate. Acesta este permisul meu, am venit să inspectez balta cu pești.

Bărbatul îi luă permisul și se uită lung la el.

Posesorul acestui permis are responsabilități de SECURITATE, motiv pentru care este autorizat să se prezinte în orice loc, la orice oră, indiferent de circumstanțe. Toate autoritățile care răspund legilor militare sunt obligate să îi ofere asistență, iar toate celelalte autorități sunt rugate să îi ofere tot sprijinul de care are nevoie pentru a-și face treaba. Bărbatul ridică privirea spre Will, după care cercetă din nou permisul.

— Nu am de gând să plec până nu văd balta cu pești, zise el.

— Luați loc, îi spuse funcționarul, făcându-i semn să se așeze pe un scaun de lemn, după care ieși din cameră.

Panică. Mușuroiul de furnici fusese zgâlțâit. Will luă loc pe scaun, zâmbind în sinea lui. Doar că, pe măsură ce așteptarea se lungi, i se șterse zâmbetul de pe chip. Se uită de mai multe ori când la ceasul lui, când la cel de pe perete, care umplea

camera cu zgomotul acela, tic-tac. După cincisprezece minute de așteptare, decise că nu avea de gând să aștepte după neisprăviții aceia francezi și strigă:

— Aici sunt!

Tăcere. Strigă din nou, după care se ridică de pe scaun, se apropie de birou și dădu cu pumnul în masă. Auzi câteva voci în spatele ușii, după care funcționarul intră în cameră și lăsă ușa deschisă pentru superiorul său, un bărbat încet, grăsuț, cu un chip compus din mai multe cercuri greoaie, cearcăne adânci în jurul ochilor, doi obraji uscățivi și o mustață plictisită.

— Chiar aici sunteți? îl întrebă bărbatul.

— Da. Am venit să văd balta cu pești.

— Aveți vreun motiv anume?

— În clipa de față, răspunse Will, chestiunea aceasta nu te privește pe dumneata.

— Prea bine, răspunse superiorul, ridicând din umeri.

— Cum vă numiți? îl întrebă Will.

— Marchand. Uite ce e, o să vă conduc, dar nu văd de ce sunteți interesat de balta aceea. Nu e cu nimic specială, e mizerabilă.

— Nu contează.

— Bine, fie. Urmați-mă. Marchand ieși din cameră, cu Will în urma lui. Traversară împreună coridorul, după care ieșiră în curte. Juniorul lui veni grăbit după ei.

Will aruncă o privire spre prizonierii încătușați împreună. Erau doar arabi, niciunul nu sufla o vorbă. Se uitară lung la Will, dar avură grijă să evite privirile celorlalți doi bărbați.

Marchand îi făcu semn juniorului, iar acesta se aplecă să-i bage o cheie într-un capac de canalizare. Cheia se răsuci, trase de mâner, după care deschide capacul greoi. Mirosul din canalizare îi întoarse lui Will stomacul pe dos.

— Sistemul de canalizare? Ce e cu mizeria asta?

Marchand se uită la el cu părere de rău, sau poate cu dispreț, greu de spus, expresia lui întunecată era greu de descifrat.

— E balta cu pești, îi spuse el.

Will se apropie ușor, cu mâna la nas, simțind cum i se întoarce cafeaua pe gât. Aruncă o privire în gaura întunecată. Auzi zgomote. În fundul puțului, zări câțiva arabi dezbrăcați, nebărbieriți, murdari și maltratați, încercând să se ferească de razele neașteptate de lumină. Unul dintre ei reuși cu greu să se

ridice în picioare și ridică privirea spre cer, savurând cu ochii închiși aerul curat.

16.

Era îngrozitor. Nici că se putea ceva mai îngrozitor. Zgomotele acelea, tunurile, avioanele care zburau deasupra lor, focurile de armă, exploziile, totul. De la diferite înălțimi. Pământul care vibra. Ray îl văzu pe Randall căzând în genunchi câțiva pași mai în față. Alergă spre el, cu pușca în mână. Sub ploaia de gloanțe, Randall se ghemuise la pământ, cu ochii închiși. Avea ambele mâini încleștate în jurul puștii, așa cum șoricelul de pe cutia de cereale se ținea cu mânuțele de un fir de iarbă. Avea o expresie îndurerată pe chip, o expresie veche. Ray îl apucă repede de braț.

— Randall! strigă el, uitându-se lung la el, dar fără să vadă nicio pată de sânge. Ești rănit? Ești rănit? La câțiva metri în dreapta lor, pământul se cutremură în urma unei explozii. Ray îl văzu pe Randall dând ușor din gură. Ce spui? După care Randall își lipi buzele, parcă încercând să înghită. Își trase pușca la piept. Dormea. Randall, ce naiba faci? Trezește-te! urlă Ray, dându-i o palmă peste față. Trezește-te! La naiba, trezește-te! îl trase tare de umăr, reuși să-l pună pe picioare și o luară la fugă. Trăgeau din toate părțile. Alergă spre frunziș. Poteca era plină de noroi. Aruncă o privire în spate. Randall îl urma. Un mortar le distrusese adăpostul.

Se aruncară în tranșeele altcuiva. Oricine l-o fi săpat, nu mai era acolo. Așa că Ray și alți trei soldați veniseră să se adăpostească acolo. Deasupra lor atârna un tufiș ars, iar ramurile de lângă ei erau verzi, cu frunze uscate de la căldură. Pământul din tranșee era aranjat în mai multe straturi, cu pietre, și rădăcini de copac, albicioase, care nu văzuseră lumina soarelui, dar care erau acum expuse ca niște cabluri smulse din perete. Ray văzuse odată o clădire explodând în cartierul său. O clădire veche care fusese pusă la pământ printr-o festivitate de demolare ciudat de plăcută. Urmărise construcția noii clădiri în etape, fiecare cărămidă, fiecare țeavă și scândură, fiecare bucățică de ipsos, fiecare toaletă. Evoluția aceea îl șocase. Își

imaginase dintotdeauna că locuințele erau la fel de consistente ca o prismă, niște locuri pline de familii, mirosuri, mese, certuri și obiecte. Dar nici vorbă de așa ceva. Fiecare clădire era construită din straturi de materiale. Nu erau cu adevărat nimic. Iar armele îi demonstrară că același raționament era valabil pentru întreaga lume. Viața era o piele, una care putea fi dată la o parte, ca un zid de cărămidă. Nici pământul nu era atât de adânc. Orice bombă putea să-l găurească, să ajungă până la pietre. Plantele puteau să ia foc, să fie smulse din rădăcini. Totul putea fi dat la o parte atât de ușor.

Zări un braț deasupra lor. Auzi o voce strigându-i. Nu aveau încotro, trebuiau să iasă din adăpost și să o ia la fugă. Începuseră să urce dealul. Era un lucru bun. Se îndreptau la adăpost, spre vârful cel mai înalt. Unde era George? Oare el era cel care trăgea? Oare era în siguranță? Iată-l. Tremurau din toate încheieturile, strigându-se unii pe alții. O luară la fugă.

17.

Nu mai rămăsese niciun nor pe cer. Avioanele păreau să se miște și mai repede, încercând parcă să ajungă la soare. Munții erau cufundați în lumină, dar și în întuneric. Ochii lor nu se puteau adapta îndeajuns de repede de la o extremă la alta. Era fie întuneric beznă, fie un soare puternic. Oricum, nu aveau de gând să plece de unde erau. Îi văzuseră pe alții încercând să fugă, împușcați de lunetiștii de partea cealaltă a văii. Acolo erau în siguranță. Erau la adăpost. Alice nu avea astâmpăr.

— Vai de mine, vai de mine, șopti el.

La poalele munților, lupta o luase razna. Toți băieții americani trebuiau să treacă prin aceeași potecă îngustă spre munte, acolo unde mintea lui Randall cedase, adormind. Nemții aveau acum soldați instalați deasupra potecii. Puștile trăgeau fără oprire. Băieții rămăseseră prinși acolo, printre stânci, izbindu-se de ele. Bolul acela de piatră – cum îi zicea? – Sfărâmător. Cu usturoi și cu sare în el. Sfărâma tot. Mâna ei puternică, rotundă, pe obiectul acela. Sfărâma tot. Moleculele. Mirosul acela ce rămăsese...

La naiba. Schimbare de planuri. Aruncară o bombă în stânga lor, care lăsa în urma ei un crater și un val de praf. Nu mai puteau să rămână acolo. George încerca să-și tragă fermoarul. Se scăpă pe el, încercând cu disperare să-și scoată penisul din pantaloni, împroșcându-și mâinile și arma înainte să apuce să țintească.

— Trebuie să fugim! Să fugim!

— Ce?

— Fugi!

Ray își luă casca și începu să fugă. Simți pământul cutremurându-se sub picioarele lui. Unul dintre soldați se aruncă în disperare peste stânci. Erau înconjurați din toate părțile, de sus, de jos, lumea întreagă părea gata să-i înghită. Urmă o explozie și mai puternică. Ray se aruncă la pământ. Acum ar fi trebuit să-i filmeze cineva. Să vină cineva cu o cameră de filmat. Să o urce într-un leagăn. Să îi filmeze pe toți cum mor. Urmă o nouă explozie, de data aceasta atât de aproape de el că o simți ca pe un pumn în cap, iar trupul i se ridică niște centimetri buni, în aer. Se prăbuși dureros pe pământ. Se ridică în picioare și o luă din nou la fugă. Pașii lui sunau atât de mult diferit. Și era atât de ciudat că îi putea auzi, din interiorul lui. Își simți capul slăbit, altfel. Duse mâna la față, să vadă dacă nu cumva sângera. Auzi un țiuit în urechi, urmat de o ruptură, iar pământul se cutremură. Vocile, exploziile se auzeau din ce în ce mai încet. Avea sânge pe obraji, se zgâriase de pietre. După care își dădu seama că îi curgea sânge din urechea dreaptă.

Cineva puse mâna pe el. George îl trase spre el. Cu toții se întoarseră să fugă în direcții diferite, doar că nu îi auzise spunând încotro.

18.

Plutesc acum ușor în tăcere frică.

O frică atât de puternică, încât îl lăsase gol pe dinăuntru.

Oasele picioarelor pașii grăbiți îl anunțară că fugea

Două explozii, noroi împroșcat, focuri de armă,

gloanțele care ciuguleau pământul

Oamenii întinși pe jos cu ce semănau?

Fugea, cu glezna rănită peste

Cu oameni, în formă de oameni?

Peste stânci. În spatele stâncilor, o bucată de cer, spre ea

Cu niște păpuși! Aruncate pe jos.

Totul era mort.
Bucățică cu bucățică.

Un om întins pe jos,
cu o mână deja moartă,
iar cu restul trupului sfărâmat.

Era mort și fugea cât putea el de repede. Se aruncă
la pământ ascunzându-se alături de ceilalți, așteptând
cu umărul lipit de șoldul bărbatului din fața lui.
Oasele îi tremurau.

Zări un bărbat care încerca
să sape tranșee cu casca
lovind metalul de stâncă.

În fața lui zări ceva mișcându-se, încercă să se concentreze
să vadă, înainte să fie prea târziu, dar
era prea aproape, o insectă, un nimic, mișcându-se
în cerc
pe drumul lui perturbat, sfărâmând
solul.
Negru. Cu câteva firicele de nisip pe el.

Avioanele vuiau deasupra lor.

Totul contează, trăgând cu viață, o parte din ea. Sărind puțin, trăgându-se împotriva ei, fremătând, măcinând, sângerând, nemișcat, risipit.

Șuierat de optzeci și opt. Scurt. Aruncându-i lucruri în față.

Se împinse în pământ. Nimic sub el.
Pământul întunecat. Sus.

Fugi.

Se aruncă în urmă, se puse pe picioare, se ridică.
Trebuia să se implice, să tragă pe trăgaci spre siluetele acelea.
Auzi ușor zgomotul glonțului pe la ureche.

George! Oare făcea și George același lucru? Sau oare se prăbușise la pământ?

Nu-l vedea nicăieri.

Văzu fumul ridicându-se la cer.

Se ridică din nou în picioare, atacat din toate părțile știind că nu avea cum să supraviețuiască.

Fugi.

19.

La câteva zile după ce vizitase închisoarea, când Will reuși în cele din urmă să îl prindă pe Draycott la înghesuială și să îi povestească tot, Draycott îl ascultă, cutremurându-se, dând din cap, fără să-l ajute în niciun fel. Continua să arunce priviri dincolo de el, pe deasupra capului lui Will, ceea ce îi aminti acestuia despre diferența de înălțime dintre ei doi. Se plânse puțin de comportamentul mizer al francezilor, spunându-i că nu

erau demni de încredere. Dar când Will încercă să îl convingă să acționeze, nu se arătă dispus să o facă. Will îi explică ce era important să facă ceva, măcar din bun-simț, încercă să scoată în față binele pe care l-ar fi făcut relației dintre britanici și arabi. Draycott îi vorbi din pragul ușii, se uită lung la încălțările prăfuite ale lui Will, concluzionând că trebuiau să aibă mare grijă să nu afecteze balanța de putere din zonă. Poate că ar fi fost o idee bună ca Will să strângă mai multe informații și să întocmească un raport. Draycott aruncă o ultimă privire pe deasupra capului lui Will, după care făcu un pas în biroul său și îi închise ușa în nas, fără alte discuții.

Din noaptea aceea în care inamicii aruncaseră mai multe bombe asupra orașului, Draycott începuse să se comporte ciudat. Zilele trecute, la micul dejun, în timp ce își punea omletă în farfurie cu o mână tremurândă, îi spuse lui Will că, de acum înainte, dacă erau într-un loc public, Will trebuia să i se adreseze cu „locotenent Bryce”, cu voce tare, ca să se facă auzit.

— Locotenent Price? întrebă Will.

— Nu, răspunse căpitanul Draycott, vizibil îngrijorat că planurile lui aveau să fie compromise. Nu Price, ci Bryce, cu „b” și „y”. Mai târziu, Samuels îi spuse lui Will că intrase peste Draycott în birou și că îl găsise mutând lucruri prin birou, trăgându-și masa lângă celălalt perete, mutând toate lucrurile de pe birou din dreapta în stânga.

De unul singur, fără un plan în minte, Will merse să stea de vorbă cu bărbatul care îi spusese despre balta cu pești. Acesta îi lăsase o carte de vizită cu câteva zile înainte: doctor Zakaria. Își dădură întâlnire într-o cafenea micuță, iar doctorul îi explică faptul că avea doar pacienți arabi. Chiar dacă asta însemna că făcea mai puțini bani, nu voia să riște să ia contact cu francezii și cu nevestele lor prostuțe, periculoase. Doctorul Zakaria luă o gură din cafeaua aceea aromată, cu o suprafață sclipitoare. Interacțiunea cu francezii putea să rezulte într-o împușcătură în cap sau într-un accident de mașină bine pus la punct. Își puse ceașca de cafea pe farfuriuță, căzut pe gânduri:

— Închisoarea aceea, zise el. Ai văzut și dumneata cu ochii tăi ce înseamnă să fii arab în închisoarea aceea.

Will voia să fie scurt și la obiect, să nu se lase vrăjit de aerul lui dramatic.

— Am văzut ce se întâmplă în partea aceea a închisorii.

— Țara asta întreagă e o închisoare.

— Doctore Zakaria, dacă îmi permiți s-o spun drept, m-ai trimis într-o închisoare, nu altundeva, ceea ce înseamnă că oamenii pe care i-am întâlnit acolo sunt niște infractori.

Doctorul Zakaria începu să râdă, suflând prin nările întunecate. Zâmbi, cu capul într-o parte, fără să-și ia privirea de la ceașca de cafea și spuse:

— Păcat că viața nu respectă această rațiune. Oamenii aceia au fost arestați și aruncați într-un canal ca să putrezească. Ăsta e singurul adevăr. Dar de unde poți să știi dacă au făcut vreo fărădelege? Ai vreo dovadă? Eu nu am. Poate că nici nu există. Poate că nu sunt vinovați de nimic. Poate că au supărat vreun francez sau poate că poliția avea nevoie să crească numărul de prizonieri.

— Da, sunt conștient că e și asta o variantă.

— Iar eu îți spun aceste lucruri pentru că știu că așa se prezintă situația. În locul acesta nu există dreptate. Nu suntem în Marea Britanie.

— Înțeleg. La fel de bine cum înțelegi și dumneata că trebuie să pun astfel de întrebări.

— Desigur.

— Chiar sper să pot realiza ceva.

— Un om pe cont propriu nu poate să schimbe nimic.

— Cred că depinde de cine e omul acela și de ce anume încearcă să schimbe.

Zakaria îi zâmbi din nou.

— Nu știu dacă ești un optimist sau un îngâmfat. În orice caz, închisoarea e un aspect minor, nu-i așa? Nu ar trebui să-ți fie greu să-ți folosești autoritatea ca să aduci câteva schimbări.

— Nu e tocmai un aspect minor. Mi-e teamă că o să mă lovesc de birocrație. Trebuie să continui să pun astfel de întrebări.

Brusc, se auzi un zgomot puternic de afară. Sunete de trompete și tobe. Will și Zakaria își îndreptară privirea spre ușă. Fanfara trecu pe lângă ei, umplând tăcerea din cafenea. Erau soldați senegalezi, iar bărbatul din fruntea fanfarei își învârtea bastonul în aer. Trompetiștii din urma lui suflau de zor în instrumentul lor, aruncându-și trompetele în aer, prinzându-le și începând din nou să cânte. Marșul lor ritmat arunca umbre în formă de triunghi pe podeaua cafenelei. La urmă, veneau doi tobosari care făceau un tărăboi de nedescris, chiar dacă nu

părea să facă altceva decât să-și așeze ușor bețele pe suprafața tobei, cu mâinile lor ciocolatii. Și totuși, din mișcarea aceea fără vlagă, bețele lor păreau să vibreze și să genereze un zgomot incredibil de puternic când trecură pe lângă ușile deschise. Pe măsură ce muzica începu să se audă din ce în ce mai încet, Will se întoarse în culmea fericirii spre doctorul Zakaria, doar că acesta nu îi întoarse zâmbetul.

— Țara noastră, îi spuse el, nu ne aparține.

Will simți un nod în gât, ștergându-și expresia surâzătoare de pe chip.

— Înțeleg. Îmi dau seama cât de frustrant trebuie să fie.

— Într-adevăr, chiar așa este. Frustrant. E frustrant să vezi cum ți se fură bunurile, e frustrant să fii omorât, să fii aruncat într-o groapă de căcat fără niciun motiv, să îți vezi țara plină de străini, de hoți, de oameni necinstiți. E foarte frustrant, zise el, luând o gură de cafea, după care își dădu ochelarii jos de la ochi. Își șterse ochelarii cu colțul feței de masă, după care și-i puse din nou pe nas. Își mută de câteva ori privirea pe masă, să verifice că îi curățase bine.

Vorbi din nou, de data aceasta pe un ton mai calm.

— Bineînțeles că cei din jur ne spun că arabii nu sunt capabili să-și conducă singuri țara. Că suntem… cum ziceau? Nu mai țin minte. Oare ineficienți? Da, cred că ineficienți și haotici, săraci, murdari și leneși. Și tu crezi același lucru despre noi?

— Nu, răspunse Will, întrebându-se, totuși, dacă nu era o fărâmă de adevăr acolo, dacă nu s-ar fi ales praful de ei, dacă i-ar fi lăsat să se conducă singuri.

Auzi un nou zgomot venind de afară. Chemarea la rugăciune. Will adora sunetul acela, atât de sacru și credincios. Era un sunet atât de gol, un spațiu gol pe care sufletul îl parcursese, un sunet nomad. Lui Will îi plăcea și felul în care oamenii păreau să-l accepte, să îi asculte fără să fie uluiți, să îl ignore, să își vadă de treburile lor, sau să se îndrepte spre moschee. Grandoarea aceea spirituală era ceva normal pentru ei. Își trăiau jumătate din existență în dimensiunea aceea.

— Trebuie să mă duc la moschee, îi zise doctorul Zakaria. Ai auzit și dumneata, e vremea.

— Aș putea să vin cu dumneata?

Doctorul Zakaria se uită lung la el, iar Will se întrebă ce-i trecea prin minte.

— Dacă vrei. N-o să te oprească nimeni.

Will îl însoți pe străzile înguste, spre piață. Credincioșii stăteau la coadă, spălându-se ca niște pisici, clătindu-și mâinile, picioarele și capul, răsuflând apă în nări, dând-o afară.

Odată ajuns la intrare, Will se descălță. Ceilalți credincioși îl observară, dar nimeni nu zise nimic, nu păreau câtuși de puțin interesați, erau prea ocupați cu treburile lor. Se așezară pe pătrățelele din covor, în formă geometrică. Will simți din nou senzația aceea plăcută, covorul sub tălpile sale, o suprafață atât de diferită de deșertul acela dur, o adevărată ușurare. Spațiul era deschis, fără băncuțe sau ecrane care să blocheze văzul. Deasupra lor se întindea o cupolă care se sprijinea pe un cerc de ferestre micuțe. Poate dacă ar fi fost după el, Will ar fi renunțat la veiozele acelea care atârnau de lanțurile lungi. Erau singurele obiecte care stricau puțin senzația aceea de spațiu complet deschis. Will se retrase în spatele moscheei, urmărind rugăciunile. Se uită la bărbații care se ridicară de pe jos să se îmbrățișeze, aruncând o privire în stânga și în dreapta, citind din cartea pe care o țineau în mână. Îi văzu așezându-se în genunchi la unison, pe covor, aplecându-se ușor în față, cu talpa de la pantofi îndreptată spre el.

Will se retrase ușor, lăsându-i pe credincioși să se întoarcă la treburile lor. Merse în tăcere pe lângă peretele din spate, admirând modelul frumos de lespede, aranjat cumva matematic, întinzându-se în toate direcțiile, din toate părțile, furându-i ochii. Un model bine gândit. În clipa aceea Will simți că îi înțelegea aerul acela elaborat. Sensul divin.

20.

Ray fu ținut departe de George, călătorind într-o altă caravană. La capătul șirului, în timp ce membrana delicată a urechii sale încerca să se vindece, Ray începu să se obișnuiască cu mirosurile acelea medicale, cu pansamente și alcool, uneori chiar și cu mirosul pielii arse, care semăna incredibil de tare cu mirosul de șuncă. Erau, desigur, și cazuri psihologice, soldați șocați de exploziile trăite, care priveau în gol, tremurând din toate încheieturile, repetând aceleași gesturi, făcându-și singuri

rău. Noaptea îi vedea zvârcolindu-se în somn, doar că, surd fiind, nu reușea întotdeauna să îi audă țipând. Acum că rămăsese surd, totul părea mai distant. Parcă erau niște oameni care se chinuiau să înoate la suprafață.

George era și el distant. Ray ar fi vrut să fie alături de el, să îl protejeze. Cu siguranță nu avea cum să supraviețuiască de unul singur, un pacifist secret așa ca el, în sânul războiului și tocmai în infanterie, pentru numele lui Dumnezeu. Ray îi scrise scrisori în minte, certându-se cu el. Scrisori care începeau mereu cu „Dragul meu prieten”. Ray cunoștea importanța războiului aceluia, că era necesar să-i omoare pe inamici, că era răul mai mic. George nu-și dădea seama cât de importantă era propria lui viață, era mult mai valoroasă decât viața unui nazist inutil. Viața lui era prețioasă și trebuia să o apere cu orice preț. Ray își imagină scrisorile acestea pe care nu le scrisese niciodată, pe care nu le trimisese niciodată, scrisori în care reușea să-l convingă pe George în noaptea de dinaintea unei lupte decisive, salvându-i astfel viața. În același timp, Ray și-l imagină pe George protejat de propria sa bunătate, ca o aureolă în jurul lui, reușind să treacă prin câmpul de luptă neatins. George ar fi putut să fie eroul unui nou gen de filme de război, povestea unui bărbat a cărui bunătate ieșea triumfătoare.

Doar că toate aceste gânduri erau cel mai adesea sfărâmate de certitudinea că George tocmai ce fusese omorât sau că era pe punctul de a muri, dintr-o clipă într-alta. Gândul acesta i se confirmă cu fiecare nou rănit sau soldat răvășit care era adus de pe frontul de luptă, ca să fie târât și el în urma lui Ray, pus pe picioare cât să se întoarcă pe front și să moară de tot cu următoarea ocazie. Noapte de noapte, țipa Ray îndurerat după George, auzindu-și vocea disperată, goală, slăbită.

21.

— Crezi că e posibil ca Alloula să fie informator pentru francezi? îl întrebă Will pe doctorul Zakaria. Era o întrebare periculoasă, născută din entuziasmul pe care îl simțea Will în timpul acestor întâlniri, ca un gol în stomac, fumând, ascultând. Puse întrebarea schițând un mic zâmbet.

— Nu, răspunse doctorul Zakaria, ridicând din sprâncene și coborându-și pleoapele, în semn de dispreț. În afara faptului că eu îl cunosc foarte bine pe Alloula, dumneata te înșeli când presupui că francezii sunt câtuși de puțin interesați de noi. Nu sunt. Nu ne cred în stare de nimic. Din punctul lor de vedere, suntem invizibili. Suntem la cheremul lor. Nimeni nu are nicio autoritate.

— Dar acum că sunt eu aici și că am tot avut întâlnirile acestea cu dumneata, s-ar putea să le fi stârnit interesul.

Zakaria nu se arătă deloc convins.

— De când ați venit voi, britanicii, aici, voi și toți ceilalți, francezii s-au retras de tot. Au plecat în vacanță. Așteaptă să plecați ca să se întoarcă la viața lor de zi cu zi.

Alloula ajunse primul la întâlnire. Era un bărbat înalt, cocoșat, cu o curea care îi strângea burta mare. Arăta la fel de obosit ca de obicei. Avea o privire îngrijorată. Își duse mâna prin păr, după care îi făcu semn ospătarului.

Se așeză și, înainte să aibă contact vizual cu Will sau cu Zakaria, spuse:

— Nevastă-mea e foarte supărată pe mine că am venit astăzi aici.

— Am înțeles, răspunse Zakaria. Îi simpatizează prea tare pe francezi.

Will se ridică ușor în scaun, vrând să facă o glumă despre un amant francez, dar hotărî mai bine să nu o facă și se așeză din nou pe scaun.

— Nu e vorba despre asta, răspunse Alloula. Dar îi e teamă că e prea periculos, că francezii sunt cu ochii pe noi.

— Tocmai asta spuneam și eu, zise Will.

— Nu chiar, îl corectă Zakaria. Nu sunt cu ochii pe noi, continuă el. Îi preocupă fel de fel de bârfe și sunt prea ocupați să-și bată capul cu ce-o să se întâmple cu ei după ce pleacă Aliații. Suporterii francezi vor încerca să preia controlul. Continuă să ne vadă ca pe niște sclavi.

— Până o să faceți o primă fărădelege. În orice caz, te tot repeți.

— Mă repet altcuiva. Repetiție. Perseverență. Trebuie să faci un lucru de o mie de ori până se adevărește. E plictisitor să încerci să schimbi ceva. Plictisitor și complicat.

— Eu nu mă simt plictisit.

— Până nu faci ceva, până nu facem cu toții ceva, dragul meu prieten, o să rămâi un simplu spectator.

Domnul Ammar fu al doilea care ajunse la întâlnire, pășind brusc pe ușa de la intrare, salutând cu mâna dreaptă, gata să-și aprindă țigara cu bricheta pe care o avea în cealaltă. Ammar era furios. Ammar era întotdeauna furios. Ammar ținea arme în pivniță. Obișnuia să se poarte urât cu chelnerii, să-și încleștеze pumnii în timpul unei discuții. Era un bărbat puternic, iute la mânie. Lui Will îi plăcea să-l analizeze, să îl vadă frământându-se. Ammar avea toată puterea de partea lui, din punct de vedere conversațional, personal, dar Will bănuia că, pe măsură ce evenimentele aveau să se deruleze, avea să i se schimbe și starea de spirit. El era persoana potrivită. La momentul potrivit, Ammar putea reprezenta o forță de necontestat.

Will rămase uluit în prezența acelor conspiratori care vorbeau despre achiziționarea unor armamente italienești. În scurt timp, sosiră și alți tovarăși și continuară să dezbată problema până spre lăsarea serii, la lumina chibriturilor și brichetelor. La masa aceea se elaborau fel de fel de idei. Will ascultă cu urechile ciulite. Era pur și simplu inteligență, în forma sa cea mai pură.

22.

Samuels era la vilă, încă treaz, încercând să repare la lumina lămpii cablul de la telefon. Will se uită lung la el și i se păru că așa liniștit cum era, fredonând melodia de la radio, cu uneltele sale împrăștiate peste tot, lângă un munte de bachelită, arăta la fel de fericit ca un copil pe terenul de joacă.

— Bună seara.

Samuels îi aruncă o privire, după care se întoarse la treabă.

— Ieși din nou cu rebelii? întrebă el.

— Ceva de genul.

— Cred și eu că ai nevoie de un pahar după întâlnirile tale nealcoolice cu prietenii tăi arabi. Am văzut o sticlă de whisky la fereastră. Habar n-am a cui o fi.

— Ce idee bună. Probabil a lui Draycott. Travis mi-a zis că, mai nou, ascunde chestii. Travis a găsit o hartă sub covor. De-aia, de fiecare dată când bați la ușă îți zice să aștepți puțin,

mută o grămadă de lucruri prin cameră înainte să te lase să intri.

— Ai și o cană pe masă.

— O cană. Perfect.

Will își turnă trei degete de whisky și se așează pe scaun, cu cana în mână. Lăsă capul pe spate, oftând.

— Of. Am aflat destule lucruri pe care aș face bine să nu le uit. Ar trebui să mi le notez.

— Am înțeles. Încearcă să te lași sedus de partea lor?

— Nu. Ce prostie. Nu mă las sedus de nimeni. O faci să sune atât de…

— Vai, scuze. Te-am supărat?

— Nu m-ai supărat cu nimic pentru că habar n-ai de nimic.

— Nu înțeleg care e logica. În fine, știu că am dreptate. Ești de partea lor.

— Samuels, cred că îți dai cu părerea despre niște lucruri care te depășesc. Nu cunoști limba. Neamurile tale sunt mai la nord și mai la est de aici, nu-i așa? Undeva în Palestina?

După câteva clipe de tăcere, Samuels zise:

— Ba sunt în Londra și în Europa.

— Vorbești de unul singur ca o babă senilă.

— Vai de mine. Ce băiat sensibil.

— N-ai nici cea mai vagă idee care e situația în țara asta.

— Eu fac bine să-mi văd de treaba mea. Să mă iertați, Majestate, că nu am fost înzestrat cu capacitatea de a înțelege mersul lucrurilor. Fac și eu ce pot. Spre exemplu, telefonul acesta funcționează acum. Dar dumneata mergi să câștigi războiul ăsta pentru noi.

— Dumnezeule. Mă duc la culcare.

23.

Sergentul-major Henderson se uită lung la el, sceptic, cu mâinile musculoase, pline de pistrui, împreunate la piept.

— Cine era înfumuratul ăla cu un băț înfipt în fund?

Will se uită la cartea de vizită, scrisă cu cerneală neagră.

— Lucrează pentru bei. Se pare că e un fel de consilier, un curtean.

— Pentru cine zici că lucrează?

— Pentru bei. Regele lor. Din câte am înțeles, de când au venit francezii în oraș, beiul nu a mai prea avut activitate. Locuiește la palat și vrea să stea de vorbă cu mine. O să trimită o mașină după mine mâine-seară.

— Regele arab?

— Da.

— Sunt sigur că umblă îmbrăcat ca vai de el. Ai grijă să nu-i spui nimic.

— Nu am de gând să o fac. O să-i spun că suntem pe punctul de a câștiga războiul și că sunt curios să aflu ce are de discutat cu mine.

— Chiar o să câștigăm războiul.

— Știu.

— Ce treabă are cu tine, mă rog?

— Consilierul lui, curteanul, mi-a zis că vrea să ia legătura cu prietenii săi englezi.

— Înseamnă că vrea să te miroasă. Vezi să nu furi nimic.

— Nu aveam de gând să o fac.

— Știu că e tentant. La urma urmei, e un arab grăsan, cu mai mulți bani decât minte în cap. Pun pariu că are casa plină de tâmpenii.

24.

Mașina pe care beiul o trimise după Will era cu siguranță frumoasă, dar cauciucurile i se părură puțin dezumflate. Aveau o aderență ciudată pe suprafața drumului, pietrele păreau să rămână prinse în cauciuc în timp ce mașina goni pe drumul de coastă, iar Will aluneca pe bancheta din spate, de piele. Se apucă de mânerul de deasupra geamului, încercând să nu se facă de rușine și aruncă o privire pe fereastră, spre marea albastră, spre peisajul presărat cu umbre. Își îndreptă privirea spre ceafa îngustă a șoferului, care ieșea cumva ciudat din gulerul alb, probabil pentru că uniforma era prea mare pentru el. Purta pe cap o pălărie gri. Șoferul apucă cu putere volanul mașinii, iar când Will se prinse de mâner mașina începu să urce dealul, îndepărtându-se de mare, traversând livezile de

portocali, în drum spre palat. Chiar dacă nu aveau fructe, Will își dădu imediat seama că erau portocali. Copacii fuseseră plantați la o anumită distanță unii de alții, iar frunzele aveau culoarea de un verde-închis. În lumina amurgului, lipsiți de fructe sau flori, nu aveau niciun farmec. Lui Will îi păru rău că era cea mai puțin romantică perioadă a anului ca să-i vadă.

Mașina opri brusc, iar șoferul se grăbi să vină să-i deschidă portiera. Will ieși singur din mașină și se îndreptă spre poarta palatului, unde dădu peste un paznic care arăta ceva mai bine în uniforma sa. Un african enorm, cu o piele ciocolatie, strălucitoare, îmbrăcat într-o haină de culoare albastră, decorată cu ciucurași aurii. Pe cap avea o pălăriuță roșie. În mâna dreaptă ținea un iatagan cu un tăiș strălucitor. Îi deschise poarta și îl așteptă pe Will să intre, fără să se uite la el. Mașina se îndepărtă.

Will văzu un alt paznic sau poate un servitor venind spre el. Acesta era îmbrăcat într-o altfel de uniformă, cu o eșarfă roșie în talie. Îl conduse pe o potecă printre trandafiri, spre grădina palatului. Curând, zări palatul, o clădire mare, cu multe ferestre, cu lumina stinsă, strălucind în lumina primelor stele.

Câteva clipe mai târziu apăru și bărbatul despre care Will presupuse că trebuia să fie beiul, îmbrăcat în alb, proaspăt ras, plutind spre el.

— Mă bucur că ai sosit. Bine ai venit. Avea o mustață subțire, frumos aranjată și un barbișon care îi acoperea doar maxilarul, încadrându-i obrajii mari, frumoși.

— Majestate, zise Will, cu o scurtă plecăciune.

Beiul rămase neclintit, uitându-se lung la Will, parcă așteptând să mai spună ceva. În orice caz, nu schiță niciun gest, ci rămase stană de piatră, cu brațele pe lângă corp. Chiar când Will era pe punctul de a spune ceva, stana de piatră prinse viață:

— Vino. Vino cu mine, spuse el, făcându-i semn spre o masă decorată cu plăci de ceramică, cu o lampă pe ea, sub o boltă de flori. Will se așeză pe scaun, după care auzi un zgomot ciudat, agitat, care se dovedi a fi o pasăre într-o cușcă imensă, de metal. Pasărea începu să zburde în colivie. Un servitor veni și lăsă două căni de ceai de mentă pe masă, niște căni frumoase, pictate într-un auriu care strălucea frumos în lumina lămpii.

— Spune-mi, zise beiul, unde ai făcut școala?

Will știa prea bine că beiul nu auzise niciodată de școala unde învățase el, așa că se prefăcu a nu fi înțeles bine.

— La Oxford.

— Ah. Minunat. Și eu la fel. Am studiat la Colegiul Exeter. Nu ți-e dor de locul acela? Pe mine mă apucă dorul, în momentele mele de cumpănă. Câteodată, mi-e dor de temperaturile acelea, dacă-ți vine să crezi. Iar aici chiar nu am unde să joc golf.

— Da, și mie mi se face dor câteodată, zise Will, chiar dacă nu vorbea serios. Dar mă bucur că am finalizat studiile. La Oxford am învățat limba arabă.

Un alt servitor le aduse o tavă argintie pe care erau aranjate mai multe șervete împăturite. Beiul luă o gură de ceai, după care apucă un șervet cu vârful degetelor, se șterse la gură, după care îl aruncă pe jos. Servitorul lăsă tava pe masă, iar Will procedă la fel, iar când duse șervetul la nas, observă că era răcoros și că mirosea a apă de trandafiri. Îl aruncă pe jos, într-un gest care i se păru atât de ciudat, atât de feeric.

— Da, am auzit că vorbești arabă. Dar te deranjează dacă continuăm să vorbim în engleză? Îmi face mare plăcere să vorbesc această limbă.

— Desigur, majestate. O vorbiți atât de bine.

Beiul acceptă bucuros complimentul și închise ușor ochii.

— Motivul pentru care te-am invitat astăzi aici este pentru că lumea a ajuns într-un punct interesant. Totul este atât de incert, nu crezi?

— Ba da.

— Așa și este. Războaie. Imperii, zise el, gesticulând cu mâna sa încărcată de inele. Am tot avut parte de ele în zona asta a lumii. Se pare că imperiul este pe sfârșite, așa că a venit timpul să ne gândim la viitor, la un viitor lipsit de barbari și vremuri grele, sper eu.

— Înțeleg. Am avut ocazia să mă întâlnesc, probabil știi și dumneata, cu compatrioții dumitale, oameni care își pun și ei aceleași probleme și care încearcă să vină cu răspunsuri.

— Știu. Dar poate că ei sunt adevărații barbari, nu? Iată o întrebare interesantă. Poate că am putea implementa alte forme de autoritate deja testate. Odată ce netrebnicii aceia francezi or să se întoarcă înapoi la Rouen, la Dieppe, la treburile lor, la bulevardele și la amantele lor sclifosite, din punctul meu de vedere, țara asta are doar două variante.

— Haos sau…

— Nu, nu mă refeream la asta. Vreau să spun că țara asta va trebui să aleagă din două variante de guvernare: fie va deveni o republică socialistă, fie un stat regalist stabil. Tind să cred că domnii cu care ți-ai dat întâlnire prin cafenele militează pentru cea din urmă variantă, dar eu cred că asta nu ar face niciun bine nimănui. Activitatea lor ar putea fi utilă în crearea unui astfel de stat, dar eu sper să reușim să găsim o variantă prin care să nu se ajungă la asta.

— În orice caz, să fie vorba despre un stat independent.

Pasărea începu din nou să sară prin colivie, cu aripile ușor deschise.

— Desigur. Avem și sicilieni printre noi, care militează pentru aceleași variante. Știai? Se pare că au venit până aici pentru că trăiesc cu convingerea sau cu siguranța că, odată ce vă terminați treaba aici, Sicilia este următoarea pe listă, și apoi, restul continentului, iar ei speră să elibereze Sicilia de Italia.

— Nu știam. Dacă chiar sunt aici, eu nu i-am văzut.

— Poate că i-ai văzut fără să-ți dai seama. Am auzit că, din cauza invaziei normande și musulmane, sicilienii seamănă fie cu francezii, fie cu arabii. Ceea ce e foarte oportun în zona asta, în mod evident.

— Așa este.

Beiul mai luă o gură de ceai, iar servitorul se grăbi să îi aducă tava. Beiul se șterse la gură, după care aruncă șervetul pe jos.

— Am deviat de la subiect, zise beiul. Mi-e teamă că ai sărit la o concluzie greșită în privința statului independent. Un stat nou, neștiutor, ar reprezenta o chestiune delicată. Un stat independent s-ar putea să fie prea greu de strunit. Ar trebui să-l protejăm, să îl ajutăm să pornească în lume. Te-am chemat aici pentru că vreau să-ți fac o propunere pe care am să te rog să o discuți cu ceilalți, ca să începeți să puneți lucrurile în mișcare. Odată ce francezii or să decidă să plece de bunăvoie de aici sau, mai degrabă, odată ce vor fi dați la o parte, mi-ar plăcea să devenim parte din Imperiul Britanic.

25.

Înainte ca măcar să apuce să bată la ușa căpitanului Draycott, Will auzi veșnica agitație care se derula în spatele ușii, mai ales toate lucrurile pe care le arunca în coșul de gunoi din metal. Will ciocăni la ușă, gândindu-se, încă o dată, dacă nu ar fi fost mai bine să nu mai piardă timpul cu superiorul său inutil. Will era cel care ținea frâiele. El era cel care călărea armăsarul lumii. El era cel care avea puterea de a dirija viitorul acelei părți a Africii de Nord. Draycott deschise ușa și spuse:

— Ah, Walker, intră. Draycott era rumen în obraji, cu răsuflarea tăiată, dar Will își dădu imediat seama că nu mai avea înfățișarea aceea de nebun. Avea o expresie senină, serioasă, pe chip. Draycott nu își feri privirea.

— Căpitane, vin cu vești foarte interesante, chiar foarte interesante, ceva care chiar s-ar putea să fie de real interes pentru statul britanic, de real interes. O să am nevoie de ceva mai mult timp și implicare, dar am reușit să intru în contact cu familia regală din zonă, iar beiul m-a asigurat că iau în calcul variante de a se uni Imperiului Britanic, de a deveni parte din Imperiul Britanic la finalul războiului. Domnule, sunteți bine?

Draycott își aruncă toate lucrurile din sertar în coșul de gunoi. Poate că avusese mai devreme un simplu moment de luciditate, nimic mai mult.

— Războiul s-a terminat aici, Walker, zise el.

— Poftim?

— E foarte interesant ce spui. Ți-ai făcut foarte bine treaba, te-ai achitat onorabil. Serviciul de inteligență nu e tocmai specializarea mea. Va trebui să facem ca aceste informații să ajungă la persoanele potrivite.

— Domnule, ce vreți să spuneți?

— Ah, da. N-am apucat să vă anunț, deși bănuiesc că s-a dat deja sfoară-n țară. Aș putea să fac o glumă proastă, dar nu-mi vine nimic în minte.

— Nu înțeleg nimic.

— Trebuie să plecăm. Războiul s-a mutat în est, trebuie să-l urmăm. A venit rândul francezilor. Se plănuiește o predare, așa că nu prea văd cum ar putea noua ta colonie să se alăture Imperiului Britanic. Vreau să spun că ar fi extrem de complicat.

— Dar nu putem să plecăm așa.

Draycott începu să râdă, ba chiar să râdă de el.

— Îmi pară rău, băiete, dar trebuie să ne strângem lucrurile și să plecăm, n-avem încotro. Nu e decizia noastră. Pune toate informațiile într-un raport.

— Da, un raport pe care să-l aruncăm la gunoi, odată cu incompetența noastră militară. Chiar nu vezi ce am reușit să fac aici? Am făcut o treabă minunată aici și tu vii să-mi spui că întocmesc un raport care o să ajungă pe apa sâmbetei?

— Băiete, nu e corect, nu asta am vrut să spun.

— Ba da. Problema e că pe tine nu te interesează. Ești la fel de rupt de realitate și de indiferent ca restul.

— Walker, uite ce, aș prefera să nu faci pe, știi tu, pe indisciplinatul, nu aș vrea să existe probleme între noi.

— Să le ia naiba de probleme. Tu nu vezi ce am reușit eu să fac aici? Am reușit să câștig o bucată de pământ pentru Anglia.

— Da, chiar dai dovadă de indisciplină. Walker, să știi că va trebui să te penalizez.

— Poate că ar fi o dovadă de indisciplină dacă aș fi cu adevărat subalternul tău. Dar nu sunt. Sunt superior ție din toate punctele de vedere, așa că, vezi tu, nu aș avea cum să fiu indisciplinat la adresa ta.

— Exceptând faptul că sunt superiorul tău, așa că dispari din fața mea înainte să ne pui de amândoi într-o situație neplăcută. Chiar nu-ți dai seama ce înseamnă asta? Nu asta m-ai întrebat? Înseamnă că suntem pe punctul de a câștiga războiul. Vom câștiga!

— Doar unii dintre noi vor câștiga.

26.

Evacuarea era o sarcină lungă, obositoare, plină de detalii, mai bine potrivită unei casnice sau unui paznic. Will era îndurerat.

Plecară, cu marea pe partea stângă. Aveau să dea colțul, să simtă pentru ultima oară briza mării, după care, întregul convoi avea să străbată o serie de orășele simple, prea puțin importante, care ar fi putut face parte atât de ușor din Imperiul

Britanic. Lăsară în urma lor un loc pustiu. Odată ajunși pe câmpul de luptă, Will zări un lung șir de tărgi, sprijinite de un zid, în soare, acoperite cu pânze pătate de sânge uscat.

27.

Se grăbi să se alăture plutonului său, să îi găsească printre restul lumii. Toți soldații semănau între ei, dar erau, în același timp, atât de diferiți. Soldați trecuți prin război, numai piele și os, în uniforme murdare, nerași. Văzându-l acolo, văzând că George nu era mort, că era încă în viață, slăbit și istovit, cu geanta atârnându-i la spate, Ray fugi spre el și îl prinse chiar la timp, înspăimântându-l pe tânărul acela, care nu îl recunoscu din prima. Doar că, în cele din urmă, o făcu. Ray îl prinse pe George de obraji, își trecu degetele prin părul lui și îl sărută pe gură, își lipi buzele de buzele lui. George făcu un pas în spate, mișcând din buze parcă vrând să spună ceva, să se împotrivească, după care, pentru o fracțiune de secundă, înainte să își pună mâna pe pieptul lui Ray și să-l împingă, îl sărută și el, cu buzele rugătoare. George îl îmbrânci. Ray căzu pe spate, râzând. Ridică privirea. Plutea. Plutea pe cerul enorm. Îl văzu pe George uitându-se urât la el și bufni din nou în râs.

•

George începu să-și curețe hainele de praf și de mizerie cu degetele lui lungi, analizându-se din cap până-n picioare. Îi spuse că Dunphy era mort. La fel și Randall. Și Carlson. Muriseră toți trei odată, la câteva clipe distanță, cu două bombe explodând una după alta. Coyne murise mai târziu, George fusese chiar în dreapta lui când se întâmplase. Un lunetist îl împușcă pe Coyne direct în maxilar, care ateriză chiar pe brațul lui George. George începu să-și scuture agitat hainele, amintindu-și senzația aceea, când fusese atins de un obiect atât de cald și de ușor, ca o ceașcă de ceai. Coyne murise înecat.

— Am ridicat maxilarul de pe jos, cu dinți cu tot și l-am păstrat, în caz că avea să-i fie de folos, dar nu i-a fost. A murit imediat. I l-am pus pe față, ca să fie îngropat cu el și apoi am fugit.

•

Ray și George se bucurară împreună de aerul plăcut al serii, de briza mării. Lupta se încheiase, în jurul lor se auzeau doar vocile celorlalți soldați care începuseră să sosească.

George era altfel. Uneori, din senin, Ray îl recunoștea pe vechiul George, dar, odată cuprins de tăcere, chipul lui se înăsprea, iar George dispărea de tot.

— Ai împușcat pe cineva? întrebă Ray, în cele din urmă. Mai ții minte ce mi-ai spus atunci, de m-ai băgat în sperieți? Te-ai ținut de cuvânt?

George trase adânc aer în piept, ridicând privirea spre cer. Închise ochii, iar în clipa aceea Ray știu. Dar știind acum că George făcuse întocmai cum Ray se rugase să facă, anume că alesese să se apere, nu îl liniști cu nimic pe Ray. Din contră, îl întristă, îl întristă teribil să se gândească la bunul George văzându-se obligat să facă una ca asta, să omoare pe cineva, știind prea bine că ei toți fuseseră obligați să o facă. Ray rămase alături de prietenul lui învăluit de tristețe, știind prea bine că tristețea aceea nu avea să-l părăsească niciodată. Trecuseră împreună prin asta. Era pentru totdeauna.

28.

Își încheiaseră treaba în Africa. Asta era vestea cea mare, motivul de sărbătoare. Bărbații se aruncară în mare. În ciuda faptului că Ray își recăpătase auzul, nu fu lăsat să li se alăture. Se întinse pe plajă, îngropându-și picioarele în nisip, privindu-i pe soldații aceia care se bălăceau în apa strălucitoare, în timp ce razele soarelui le mângâiau umerii, mâinile, spatele, aruncându-se printre valuri. Ray nu îl zări pe George printre ei. Ray nu avea încotro, trebuia să îl lase pe George în pace, trebuia să încerce să nu intre în panică și să aibă grijă de el însuși. Reuniunea cu plutonul său fu scurtă. Ray era selecționat să facă parte dintr-o divizie specială, alături de alți soldați cu nume italienești precum Rosso, Rizzo și Romano, care aveau să ajungă ultimii în invazia din Sicilia, următoarea pe listă. Trebuiau să rămână acolo și să asigure pacea.

Zări un bărbat ridicându-se în mare, cu ochii închiși, cu mâinile pe cap, în timp ce apa i se prelingea pe chip, pe buze,

iar Ray parcă simți răcoarea aceea plăcută pe pielea lui, răsuflând ușurat.

Ray era veșnic răpus de amintiri, de temeri. Dar de data aceasta avea să rateze bătălia. În Sicilia nu avea să fie un soldat, nu cu adevărat. Avea să aducă pacea cu el. Lui George i-ar fi plăcut să joace rolul aceasta, doar că George nu era italian. Ray își propuse să îl dea uitării pe George, să se rupă de el. Poate că ar fi fost mai bine să și-l imagineze mort. O amintire anume îl făcu să tresară: în agitația aceea, odată ce îi trecu prin minte gândul acela, că toți erau deja morți, cineva încă mai mișca, încă mai trăia. Gândul acela nu avea să-l ajute. Trebuia să reziste până la sfârșit. Atâta tot. Avea adresa lui George. Dacă aveau să ajungă înapoi acasă, avea să se urce în autobuz și să meargă să-l vadă.

PARTEA A II-A

Sicilia

1.

Prințesei îi plăcea să se ia la întrecere cu gărzile ei, să o ia la fugă în fața lor, să îi vadă alergând după ea, doar că aici, în mașină, nu avea unde să fugă. Garda de corp stătea în dreapta ei, respirând zgomotos, ca un animal de fermă, mușcându-și mustața, cu privirea îndreptată pe geam, cu pistolul la brâu. În copilărie, obișnuia să aibă mai multe gărzi, care stăteau de pază la fereastră, pe jos, cu pușca la spate. Copilă fiind, îi invidia, ar fi vrut și ea să meargă de partea cealaltă a mașinii. Acum, chiar dacă nu mai era cu adevărat în pericol, tatăl ei nu o lăsa niciodată să plece fără să fie însoțită de măcar o gardă de corp.

Șoferul își puse pălăria pe cap, porni mașina și întoarse volanul. Peisajul de la fereastră începu să se schimbe. Clădirile de cărămidă și străzile din Palermo fură înlocuite de un peisaj de țară, înspre dealurile nesfârșite, rigide. Nu-i părea rău că părăsea orașul. De-abia aștepta să iasă din nou, călare pe cal, cu părul fluturându-i în vânt. Măcar pentru câteva clipe. Aceasta era misiunea Luisei în viață: să evadeze din plictiseală în aceste două locuri. O făcea plimbându-se între cele două destinații, luându-și prin surprindere prietenii din Palermo, participând la baluri elegante, cu toate privirile îndreptate asupra ei, după care dădea totul pe locul acela scăldat în soare și liniște, alături de țărani și de truda tatălui său. Aici era liberă să meargă călare pe o anumită porțiune, atâta timp cât era mereu însoțită și atâta timp cât se ținea la distanță de zona aceea periculoasă a câmpiilor. Simți chemarea pământului de partea cealaltă a geamului. Peisajul era vigilent. Știa o mulțime de lucruri. Și era mereu cu ochii pe ea.

Într-o grădină împrejmuită în Palermo, lângă un iaz plin de pești aurii mari, care pluteau în apă, un primar fascist îi spusese prințesei Luisa că nu trebuia să aibă niciun motiv de îngrijorare,

că partidul îi pusese la pământ pe criminalii aceia rurali. Îi vorbise cu bărbia sus, încercând în mod ridicol să îl imite pe Duce. Mai nou, toți fasciștii obișnuiau să meargă țanțoși, așa ca el. La petreceri, aristocrații din familiile vechi obișnuiau să se adune și să stea de vorbă. Se simțeau încrezători, importanți, răzbunați din punct de vedere istoric, în timp ce fasciștii erau înfumurați, obișnuiau să bea și să vorbească prea mult. Evenimentele din Africa de Nord avuseseră un efect aparte asupra lui Mauro, chipeșul admirator fascist al Luisei, originar din Toscana, ceea ce îl făcea și mai atrăgător. Mauro voia să o ia de soție.

Mauro Vecchio era prefectul din Sant'Attilio, o zonă a insulei despre care îi spusese că i se părea mizeră și ciudată. Estul era cea mai frumoasă zonă din Sicilia, pe unde trecuseră grecii. Țăranii cu descendență arabă, din vest, nu aveau cum să înțeleagă politica. Nu îi ducea pe ei capul. Ar fi putut să mute țăranii spre râu, să îi îndrume spre alte direcții, doar atât. Tatăl Luisei nu-l simpatiza, tocmai pentru că avea astfel de opinii, căci prințul nutrea o stimă aparte, cumva în spiritul lui Tolstoi, pentru localnicii necinstiți, cu care uneori interacționa. Mauro și tatăl său păreau să se considere cumva „Viitorul Înțelept" și „Bătrânul Înțelept". De data aceasta se părea că tatăl ei avusese câștig de cauză. Mauro se întorsese în Palermo, iar Luisa bănuia că nu avea să se mai întoarcă de acolo, chiar dacă merse cu ea în oraș, în mașina oficială, pentru că îi promisese că o va însoți, indiferent de situație.

Discuția de pe bancheta din spate a mașinii venise în continuarea discuției din grădină. Așezat pe piedestalul uneia dintre statuete, Mauro ridicase privirea spre ea, cerându-i să fie soția lui. Răspunsul ei fu un nu categoric, chiar dacă nu ar fi știut să spună de ce acel „categoric" era atât de rapid și definitiv. Îi plăcea de Mauro. I se părea întotdeauna amuzant în cămășile lui de mătase, asortate cu cizmele, făcând fel și fel de declarații. Vorbea cu pasiune despre ea, despre Italia. Dar simțea că ar fi trebuit să simtă ceva ce nu simțea. Ar fi vrut să simtă un fel de teroare, să simtă că vine să îi sfărâme singurătatea, să simtă un foc în suflet pentru bărbatul care avea să primească onoarea de a se căsători cu ea, doar că nu trăise niciodată aceste sentimente.

În Palermo, Mauro îi trimisese mai multe mesaje în apartamentul din palatul în care stătea alături de verișorii ei (căci prințul le închiriase demult reședința din Palermo nepoților săi). Ea îi răspunsese fals, cu glumițe și povețe de curaj. Făcuse cunoștință cu genul acela de oameni, făcuse genul acela de lucruri într-o atmosferă încărcată de venirea războiului. Până ce, bineînțeles, începuse să se plictisească de locul acela, simțind nevoia să evadeze.

Odată ajunsă acasă, șoferul coborî din mașină și veni să-i deschidă portiera. Paznicul o aștepta să iasă, după care porni în urma ei. Luisa îl văzu pe Angilù ieșind pe ușa principală, îndreptându-se spre aripa cu birouri. Angilù se opri pe loc și își ridică pălăria, de parcă ar fi vrut să-i arate chelia, o mică surpriză pentru ea. Angilù nu ar fi prins gluma, el era un băiat serios și muncitor de felul lui. Prințesa îi făcu semn că putea să plece.

Păși apoi în gura leului, pe coridorul lung, iar câinii se grăbiră să iasă în întâmpinarea ei, zgâriind plăcile de ceramică. Îi mângâie ușor pe gât, pe cap, simțindu-le răsuflarea călduroasă, după care se îndreptă spre biroul tatălui ei, de unde probabil tocmai plecase Angilù. Dintr-un motiv sau altul, îi rămase în minte imaginea lui, în fața casei, servil, cu pălăria ridicată. I se păru un om atât de frustrant. De aproape douăzeci de ani obișnuia să lucreze alături de tatăl ei, în jurul casei, dar se păstrase întotdeauna la distanță de ea. O singură dată, în copilărie, își aminti că se comportase față de ea de parcă ar fi fost copilul lui. Luisa obișnuia să alerge după el, de fiecare dată când era la muncă. Era afară și se juca cu niște semințe de care avea el nevoie, aruncându-le pe jos, iar el o luase de mână, fără menajamente și începuse să o certe. Fusese atât de șocată și furioasă de comportamentul lui nefiresc, că începuse și ea să țipe la el. Încă își amintea teama pe care o citise în ochii lui, încercarea disperată de a o îmbuna înainte să o supere cineva atât de mult. După episodul acesta, Angilù se ținuse departe de ea. De fiecare dată când mergea după el la treabă, Angilù o ignora politicos. Luisa încă mai simțea uneori că fusese abandonată de el, că felul în care o venera era, de fapt, o tăgăduire. I-ar fi plăcut să stea de vorbă cu el, era sigură că știa fel de fel de lucruri interesante, dar Angilù refuza să spună ceva.

Dacă l-ar fi luat la întrebări, ar fi fost obligat să-i răspundă, doar că nu era același lucru.

Îl găsi pe tatăl ei pe fotoliul lui roșu, cu radioul pornit, privind în gol, cu o privire gânditoare. Fumul de țigară plutea ușor din mâna lui, pe deasupra capului. Când o văzu venind, se ridică imediat de pe scaun.

— Ah, draga mea. O clipă, zise el, mergând să oprească radioul, o mașinărie măricică, decorată în nuanțe aurii.

Prințesa se apropie de tatăl ei și o sărută pe obraz.

— Ei bine, zise el, așezându-se din nou pe fotoliul de piele, care scârțâi ușor sub greutatea lui. Ce vești îmi aduci din Rialto?

— Oamenii sunt speriați, tată. Bănuiesc că Sicilia este următoarea pe listă și că nemții au de gând să ne invadeze. Umblă fel de fel de zvonuri. Cred că Mauro are în plan să fugă.

— Ceea ce înseamnă că nu are de gând să se căsătorească cu tine?

Luisa începu să râdă.

— Oricum nu m-aș fi căsătorit cu el, spuse ea, iar în clipa aceea și-l imagină pe Mauro în fața ochilor, așa cum și-l imagina mereu cu trăsăturile lui frumoase, parcă scoase dintr-o carte de copii, un chip simplu și impertinent.

— Mă bucur să aud asta. Poate acum câțiva ani i-ai fi acceptat cererea în căsătorie, pe când lucrurile stăteau altfel pentru el. Dar acum nu te-aș fi lăsat să faci una ca asta.

— Știu, tată. Dar n-ai de ce să-ți faci griji. Deja l-am refuzat.

— Foarte bine.

— Mă duc să mă schimb. Vreau să ies călare înainte de cină. Ce s-a mai întâmplat pe aici?

— Tocmai ce stăteam de vorbă cu Angilù.

— Da, l-am văzut.

— Am primit vești din partea verișorilor din America. S-ar părea că unii oameni care au plecat mai demult sunt mână-n mână cu americanii. Ceea ce înseamnă că zvonurile din Palermo s-ar putea să fie adevărate. Nu știu. Nu știu ce-o să se întâmple.

— Nimeni nu are de unde să știe. Prințesa se uită lung la tatăl ei și i se păru că arăta atât de bătrân în fotoliul lui, cu picioarele lui subțiri, cu mâinile lui osoase odihnindu-se pe brațele scaunului. Muncise din greu pentru moșia aceea. Prințul Adriano era un adevărat excentric: un moșier sicilian care își iubea pământul.

2.

În drum spre casă, Angilù o zări în depărtare pe vrăjitoarea din Montebianco. Poate că fusese în vizită la cineva de pe moșie, poate la servitoarea Graziana. Era o femeie mărunțică, brunetă, cu un mers grăbit și purta cu ea o geantă în mâna dreaptă. Angilù se întrebă ce puteri avea femeia aceea. El prefera să meargă din când în când la biserică. Chiar plănuia să meargă cât de curând, să primească binecuvântarea. Își imagină grația Domnului învăluindu-l, protejându-l.

Traversă poteca mărginită de măslini și intră în casă, la umbra coridorului său vopsit în alb, simțind mireasma aceea de tencuială și vopsea. Văduva lui Albanese rămăsese doi ani de zile în casa aceea, după care se mutase la mama ei, în Sant'Attilio, iar după ce se recăsătorise, se mutase în casa lui Silvio. Prințul îi invitase pe Angilù și pe Rosaria, care era pe atunci însărcinată cu primul lor copil, să se mute acolo. La început, casa îi înspăimântă pe amândoi. Era atât de mare, tăcută și ciudată. Asta pe lângă faptul că însuși Albanese trăise acolo. Prezența lui părea să dăinuiască în locul acela. Membrii familiilor din Sant'Attilio, cei care fuseseră prieteni cu Albanese, aceia dintre ei care încă mai locuiau în sat, obișnuiau să se uite lung la Angilù când ieșea pe stradă. Angilù adusese un părinte să binecuvânteze casa. Acesta o stropise cu apă sfințită. După care veni pe lume fetița lor, o viață nouă, iar Angilù uitase de toate acele trăiri. Locul acela devenise casa lor.

O auzi pe Rosaria în bucătărie, stând de vorbă cu Mariuzza, fiica lor cea mică. Intră în bucătărie și o zări pe Mariuzza la masă, dând din picioare. Rosaria turna ulei de măsline într-o cratiță. Lângă ea, văzu o farfurie cu legume tocate mărunt. Angilù îi mângâie gâtul, gâtul acela puternic, gros, de mamă. Simțea întotdeauna o distanță pe care trebuia să o parcurgă, să ajungă la ea, să o atingă, căci în sufletul lui rămăsese un simplu păstor. O sărută pe gât, iar Rosaria apucă o mână sănătoasă de ceapă pe care o aruncă în tigaie.

— Bună, pasărea mea frumoasă, îi spuse el, prin zgomotul de prăjeală.

— Da, da, bună. Dă-te la o parte.

Angilù o prinse pe Mariuzza de picioruș, după care se aplecă ușor și îi sărută genunchiul.

3.

Graziana despachetă deja bagajul Luisei înainte ca aceasta să urce în camera ei. Se îmbrăcă într-o rochie de călărie și se duse în biroul gărzilor, să ia pe cineva care să o însoțească. Soarele începuse să apună. Luisa hotărî să plece călare pe Ezio, un armăsar puternic și năbădăios, unul nu foarte ascultător care avea tendința să tragă de frâie. Paznicul reuși să-l scoată din grajduri, după care se aplecă să o ajute pe Luisa la încălecat. Luisa se urcă în șa. Gărzile erau toți niște bărbați puternici, iar palmele acestui paznic, împreunate păreau să fie făcute din ciment. Odată ajunși în curte, Ezio începu să se învârtă în cerc, dar Luisa reuși să stăpânească animalul. Îi vorbi ușor, bătându-l pe gât. Ezio se liniști sub atingerea ei, răsuflând puternic, adunându-și gândurile. Luisa porni la drum, cu paznicul în spatele ei.

Lui Ezio nu îi plăcea să coboare în vale. Obișnuia să frâneze pe picioarele din față, încercând să se întoarcă din drum, dar Luisa nu se lăsă și îl convinse să continue coborârea. Își înfipse cu putere copitele în drumul cu pietriș, după care se supuse dorinței stăpânei sale. Ezio și Luisa galopară împreună în depărtare, în bătaia vântului, care părea să o curețe de toate. Genele lungi ale lui Ezio fluturau în vânt. Luisei i se păru că alergau la unison. Ezio înțelese porunca Luisei și își întinse picioarele, străbătând pajiștile. Luisa se simți liberă. Își văzură de drumul lor, iar Luisa își îndreptă privirea la orizont, spre umbrele dealurilor din zare, spre cerul în nuanțe de apus. Zări păsărelele de pe cer și țăranii care trudeau la vița-de-vie. Se întoarse în șa, să se uite după paznic. Când se opri pe loc, paznicul făcu întocmai, păstrând distanța pe care i-o ceruse ea. Rămase acolo, cu mâna pe oblânc, cu picioarele lui groase de-o parte și de cealaltă a calului. Luisa apucă frâiele și îl întoarse pe Ezio spre casă și porniră la drum. Armăsarul o ascultă. Trecură în galop pe lângă paznic, pornind spre casă.

4.

Cirò își dădu repede seama că nu era ușor să facă legătura dintre liniile acelea șerpuite de pe hartă și realitatea bătrânei țări. Hărțile și amintirile erau două chestiuni atât de diferite. Aplecat deasupra lor, în timp ce colonelul aștepta răbdător, Cirò își frecă gânditor nasul între degetul mare și cel arătător. Partea lui de insulă era alcătuită din mai multe cercuri concentrice, care îl duceau cu gândul la inelele unui copac. Acelea erau dealurile pe care și le amintea el. Încercă să urmărească un drum cu degetul. Dacă Portella Corvi e aici, iar Sant'Attilio e aici... atunci știa exact unde era. Zări în fața ochilor dealul acela, forma lui ciudată, mereu umbrită. Acum nu avea altceva de făcut decât să se poziționeze acolo și să vadă întreaga vale întinzându-se la picioarele lui. Avea să îi spună colonelului că bucata aceea de pământ îi aparținea prințului Adriano, că bucata aceea era a lui Santangelis, că erau ziduri construite acolo, acolo și acolo.

Drumul care îl purtase în camera aceea nu era unul pe care Cirò l-ar fi ales de bunăvoie. Se simțise înjosit. Mai mulți italieni și sicilieni, care se știau cu câțiva americani cu influență, fuseseră abordați într-o manieră civilizată, invitați la masă și la vorbă în baruri sau la bordel. Sau, în cazul altora, un străin îmbrăcat la patru ace apăruse din senin în celula lor, eliberându-i din închisoare. Cirò, cu toate că se bucurase de succesul american, încă făcea parte dintr-o altă categorie. Chiar dacă lucra în port, nu era propriul său șef. Fusese arestat alături de mulți alții într-o cafenea. Măcar fusese vorba despre o arestare în masă. Dacă ar fi fost el singurul arestat, ar fi avut cu adevărat motive să-și facă griji. Nu că ar fi existat o dovadă care să-l incrimineze. Nu folosise niciun pistol. Nimeni nu era în siguranță în docuri. Se întâmpla adesea să scape lanțurile unei încărcături. Puntea era mereu alunecoasă. Iar astfel de întâmplări se petrecuseră demult, pe când încă încerca să își facă un nume. Toți oamenii din cafenea fuseseră arestați. Ofițerii stătuseră de vorbă cu toți, lăsându-i pe polonezi, pe norvegieni și pe alți câțiva să plece. Dar nu și pe sicilieni.

Era clar că polițiștii aceia proști primiseră instrucțiuni să nu lase pe nimeni să plece. Un polițist grăsuț, despre care se știa

că primise adesea bani din partea mai multor bărbați din camera aceea și pe care alții îl duseseră la femei, începu să țipe că avea de gând să facă ordine printre ei. Nimeni nu avea să plece prea curând. Doar dacă aveau de gând să coopereze, bineînțeles. Dar fiind zvonurile care umblau pe la urechile oamenilor (și nu doar zvonuri, ci întâmplări grăitoare), nimeni nu se arătă surprins când polițiștii fură înlocuiți de militari în producția aceea teatrală. Ofițerul militar veni să le spună că erau liberi să plece dacă erau gata să-și servească țara. Armata avea nevoie de ajutorul lor.

De ce fusese nevoie de tot circul acela? Ar fi putut să-i întrebe pur și simplu. Toți bărbații din barul acela, chiar și cei care ar fi vrut să rămână în America, voiau să îi alunge pe fasciști de pe insulă. Voiau să recapete ce li se cuvenea.

După discursul acela complet incoerent, Cirò citi entuziasmul grupului său de prieteni, oameni serioși și determinați. Obișnuiau să-și dea întâlnire în cafenele și baruri, în depozite, acasă la ei și să discute despre posibilitățile care se întindeau la picioarele lor. Era un plan măreț. De data aceasta erau mai hotărâți, mai puternici, mai inteligenți. Deja nu mai erau tâlharii aceia care obișnuiau să fure oi și să îi șantajeze pe proprietarii de la moară, primind bani în schimbul anumitor favoruri. Deveniseră afaceriști americani care reușiseră să-și dezvolte afacerile în fața competitorilor polinezi, italieni, evrei și chinezi. Prin crime și negocieri. Aveau afaceri, cluburi de noapte și femei. Importau morfină și băutură, specialitatea lui Cirò, și primeau bani de la tot felul de oameni, în tot felul de locuri. Purtaseră negocieri cu autoritățile și reușiseră să îi atragă de partea lor. Deveniseră oameni politici. Genul acesta de discuții îi făceau să se gândească cu drag la America, la tot ce le oferise țara aceasta, la toată munca depusă de ei, de prietenii pe care îi pierduseră pe drum. Știau că venise timpul să se întoarcă acasă. Urma răzbunarea.

Doar că New York devenise, bineînțeles, casa lor. Lui Cirò îi plăcea la nebunie să-și cheltuiască banii în Manhattan, pe bulevardele din oraș. Îi plăcea să se uite la milionarii care umblau cu câinii lor mici, cu gulerele lor de blană, la femeile care își purtau blana de vulpe deasupra, pe umeri. Obișnuia să se uite la taximetriști și la paznicii de la ușă. Nici în visurile lui

nu ar fi putut să inventeze un astfel de loc. Atâta carne gustoasă la un loc. Genul de loc care îți stârnea apetitul.

Doar că Sicilia reprezenta adevărata patrie, adevărata mamă, cu măslinii ei, cu soarele puternic, cu mirosul acela de ierburi și pământ fierbinte. Era locul în care trudise, locul în care o lăsase pe Teresa.

Avea s-o revadă pe Teresa. Până și în America primise vești despre ea, de la noii sosiți sau de la cei care apucaseră să meargă în vizită acasă, ajungând pe dealuri îmbrăcați la costum, aruncând cu daruri în copiii desculți.

Teresa ajunsese la singura concluzie logică, aceea că fusese răpit, distrus, omorât, că trupul lui nu fusese niciodată găsit. Sau poate că preferase să-l considere mort. Sau poate că știa ce se întâmplase cu adevărat, pentru că mulți alți oameni respectabili aleseseră să fugă. Dar oare nu putea să-i simtă în continuare prezența, să știe că era încă în viață, chiar dacă îi despărțea un ocean? Nu mai conta, adevărul e că devenise văduvă. La început, de fiecare dată când și-o imagina pe Teresa singură în pat, îmbrăcată în negru, Albanese aproape că înnebunise de durere. Câțiva ani mai târziu, primi de veste că se căsătorise cu țăranul Silvio. Își amintea exact clipa în care aflase. Ginu trăise cu teamă să îi spună. Cirò era la masă, avea gura plină de carne și sos de roșii. Lăsă farfuria deoparte și simți că i se întoarse stomacul pe dos.

Dar acum avea de gând să se întoarcă, să o facă din nou femeia lui.

Așa, în felul lui, Cirò îi rămăsese fidel, iar timp de douăzeci de ani fusese doar cu amante și curve. Doar că existase, totuși, o femeie în viața lui.

Cathy era o tânără irlandeză, care lucra ca dactilografă într-un birou mic într-unul dintre depozite. Obișnuia să se uite din când în când la fata aceea cu păr roșu, ca o pasăre în colivie. Fata avea obiceiul să-și ia masa de prânz pe o bancă cu vedere spre apă. Cirò observase acest mic detaliu. Ceilalți bărbați obișnuiau să strige după ea și să o fluiere când trecea pe lângă ei. Cirò nu spunea nimic. Era atât de frumoasă, acolo, pe bancă. Îi plăcea forma umerilor ei prin haină, îi plăcea cum își ținea picioarele sub bancă, cu pantofii proaspăt lustruiți. Cirò merse la cafenea, își umplu termosul cu cafea și se așeză pe bancă lângă ea. Voia să fie în preajma ei, în vântul rece din docuri, să fie alături de

fata aceea delicată și cuminte, subțirică și frumoasă. O întrebă dacă putea să se așeze lângă ea. Fata acceptă. Rămaseră pe bancă, uitându-se împreună la apă.

Continuă să meargă zi de zi și o găsi de fiecare dată pe banca aceea. Fata îi spuse că îi plăcea marea, copilărise lângă ea. După ceva timp, acceptă invitația lui la restaurant. Cirò se gândi că fata își dăduse deja seama cu ce se ocupa, dar alesese să nu se gândească la asta. Rămase încântată de restaurantul acela elegant și plin de viață, iar Cirò fu întâmpinat cu căldură de ospătari. Comandă o sticlă de vin, un Barolo scump. Fata luă o gură de vin, iar Cirò observă că se întristase.

— Ce s-a întâmplat? Nu-ți place? o întrebă el.

— Nu e vorba de asta, răspunse ea. E foarte gustos.

Cirò își dădu seama că se simțea nesigură, că simțea că se îndepărtează de limitele lumii cu care era ea obișnuită.

— Nu vrei, mai bine, un cocktail? Sunt mai bune. Și putem să păstrăm vinul pentru mai târziu. Cathy îl lăsă a-i comanda un cocktail și luă o gură din paharul mare care aproape că îi acoperi chipul. Petrecură noaptea împreună, făcând dragoste.

Trăiau ca doi iubiți. Cirò obișnuia să-i cumpere cadouri, bijuterii pe care ea nu le purta niciodată, ci le punea în bancă. Nu știa ce să facă cu ele. Era, pe de-o parte, speriată. Cirò îi spunea adesea că nu avea niciun motiv să fie speriată. Cathy se agăță de el. Plecase din Irlanda, ceea ce însemna că era singură aici, în camera ei închiriată. Era o fată timidă și îi plăcea statura lui impunătoare. Obișnuia să îl bată pe burtă, să îi maseze umerii cu degetele ei mici.

Gândul că Cirò avea să plece la război însemna sfârșitul și, în același timp, un motiv de bucurie pentru ea, îi dădea lui Cirò un aer cumva nobiliar, care avea să îi curețe moralitatea. Făceau parte din mulțime. O sărută cu patimă înainte de plecare. Se uită la dresurile întinse la uscat în fața șemineului. La șiragul de perle pe care îl agățase pe măsuța de toaletă. La teancul de reviste pe care avea obiceiul să le păstreze. Se uită la icoana de pe acel perete, la Iisus pe cruce, cu trupul lui subțire și argintiu. Se întinse pe salteaua aceea veche care păstra căldura trupurilor lor. Se uită la părul ei auriu la tâmple și roșcovan la vârfuri, la pielea ei incredibil de albă, presărată cu pistrui pe chip, pe frunte, umeri și brațe. Pistruii aceia care străluceau ca niște bănuți.

Fata aceea i se părea atât de ciudată. Nu era siciliană. Nu era soția lui. La plecare, îi lăsă un teanc de bani sub pernă. Îi spuse că avea să se întoarcă curând, alături de ceilalți soldați curajoși, doar că știa că avea să plece pentru totdeauna.

Cirò Albanese se întorcea în Sicilia cu toată puterea Americii, cu bani, cu metale, cu influență. Invazia era iminentă. Era îndeajuns să arunci o privire spre ocean și să o vezi. Manhattan era un oraș pe apă, înarmat și periculos, gata de atac sub strălucirea lunii. Pe canalele acelea unde înotau în apă învolburată, se luau la întrecere vase și ambarcațiuni mici. Deasupra lor, pe cer, Aliații porniseră pe drumul spre casă.

Mai târziu, când auzi focurile de armă și bombele explodând, simți că era răzbunarea lui împotriva inamicilor. Primele raze ale soarelui se prelinseră pe apă. Aeronavele zburau în toate direcțiile. Cirò era ținut prizonier, era pregătit. Știa că devenise important pentru americani. Ia te uită. Avea să ajute la stabilirea noii ordini pe insulă. Fumul acela dens plutea pe suprafața oceanului rece. Cirò trase adânc aer în piept.

5.

Ray își simți gura uscată încă înainte de plecare. Acolo, gura avea să-i fie atât de uscată, că avea să-și simtă obrajii, limba și gingiile atât de scorțoase. Avea să-și simtă dinții ca niște oase sfărâmicioase. Nu avea să mai poată înghiți. Chiar dacă nu avea să ia parte la război, trupul lui avea să ajungă acolo cu sau fără voia lui. Trupul lui își amintea tot, își simțea mușchii rigizi, iar intestinele începuseră să-i alunece.

Era încălțat. Avea în geantă pistolul, grenada și casca, despre care știa că nu avea să aibă oricum nevoie. Așa i se spusese. Ray și plutonul lui aveau să ajungă cu și mai multe întăriri la câteva zile după primul val de soldați. Rolul lor era acela de a menține pacea; el și camarazii lui italiano-americani fuseseră aleși special pentru că puteau comunica cu localnicii. Între timp, rămaseră pe navă, asistând la haosul și la omorurile de afară. Câteva ore mai târziu, se trezi din nou în apa învolburată. Era un drum anevoios. Apa îl trăgea în jos. Părea să se scufunde în nisipul acela ciudat. Nu avea de ce să fie speriat. Plaja fusese

inspectată. Tocmai ce ajunseseră, tocmai ce coborâseră pe uscat. Nimeni nu avea să tragă în ei din turnurile acelea. Nu exista niciun pericol.

Comandanții strigau ordinele cu voce tare. Se pregăteau de plecare. În timp ce soldații începuseră să mărșăluiască sau să urce în mașini, serviciile militare ale Aliaților se adunau laolaltă. Cineva îl bătu pe Ray pe spate. Era Tony Geminiano, un băiat din Queens căruia toată lumea îi spunea „Gem” și care nu mai fusese niciodată pe frontul de luptă. Aceasta era prima lui misiune. Părea ciudat de bine dispus. Trase adânc aer în piept, cu pistolul în mână.

— Oh, mamă, zise el. Am ajuns. Băieții tăi au ajuns acasă. Ray înțelese ce voia să spună și încuviință.

Prima problemă cu care se confruntară echipajele AMGOT fu cea a transportului. Unitățile de luptă plecaseră cu toate vehiculele, așa că își petrecură toată ziua pe plajă, urmărind traficul și valurile mării cum se scurgeau pe nisip. Soarele se ridica tot mai sus pe cer. Vocile lor se auziră din ce în ce mai încet în căldura aceea.

La un moment dat, Ray își simți picioarele relaxate și se întinse pe nisip. Comandanții le spuseră să mănânce. Primiră pâine, brânză, ciocolată și își băură apa călduță din bidoane. Oamenii politici, americanii și consilierii sicilieni păstrară distanța între ei, fiecare cu generalul lui, uitându-se din când în când de sus la soldați. Atitudinea lor îi aminti lui Ray despre felul în care fratele său și prietenii lui obișnuiau să umble prin cartier, controlându-i pe toți ceilalți copii, păstrându-le secretele. De fiecare dată când zâmbeau era, pentru sine sau pentru cei din grupul lor, după principiul „suntem mai tari decât voi, netrebnicilor”. Se credeau atât de importanți. Doar că Ray își dădu seama că oamenii aceștia pe care îi avea în fața lui erau adevărații lideri importanți. Ei erau băieții mari, ei erau la putere.

Sosiră, în cele din urmă, câteva camioane, iar Ray urcă într-unul dintre ele prin spate. Se gândi pentru o clipă la soldații care erau chiar acum pe frontul de luptă, închiși în spațiul acela mic. Așa era pe câmpul de luptă, lucrurile se întâmplau la mii de kilometri distanță sau chiar la picioarele tale. Singurul loc în care puteai să faci vreo mișcare era propria ta cușcă, mâinile și

armele tale, spațiul acela de doar câțiva pași, înconjurat din toate părțile de alți oameni, în celula aceea trăiai și mureai.

Camionul porni, lăsând în urma lui un nor de praf albicios și o adunătură de soldați acoperiți de praful acela, dispărând în depărtare. Camionul coti, iar Ray zări și mai mulți soldați, tot mai departe, pornind la drum. Unul dintre ei sări într-un nor roșu. Sunetul exploziei ajunse până la urechile lor, iar în clipa aceea zări alți doi oameni întinși pe jos, iar în jurul lui alți soldați tresărind, oprindu-se pe loc. Imaginea aceea îi rămase întipărită în minte după ce camionul coti din nou, iar soldații dispărură de tot. Ray era lac de transpirație, cu răsuflarea la gură. Încercă să se abțină, dar nu reuși, așa că se aruncă spre ieșire și vomită tot, văzându-și măruntaiele scurgându-se pe nisip, din mers. După ce se liniști, reuși să se ridice în picioare și primi un bidon de apă.

6.

Will rămase cu gândul la o frază din Manualul Invaziei.

Femeile sunt uneori fermecătoare, capricioase, istețe și vesele, cu un aer oriental, foarte feminine, adeseori neajutorate și atrăgătoare.

Își imagină doi ochi negri, un zâmbet frumos, un gât lung, un nor de crinolină. Fata îi zâmbi, lipindu-se de el. În imaginația lui, nu luase încă contact cu ea. Nu era tocmai ceva fizic, ci mai degrabă o punere în scenă feerică a cuvântului „supunere”. Fata se supuse în fața lui, întinzându-se pe spate, zâmbitoare.

Era un gând plăcut. Nimic altceva nu i se părea interesant când venea vorba despre Sicilia. Manualul Invaziei îi avertiza despre „genul afaceristului agresiv, despre oamenii de rând, și mai agresivi, cu mănușile, bastoanele, gulerele și cravatele lor vulgare. Genul acesta de afaceriști este cât se poate de enervant, iar ca el sunt mulți”. Da, suna îngrozitor, doar că Will își dădu seama că aceeași atitudine ar fi putut să îl descrie pe el, un om de rând, enervant, iar în clipa aceea simți o antipatie teribilă pentru autorul anomic și pentru aroganța lui. Manualul mai făcea referire și la clasificarea aristocraților, avertizându-i despre rata de infracționalitate și despre răzbunările rurale.

Limba i se păruse ușor de învățat. În timpul cursurilor la care participaseră membrii serviciului AMGOT, Will ajunsese la concluzia că italiana era ca latina, doar că se exagera cu accentul, cum făceau vânzătorii de înghețată.

Will participase la aceste cursuri alături de câțiva americani, cu care urma să lucreze ca să aducă pacea pe insulă înaintea invaziei. Lui Will i se păru că americanii erau neglijenți, prea încrezători în forțele proprii și prea bine hrăniți. Accentul lor suna atât de fals, de parcă se prefăceau a fi „yankei”, imitându-i pe actorii filmelor de la Hollywood. Era sigur că între ei nu vorbeau deloc așa, mai ales în cazul soldaților italiano-americani. Aceștia erau, la urma urmei, imigranți, iar aerul acela american ieșea la suprafață, doar în reprize. Toți americanii erau mai mult sau mai puțin imigranți. Toți se prefăceau că sunt americani.

Will se întinse pe pat cu manualul pe piept. Vasul se clătină pe apă, ridicându-i ușor picioarele și dându-i capul pe spate. De partea cealaltă a mării invazia era în plină floare, americanii începuseră deja să atace cu forța lor armata nemărginită. Vasul își continuă drumul pe apă. Iar în clipa aceea și-o imagină din nou pe tânăra aceea siciliană zâmbindu-i supusă.

7.

Cirò constată că nu era acasă. Nu recunoscu locul acela. Nu văzuse niciodată partea aceea a insulei, cu mine de sulfuri, cu găurile acelea galbene în pământ. Era înconjurat de mii de soldați străini. În New York obișnuia să aibă uneori coșmaruri despre cum ar fi fost să se întoarcă în Sicilia. În visele acelea simțea cum se clătinau: barca, soarele, apa, simțea briza mării. Călca apoi pragul casei sale, cu inima la gură. Alerga grăbit în căutarea Teresei și o găsea cu spatele la el. Se apropia de ea și o întorcea cu fața spre el, doar că ea îl privea înfricoșată, pentru că nu-l mai recunoștea. Era bătrână. Uneori avea ochii obosiți că ai unei bătrâne, alteori privirea blestemată a unei vrăjitoare.

De-a lungul coastei auzi sunetul sec, cutremurător al bombelor nemțești. Cirò și oamenii lui se îndreptau în direcția opusă, într-o zonă în care războiul trecuse de câteva zile.

Trecură pe lângă un camion fascist răsturnat, cu cauciucurile explodate. Zări mai multe cadavre care încă nu fuseseră strânse, carbonizate, sfâșiate, unele dintre ele chiar explodate.

În ziua aceea parcursese o lume care îi depășise limitele imaginației și nevoia disperată de răzbunare. Văzând trupurile acelea, uitase cât de mult visase la răzbunare. Ba chiar îi compătimi pe morții aceia. Era numai vina fasciștilor. Băieții aceia sărmani fuseseră păcăliți de fasciști, fuseseră condamnați la moarte fără niciun motiv. Soarele strălucea deasupra lor, pe drumul șerpuit. Trecură pe lângă cadavre, pe lângă stânci prăbușite și echipament ars. Își continuară drumul spre munte.

În noaptea aceea se instalară într-o casă la marginea satului, o casă mare, de cărămidă, care părea gata să o ia la vale. Aprinseră focul în sobă și își pregătiră masa, ca niște gospodine. Avioanele treceau zgomotos peste crestetele lor.

Cirò alese să doarmă la parter, lângă sobă, dornic să le demonstreze soldaților că era la fel de bărbat ca ei. Ba el era chiar mai dur, doar era de-al locului. Dormi cu pistolul la cap. Avioanele continuau să survoleze. Era ca și cum aerul era o suprafață dreaptă, iar avioanele veneau să o râcâie. Rămase mult timp treaz, uitându-se la umbrele de pe tavan, cu mintea plină de gânduri. Se gândi la Cathy întinsă singură pe pat, fără el, la pasărea aceea din colivia ei. Se gândi la Teresa, întrebându-se cum arăta acum, își făcu planuri de răzbunare pentru țăranul de Silvio. Dintr-odată, auzi voci la etaj. Cui îi mai ardea să stea la povești, la ora asta? Se ridică ușor de pe canapea, ca să audă cu ambele urechi. Doar că vocile nu veneau de la etaj. Și vorbeau italiană. Își luă pistolul, în cea mai mare liniște, după care se ridică de pe canapea. Urcă scările și bătu la ușa camerei maiorului Kelly. Când îi spuse că bănuia că erau oameni ascunși în pivniță, acesta nu schiță nicio reacție.

— Bine, hai să-i dăm afară, zise el, după care își luă ochelarii de pe noptieră și îi puse la ochi.

Mai luară cu ei doi soldați. Aprinseră lanterna și descoperiră o ușă de lemn care părea să fie intrarea în pivniță. În ciuda protestelor maiorului, Cirò își lipi urechea de ușă. Îi auzi foindu-se în pivniță. Le făcu semn să treacă la treabă.

Maiorul Kelly nu era niciun laș. Se propti în fața ușii, ridică zăvorul și deschise ușor ușa. Păși în încăpere cu lanterna în

mâna stângă și cu arma în cea dreaptă. Făcu câțiva pași, după care ceilalți îl auziră spunând:

— Hopa sus, sau vă împușc.

Cirò strigă același lucru în italiană, iar în clipa aceea îi auzi ridicându-se. După câteva ciocniri, cei doi bărbați urcară treptele, cu Kelly în spatele lor. Bătrânul ridică brațele, parcă să se apere. Unul dintre soldați îl apucă de guler și îl târî din pivniță. Celălalt era foarte tânăr. Băiatul se aruncă în brațele soldatului, implorând iertare. Soldatul îl împinse brusc.

— Vă rog, vă implor. Suntem nevinovați. Suntem niște simpli țărani. Nu vrem să...

— Ce tot zice?

— Zice că sunt nevinovați.

— Cum să nu.

Bătrânul se grăbi că încuviințeze. Se apropie de Cirò și îl apucă de umeri cu mâinile lui mari, murdare, cu degetele noduroase de ani grei de trudă. Cirò nu schiță niciun gest. Se uită direct în ochii bătrânului și îi spuse:

— Nu mă atinge.

Bătrânul făcu un pas în spate. Se uită lung la Cirò, după care își feri privirea, cu gura larg deschisă. Cirò zâmbi. Era un bărbat impunător. Lumea încă știa cine e. Cirò era acum acasă.

— Nu vă faceți griji, îi spuse el maiorului. Nu ne vor face probleme. Asta e casa lor.

8.

Africa de Nord fusese ca un teren de joacă pentru război, locul perfect pentru tancuri, avioane și artilerie aeriană. Noapte de noapte cerul fusese luminat de rachete. În Sicilia era îngrozitor, atât de aglomerat. Drumurile erau pline de refugiați. După ce o unitate de artilerie veni să le ia camionul, echipa lui Ray fu nevoită să ia câteva căruțe și catâri de la niște țărani din zonă. Căruțele erau vopsite în culori vii, cu diferite personaje, de parcă ar fi venit de la carnaval. Țăranii rămaseră pe marginea drumului, cu bagajele la picioare, după ce primiseră câteva pachete de țigări și gumă de mestecat. Ray și ofițerii AMGOT își

continuară drumul cu căruța, în ritmul greoi al animalelor de la fermă. Geminiano luase frâiele căruței lui Ray.

— Diiii! țipă el, trăgând de frâie, prefăcându-se că scuipă ca un cowboy. Diiii!

— Prietene, strigă Ray, nu suntem în Italia. Nu-ți mai recunoști propria țară?

— Nu e țara mea. Suntem în Sicilia. Hai, călușule.

— Nici a mea.

Întregul loc era antic, exact cum îi spuseseră părinții lui. Când trecură prin satele eliberate, la fiecare colț zăreau copii înfometați care săreau în întâmpinarea lor, să cerșească mâncare sau să-i aplaude. Hainele și chipurile lor arătau exact ca în fotografiile pe care mama lui le ținea pe dulapul din hol, imaginile acelea cu familiile din Puglia, oameni cu ochi închiși la culoare, mustăți și păr uleios, rochii pline de mărgele, oameni care stăteau cu mâinile pe genunchi, alături de copii solemni, îmbrăcați cu pantaloni scurți, șosete groase și bocanci lustruiți. Mama lui îi explicase că, cel mai adesea, oamenii obișnuiau să închirieze haine pentru astfel de ocazii speciale. Și iată-i acum pe copiii aceștia, rupți de foame, în mijlocul unui război. Deasupra pereților din spatele lor, încă mai erau lipite postere cu Mussolini fără chip.

— Crede! Ascultă! Luptă! îi strigară ei, în limba părinților săi.

9.

Pacea se intersecta cu războiul. William Walker, ofițerul pentru afaceri civile de la AMGOT își dădu repede seama de acest lucru. Găsi pe marginea drumului distrugeri lăsate în urma bombardamentelor de artilerie, câmpuri de mine, prizonieri cu mâinile la cap. Lângă clădiri zăceau oameni și părți de oameni. Efectul războiului, excesul acela era ceva incredibil. Parcă venise de nicăieri, din nimic. Și asta se presupunea că trebuia să facă lumea aici în timp ce oamenii alergau cu târgi.

Erau blocați, în întârziere. La ceva distanță în fața lor se dădea o luptă peste un pod, cu nemții de o parte și Aliații de cealaltă parte, ca un joc pe care l-ar juca copiii cu cei mai buni soldați, ca războiul în care luptase tatăl lui Will. Bătălia era

înverșunată și cutremurătoare. Avea două guri. Mânca oamenii. Iar toate camioanele se îndreptau în direcția aceea. Samuels sugeră să joace cărți cât așteptau.

Așteptară timp de două zile. Zgomotul era îngrozitor. Will era din ce în ce mai furios. Îl irita teribil faptul că nu putea să facă nimic. Își simțea inima gata să iasă din piept, stropii de sudoare care îi alunecau pe piele. Își privi mâinile, își flexă degetele. Auzi oameni care mureau, auzi ambulanțele. Era îngrozitor, absolut îngrozitor și plictisitor. Poate tocmai asta îl împinsese pe tatăl lui în brațele eroismului: plictiseala, orele acelea petrecute în buncăr, în adăpostul acela umed, faptul că auzeai focuri de armă venind din toate părțile, doar că nu puteai să faci nimic, decât să simți că începi să o iei razna. Mai devreme sau mai târziu, oricine ar fi răbufnit. Will se întrebă dacă nu ar fi putut și el să facă la fel, să evadeze din adăpost și să ia arma în mână. Își încleștă cu putere maxilarul, înăbușind un căscat.

Will dădu ocoluri prin zonă. Intră în vorbă cu câțiva oameni. Fumă, țigară după țigară, simțindu-și pulsul întețindu-se și relaxându-se.

Lupta venea în valuri de intensitate. Mai întâi un val de gloanțe, urmat de tăcere, urmat de câteva focuri de armă și apoi de câteva explozii puternice, după care se așternea din nou tăcere. Will prinse de veste că în cea de-a treia noapte de luptă, totul se oprise brusc, pentru ca ambele fronturi să vină să își adune morții. Unul dintre soldați îi povestise, un individ foarte neliniștit. Vorbi cu el în întuneric, văzându-i din când în când țigara aprinsă. Îi mulțumi lui Samuels pentru băutură și o dădu repede pe gât. Îi spuse că trecuseră unii pe lângă alții în tăcere, fără să se uite unii la alții, fiecare strângându-și morții sau ce mai rămăsese din ei, la lumina torțelor. Totul dură câteva ore bune, după care, în zorii zilei, porniră din nou la atac.

În cele din urmă, Aliații reușiră să se impună. Nemții fură secerați. Mai mulți ingineri fură trimiși să repare podul, iar invazia își continuă drumul. Will refuză să arunce o privire în jurul lui când trecură prin zona respectivă. Nu voia să vadă. Ar fi trebuit să îi țină departe de locul acela, să îl țină ascuns. Tot ce se petrecuse acolo era atât de obscen și înjositor. I se părea chiar cumva contagios. Will aproape că își ținu respirația până trecură de partea cealaltă a podului, la aer curat. Își continuară drumul în viteză.

10.

Luisa traversă în grabă coridorul și ieși pe terasă, vrând să vadă cu ochii ei de unde venea zgomotul acela, să facă legătura dintre aeronavă și sunetul acela puternic. Zări avionul cu aripi, îl văzu aruncând mici bombe care aterizară într-un nor de fum. Câteva clipe mai târziu se auzi, rând pe rând, și sunetul exploziilor. Semăna cumva cu zgomotul pe care l-ar fi făcut cineva căzând pe scările de lemn.

Războiul era din ce în ce mai aproape. Servitorii erau înspăimântați. Prințul Adriano refuză să se arate speriat, adoptând mersul lui țanțoș, cu mâinile la spate, ascultând știrile la radio, mândru, dar complet inutil, ca un pui în ograda unui țăran.

Luisa privi totul. Era fascinată, parcă ceva o trezise la viață. Alergă cu răsuflarea tăiată, cu dinții clănțănindu-i în gură. Noaptea vedea prin întuneric lumina roșie a focurilor de armă.

Nemții în retragere se adunară o perioadă în apropiere de castel. Luisa îi zări de la fereastra din vârful casei. Prințul trăia cu spaimă că aveau să recunoască palatul, dar nu o făcură. Câțiva dintre ei veniră să ceară puțină apă. După episodul acesta, Graziana devenise isterică. Le povesti că deschise ușa și crezu că avea în față o fantomă. Aveau părul atât de alb, ochii palizi precum cerul și pielea atât de uscată.

În seara aceea, la cină, lupta se dădea aproape. Se așezară la masa mare de alun, auzind în surdină focurile de armă. Tatăl Luisei era atât de speriat că nu putea să lase să se vadă acest lucru. Dacă ar fi îndrăznit măcar o clipă să suspine, s-ar fi aruncat pe jos și ar fi pornit în genunchi spre pivniță. Așa că intră de parcă ar fi avut o carte pe cap și se așeză la masă cu ochii mari, cu o privire lipsită de griji. Luisa se amuză de expresia de pe chipul lui, la fel cum se amuză și pe seama Grazianei care se învârti speriată în jurul mesei cu supiera în mână. Iar când începu să bolborosească o rugăciune în timp ce le servea agitată supa, Luisa nu se mai putu abține și izbucni pur și simplu în râs.

— Mi se pare de-a dreptul sinistru faptul că ți se pare atât de amuzantă toată povestea asta, îi spuse prințul după ce Graziana ieși din salon.

Luisa nu spuse nimic.

— Mai ales când știi că ai atât de mulți prieteni fasciști, continuă prințul.

— Nu sunt prietenă cu niciun fascist. Cunosc câțiva. E o mare diferență. Mă bucur că lucrurile încep să se schimbe. Vreau ca nemții să plece odată.

Prințul se opri cu lingura la gură și închise ochii când auzi mai multe bombe explodând.

— Dar gândește-te și tu la ce schimbări vor urma. Nu cred că-ți dai seama cu adevărat cât de real este totul.

— Tocmai asta îmi place.

11.

Chiar dacă durase mai mult decât anticipaseră, britanicii reușiseră să pună stăpânire peste estul insulei și se îndreptau acum spre vest. Cirò Albanese era alături de americanii conduși de generalul Patton, încercând să ajungă primii. Și o făcură. Odată ajunși în Palermo, oamenii ieșiră în întâmpinarea lor, aplaudându-i. Copiii se cocoțară pe mormanele de dărâmături, făcându-le cu mâna. Alergară bucuroși spre jeepuri și camioane. Cirò le zâmbi și le făcu semn cu mâna. Începură cu toții să arunce cu țigări, monede și gumă de mestecat, iar copiii se aruncară după ele.

12.

Orice prost și-ar fi dat seama că podul Strait of Messina ar fi trebuit blocat, dar nimeni nu o făcu, așa că naziștii porniră pur și simplu spre nord, prin partea de sus a insulei, până ajunseră în Italia. Aveau să aștepte acolo următoarea invazie.

Ceea ce însemna că lupta se dădea în Sicilia. Ruine și cadavre. O populație aparent recunoscătoare, într-o stare de haos pe care Will fusese însărcinat să o liniștească și să o sorteze. Guvernul militar al Aliaților se grăbea să treacă la treabă, iar Will, alături de mulți alții, se trezise la locul

nepotrivit. Folosindu-se de puterea extraordinară a actelor de identitate, reușiră să prindă drum spre Palermo.

După ce află locația sediului central, Will hotărî să ia o pauză și să facă o plimbare. Porni la pas printre soldații americani, în razele soarelui, printre localnicii tăcuți, care se uitau lung la ei și printre cerșetorii care încercau să îl abordeze. O căută din privire pe frumoasa orientală, se uită în jurul lui așteptând să vadă oamenii aceia de rând dezgustători, dar nu-i întâlni nicăieri.

Palermo arăta ca o mare scenă de teatru. Unele străzi erau înfundate cu bucăți mari de moloz, în locurile unde fuseseră aruncate bombe. Zări porumbei morți în balcoane și un crater imens lângă catedrală. Sute de oameni își găsiseră sfârșitul acolo. Oamenii din Palermo erau obișnuiți să fie adunați la un loc. În culise, cum s-ar zice, în spatele zidurilor înalte, Will descoperi o înșiruire de străduțe pline de oameni, care îl urmăreau cu privirea, strigând după el. Auzi mai multe voci venind dinspre ferestrele de sus. Oamenii ieșiseră la cerșit. Dădu colțul și se trezi față-n față cu un băiețel care fugea disperat de tatăl lui, un bărbat subțire, îmbrăcat într-un maiou, cu brațele musculoase, înjurând și gesticulând cu patos. Băiatul se agăță de Will, ascunzându-se în spatele lui, trăgându-l de mână, suspinând în timp ce tatăl lui țipa la el. Oamenii se opriră pe stradă să se uite la ei. Rușinat, Will încercă să-l calmeze pe bărbat, vorbindu-i în italiană pe un ton ridicat, dar bărbatul era prea furios. Se năpusti asupra lui, încercând să-l prindă pe băiețel, dar acesta o luă la fugă. Will îl văzu evadând, alergând în picioarele goale pe pământul murdar. Tatăl se dădu bătut și plecă cu mâinile în buzunar. De-abia mai târziu, odată ajuns în clădirea AMGOT, Will își dădu seama că îi dispăruse portofelul și înțelese ce se întâmplase cu adevărat. Se enervă, dar știa că nu mai avea ce să facă.

Hoții ar fi făcut bine să cheltuiască repede banii. Odată ce avea să fie emisă noua monedă temporară, banii lui nu aveau să mai valoreze nimic. Câțiva americani îi împrumutară niște bani. Ieșiră împreună la un pahar și dădură peste un loc drăguț, placat cu lemn, cu sticle de vin roșu și, în mod enervant, un acordeonist. După ce plecară de la restaurant, americanii, care deja ajunseseră de două zile în Palermo, îl duseră pe Will într-un soi de curte care ar fi putut la fel de bine să fie o gaură în

pământ lăsată de vreo bombă, dat fiind tot molozul care o înconjura. Locul acela părea sumbru, era doar slab luminat de lumina asfințitului și de câteva lumânări în borcane de sticlă. Zări mai multe țigări aprinse, parcă plutind ca niște licurici. Văzu mai multe femei așezate lângă câteva grămăjoare de conserve de mâncare. Soldații erau cei care fumau. Era o atmosferă serioasă, tăcută, ruptă din când în când de râsete, mormăieli sau suspine. Americanii care îl însoțeau pe Will se uitară lung la el, vrând să vadă expresia de pe chipul lui odată ce avea să-și dea seama ce se întâmpla acolo, odată ce avea să observe oamenii care stăteau întinși pe jos. Soldații veneau să dea mâncare pe sex. Unii preferau să facă sex stând în picioare, aruncându-se peste ele de parcă ar fi fost azvârliți într-o furtună, alții preferau să le aplece și să le-o tragă pe la spate, alții stăteau cu sticla în mână chiar în timp ce le-o trăgeau. Unii dintre ei zăceau întinși pe jos, chinuindu-se. Descoperi un grup destul de mare de oameni care așteptau să le vină rândul la o fată care se dovedi a fi extraordinar de frumoasă, o fată la vreo optsprezece ani, incredibil de frumoasă, o ciudățenie a naturii, cu părul lung care îi aluneca pe umeri, cu niște buze cărnoase, moi și doi ochi triști, cu gene lungi.

— Măcar familia ei o să aibă ce să mănânce, zise Will văzând un alt soldat adăugând o nouă conservă colecției ei. Fata se șterse la gură, după care își ridică rochia. Americanii nu spuseră nimic, se uitară pur și simplu în jurul lui.

Nimeni nu avea de gând să facă nimic. Will se simți singur înconjurat de animale, măcinat de gândurile lui inteligente și amare. Beat fiind, își rosti în minte un monolog puternic și polemic. Își pleda cazul în fața seniorilor săi, cerându-le socoteală, cerându-le să își asume responsabilitatea de a pune capăt acestei situații. Și, brusc, îi veni în minte încărcătura de proteze care fuseseră expediate în locul greșit. La fel era și pe frontul de luptă. Nu existau reguli, nu existau limite. Doar acțiune. Doar animale. Atâta tot. Omorau oameni cu arme și mitraliere, ardeau case din temelii, iar printre ruinele rămase în urmă astfel de femei acceptau să facă sex ca să primească la schimb mâncare. Will simți un val de furie și dezgust. Totul plutea, totul se ducea pe apa sâmbetei. Trase adânc aer în piept, își veni în simțiri și se simți, brusc, gol pe dinăuntru. Cineva trebuia să impună ordine. Iar el era acela.

— Eu plec, zise el, îndepărtându-se. Aerul nopții îl trezi și se concentră să-și găsească drumul spre casă. I se păru că văzu șobolani alergând prin întuneric. Văzu o mâță înfometată, făcându-și loc printre dărâmături și simți o solidaritate ciudată față de ea.

Odată ajuns în camera lui, găsi două opțiuni pe noptieră: *De Rerum Natura* și *Vântul prin sălcii*. Will se săturase de coliziuni la întâmplare și de aiureli. Sprijini cartea pe genunchi, între talie și piept și se ghemui în pat. Era un obicei din copilărie. Îl făcea să se simtă bine, pregătit. Cartea lui *Vântul prin sălcii* era ușor de ținut în mână, o ediție modestă cu copertă albastră de carton, cu colțurile rotunjite de la cât umblase la ea. Hârtia era moale, aurie, ușor roasă de molii. Cartea mirosea a lemn. Will aprinse o țigară și căută un paragraf anume.

Seara târziu, obosiți și fericiți și la mulți kilometri depărtare de casă, se opriră pe un islaz izolat și aflat la distanță de orice așezare, lăsară calul să pască liber și luară o cină ușoară, pe iarbă, lângă căruță. Broscoiul se făcea cu ce urma să facă în zilele ce aveau să vină, în timp ce stelele se făceau tot mai mari și mai luminoase deasupra lor și luna galbenă, apărută brusc și pe nesimțite parcă de nicăieri, veni să le țină tovărășie și să le asculte sporovăiala. Încet-încet fiecare se retrase în culcușul lui din căruță, și Broscoiul, întinzându-și picioarele, spuse somnoros: „*Noapte bună, dragii mei*! *Asta-i viața adevărată*! *Și voi mai vorbiți de râul vostru răsuflat*!”

Will își simți pleoapele greoaie. Cartea îi alunecă ușor printre degete, dar Will o prinse la timp. Cuvintele începură să se adune, să se repete: *obosiți și fericiți și la mulți kilometri depărtare de casă brusc și pe nesimțite. Și voi mai vorbiți de râul vostru răsuflat*!

13.

Ray spusese că nu avea chef să-și caute o fată pentru o noapte. Nu voia să fie încărcat de sentimentul acela de după. Avea o fantezie veche, minunată, încântătoare, cu o fată frumoasă care să-l țină în brațe, care să-l sărute, o fantezie care îi umplea sufletul, care îl lăsa cu lacrimi în ochi. Își aminti

povestea despre fata de pe bancă, cu ochii ei plini de speranțe, cu privirea îndreptată spre el. Își aminti sentimentul acela antrenant, îmbătător. Dar știa că nu avea să găsească așa ceva aici. Fetele acestea erau bolnăvicioase, sărmane și înfometate. Stătuse de vorbă cu localnicii și aflase că părinții erau cei care le trimiteau. Aveau nevoie de bani sau de merinde ca să supraviețuiască.

Așa că se întinse pe pat, alături de revista lui de filme. Se uită la chipul lui Claire Trevor, la pielea ei catifelată, își imagină mireasma ei de săpun. Sau poate că prefera să se dea cu parfum. Își imagină cum ar fi fost să se apropie de ea, să îi simtă mirosul înflorat. Avea chipul perfect nemișcat. Doar atât, într-o clipită. Se uită la părul ei, la machiajul ei, la expresia de pe chipul ei. La sânii ei mici care se zăreau prin materialul alb al bluzei. Ray aduse revista mai aproape, să vadă mai bine. Sânii ei erau definiți de gradații de culoare, albul se transforma în albastru între sâni și sub ei. Culorile erau făcute prin punctulețe minuscule de cerneală. Punctulețele albe deveneau albastre. În partea de sus, punctulețele erau roz și galbene la gât și roșii la buze. Punctulețele albe erau despărțite de liniuțe subțiri de albastru și negru, iar toate aceste puncte albe îi alcătuiau dinții. Ray intră brusc în panică. Dintr-odată, nu o mai văzu pe Claire Trevor. Fata începu să-i alunece ca nisipul printre degete, așa cum dispăruseră toți acei soldați.

Ray închise repede ochii și începu să dea din cap. Nu era de bine. Mintea continua să-i joace feste. Era ca și cum ar fi ratat o treaptă. Era în cădere liberă. Întinse mâna după George și îi rosti numele cu voce tare:

— George. George, ești viu sau mort?

14.

Totul era la fel și în același timp atât de diferit. Străzile erau tot acolo, dar nu erau la fel de late precum și le amintea Cirò. Amintirile lui încercau ușor, ușor să se alinieze la adevărata lumea a lui Sant'Attilio, un sentiment aproape fizic încerca să își deschidă aici amintirile comprimate. De îndată ce ajunseră în Sant'Attilio, Cirò își propuse să scape de americani ca să se

concentreze pe întoarcerea sa. Porni la drum, sperând să vadă o figură cunoscută, dar chiar dacă băieții de pe stradă făceau parte dintr-o generație care probabil că auzise despre el, nu îl văzuseră niciodată. Nu îl văzuseră niciodată. Plecase într-un coșciug și se întorsese invizibil, o fantomă care venise să îi bântuie.

Zări în cele din urmă un chip cunoscut, pe Jaconi Battista în pragul magazinului său. Era el, cu siguranță, chiar dacă trecerea anilor îi schimbase înfățișarea, înăsprindu-i chipul, lăsându-l fără păr pe cap. Iar Cirò știu că Jaconi îl recunoscuse și el, îl văzu îndreptându-și spatele și făcând un pas înapoi. Cirò îi strigă șoferului să oprească:

— Trebuie să stau de vorbă cu cineva.

— Știi unde e primăria? îl întrebă maiorul Kelly.

— Normal că știu. Ne vedem acolo.

Cirò coborî din mașină și puse piciorul în Sant'Attilio.

Aruncă o privire după Jaconi, dar nu-l mai zări nicăieri, așa că intră în magazin, în căutarea lui. Magazinul era exact la fel. Saci de orez și de linte, câteva conserve cu mâncare, câteva legume uscate. Niciun pic de carne. Tăvile erau goale. Cirò nu mai simți mirosul acela metalic de sânge și carne tăiată de care își aducea el aminte. Îl găsi pe Jaconi în spatele tejghelei, rozându-și unghiile.

— Care-i treaba? îl întrebă Cirò. Nu mai vinzi carne?

— Nu, nu mai am.

— Cum se poate? Nu se mai găsesc animale pe pășuni? Ce se petrece aici? În fine, nu-ți face griji. Lucrurile or să se schimbe.

— Vrei să spui că sicilienii n-or să mai fie săraci? întrebă Jaconi, râzând. Ai plecat în America și ai uitat cum stă treaba aici?

Cirò se uită lung la el, până ce se opri din râs. Hotărî să se joace cu el, să îi ceară informații pe care deja le știa.

— Unde e Teresa? întrebă el.

— Cirò, au trecut atâția ani.

— Știu și eu câți ani au trecut. Am numărat zilele.

— Am crezut că ai murit.

— Unde e Teresa?

— S-au schimbat atât de multe. A trecut atâta timp de atunci.

— Unde e?

Jaconi își duse mâinile la cap, oftând.

— Îl mai ții minte pe Silvio care avea casa pe lângă biserică?

Cirò nu zise nimic, rămase neclintit. Își propusese să îl bage în sperieți pe Jaconi, să îl tortureze, dar de-abia dacă mai putea să stea în picioare. Cirò nu-și închipuise cât de tare avea să-l doară să audă aceste cuvinte din partea cuiva care rămăsese în Sant'Attilio în tot acest timp. Jaconi nu îndrăzni să se uite la el. Își lăsă privirea în pământ și spuse:

— La patru ani după ce...

— Taci! Taci din gură!

— Cirò, am crezut că ai murit.

— Dar nu sunt. Nu eu sunt mortul.

•

Porni la pas spre piață, pe lângă biserică, unde îl găsi pe Tinu, orbul. Nu-i veni să creadă. Era așa bătrân când plecase el. Avea barba albă și obrajii supți. Ochii lui erau la fel de albaștri, în fundul capului. Probabil că Fecioara Maria se îngrijea de el. Îl văzu dând din gură, de parcă stătea de vorbă cu ea. De-abia se mai ținea pe picioare, dar era încă acolo.

Copiii se jucau de zor pe stradă. Unul dintre băieții mai mari, la vreo cincisprezece ani, nu participa la joc, ci se uita la ceilalți cu mâinile la piept. Semăna cu Teresa. Pe deasupra mustăcioarei subțiri, zări același nas mic ca al ei. Avea și fruntea ei dreaptă. Parcă aterizase într-un vis. Cirò se îndreptă spre el. Băiatul dădu să fugă, dar nu fu suficient de rapid, iar Cirò îl prinse de încheietură.

— Cine e mama ta?

— Ce?

Citi teamă în ochii aceia ai ei.

— Cum o cheamă? Cum o cheamă pe mama ta?

— Teresa Santangeli. Vezi că mă doare. Băiatul era mai puternic decât ar fi vrut Cirò să recunoască, încercând să se elibereze din strânsoarea lui.

— Și cine e tatăl tău?

— Silvio...

— Nu, i-o tăie Cirò. Nu e adevărat. Te înșeli, zise Cirò, împingându-l.

În lumina străzii, Cirò dădu buzna în căsuța aceea întunecată. Câteva clipe mai târziu auzi glasul Teresei:

— Deci? Aveau orez?

— Nu știu, răspunse el.

Auzi zgomotul pașilor ei. Teresa păși șocată în cameră, cu mâna la gură, cu ochii mari.

— Ești tu, șopti ea. Dumnezeule Iisuse Hristoase și Maica Domnului. Ești chiar tu.

Părea mai scundă decât și-o amintea el, poate pentru că se îngrășase. Arăta ca o femeie siciliană banală, soție, mamă.

— Da, eu sunt.

Teresa își duse mâinile la cap.

— M-am întors.

— Văd.

— Și acum că m-am întors, lucrurile or să revină la normal.

— Cirò, am copii cu omul ăsta. Am chiar doi copii care mi-au murit. A trecut atâta timp. M-ai lăsat văduvă.

— Teresa, cum să fii văduvă dacă soțul tău e încă în viață?

— Dar erai mort, Cirò.

— Nu, sunt în viață. Și crezi că o să înghit ce mi-ai făcut, rușinea asta? Toată lumea o să afle că m-am întors.

— După cât timp? După douăzeci de ani?

— Dar acum că m-am întors, lucrurile or să revină la normal, iar tu ești încă soția mea.

— Dar… dar… Cirò, nu poți să faci una ca asta. Copiii. Nu avea de unde să știe.

— Copiii vor avea un tată.

— Nu poți să faci una ca asta.

— Teresa, ești nevasta mea. Ne-am căsătorit în biserică, cu binecuvântarea lui Dumnezeu. Știi prea bine ce înseamnă asta, zise el, făcând un pas spre ea, apucând-o de talie, sărutându-i fruntea asudată. Spune-i să fie acasă vineri seara. Atâta tot.

15.

Will hotărî să mai rămână o zi. Avea un motiv, doar că nu voia să recunoască, nici măcar față de el însuși. Păstră secretul, știut doar de el și păși pe străzile din Palermo.

Se plimbă printre clădiri, printre ruine și biserici. În lumina soarelui zări mizeria care se scurgea prin canale. După ce fusese jefuit, Will era acum cu băgare de seamă față de copiii pricăjiți și față de adulții care nu păreau să-și ia ochii de la el.

Era prea multă agitație, prea mulți oameni. Chiar dacă încercase să se convingă singur, tocmai acesta fusese motivul pentru care nu-i plăcuse niciodată Londra. Dădu colțul și zări un bărbat care amenința cu pistolul o văduvă. Will vru să-i sară în ajutor.

— Stai! strigă el.

Bărbatul apăsă pe trăgaci, iar porumbelul căzu la picioarele lui. Se zvârcoli pe jos, încercând să dea din aripi, murind. Un bărbat pe bicicletă trecu pe lângă Will.

Will se refugie într-o cafenea. Se așeză la o masă micuță, rotundă și își scoase cartea lui Lucretius, încercând să-și revizuiască italiana. Deschise cartea la poemul despre Venus cea puternică, chiar dacă avea alte lucruri pe cap. Așa că rămase la masă asemeni unui spion, analizându-i pe cei din jurul său. La un moment dat, localul se umplu de sicilieni. Doar bărbați, nici urmă de vreo femeie. Poate că era la fel de ciudat și aici, ca și acasă, ca o femeie să meargă de una singură într-un bar. Ar fi însemnat să-și pună reputația în pericol. Bărbații erau scuzi de statură și nu se fereau să se atingă și să se țină în brațe. Se adunau toți laolaltă, ca niște albinuțe, comandându-și cafea la bar, vorbind unii peste alții. Gesticulau adesea în timp ce vorbeau, ridicând mâinile în aer, atingându-și chipurile. Expresiile faciale erau mândre, indiferente, demne, resemnate, atente, filosofice.

La masa de lângă el erau adunați mai mulți bărbați care jucau cărți, deasupra unui nor de fum. Aruncau cărți pe masă, le luau de pe masă, și le împărțeau între ei fără să-și spună prea multe. Din când în când exclamau, folosind doar vocale, „ooo” sau „eee”. Dacă jucau cumva pe bani, Will nu văzu nici urmă de așa ceva și nici nu reuși să-și dea seama ce jucau.

Trecură mai multe ceasuri. Will fumă țigară după țigară. Îi păru rău că nu avea un jurnal, ar fi putut să scrie în el. Ar fi trebuit să țină un jurnal, tot timpul acesta, chiar dacă, cel mai probabil, nu s-ar fi ținut de el. Nu reușise niciodată să o facă. Ar fi fost mai bine să-și scrie povestea cândva, în viitor, când avea să poată să privească înapoi și să vadă totul clar, să dea o formă cuvintelor sale. Avea să-i fie mai ușor astfel să nu povestească despre orele acelea nesfârșite petrecute păzind portul, despre plictiseală, josnicie și greșeală, despre Samuels cel neinteresant.

Trebuia să facă rost de o conservă cu mâncare. Ieși din cafenea și luă orașul la pas. Trebuiau să facă ceva să curețe

mizeria, întregul oraș era acoperit de gunoaie. I se întoarse stomacul pe dos când zări mai mulți viermi scârboși printre gunoaie, strecurându-și trupurile dezgolite, dezgustătoare. Simți un nod în gât și scuipă pe jos. Se îndreptă spre mare, avea nevoie de aer curat, întregul loc era împânzit de bariere, ca să țină oamenii la distanță, dar își folosi din nou permisul de trecere și fu lăsat să intre. Se îndreptă spre bărci, spre pescari.

Apa era învolburată, retrasă, întunecată. Părea inumană și antică. „Marea, marea”. Se uită în zare, spre cerul senin. Lucretius îl învățase că universul nu avea limite, nu avea centru. Un gând întâmplător din scrierile sale, care îi trecu pur și simplu prin minte în timp ce admira marea. Lăsă marea în urmă și porni în noapte. Trebuia să facă rost de o conservă.

Fata aceea frumoasă parcă era scoasă dintr-un tablou. Era genul de frumusețe care fascina poeții. Părul acela mătăsos, buzele cărnoase, ochii aceia mari și triști. Și nu-ți trebuia altceva decât o conservă cu mâncare ca să te bucuri de frumusețea aceea. Will venise pregătit cu o conservă, emblema nevoii care îl mânase până aici. Voia să fie cu ea. Voia să ajungă primul, să o aibă primul. Își făcu drum spre locul acela, printre străzile întunecate, pline de copii care strigau după el, oferindu-i să-l ducă la alte femei, dar el îi ignoră, dezgustat, scuturând din cap.

Nu reușea să găsească drumul, era atât de frustrant. Simțea că era ținut în loc, departe de ea. Pierdea timp prețios. Așa se întâmpla mereu. De fiecare dată când voia să treacă la acțiune, ceva părea să-l oprească din drum. Măcar zări și alți bărbați înarmați cu conserve, ceea ce însemna că se îndrepta în direcția corectă. Se grăbi să le-o ia înainte și ajunse curând în locul acela murdar. Zări mai mulți soldați, mai multe femei, dar nici urmă de ea. Poate că avea să vină mai târziu. Rămase așteptând-o, prefăcându-se că nu se uita la femeile care își primeau plata, acceptând ce avea să se întâmple în continuare. Chiar dacă la început se simți rușinat, Will descoperi că, pe măsură ce așteptarea se prelungea, scârba din sufletul lui începuse să se calmeze. Toată lumea venise acolo de bunăvoie. Nimeni nu făcea rău nimănui. Se obișnuia ca pe timp de război soldații să caute alinare într-o femeie, iar domnii o făceau adesea. Așa acumulau experiență. Așa deveneau bărbați.

Doar că fata lui nu veni. Poate că strânsese îndeajunsă mâncare cu o seară înainte, poate că nu mai avea de gând să se întoarcă. Will hotărî să mai aștepte zece minute.

Nu. Nu avea să vină. Sau poate că doar întârzia puțin. Cât aștepta, hotărî să se așeze la coadă, la o altă fată, următoarea pe listă. Își aștepta rândul, în timp ce fiecare bărbat dinainte lui își făcu treaba și plecă. Dar fata lui nu mai veni. În schimbul unei conserve de macrou, își pierdu virginitatea cu altcineva. Fata îl bătu ușor pe spate. Will o apucă de încheietură și o împinse de lângă el, după care fugi acasă, să se spele, ca să nu ia vreo boală.

16.

Teresa îi făcu o vizită vrăjitoarei din Montebianco la scurt timp după dispariția lui Cirò. Parcursese singură cele zece mile până în Montebianco, în straiele ei negre de văduvă și ajunse acasă la vrăjitoare, unde dădu nas în nas cu Alvaro Zuffo. Acesta o recunoscu, îi puse mâna pe umăr, încercând să o liniștească, după care își scoase portofelul din buzunarul de la pieptul lui gras. Îi dădu niște bani, iar Teresa începu să suspine. Îi sărută mâna și îi mulțumi. Zuffo se dovedi mai om decât propriul frate al lui Cirò. Zuffo o primi să plângă la pieptul lui. O bătu pe cap, se dezlipi de ea și se duse la mașină.

— O să te anunțăm de îndată ce știm ceva..., îi făgădui el, după care se urcă în mașină și plecă.

Teresa își șterse lacrimile cu șalul ei și bătu la ușa vrăjitoarei. Vrăjitoarea o luă de mână și o invită să ia loc. O întrebă de ce venise și o ascultă cum nimeni nu o mai făcuse, extrem de concentrată. Femeia aceasta avea o aură, vedea lucruri și părea să știe tot ce-i spusese deja Teresa.

— Da, știu, îi zise ea. Vrei să bei o cafea? O clipă.

Puse un ibric cu cafea pe aragaz. Teresa se uită la tablourile cu sfinți și simboluri care atârnau pe margini. Sfinții fuseseră primii la care apelase Teresa, ca de obicei. Teresa credea cu toată ființa ei în biserică, doar că sfinții nu îi răspundeau, așa cum o făcea vrăjitoarea. Sfinții nu-i ofereau niciodată răspunsuri, iar dacă o făceau, răspunsurile veneau sub formă de

semne pe care ar fi putut cu ușurință să le interpreteze greșit. Pentru cine voia să stea de vorbă cu cineva, vrăjitoarea era cea mai bună variantă. Era o femeie bună, vindeca oamenii de boală. Știa cum să vindece infecții de la viermi, febra de la căpușe și cum să le dea femeilor prunci băieți.

Doar că, de data asta, vrăjitoarea nu-și scoase nici cărțile de tarot, nici diagrama, nici pietrele. Nu rosti nicio rugăciune, ci îi spuse pur și simplu:

— Soțul tău o să fie pus în coșciug de două ori. Știu sigur. Prima oară nu va fi mort. O să iasă viu din coșciugul acela, îi zise ea, cu zâmbetul pe buze, sprijinindu-se de spătarul scaunului, dându-i de înțeles că îi spusese tot ce avea de spus.

— Mulțumesc, zise Teresa.

În camera aceea era întotdeauna un aer așa de încărcat. Nimeni nu și-ar fi dorit-o pe vrăjitoarea aceea drept dușman. Teresa băgă mâna în buzunar, fără să lase cana de cafea din mână, iar când vru să scoată o monedă din buzunar, îi scăpă pe podeaua murdară o bancnotă din banii primiți de la Zuffo. Nu mai avea cum s-o ia de pe jos și să îi dea vrăjitoarei mai puțin, așa că o luă și o puse pe masă. Bancnota apăruse și dispăruse, pur și simplu. Dar îi căzuse din buzunar, așa că trebuia să se întâmple, fără doar și poate.

17.

— De ce tocmai eu? îl imploră Jaconi. Cirò, te rog.

— Pentru că tu m-ai văzut primul. Vineri seara. O să mă găsești acasă la Luca.

— Cirò, te implor.

— N-o să se întâmple nimic. N-o să pățești nimic. Vineri la ora nouă.

18.

Silvio nu putea să înțeleagă de ce era Teresa atât de supărată pe el, căutând fel de fel de motive să se ia de el. Când începu să fluiere la masă, îl certă. De ce nu se îmbrăca niciodată cu

cămașa aceea frumoasă, îl certă ea din nou. Părea grăbită, irascibilă, stângace. Reuși să se ardă singură la mână, alegându-se cu o pată roșie la încheietură, de mărimea unei monede care avea să se facă maronie și apoi argintie. Avea lacrimi în ochi și se șterse la nas cu șorțul.

Cineva bătu la ușă.

— Cine o fi la ora asta? zise Teresa. Îl găsi în fața ușii pe Jaconi, proprietarul magazinului, care spuse: Silvio, vino cu mine. Au venit unii să împartă țigări la primărie.

— Chiar așa?

— Da. Habar n-am de ce, dar uite, spuse el, arătându-i un pachet de Chesterfield. Hai să mergem.

Mattia, fiul cel mare, se ridică de la masă pentru a merge cu ei, dar mama lui îl opri.

— Nu pleci nicăieri, nu vreau să ai de-a face cu străinii ăia.

Silvio ieși pe ușă și o simți pe Teresa punându-i mâna pe umăr. I se păru ciudat. Se întoarse spre ea, nedumerit, dar femeia îi închise ușa în nas.

— Poftim, ia de aici, zise Jaconi. Fac eu rost de mai multe.

— Nu-i nevoie.

— Hai, ia, îi zise Jaconi, scoțând o țigară din pachet. Silvio o acceptă, ridicând din umeri și o duse la gură, așteptându-l pe Jaconi să aprindă chibritul, iar Silvio trase din țigară. Jaconi scutură chibritul, să stingă flacăra, după care îl aruncă pe jos.

— Bun, nu-i așa.

— Da, răspunse Silvio, cercetând țigara îndeaproape. E bună.

Își văzură de drumul lor, dar înainte să ajungă la primărie, cineva îi strigă. Bărbatul care stătea sprijinit de zid, se îndreptă și spuse:

— Bună seara. Vă știu pe voi doi. Jaconi, ne-am văzut chiar zilele trecute. Iar tu ești… Silvio. Îți mai aduci aminte de mine?

Jaconi veni să-i strângă mâna, iar Silvio întinse și el mâna.

— Ești…

— Sunt Cirò Albanese. Îți amintești acum? zise Cirò, fără să-i dea drumul. Mulțumesc, Jaconi, zise el.

Jaconi își coborî privirea, fără să spună nimic, după care porni în direcția opusă.

— Cirò, te rog…, șopti Silvio, încercând să se elibereze din strânsoarea lui.

— Ssst. Liniște, Silvio. Știi prea bine ce-o să se întâmple.

— Te rog.

— Hai să nu mai pierdem timpul, îi spuse Cirò, fără să-i dea drumul, după care îl trase spre el, până ce ajunseră amândoi față-n față. Mergi. Îți spun eu când să te oprești. Nu mai plânge. Nu pot să sufăr sunetul ăsta. Roagă-te, dacă simți nevoia, dar nu te mai smiorcăi ca o babă.

Cirò îl împinse înspre ieșirea din oraș, pe câmp.

— Eram înconjurați de nemți, îi zise el lui Silvio. Și de fasciști. I-am omorât pe toți. M-am întors cu americanii.

Traversară dealul și începură să coboare în vale.

— Aici.

— Ce ai de gând să faci cu mine? îl întrebă Silvio, cu un nod în gât.

— Stai liniștit. O să fie bine. O să treacă într-o clipită.

— Spune-i mamei mele…

— Știu. O să-i spun. Sunt mai multe mine în fața ta, câțiva metri mai în față. Du-te și găsește una. Se întâmplă fel de fel de accidente. Hai. Mergi în linie dreaptă și întoarce-te. Nu încerca să fugi, sunt înarmat. O să fie mai bine așa, crede-mă. O să treacă mai repede.

— Cirò, te implor.

— Du-te.

Silvio păși nesigur, cu mâinile întinse pe lângă corp, de parcă ar fi vrut să-și prindă echilibrul.

— Doamne, ajută-mă. Ajută-mă, Doamne, șopti el.

Merse treizeci de metri. Cirò începu să fluiere și strigă după el:

— Fă stânga. Silvio făcu întocmai. Acum întoarce-te spre mine.

Nimic.

Cirò îi spuse din nou să o ia la stânga, după care îl chemă din nou la el. Lui Silvio i se păru că trecuse o veșnicie. Nimic. Urmă din nou ordinele lui Cirò. Când ajunse din nou în fața lui Cirò, acesta începu să râdă.

— Norocos mai ești. Cum de n-ai murit până acum? Va trebui să facem altfel.

Cirò făcu un pas spre Silvio și îl apucă de gât. Simți cum îi aluneca mâna pe gâtul lui transpirat. Se scăpase pe el, Cirò simți duhoarea din pantalonii lui. Începu să îl strângă de gât. Silvio îl prinse de mână, cu ochii mari, uluiți.

— Împușcă-mă, zise el.

— Știu. Dar e mai bine așa. Gata. Nu mă mai trage de mâini. N-o să ajute la nimic.

Silvio se uită fix în ochii lui, văzu viața scurgându-se din el. Începu să se zvârcolească, să dea din picioare. Cirò nu-i dădu drumul, în ciuda faptului că simți un cârcel în mâna dreaptă. Voia să-l sugrume până să îl vadă leșinat, nu mort. Îl simți atârnând greoi în strânsoarea lui, iar Cirò îl lăsă să se prăbușească la pământ. Silvio căzu pe burtă, cu o mână la cap, cu cealaltă sub el. Cirò scoase o grenadă din buzunarul de la haină. Scoase acul, puse grenada pe gâtul lui Silvio și o luă la fugă.

I se păru că trecu o veșnicie. Deja reușise să urce dealul până zări lumina, până ce auzi explozia în depărtare. Se întoarse cu fața spre vale, auzind mai multe pietre căzând. În întunericul acela zări craterul din pământ. Nici urmă de Silvio.

19.

Biroul pentru Afaceri Civile din care făceau acum parte Will, Samuels și ceilalți soldați avea în grijă trei orașe, Montebianco, Portella Corvi și Sant'Attilio, în munții din sud-vestul orașului Palermo, la capătul de vest al teritoriului britanic. Erau puține sate și așezăminte în vârful dealurilor. Țăranii nu păreau să prefere zona aceea. În schimb, muncitorii obișnuiau să parcurgă mai multe mile prin pășuni, prin terenuri cu viță-de-vie și să se întoarcă acasă seară de seară, adăpostindu-se în locuințele lor de piatră, ca niște lilieci în peșteră. Majoritatea nu munceau, iar orașul era împânzit cu bărbați și băieți. Femeile păreau să nu iasă din casă. Când se întâmpla să zărească iese vreo femeie, era întotdeauna în fața casei sale sau la adăpostul bisericii. Printre primele lucruri pe care le făcu Will odată ajuns în Palermo, fu să meargă la biserica impunătoare din piața din Sant'Attilio, unde găsi mai multe femei îmbrobodite, rugându-se în strană, cu mătănii în mână. Will cercetă cu atenție clădirea. După moscheile acelea spațioase, elegante, pe care le vizitase, biserica aceea i se păru aglomerată, superstițioasă, cu un aer hindus. Văzu peste tot păpuși, în fiecare colțișor. Porumbei și

nori, mielușei, statuete aurii și Iisus pe cruce, îndurerat, vărsându-și sângele. O religie pentru cei ignoranți, întunecată și urâtă, plină de magie și moarte.

Primul pas era să aducă pionierii și să dezactiveze câmpul de mine. Chiar zilele trecute auzise de un biet țăran din Sant'Attilio care călcase pe o bombă. Doar că insula întreagă era teren minat. Avea să dureze zile întregi până să ajungă acolo.

Principala sarcină a serviciului AMGOT era să scape de influența fasciștilor. Foștii lideri fuseseră aruncați în închisoare, în parte ca să îi împiedice să ia legătura cu cei rămași pe continent, doar că mulți dintre ei reușiseră să fugă, să se strecoare prin mulțimi, arzându-și uniformele, devenind oameni de rând. Orașul era împânzit de afișe, încurajând oamenii să dea informații și să-i denunțe pe vinovați. Organizară mai multe interviuri cu localnicii. Lumea începu să trimită denunțări anonime, scrise de mână, la primărie. Will și oamenii lui fură instruiți să caute un anumit individ care avea „ochi de ipocrit". Un altul putea fi ușor identificat pentru că „este extrem de speriat de pisici". Poliția locală primise ordin să rămână la fața locului, la instrucțiunile Aliaților, pentru că nu avea nimeni timp să-i înlocuiască. Pretindeau a fi loiali noului guvern și fericiți să fie eliberați din ghearele fasciștilor, dar cine putea ști dacă spuneau adevărul? Nu aveau încotro, trebuiau să rămână cu ochii pe ei. „Ochi de ipocrit" fu expresia care îi rămase în minte lui Will. Dintr-odată, începu să îi vadă peste tot.

20.

Cirò nu l-ar fi recunoscut pe Alvaro Zuffo dacă nu i l-ar fi arătat cineva. Dar odată ce îl văzu, se uită lung la el și văzu pe chipul uscățiv al bătrânului trăsăturile bărbatului aceluia care stăpânise tot regatul. Alvaro Zuffo îi salvase viața lui Cirò, dar el nu părăsise niciodată Sicilia. Refuzase să o facă. Dimpotrivă, preferase să își organizeze și să își exercite puterea în fel și chip. Oamenii lui primeau sume mari de bani. Alții nu se mai trezeau niciodată. Și totul se dovedi a fi în zadar. Fasciștii refuzaseră să fie rezonabili. Erau fasciști, nu aveau fler pentru afaceri. Alvaro Zuffo fusese arestat fără vreun motiv anume,

doar pe bază de zvonuri și reputație și petrecuse ani întregi într-o închisoare de pe insulă. Cirò nu fusese singurul care le spusese americanilor că Zuffo era una dintre cele mai importante figuri antifasciste și că ar fi trebuit să-l elibereze. Îl găsi pe Zuffo într-o cameră de hotel din Palermo, așezat în fotoliu, cu zâmbetul pe buze, strângând mâna prietenilor săi.

Cirò se uită lung la el. Zuffo părea înconjurat de fantomele trecutului, fantome pe care amintirile lui Cirò continuară să le adune în jurul personajului din fața sa. Gâtul lui Zuffo părea slăbit, capul îi tremura, avea buzele vinețiii și uscate. Le ținu lipite, ca o linie în diagonală pe chipul lui. Se șterse ușor la gură după ce vorbi.

— Nu mi-a plăcut niciodată marea, zise el. Și am fost nevoit s-o ascult ani la rândul, zise el, sorbind dintr-un pahar de vin roșu. Habar n-ai la ce tortură am fost supus acolo, zi de zi. Zi de zi. M-au ținut legat de o cutie în pământ, după care mi-au pus o mască de gaz pe cap. Era un tub atașat de un individ la o cutie plină cu apă de mare. De fiecare dată când strângea de tub, masca se umplea cu apă. Simțeam cum mă înec, cum înghit apă, nu aveam încotro. După care se opreau. Unul dintre ei îmi dădea un picior în burtă și nu se oprea până nu dădea totul afară din mine. Aveam sânge în urină, în rahat. De-abia aștept să pun mâna pe ei…

— Punem noi mâna pe ei.

— Noapte de noapte auzeam marea în ochi, în nas, și acum vreau să mănânc pește-spadă și ton. Vreau să mănânc toți peștii care umblă în marea aceea blestemată.

Prietenii lui izbucniră în râs. Zuffo ridică batista și se șterse la gură.

Zuffo era din nou un bărbat bogat. Oamenii aceștia aduceau cu ei bani americani. Fiecare dintre ei venise cu daruri și știa că începând de mâine avea să fie din nou un om important, bine îmbrăcat. Pe unii dintre ei Cirò îi cunoscuse în New York și în New Jersey. Alții erau foști prizonieri. Unii dintre ei reușiseră să evadeze săptămâna trecută dintr-o închisoare care fusese lovită de o bombă. Povestiră cum reușiseră să se strecoare printre dărâmături, nimerind într-un adevărat raid aerian.

— Am simțit că ies într-o ploaie caldă de vară, zise unul dintre ei. Am fost atât de fericit.

De data aceasta, făcură o excepție, dădură totul uitării și nu mai vorbiră în figuri de stil demodate, bătând apropouri sau lăsând loc de interpretări, ci dezbătură entuziaști toate posibilitățile care se întindeau la picioarele lor. Noua monedă care avea să fie introdusă pe piață. Afacerea cu prostituate. Piața de morfină. Încărcăturile cu hrană, transporturile, amenințarea comunistă printre țărani, ce aveau să le spună americanilor, unde îi văzuseră pe fasciști. Stabiliră unde aveau să meargă, cine avea să vorbească cu cine. Aveau planuri mari. Despre asta se vorbea, dar sentimentul general era altul. Era o senzație ciudată, nebună, un sentiment de iubire între ei.

21.

Mergând pe străzile din Palermo, în razele soarelui, printre strigăte și străini care se îndreptau spre docuri, să-și vadă de treburile lor, Cirò își dădu seama că oamenii aceia erau mai mult decât o familie. Îi ofereau mai multe. Și știa câtă încredere putea să aibă în ei.

După ce se ocupase de Silvio, Cirò mersese acasă la fratele său, în Sant'Attilio. Îi găsi pe toți acolo. De îndată ce îl recunoscură, Cirò fu întâmpinat de explozii de uluire și încântare, simțind ceva nou în tăcerea fiecărei rude care venea să îl îmbrățișeze, făcându-i apoi loc următorului la rând. Mai mulți copii, pe care nu avea de unde să-i știe, se aruncară în brațele lui. Bebeluși care dormeau în brațele nevestelor nepoților lui, nepoții aceia care deveniseră bărbați. Oameni pe care nu îi întâlnise niciodată, amintiri care îi fuseseră furate. Îl încercă o durere amară ca apa de mare. Cineva îi puse un pahar de vin roșu în mână.

Fratele lui era deja bătrân. Se ținea încă bine, dar avea în continuare expresia aceea confuză, agitată, pe chip. Era ca și cum ceva îi umbrea gândurile. Era prostuț și, pe lângă asta, obișnuia să facă mișcări bruște, stângace. Era genul de om care făcea greșeli. Îl scoase pe Cirò la o țigară și îi spuse:

— Băieții mei nu au fost crescuți după ideile din trecut.

— Sunt prea mari ca să se mai schimbe acum. Poate că ar trebui să plece în America.

— Nu-și pot părăsi familiile, răspunse fratele lui Cirò.

— Mulți aleg să o facă, pentru a li se trimite bani. Cum am făcut eu. N-am avut încotro. Am făcut-o.

Fratele lui încuviință cu o mișcare scurtă din cap, ignorând comentariul fratelui său, cu gândul la altceva, cu gândul la el însuși.

— Ai putea măcar să începi să-i înveți mersul lucrurilor.

— Ce să-i învăț? Nu e nimic aici. De-abia ce m-am întors.

Cirò nu avea de gând să le dea nimic. Ar fi ajuns toți să-i ceară lucruri la care nu aveau niciun drept. Cirò avea nevoie de un fiu al lui. Și-l imaginase adesea, un băiat chipeș, tăcut, neînfricat, de încredere.

Cirò dădu colțul, iar la capătul străzii zări marea oglindindu-se în razele soarelui. Imaginea aceea căpătase o altă însemnătate pentru el. La plecare i se păruse un loc străin, ciudat, capătul lumii pe care o știa. Fusese locul în care viața lui se prăbușise. De data aceasta i se păru o imagine familiară, care îl duse cu gândul la muncă, la posibilități, mai ales dacă reușea să negocieze primul zona aceasta de interes cu Zuffo. Avea să câștige îndeajuns de bine încât să-l plătească regește pe Zuffo. Era șansa lui să ia parte la viitorul orașului Palermo, putea să o facă. Țărmul era bine păzit, plin de trupe navale. Cirò își prezentă actele la barieră. Paznicul își mută privirea când la permis, când la el, după care îi permise traversarea și merse să îi caute pe cei care știau exact când erau programate să ajungă vasele care transportau echipamentele medicale.

22.

În haosul invaziei, după ce toată lumea o pornise spre insulă, Ray și Gem se pierduseră cumva de restul plutonului, spre partea de est, iar acum, erau la două zile distanță de destinația lor.

Se pierduseră de camarazii lor într-un oraș mic, în care toată lumea dăduse năvală să îi întâmpine pe americani. Mai mulți sicilieni veniră să-i bată pe spate, strigând:

— Vărul meu – Chicago!

— America e cea mai tare! Tare!

Iar dacă vreunul dintre soldați se întâmpla să spună ceva în italiană, ridicau cu toții mâinile în aer, entuziasmați.

Ray merse umăr la umăr cu Gem. Gem avea ochii căprui și un maxilar proeminent. Când transpira, părul lui prindea formă de țepi. Nu avea tocmai conformația unui militar. Uniforma îi atârna pe trupul subțire. Casca îi atârna pe cap ca o pălărie aleasă dintr-un magazin de rochii. De fiecare dată când vedea ceva care îi plăcea, se întorcea spre cei din jurul lui, făcându-le semn să se uite. Exact asta făcu și de data aceasta, când începu să strige:

— Ray! Ray! Vino să vezi!

Îl zări la capătul unei străzi înguste. Gem porni spre locul acela, iar Ray îl urmă. Îl găsi cu privirea îndreptată în sus, cu gura larg deschisă.

Ray ridică și el privirea și zări mai multe balcoane de fier, pline de colivii cu păsări galbene care alergau dintr-o parte într-alta.

Zări mai multe ziduri înalte, de cărămidă, deasupra umbrei aruncate de clădirile înălțate de partea cealaltă a străzii. Iar sus de tot zări cerul senin, de un albastru extraordinar. Una dintre păsări începu să ciripească fericită, dând parcă tonul. Câteva clipe mai târziu, întreaga alee răsuna de ciripitul păsărilor.

Ray zâmbi. Păstră amintirea aceea, imaginându-și că așa avea să răsune victoria în Sicilia, că așa de fericiți aveau să fie și oamenii de acolo.

Dar când se întoarseră pe strada principală, constatară că se pierduseră de restul plutonului.

Dădură peste un bărbat la volanul unui camion micuț, pe trei roți, care se oferi să-i ia cu mașina. Își vorbiră în italiană și în siciliană, iar Ray presupuse că reușiseră să se facă înțeleși. Dar când simți razele soarelui în ceafă, își dădu seama că mergeau în direcția opusă. Erau niște soldați cu adevărat inutili. Era cumva amuzant. Se dădură jos din mașină în următorul oraș și începură să bată pe la uși. Își petrecură noaptea pe o saltea care părea să fie căptușită cu paie și păr de cal. Nu reușiră nicicum să se odihnească, salteaua îi împungea și le irita pielea. Se treziră zgâriați pe față, obosiți și încordați.

Dimineața încercară să găsească o mașină, dar nu reușiră. Cineva îi îndrumă să meargă să-l aștepte pe un anume Beppe, care s-ar putea să apară la un moment dat. Doar că nu merseră.

Ray se uită la mâțele de pe stradă, la oamenii care priveau lung la ei, cu mâinile la piept, bombănind.

Câteva ore mai târziu, porniră spre vest.

Gem se opri să adune câteva pietre colorate sau să prindă insecte. Se apropie de Ray, cu o insectă în mână și o duse la urechea lui, să o audă cum zumzăia.

Gem era nou pe frontul de luptă. Nu văzuse nimic. Îl întrebă în repetate rânduri despre Africa, iar Ray simți că i se întoarce stomacul pe dos. Nu știa ce să-i spună, decât că, în astfel de situații, ajungeai să-ți faci prieteni. Încercă să îi povestească despre George, dar își dădu repede seama că nu-i venea în minte nimic de bine.

— Era un tip de treabă, zise el. Un băiat bun. Am devenit prieteni, desigur. Am adresa lui. O să-i scriu când ajung acasă. Pe frontul de luptă, nu mi-am luat o clipă gândul de la el, mă întrebam unde e, dacă e bine, știi tu. Sper că e bine. Sunt sigur că e în viață. Câteodată, când sunt trist, mă gândesc la ce e mai rău și parcă nu-l mai văd. Dar, când mă simt mai bine, știu că e acolo.

— Sunt sigur că e bine, spuse Gem. Doar că vorbele lui nu ajutau la nimic, erau doar câteva cuvinte sentimentale. Ray își șterse palmele transpirate pe pantaloni și își văzu de drumul lui.

— E mai bine să nu întrebi astfel de lucruri, îi zise el.

— Bine. Cum spui tu.

— Nu vreau să o iau razna ca restul, îi spuse Ray. I-ai văzut și tu. Știi cum e.

— Nu, normal că nu. Dă-o naibii. Nu face bine nimănui. Cât de departe crezi că pot să arunc piatra asta? Crezi că nimeresc copacul ăla?

În seara aceea fură primiți de localnici la masa lor și mâncară cu toții o supă minestrone, mai mult apă chioară.

— Ca la mama acasă, îi spuse Gem bucătăresei îmbrăcate în haine negre.

— Cred că ar fi mai bine să mergem în Palermo și să pornim de acolo, îi spuse Ray. Altfel n-o să mai ajungem niciodată.

— Ar putea să fie mai rău de atât.

— Sau cum ar fi să nu ne mai întoarcem deloc?

— Adică să devenim dezertori?

— Da. Am putea să ne strecurăm prin mulțime. Să ne facem nevăzuți. Să urmărim totul din umbră.

— Să devenim sicilieni. Sunt sigur că bătrâna are niște fete pentru noi.

Ziua următoare porniră din nou la drum. Trecură printr-un sat, pe lângă zidurile cu găurile de gloanțe și începură să urce dealurile.

— Zici că sunt făcuți din pluș, nu ți se pare? Ray constată că îl simpatiza îndeajuns de mult pe Gem încât să împărtășească cu el astfel de gânduri ciudate, vulnerabile, genul de gânduri care trebuiau înțelese. Așa îngrămădiți, unii lângă alții.

— Da.

Lui Ray i se părea că dealurile acelea semănau cu niște cârpe mototolite, aruncate la umbră.

— Am putea să turnăm un film cu cowboy aici. Au până și cactuși.

— Așa e, avem cactuși, pistoale. Ne mai trebuie niște indieni.

— Slavă Domnului, indienii au dat bir cu fugiții.

— Ia uite. Uite un camion.

— Indienii nu aveau camioane.

Pe drum, la câțiva metri în fața lor zăriră un camion ars, cu vopseaua decojită, cu pânzele sfâșiate. Se îndreptară spre el iar Gem, veșnic nerăbdător, o luă la fugă, să inspecteze zona. În clipa aceea Ray îl văzu sărind în aer, făcându-se bucăți. Ce ciudat. Ray simți un val de căldură și văzu piciorul lui Gem, cu tot cu bocanc, zburând prin aer, îndreptându-se fix spre chipul lui.

23.

Ray se trezi și deschise ochii. Lumina imensă, dureroasă a cerului îl orbi. Avea gura plină. Se aruncă pe burtă, tușind, încercând să dea afară pasta aceea dezgustătoare din fundul gurii. Se ridică în picioare și făcu câțiva pași, împiedicându-se de fiecare dată. Trecu pe lângă crater, pe lângă rămășițe, văzu toate culorile strălucind în razele soarelui, trecu pe lângă camionul în flăcări, în bătaia vântului. Se îndreptă direct spre zona aceea, pentru că era hotărât să sară în aer, să dispară. Dar nu o făcu. Moartea nu voia să-l ia. Așa că își continua drumul pe suprafața aceea tare, pe drumul împietrit, în bătaia vântului.

Merse o bună bucată de timp, îndepărtându-se de zona aceea. Se împiedică la fiecare pas, dar nu mai căzu. Avea mai multe zgârieturi pe față și pe corp. Duse mâna la rănile umede, lipicioase. Porni spre un deal și o luă la dreapta. Zări o clădire mare și se îndreptă spre ea.

Clădirea se făcu din ce în ce mai mare. Avea trei părți. Nimeni nu încercă să îl oprească. Intră pe ușă, pășind într-un coridor cât un muzeu. Tavanul de deasupra lui era pictat cu nori și îngeri. În fața lui zări câteva trepte de piatră, rotunjite în colțuri. Ajunse în dreptul lor și începu să le urce. Avea nevoie de ajutor, dar nu strigă după asta. Voia să se bucure de tăcerea aceea. Era plăcut să fii înăuntru, în tăcere.

Coridorul era decorat cu piese de mobilier și cu tablouri cu ramă aurie, ușor aplecate de pe acei pereți, de parcă ar fi vrut să îl vadă mai bine, să îi spună ceva. Zări mai multe camere mari de-o parte și de cealaltă a coridorului. Ușa de la cea de-a treia cameră era deschisă. Era dormitorul unei domnișoare. Zări o măsuță de toaletă cu oglindă, perii de păr și câteva sticluțe cu parfum. O încăpere decorată în culori delicate, frumoase, o cameră elegantă, înflorată. Făcu un pas în față, zări patul, un scaun, câteva cărți, întinse mâna după o carte și văzu petele de sânge pe care le lăsă în urmă. În clipa aceea se văzu în oglindă. Avea uniforma pătată de sânge. Imaginea aceea îi aduse lacrimi în ochi.

Patul era atât de frumos, cu un cadru argintiu, decorat cu câțiva porumbei adormiți pe rămurele. Așternuturile erau dintr-un satin auriu. Ridică cuvertura catifelată între degete și se băgă în pat. Își odihni capul în pernele moi. Își aduse genunchii la piept, se înveli și închise ochii.

Când îi deschise din nou, zări o tânără așezată pe marginea patului, uitându-se lung la el.

Încercă să-i vorbească, dar nu reuși. Tuși de câteva ori și încercă din nou să spună:

— Nu mă trimite înapoi. Nu pot să mă întorc acolo. Nu mă trimite înapoi.

24.

— Ești american, zise ea.

— Cine ești tu? Ce e locul acesta? Nu mă trimite înapoi.

Tânăra îi zâmbi. Avea un ten palid, doi ochi negri, strălucitori. Trase adânc aer în piept, prin zâmbet, printre dinți.

— Nu mă trimite înapoi, repetă el.

— Ești soldat american.

— Da.

— Ești tânăr.

Ray tresări, își simți mușchii încordați. Își întinse picioarele, iar palmele i se încleștară în jurul cuverturii. După ce se eliberă de cârcel, se prăbuși din nou în patul moale.

— Nu mă trimite înapoi. N-am de gând să mă întorc.

— O să te duc undeva, zise ea. Vorbești cumva franceză? Prefer franceza.

— Nu vorbesc franceză. Ești franțuzoaică?

— Ai pătat cu sânge peste tot, zise ea. Servitoarea mă va întreba ce s-a întâmplat aici. Dar nu contează, spuse ea, după care se ridică de pe pat și se duse la măsuța de toaletă.

— Ce faci? întrebă el, ridicându-și capul greoi din pernă. Fata luă o foarfecă în mână, cu tăișul pregătit.

— Stai liniștit, zise ea, tăindu-se cu foarfeca, doar că nu se arătă mulțumită de rezultat. Se tăie din nou. Gata, spuse ea. Am avut un mic accident. Se mai tăie o dată, după care scăpă o înjurătură și aruncă foarfeca pe jos. Întinse mâna stângă, iar Ray văzu șiroaie de sânge curgându-i până spre degete. Vezi, un mic accident, zise ea, scuturând câteva picături de sânge pe măsuța de toaletă, după care se apropie de pat și își șterse mâinile pe cuvertură și de perne.

— O să te duc undeva, îi șopti ea, aplecându-se deasupra lui. Dar trebuie să ai grijă să nu scoți niciun sunet. De ce plângi?

— Nu face asta, zise el, trăgându-și cuvertura până la gât. Nu-ți face rău singură.

25.

Americanii ajunseră din Palermo cu jeepul. Britanicii din Sant'Attilio primiseră un mesaj din partea superiorilor lor din Messina că americanii urmau să sosească.

Samuels îi conduse pe cei trei bărbați, pe maiorul Kelly, pe subordonatul lui și persoana lor de contact locală. Kelly își dădu pălăria jos, își șterse fruntea, dezvelindu-și părul de un roșu-închis care îl duse pe Will cu gândul la un câine cu blană roșiatică. În clipa aceea își aminti de Teddy, de câinele lui negru. Oare ce făcea el acasă?

— Bună ziua, domnilor, îi întâmpină maiorul Kelly. Avea o pereche de ochelari rotunzi la ochi. Era palid la față și umflat de la căldură. În ciuda accentului său american, maiorul Kelly era în mod evident originar din Irlanda, probabil că părinții sau bunicii lui fuseseră emigranți. Iată un alt american care se prefăcea că era american. Iar Will, în calitatea lui de englez, vedea exact ce se ascundea sub pielea lui. Subalternul lui era genul acela de american bine făcut, sănătos, cu un chip pătrățos, cu sprâncene deschise la culoare și ochi albaștri, gata să facă orice pentru maiorul lui. Cel de-al treilea era omul locului, un bărbat masiv, la vârsta a doua, cu mâini mari, un tip care se mișca greoi.

— Pe aici, vă rog, zise Will, conducându-i într-o cameră separată unde găsiră o masă pregătită cu pahare, hârtie, scrumiere, unde îi aștepta șeful poliției locale, alături de sergentul Whelan de la poliția metropolitană.

Sicilianul aruncă o privire în jurul lui, ridicând din sprâncene. Ridică ușor mâna și atinse pereții vopsiți și clanța de la ușă.

— N-am de gând să vă țin mult, zise maiorul Kelly, așezându-se la masă. Domnilor, îmi pare bine, îi salută el pe polițiști. Sunt sigur că avem cu toții multe de făcut ca să punem Sicilia pe picioare. Aș vrea să vi-l prezint pe domnul Albanese care se întoarce după mulți ani în Sant'Attilio. Domnul Albanese a fost nevoit să fugă în America acum douăzeci de ani, din cauza convingerilor sale antifasciste.

— Bună ziua, zise Will.

Maiorul Kelly ridică privirea, neașteptându-se să fie întrerupt. Da, da, e cazul să începem să ne cunoaștem, spuse el, după care continuă: Domnul Albanese ne-a fost de mare ajutor, a

venit cu informații noi. Are multe legături în zonă, bineînțeles. Familia lui locuiește în continuare aici și, în ciuda absenței sale, ne va ajuta în procesul de a scăpa de influența fasciștilor, zise maiorul Kelly. Ce chestiune delicată. Cred că ne-ar prinde bine un pahar înainte să ne aventurăm la drum.

— Cred și eu, răspunse Will, așteptându-se la un astfel de comentariu din partea unui irlandez.

— Auzi, ai o țigară? întrebă brusc Albanese.

— Desigur, zise Will, căutându-se prin buzunar. Trebuie să am un pachet la mine.

— Poftim, spuse Samuels, apropiindu-se de Albanese cu propriul său pachet de țigări.

— Mulțumesc, zise sicilianul, după care acceptă un foc din partea subalternului lui Kelly. Ești italian? îl întrebă Albanese.

— Cine, eu? răspunse Samuels. Nu, sunt din Londra.

— Arăți ca și cum ai fi de-al locului.

— E evreu, explică Will.

— Chiar așa?

Samuels încuviință.

— Știu mai mulți evrei în New York. Niște oameni foarte isteți. Ai rude pe acolo?

— Cred că da. Fratele mamei mele e plecat în America. Dar nu prea primim vești de la el.

— Ar trebui să mergi să-l cauți. Să te vezi cu neamurile tale. Și, cine știe, poate o să-ți placă acolo.

— Poate că am să ajung într-o bună zi. Restul neamurilor mele sunt în Anglia sau în Polonia. Mi-ar plăcea să plec și în căutarea lor.

— Așadar, îi întrerupse Will, locuiești aici? În Sant'Attilio?

Doar că Albanese nu terminase ce avea de spus.

— Chiar un evreu mi-a făcut costumul ăsta.

— E un costum foarte frumos, răspunse Will, rânjind.

— Cel mai cel.

— Am înțeles bine, locuiești în Sant'Attilio? repetă Will.

— Da. O am pe soția mea aici, familia mea.

— Așadar, vom putea să apelăm la dumneata, zise Will, dar Albanese nu schiță niciun gest. O să fii în apropiere.

Albanese lăsă țigara de la gură și o duse la scrumieră.

— Vă ajut cu tot ce aveți nevoie. Fasciștii ăștia or să se poarte ca și cum n-ar fi făcut nimic. Și n-o să știți cum să faceți

diferența dintre vinovați și nevinovați. Dar eu vă pot ajuta. Pot să vă aduc în zonă, să mă împrietenesc cu oamenii, să vă fac să vă simțiți ca acasă.

— Dă-mi voie să-ți fac cunoștință cu...

— Da, da, îți dau voie, i-o tăie Albanese, după care se întoarse cu zâmbetul pe buze spre ceilalți oameni de la masă, așteptându-se să râdă cineva la gluma lui.

— Acesta este sergentul Whelan de la poliția metropolitană din Londra, care a venit să ne ajute să restabilim legea și ordinea în locul acesta. Iar dumnealui este căpitanul Michele Greco din partea poliției locale. Vă știți deja?

— Nu, nu cred.

— Nu, nu ne cunoaștem, zise Greco, îndreptându-se în scaun. Albanese îi spuse ceva în italiană, după care mai urmă un schimb de replici rapid, din care Will nu înțelese nimic. Limba aceea era atât de melodioasă.

La un moment dat, Albanese vorbi în engleză:

— O să lucrăm bine împreună. Eu și Greco ne înțelegem unul pe celălalt. Știe că sunt un bărbat care cere respect, zise Albanese, după care traduse fraza în italiană, iar Greco încuviință, cu o expresie încruntată pe chip.

— Asta voiam să aud, zise maiorul Kelly. Acestea fiind spuse, trebuie să mă întorc în Palermo. Zi bună, domnilor.

După ce ieșiră din clădire, Cirò mai rămase la discuții cu americanii, punându-le întrebări la care știa deja răspunsul pentru că voia ca lumea să-l vadă cu ei. Avea o pălărie nouă pe cap. Le strânse mâna și le dădu câteva sfaturi. Îl bătu pe cel tânăr pe umăr. De partea cealaltă a străzii erau trei băieți cu mâinile la piept.

După ce jeepul se îndepărtă, Cirò le făcu semn băieților să se apropie. Băieții încercară să pară plictisiți, deloc interesați, dar Cirò citi disperarea și graba lor, veneau ca niște pisoi spre lapte.

— Ați mai văzut vreodată așa ceva? îi întrebă Cirò, scoțând din portofel niște bani americani. Sunt din America, din Statele Unite. Vreți? Luați. Mai am.

Cirò porni la pas spre piață, după care trecu pe lângă biserică, trecu pe lângă casa lui Tinu și porni pe străzile înguste, pe sub hainele întinse la uscat, în ordine, șosete, chiloți, maiouri, bluze, cămăși de noapte, bluze din nou, maiouri, chiloți și șosete, până ajunse la casa în care locuia acum.

O găsi înăuntru pe Teresa și o sărută pe gât, iar ea se aruncă în brațele lui.

— Nu vreau să porți prea mult timp doliu. Încă o săptămână. Lumea o să înțeleagă. E altfel de data asta, m-am întors.

Teresa nu spuse nimic.

— Îți mai amintești ziua nunții noastre? o întrebă el.

— Sigur că da.

Aruncă o privire deasupra capului ei, amintindu-și.

— Unde e fotografia? Ai păstrat-o?

— A, da. Am pus-o bine.

— Ei bine, scoate-o. Vreau s-o atârnăm. O să cumpăr o ramă nouă. Habar n-ai ce înseamnă pentru mine. Habar n-ai cât sunt de fericit că m-am întors acasă, chiar dacă încă mai avem lucruri de rezolvat. Lucrurile or să fie la fel ca înainte.

— Arăți mai tânăr când ești fericit, zise Teresa. Arăți ca înainte.

— Mă simt ca înainte. Unde e Mattia? Vreau să vorbesc cu el.

— Nu știu, cred că în camera lor.

Cirò urcă treptele înguste și deschise ușa camerei cu două saltele pe jos și trei băieți la bustul gol, cărora li se interzisese să se joace afară atât de curând după moartea tatălui lor. Îi găsi certându-se, îmbrâncindu-se.

— Unde e Mattia?

Băiatul cel mai mare, care avea nouă ani, răspunse:

— Nu știu.

— Ba știi.

— Nu știu.

— Unde e? repetă Cirò, făcând un pas spre el.

— A plecat.

— Deci, știi. Du-te să-l cauți și spune-i să vină acasă. Du-te.

Băiatul se strecură pe lângă el și coborî scările în picioarele goale.

Cirò se uită la ceilalți doi și zise:

— Cine vrea un ban?

— Eu!

— Eu!

Cirò scoase o monedă din buzunar și o aruncă în aer, lăsându-i să se bată pe ea.

Zări un tânăr în pragul ușii, cu o expresie ursuză pe chip, cu mâna ridicată, sprijinindu-se de tocul ușii.

— Uită-te la tine, zise Cirò. Ce băiat puternic. Ia uite ce brațe puternice. Zici că ești Jack Dempsey. Pot să-ți spun Jack?

— Nu mă interesează.

— Și atunci, cum să-ți spun?

— Nu-mi spune nicicum. Nu mă interesează.

— Chiar așa? Aș putea să-ți spun Căcăciosule? Sau Potaie? Dacă nu te interesează, atunci nu te interesează. O să-ți spun cum am eu chef.

— Așa să faci. Ce vrei de la mine?

Cirò se apropie de el și îl prinse de umăr, strângându-l atât de tare până ce băiatul ridică privirea.

— Știu ce fel de om ești, zise Mattia.

— Nu știi nimic, Jack. Ești doar un copil. Sunt soțul mamei tale. Asta sunt. Sunt tatăl tău. Și vreau să te ajut.

Cirò îi dădu drumul, iar Mattia se duse și se așeză pe scaunul de lângă șemineu.

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat cu tatăl tău, începu el, iar băiatul îi aruncă o privire înverșunată prin genele lui frumoase. Vezi tu, chiar dacă a murit într-un accident, e ca și cum a murit în război. Asta ar trebui să-ți spui. A fost omorât de nenorociții aceia de fasciști.

— Știu prea bine cum a murit.

— Știu. Tatăl tău a fost un erou de război. A murit pentru Sicilia. Ar trebui să fii mândru de el.

Mattia rămase cocoșat pe scaun, cu mâinile ghemuite sub coapse.

— A murit pentru Sicilia. Iar lucrurile o să se schimbe în bine. Asta ne dorim cu toții. Eu și prietenii mei vrem să aducem lucruri bune în Sicilia. Încă nu știi. Multă vreme nu am avut voie să punem piciorul în țara asta. E o viață, Mattia, un mod de a-ți câștiga existența. O viață care poate să fie a ta. De fapt, știi ce ai putea să ai?

— Ce?

— Ceva ce ți-am luat din Palermo.

— Pentru mine?

— Da, zise Cirò, ieșind din cameră. Se întoarse câteva clipe mai târziu, având ceva în mână, o ciocolată americană. Hârtia și folia de aluminiu în care era împachetată ciocolata erau intacte. Poftim.

Mattia o luă și se uită lung la ea.

— Pot s-o iau pe toată?
— Da, e a ta. Și pot să fac rost de și mai multă ciocolată.
— Când?
— Cum când? Când vrei tu. Dacă vrei să mănânci, mănâncă.
— Acum?
— Dumnezeule. Da, dacă vrei. Ce nu înțelegi?

Mattia deschise cu grijă pachetul, având grijă să nu rupă ambalajul, după care smulse folia de aluminiu și rupse trei bucățele de ciocolată pe care le băgă imediat în gură. Simți gustul acela dulce, ciocolata care i se topi în gură, pe limbă. Închise și deschise ochii. Continuă să mestece, după care împachetă frumos ciocolata rămasă, de parcă ar fi împăturit o cămașă.

— Dă-i-o mamei tale să o pună bine, zise Cirò, să nu ajungă în mâinile șobolanilor ăia mici. Și apoi vino cu mine. Vreau să-ți arăt ceva.

Mattia încuviință, înghiți ciocolata, după care își coborî privirea și se ridică de pe scaun.

Ieșiră în soarele amiezii și merseră pe lângă zidurile strălucitoare, admirând nuanțele de roz de pe cer și norii de deasupra bisericii. Cirò îi făcu semn să o ia la stânga și ieșiră împreună din Sant'Attilio, trecând pe lângă oamenii de pe stradă. Albanese îl salută pe bătrânul unchi din familia Battista. Bătrânul se uită la el, uluit, plin de speranțe. Cirò trecu mai departe. Familia Batista fusese prietenă cu familia Albanese. Probabil că se întrebase dacă zvonurile erau adevărate, dacă Cirò se întorsese cu adevărat acasă.

Mattia se simți foarte alert după ciocolata pe care o mâncase. Simți briza serii mângâindu-i pielea. Ar fi vrut să o ia la fugă, dar nu avu încotro și merse la dreapta bărbatului acela impunător.

Păreau să se îndrepte spre casa prințului. Când ajunseră acasă la Angilù Cassini, Cirò spuse:
— Stai.
— Ce e?
— Sshh. Vezi casa asta?
— Da.
— Cine locuiește aici?
— Angilù Cassini.
— Angilù Cassini? Angilù? Era un simplu păstor când am plecat, umbla cu oile prin munți. Angilù Cassini?

— Da. Lucrează pentru prinț pe moșie. Se ocupă de tot.

— Chiar așa? Ești un băiat bun. Știi, ar trebui să lucrezi pentru mine. Ar trebui să lucrăm împreună. Am face echipă bună. Vrei?

Niciunul dintre ei nu mai spuse nimic. Cirò ridică privirea spre poteca presărată cu măslini care duse spre ușa de la intrare. Lui Mattia i se păru atât de ciudat ce făceau, cum spionau. Avea senzația că ceva urma să se întâmple. Cu cât se făcea mai liniște, cu atât de intensifica sentimentul acela. În cele din urmă, Albanese spuse:

— Are copii?

— Trei fete.

— Niciun băiat? Nu mă surprinde. Probabil niciuna nu-i a lui. Le știi?

— Normal.

— Doar nu vrei să-mi spui că...? Jack, nu-mi spune că... deja? Ce fete nevinovate, zise Cirò, râzând, uitându-se la privirea încruntată a lui Mattia. Glumesc. Știi cine obișnuia să locuiască aici înaintea lui?

— Cine?

— Eu, împreună cu mama ta. Aici ne-am mutat după ce ne-am căsătorit. Eu mă ocupam de moșie. Nu știai, așa-i? E o casă mare, nu?

— Da.

— Copacii ăștia. Obișnuiam să fac ulei de măsline din ei. Asta a fost casa mea. Până au venit fasciștii. Casa noastră. Nu ai vrea să locuiești aici? Să ai o cameră numai a ta?

— E o casă mare.

— Și când o să ajung să-L cunosc pe Iisus, o să-ți rămână ție casa asta. Tu ești băiatul cel mare. O să vă rămână ție și soției tale.

26.

Angilù auzi câinii lătrând. Cesare obișnuia întotdeauna să latre de câte trei ori, cu pauze între. Cesare îl stârni și pe câinele lui Sal din vecini. Acesta răspunse cu un lătrat scurt, ca o tuse. Împreună întărâtară alți câini, de la distanță, urmând un val de paranoia și lătrături care durau până ce începeau să obosească

și să se liniștească, lăsând în urma lor tăcere. Lui Angilù nu îi plăceau episoadele acestea. Seara devenea apăsătoare, îl făcea să simtă întunericul de afară, chiar când ar fi vrut să se așeze cu familia la masă, toți în cerc, la lumina lămpii. Angilù avea prea multe pe cap.

Sfârșitul războiului era mai rău decât războiul în sine. Măcar de război te puteai ascunde, știa că avea să se sfârșească. Dar acum. Cirò Albanese se întorsese. Venise înapoi, toată lumea aflase. Iar acum că Albanese se înapoiase, Angilù risca să piardă tot. Viața lui pe moșie era amenințată. Angilù și prințul aveau dreptatea de partea lor, aveau măcar bunătate și bun-simț, dar ce valoare aveau toate acestea împotriva lui Albanese, împotriva prietenilor săi certați cu legea? Trebuia să meargă cât mai curând să stea de vorbă cu englezii, să le explice că petrecuse ultimii douăzeci de ani în casa aceea, că prințul era stăpân peste moșie și că voia să-l păstreze. Lui Angilù îi luase mult timp să simtă că locul lui era acolo. La început, casa i se păruse prea mare pentru el și pentru soția lui. Obișnuiau să stea în colțul camerei, îngrămădiți unul lângă altul. De-abia după ce avură copii, după ani întregi în care crezuseră că nu avea să se întâmple, începură să se obișnuiască cu adevărat în locul acela. Anna veni pe lume, umplând casa cu țipetele ei, reușise să supraviețuiască, iar locul devenise al lor. Fusese dintotdeauna al lor, bineînțeles. Însuși prințul îi oferise casa aceea.

Englezii trebuiau să înțeleagă cum funcționa sistemul. Trebuia să ajungă la Aliați înaintea țăranilor. Fără îndoială că lumea avea să ceară să primească pământ. Cei din neamul Santangeli erau capul răutăților.

Dimineața, Angilù merse călare până în Sant'Attilio, un prestigiu și o onoare pe care le câștigase. Copil fiind, singurii cai pe care îi văzuse fuseseră cei pe care galopau prințul și străjerii lui. Bărbații aceia impunători i se păruseră dintotdeauna cele mai înalte ființe din lume. Ceilalți oameni mergeau călare pe catâri sau pe măgari, cu picioarele încordate, că să nu atingă pământul.

Odată ajuns în Sant'Attilio, lumea îl recunoscu. Își dădu pălăria jos și se uită la cei din jurul lui, citind expresia de pe chipul lor. Era ca și cum ar fi vrut să-i spună ceva, dar nu aveau curaj, ceva care îi măcina pe interior. Așa i se păru, dar era prea agitat, foindu-se în șaua lui, ca să se uite la fiecare în parte. Îl

văzu pe Luca Battista și îl întrebă unde era biroul Aliaților. Luca îi răspunse că la primărie, bineînțeles.

Ajuns la primărie, Angilù descălecă, aterizând în picioare. Contactul cu solul îl jenă. Începuse să îmbătrânească. Totodată, plecând în grabă, nu apucase să se așeze bine în șa și se împiedicase la scurt timp. Își legă calul și intră în primărie.

Un bărbat îmbrăcat în uniformă, așezat la birou ridică privirea spre el. Angilù se uită la părul lui lucios, frumos pieptănat, iar pe sub birou zări doi genunchi rozalii, care nu păreau să se potrivească cu imaginea băiatului. Englezul era îmbrăcat într-o pereche de pantaloni scurți, ca un copil.

— Bună ziua, zise el, cu ce vă pot ajuta? Dacă vreți să stați de vorbă cu ofițerii medicali, mi-e teamă că o să mai dureze o zi, două, până ajung.

Angilù îi răspunse în italiană:

— Vorbești cumva italiană? Eu nu știu engleză și mi-e teamă că n-o să reușesc să mă fac înțeles dacă nu știi italiană.

— Am să te rog să vorbești mai rar dacă vrei să înțeleg ce spui.

— Te întrebam dacă știi italiană. Trebuie să vorbesc cu cineva despre casa mea și despre fostul moșier. Ar fi trebuit să-l rog pe prinț să vină cu mine.

— Ai spus cumva „prinț”? E un prinț în zona asta, nu-i așa? Așteaptă aici, merg să chem pe cineva care să ne ajute. Nu mi-e greu să citesc ziarul, dar tu vorbești complet altfel. Așteaptă aici.

Angilù îl văzu ridicându-se de pe scaun, plecând cu picioarele lui rozalii și dezgolite, ca de găină. Se întoarse însoțit de un alt individ. Angilù repetă ce avea de spus, după care cei doi îl conduseră într-o cameră cu o masă. Cei doi bărbați se numeau Travis și Worka. Angilù începu să le explice situația. De fiecare dată când își dădea seama că cei doi înțeleseseră exact ce încerca să le spună, zicea „da” și dădea cu pumnul în masă.

Îi puseră mai multe întrebări despre prințul Adriano și își luară câteva notițe, scriind de zor în carnețelele lor, detalii din gândurile lui Angilù pe care deja le uitase. Recunoștea numerele și formele anumitor nume, dar nu știa să le citească. După ce terminară, se ridicară în picioare, îi strânseră mâna și îl conduseră la ușă. Păreau interesați de calul lui și îl conduseră

până afară să-l vadă, să-l mângâie pe gât în timp ce Angilù încălecă. Îi făcură cu mâna în timp de ce îndepărtă.

— Cam de prost gust, nu ți se pare, îi spuse Will lui Travis.

— Nu sunt sigur că am încredere în nimeni în satul ăsta.

— Totuși, dat fiind faptul că a primit calul acesta după ce fostul proprietar a fost înlăturat de fasciști, nu crezi că asta îl face pe el expropriatorul care încearcă să se țină cu ghearele de proprietatea lui? Vreau să spun, practic individul ăsta a venit să se declare fascist.

— Poate. Dar mi se pare că exagerezi puțin.

— S-ar putea să fie vorba despre Albanese, desigur. Cel care a fost obligat să plece.

— Ce cal frumos. Foarte frumos.

— Ai văzut numele Cassini în vreun denunț? O să verific cu Albanese și o să stau de vorbă cu ofițerii de poliție. Și presupun că ar trebui să merg să port o discuție cu prințul.

27.

Ray verifică fiecare centimetru al podului, în patru labe, uitându-se prin toate crăpăturile din podea după fire sau alte echipamente. Era un spațiu imens, cât parterul unei clădiri, doar că fără pereți despărțitori. Era un spațiu imens, complet gol. Se simțea cumva înghițit în locul acela. Era atât de mare, parcă nu mai vedea capătul. Petrecu ore întregi verificând tot. Lângă un perete găsi câteva cutii și câteva tablouri vechi, o masă și un cal de jucărie. Pe acestea le verifică primele, i se păreau cele mai înspăimântătoare. Se strecură în jurul lor cu gura deschisă, cu sudoare pe frunte. Deschise cutiile cu mâna tremurândă și găsi doar câteva bucăți de material. Tablourile întruchipau sfinți și peisaje. La un moment dat, lăsă să-i scape un suspin, crezând că totul avea să se sfârșească, dar își dădu repede seama că firele pe care le ținea în mână erau ca să atârne tablourile.

Cercetă apoi pereții. Merse în genunchi, trecându-și degetele peste pereți. Dădu peste mai multe crăpături în zid. Dar nu păreau făcute intenționat. Ray simți razele soarelui venind dintr-o parte și simți căldura aceea, care intra chiar și prin zidărie și lemn. La peretele acela se întâmpla ceva. Auzi zgomot și veni

mai aproape. Liniște. După care se auzi un nou sunet ascuțit, urmat de un ciripit subțire. Era cuibul unei păsări. Își amintea sunetul acela de acasă. I se întâmplase să treacă pe sub un pod și acolo printre picioarele de fier, să audă pui de porumbei strigând după mâncare. Pasărea zbură din nou, iar puii se liniștiră.

Văzu două ferestre micuțe. Se aplecă și aruncă o privire pe fereastră, spre grădina geometrică cu mai multe statuete ciudate, în diferite poziții, arătând spre cer sau lăsându-se pe spate. Dintr-odată auzi pași pe scări, cineva se îndrepta spre ușă. Se ridică de lângă fereastră și fugi spre ușă. De îndată ce ușa se deschise, o apucă și o aruncă la pământ. O prinse de gât, strigând:

— Cine ești? Cine dracu' ești? Văzu sub el o femeie înspăimântată, aceeași femeie care își tăiase mâna în fața lui și care îl adusese în locul acela. Se foi sub greutatea lui, încercând să ridice capul. Când îi dădu drumul, se îndepărtă de el, împingându-se în mâini și în picioare.

— Ai înnebunit? zise ea. Taci. Începu să râdă, după care își duse mâna la gură, să vadă dacă nu cumva îi dăduse sângele. Auzea un țiuit în urechi. Rămăsese șocată de atac, de contactul cu corpul lui, de forța sa. Din asta înțelese clar că bărbatul acela lupta pentru viața lui.

Ray începu să înjure la fel ca tatăl lui, implorându-i pe sfinți să-i vină în ajutor. Fata făcu ochii mari.

— Știi italiană. Ești american sau italian? Dacă ești un fascist pe fugă, să știi că asta o să fie o problemă.

— Nu sunt fascist. Dumnezeule, nici vorbă de așa ceva. Sunt american.

— Trebuie să faci liniște. E o casă mare. Dar trebuie să rămâi aici, ca să nu te găsească nimeni. Și nu poți să stai la fereastră.

— Trebuie să mă asigur că sunt în siguranță.

— Normal că ești în siguranță.

— Să nu mai intri fără să mă avertizezi.

— Cum ai vrea să te avertizez? Și cum se face că vorbești italiană?

— Sunt italian. Mă rog, părinții mei sunt italieni, din sudul Italiei. Iar eu m-am născut în Little Italy, nu în Italia patria-mamă.

— Înțeleg.

— Numele meu este Raimundo Marfione. Dar mi se spune Ray. Toată lumea îmi zice Ray.

— Bine, Ray. E în regulă dacă vorbesc în engleză, dar și în italiană când nu reușesc să-mi amintesc cuvântul?

— Desigur.

— Bine. Vrei, te rog, să rămâi pe partea aceea, lângă cutii? Trebuie să plec.

Se ridică și își aranjă părul. Observă că îi tremurau mâinile. Își scutură ușor rochia.

— M-ai umplut de praf. Dacă ar fi văzut tatăl meu cum te-ai năpustit asupra mea, te-ar fi biciuit.

— Ce înseamnă asta?

— Știi tu, te-ar fi lovit, zise ea în engleză. Ca pe un cal.

— Ah, biciuit. Da, scuze.

— Vezi să nu faci gălăgie.

O văzu ieșind pe ușa de lemn, iar Ray se prăbuși lângă perete, încă mai simțea acolo prezența ei. Ridică privirea și zări grinda de lemn. Cum de nu se gândise la asta? Trebuia să le verifice pe toate.

28.

Luisa coborî din nou în casă, cu gândul la individul acela violent și disperat, pe care acceptase să îl adăpostească în pod. Ieși pe coridor unde dădu peste Graziana. Femeia își coborî privirea.

— Ce știi? o întrebă Luisa.

— Poftim?

— Ce știi?

— Domnișoară, nu știu la ce vă referiți.

— Ba știi.

— Domnișoară, îmi pare rău, chiar nu știu. Sunt multe lucruri pe care nu le știu, Domnul mi-e martor.

— Foarte bine.

— Și nici nu vreau să știu.

— Și mai bine.

Luisa trecu pe lângă ea și plecă. Copil fiind, Luisa își imaginase întotdeauna atriul cel mare, cu trepte de marmură,

ca pe o gură imensă, gura unui leu. De fiecare dată când ieșea din casă, era ca și cum leul o scuipa din gura lui, iar când intra, o înghițea. Doar că leul era șiret, se prefăcea că nu era acolo, că totul era normal, că nu era altceva mai mult decât o simplă cameră, cu un șir de trepte, cu un tavan înalt, frumos pictat, dar ea știa prea bine că era acolo. Îl simțea în aerul care o înconjura.

Nu se mai gândise demult la leul acela sau poate că, în mod inconștient, o făcea mereu, poate că era ceva ce se întâmpla de la sine, prin natura acelei case. Dar astăzi, coborând grăbită treptele, observă și își aminti. Îl găsi pe tatăl ei în grădină, plimbându-se în baston. Își fuma pipa, felul lui preferat de a-și petrece timpul afară. Purta o discuție serioasă cu Angilù. Le făcu un semn cu mâna și își spuse în sinea ei: „Stai acolo, nu mă întreba nimic”. Tatăl ei o salută cu mâna și își îndreptă spatele când o văzu îndepărtându-se.

Luisa intră în grajduri și se duse direct la Ezio. Îl mângâie ușor, vorbind cu el, anunțându-l că venise să-l vadă. Ezio se foi în boxa lui. Luisa îi puse șaua și apoi și frâiele, dar Ezio nu se arătă deloc încântat. Avea gâtul lung, încordat și refuză să se lase echipat. Minute în sir Luisa încercă să îi pună hățurile, până ce începură să o doară brațele, până ce nu-și mai simți degetele. Dar era hotărâtă să nu renunțe și, într-o clipă de neatenție, reuși să se agațe de calul acela prost. Știa și el că fusese prins, așa că acceptă frâiele între dinții lungi și galbeni, între buzele negre.

Ieși din grajd fără gardă, fără să spună nimănui. Nefiind obișnuită să încalece fără ajutorul gărzii sale, se chinui o bună bucată de timp, blestemându-și soarta, încercând să se ridice singură, trăgându-l pe Ezio de gât. Odată ce reuși să încalece, prinse hățurile și porni la galop, lăsând în urmă încercarea aceasta rușinoasă.

•

Îl găsi pe tatăl ei așteptând-o în pragul ușii.

— Știu, știu, începu ea. Mă grăbeam. Aveam treabă.

— Dacă știi, atunci ai face bine să nu se mai repete. Cine știe ce, sau cine umblă prin împrejurimi. Înțelegi ce încerc să-ți spun? Luisa, știi că nu se întâmplă adesea să fiu strict cu tine.

Luisa se bosumflă, cu privirea în podea.

— Voiam să te mai întreb ceva. Știi ceva despre vreun soldat american? Grădinarul mi-a zis că a avut impresia că a văzut un soldat intrând ieri în casă.

— Nu, nu am văzut pe nimeni. Poate că se pierduse. Probabil a pornit din nou la drum.

În ciuda faptului că inima stătea să-i sară din piept, Luisa se bucură că tatăl ei o întrebase despre soldatul acela. Primise un răspuns, iar odată ce oamenii aveau o poveste pe care s-o creadă, nu se mai preocupau să găsească alternative. Adevărul acela incredibil era, acum, ultimul lucru la care s-ar fi gândit tatăl ei. La fel de bine cum o crezuse în legătură cu accidentul cu foarfeca. Ridică mâna și își flexă degetele. Bandajul era curat.

29.

Dormi în reprize, încercând să stea treaz. Tranșeele nemților se umplură de sânge. Sângele începuse să dea pe afară și să alunece la picioarele lui. Dacă avea să-l atingă, știa că avea să moară. Brusc, se auzi o explozie care îl trezi, aruncându-l din brațele morții pe podeaua aceea de lemn, încercând cu disperare să-și dea seama dacă era încă în viață, dar era încă teafăr.

Întunericul era pătrunzător. Cele două ferestre erau doar cu o nuanță mai deschisă de negru. Putea să încerce să se târască spre una dintre ele, poate avea să zărească luna, stelele.

Dar încremeni acolo, cu gândul la mama și la tatăl său, la fratele și la sora lui, toți împreună în apartamentul acela minuscul, fără nicio veste din partea lui. Atât de departe unii de alții. Ca și cum erau cu toții într-o cutie minusculă, întunecată, într-un spațiu vast. Iar George era și el undeva acolo. Creierul i se opri din nou. Rămase cu urechile ciulite, căutând orice zgomote ale unui posibil război.

În cele din urmă, primele raze ale răsăritului de soare începură să se prelingă în pod. Ray rămase cu privirea ațintită spre căluțul de jucărie. Era făcut din lemn frumos sculptat. Picioarele erau lipite de două linii curbate, ca să se legene ușor, o joacă de copii. Fusese făcut să arate ca un cal adevărat. Avea

nări, dinți mari, ochi, mușchi. Picioarele arătau destul de realist, mai ales cele din spate, porțiunea aceea mare, rotunjită, ca o pulpă de pui. Avea și o șa. Cineva trudise ore bune la jucăria aceea. Era evident. Lucrase ore întregi să obțină forma aceea, cu dalta și cu cine mai știe ce ca să obțină forma aceea din lemn, un cal care avea forma perfectă, cocoțat pe liniile acelea curbate cât să se legene ușor, fără să cadă pe spate. Multă muncă. Ba chiar pictaseră un imprimeu de blană sau păr, ce naiba o avea calul. Dinții fuseseră pictați într-o altă culoare, la fel și interiorul nărilor. Atâta muncă pentru un cal de jucărie pe care să se cocoațe un copil, ca să se dea uța-uța. Un cal de jucărie. Era evident ce făcea. Nu părea să-i fie de folos nimănui, dar iată-l că era acolo pentru copilul acela care voia să se prefacă cum că e călare pe un cal. Pentru că era important pentru cei mici să învețe despre cai. Era important pentru cei mici să învețe despre multe lucruri. Nu le știau pe toate. Trebuiau să învețe lucrurile pe rând, unul câte unul, iar caii erau unul dintre aceste lucruri. În plus de asta, cui nu-i plăcea să se dea uța-uța? Era o joacă de copii. Era plăcut pentru copii să se legene pe cal, motiv pentru care cineva petrecuse ore întregi sculptând și pictând căluțul acela. Ray se simțea ca un copil pe cal, legănându-se ușor, în față și în spate, simțindu-și picioarele atârnând pe lângă cal. Era un sentiment minunat. Pentru asta fusese construit calul acela de jucărie.

Ray închise ochii, gândindu-se la calul acela de jucărie și se întinse din nou pe jos. Podeaua pe care își odihnea capul era făcută tot din lemn. La fel și tavanul și ușa. Lumea întreagă era făcută de alții, de oameni.

30.

Doi bărbați fuseseră uciși în piața din Portella Corvi. Muriseră împușcați, cu niște răni mari, serioase. Fuseseră împușcați chiar acolo, de la mică distanță. Se presupunea că erau foști fasciști, uciși din răzbunare. În orice caz, era genul de haos care trebuia ținut sub control. Polițiștii din zonă începuseră investigația sub coordonarea ofițerilor nou-sosiți de la poliția metropolitană din Londra, doar că, în calitatea sa de ofițer pentru afaceri civile,

Will considera necesar să se prezinte la locul faptei și să pună câteva întrebări.

După un drum pe motocicletă prin munți, antrenant și rapid, Will își simți trupul vibrând din toate încheieturile când ajunse în piața pătată de sânge. Îl întrebă pe sergentul Whelan ce reușiseră să afle. Nimic. Nu exista niciun martor.

— Nu ți se pare ciudat? Suntem, totuși, într-o piață publică.

— M-am gândit și eu la asta. Nu-i cred. Nimeni nu pare să știe nimic. Cineva avea grijă de mama bolnavă. Alții erau în biserică. Au auzit un zgomot, dar când au ieșit să vadă ce s-a întâmplat, atacatorii își luaseră tălpășița.

— Criminalii.

— Criminalii.

— Poate că spun adevărul. Câți locuitori are orașul ăsta? Nu are cum să se vadă toată lumea cu toată lumea.

— Poate că nu, dar e ceva mai mult la mijloc. Nu vor să stea de vorbă cu nimeni. N-ai observat până acum? Oamenii ăștia nu sunt deloc cum mi i-am imaginat eu, italieni cu mamma-mia mamma-mia, gesticulând cu mâinile în aer. Mișună fel de fel de netrebnici prin locurile astea.

— Așa e, oftă Will, aruncând o privire spre petele de sânge uscate. Ai de gând să întocmești un raport?

— Presupun că da. Pot să ți-l trimit, dacă vrei, cât mai repede.

— Bine. Victimele erau fasciști?

— Nu am găsit nimic care să indice acest lucru. Am văzut o cerere care spunea să îi întrebăm pe câțiva deținuți despre ei. Oamenii cu care am vorbit, unii mi-au spus că da, alții păreau să fie de altă părere.

— Înțeleg. Ei bine, vreau să dăm de urma vinovatului. Nu putem să-i lăsăm să facă astfel de lucruri sub nasul nostru, noi reprezentăm autoritatea aici. Războiul s-a încheiat.

— Sunt de acord cu tine, zise Whelan. Nu vreau să văd răzbunări la tot pasul. Totuși, trebuie să înțelegi că nu suntem în Anglia, e important să ținem cont de asta.

— Domnule sergent, suntem stăpâni peste un întreg regat. Mi se pare realist să încercăm să facem la fel aici.

— Am înțeles. Ei bine, am să te țin la curent.

Will se urcă pe motocicletă și ieși din piață, în clipa aceea zări o figură cunoscută, la umbra unei terase. Albanese era la o

masă cu un bătrân tras la față, cu un tânăr și cu un alt bărbat, fiecare cu ceșcuța lui de cafea și cu țigara în mână.

— Ah, bună ziua, zise Will.

— Bună ziua, domnule ofițer, răspunse Albanese cu accentul lui de New York, de parcă ar fi fost un gangster din filmele americane. Ai venit să afli ce s-a întâmplat cu oamenii aceia? E îngrozitor. Nu-mi place să văd așa ceva. Războiul a luat sfârșit. Vreau dreptate, nu astfel de lucruri murdare.

— Sunt perfect de acord.

— Îl cunoști pe omul acela? îl întrebă Cirò, arătând cu degetul spre bătrânul de lângă el. Îți fac cunoștință cu noul primar din Montebianco. Ai primit vreun mesaj din Palermo?

— Nu, răspunse Will. Nu, dar probabil că o să primesc vești la întoarcere. Așa că, sunt sigur că o să ne vedem cât de curând.

Bătrânul nu păru să priceapă. Se dădu mai aproape de Albanese care îi șopti ceva la ureche, după care bătrânul îl salută pe Will cu mâna. Era îmbrăcat într-un costum elegant, cu dungi maro și cu o pereche de pantofi de piele, cu un imprimeu delicat care îi făcea să pară din lemn lăcuit. Will aruncă o privire spre pantofi și îi zări gleznele subțiri, osoase, acoperite de șosete de mătase galbenă.

— Iar acesta este fiul meu, Mattia.

— Fiul dumitale? Din America? Will nu știa că Albanese să fi călătorit cu fiul său.

Albanese zâmbi, fără să spună nimic. După câteva clipe lungi de tăcere, Will înțelesese că trebuia să spună ceva. Albanese nu i-l prezentă pe cel de-al treilea bărbat, iar acesta nici nu ridică privirea. Rămase cu bărbia în piept, cu țigara în mână, cu degetele la tâmple. Will fu nevoit să-și dea cu presupusul despre identitatea bărbatului aceluia.

— În cazul acesta, spuse Will, în cele din urmă, ne vedem în Sant'Attilio. Se urcă pe motocicletă, simțind toate privirile îndreptate asupra lui și porni motorul. Ieși fum albastru pe țeavă, iar Will ridică picioarele și se îndepărtă.

Mattia iubea mașinăria aceea, de-abia aștepta să mai crească și să-și ia una. Îi plăcea mai ales forma rezervorului de benzină din față, ca o lacrimă sau în forma pieptului unei viespi. Mașinăria aceea părea atât de puternică. Se imagină călare pe una neagră, bine lustruită. Avea să gonească pe ea cu ochelari

de soare la ochi și cu un ceas la mână. Oamenii aveau să-l audă venind de la distanță.

Alvaro Zuffo le povesti despre întâlnirea lui cu vrăjitoarea, pe care nu o mai văzuse de ani de zile. Femeia nu se arătase câtuși de puțin uimită când îl văzuse intrând pe ușă.

— Știam că urma să vii azi, îi spusese ea. Ai fost îngropat la fundul mării în tot acest timp. Și acum ai ieșit din nou la suprafață.

— Mattia.

— Ce?

— Fii atent la domnul Zuffo. Știi cine e omul ăsta?

— Cirò, stai liniștit.

— Trebuie să știe. Mattia, înțelegi ce-ți spun? Fii respectuos.

— O să fiu. Sunt. Ascult.

— Băiatul înțelege, Cirò. A început să învețe. A avut multe de învățat de la evenimentele care s-au desfășurat aici în dimineața aceasta, nu-i așa, băiete? Ai înțeles?

— Da, am înțeles.

31.

Ray se trezi dintr-un somn adânc, fără vise. Fiecare mușchi din corp era complet relaxat. Zăcea greu pe podeaua de lemn, ca o stâncă. Preț de o clipă, Ray se simți complet liber, ascuns. Dar când își dădu seama de starea aceea ciudată, tresări. Își aminti toate lucrurile pe care le dăduse uitării. Fel de fel de gânduri îl invadară. Inima începu să-i bată cu putere.

Era prea obosit ca să se ridice în șezut, așa că se roti pe o parte, ca să privească în jurul lui. Nimic nu se schimbase, ceea ce însemna că era probabil încă în siguranță. Zări razele soarelui revărsându-se prin fereastră, alunecând pe podeau de lemn. Se uită spre geam, orbindu-se cu lumina soarelui, iar când închise ochii zări un cerc auriu.

Se ridică în fund, clipind de câteva ori. Era încă în locul acela. Un loc atât de mare, în care petrecuse toată noaptea. I s-ar fi putut întâmpla orice. Se dezveli și se puse în patru labe, cercetându-și împrejurimile. Ceva îi atrăsese atenția, îmi aminti el. Dar ce? Ah, da. Căluțul acela de jucărie atât de frumos, stând

cuminte în picioare. Se apropie ușor de el pentru că voia să îi mângâie coama, spatele. Întinse mâna, văzându-și umbra pe zid. De fiecare dată când punea mâna pe cal, mâna lui și umbra se intersectau. Ce era în mintea lui? Încă nu inspectase locul acela. Se uită printre crăpăturile din podeaua de lemn, încercând să zărească orice dispozitive.

Se auzi un zgomot venind dinspre ușă. Închise ochii și rămase așteptând. Trei, doi. Unu. Nimic. Trei. Doi.

— Bună dimineața, se auzi o voce de femeie. Ce faci?

Era femeia aceea. Bineînțeles că tot ea era.

— Nimic. Nimic. Sunt bine. Nu a venit nimeni altcineva aici, nu-i așa?

— Nu. Dacă ar fi fost să vină cineva, ți-ai fi dat seama. Am fi dat amândoi de belele.

Ray rămase în patru labe, cu capul atârnat, uitându-se la femeia aceea prin gaura de la subraț. Se oprise cu picioarele direct în razele soarelui. Era încălțată cu o pereche de pantofi micuți, cu catarame strălucitoare.

— Foarte bine, zise el. Foarte bine.

— Ai dormit bine? îl întrebă Luisa, după care i se păru atât de absurdă întrebarea, de parcă ar fi avut de-a face cu unul dintre invitații la petrecerile sale.

— Am dormit bine. M-am trezit.

— Nu vrei să iei loc?

— Da, bine, zise Ray, poruncindu-le mușchilor săi să se miște, să se relaxeze. Aceștia se împotriviră câteva clipe, după care acceptară. Se lipi de peretele care avea cuibul păsării, cu picioarele strânse la piept. Se frecă la ochi, căscă, după care se uită lung la ea.

— Cine ești?

— Eu? Numele meu este Luisa.

— Luisa. Luisa, șopti Ray. Bine, dar ăsta e doar un nume. Cine ești cu adevărat? Unde mă aflu?

— Ești în casa mea, în casa tatălui meu, prințul Adriano.

— Prințul Adriano?

— Da.

— Adică, vrei să spui că tatăl tău e un prinț?

— Da.

— Și tu ce ești?

— O prințesă.

— Îți bați joc de mine. Doar nu vorbești serios.

— Ba da, vorbesc serios. Sunt o grămadă de prinți și prințese în Sicilia. Nu te lăsa impresionat.

— E o casă mare.

— Așa este.

— Și doar voi doi locuiți aici?

— Noi și servitorii noștri, uneori și oamenii care lucrează pe moșie. E o poveste tristă. Casa este foarte mare. Câteodată ne simțim singuri. Dar tata preferă să locuiască aici, mai mult decât în oraș.

— Orașele nu sunt întotdeauna prea plăcute.

— Tu ești de la oraș?

— Da, din New York.

— Un oraș mare.

— Da, așa e.

— Tata o să iasă curând. O să vin după tine, să-ți aduc mâncare.

— M-aș bucura.

— Ai folosit oala de noapte?

— Poftim? Ah, da. Am lăsat-o acolo.

— Bine, o s-o iau eu, zise ea, după care se duse să ia oala pe care Ray o acoperise cu șervetul pe care i-l lăsase ea. O ridică de pe jos și dădu să plece. Ne vedem mai târziu, zise ea. În timp ce coborî treptele, simți duhoarea urinei lui Ray. Luisa nu-și golise niciodată singură oala de noapte. Era un sentiment incredibil să țină în mână oala unui străin. Fu cuprinsă de un sentiment calm de supunere. Devenise o simplă servitoare. Săvârșea unele dintre activitățile sfinților.

32.

Mattia veni în fugă cu vești noi. Mașina prințului tocmai oprise în fața primăriei. Cirò ieși din casă, pornind în vânătoarea după Angilù. Astăzi urma să fie distribuită noua monedă, iar Angilù probabil că venea să-l reprezinte pe prinț. Mașina opri, dar nici urmă de Angilù. Probabil că intrase deja în primărie. Cirò nu îl zări nicăieri în mulțime, era atât de multă lume adunată acolo, în mod stupid, oamenii veniseră cu obiecte pe care sperau să le

vândă la schimb cu noua monedă. Un bărbat fu oprit la intrare și i se spuse că nimeni nu avea nevoie de scaunele lui. O femeie ținea în brațe o găină care se zbătea cu picioarele în aer, încleștându-și ghearele. Zări două gărzi așteptând la mașină, care încercau să se arate vigilenți, doi indivizi umflați în pene, privind la stânga și la dreapta. În America nu i-ar fi angajat nimeni. Doi proști. Nu avea să dureze mult să-i atragă de partea lui.

Cirò își aruncă țigara pe jos și se îndreptă spre ei. Plănuia să intre în jocul gărzilor, să admire în mod ostentativ mașina, să își plimbe degetele pe capotă, până ce unul dintre ei avea să încerce să-l ia la rost.

— Vai, îmi pare rău, zise Cirò. Tu ești șoferul, așa-i? Șoferul păstorului?

Când Angilù ieși din primărie și îl văzu pe Cirò, se schimbă la față. Nu era singur, venise cu una dintre fiicele lui. Cirò îl văzu strângând-o de mână, după care își duse cealaltă mână la buzunarul de la haină.

— Acolo îți ții portofelul? Ți-e frică de hoți? îl întrebă Cirò. Ți-e frică cumva că o să vină cineva să-ți ia ce nu e al tău?

Angilù nu-i răspunse imediat. Luă mâna de la piept și făcu semn spre mașină.

— Sunt bine protejat.

— Aceasta e fiica ta? întrebă Cirò. Am auzit că ai trei fete, nu? zise el, venind ușor spre ei, până ce ajunse suficient de aproape, încât să pună mâna pe creștetul capului fetiței. Îi simți părul alunecându-i printre degete în timp ce fata ridică privirea spre tatăl ei. Îi văzu chipul în lumină, genele lungi, ochii căprui, strălucitori. E atât de frumoasă, spuse Cirò. Pare chiar vie.

33.

Acum că noua monedă fusese introdusă pe piață, venise momentul să facă niște vizite. Oamenii trebuiau să înceapă să asculte de el. Îl luă pe Mattia cu el, băiatul trebuia să înceapă să învețe meserie. Trebuia să vadă ce însemna respectul, ce fel de viață îl aștepta.

Cirò trecu mai întâi pe la Jaconi, sărmanul Jaconi. Intră în magazinul lui, așteptându-i pe ceilalți clienți să plece.

Nu făcu altceva decât să-și îndrepte privirea spre cutia de metal, în care Jaconi obișnuia să-și țină banii, iar acesta înțelese din priviri.

Mattia urmări acest schimb de priviri, fără să înțeleagă nimic. Și nici cuvintele lui Jaconi nu-l făcură să priceapă nimic:

— Ba nu, nu-ți datorez nimic. Nu după tot ce am făcut pentru tine…

— Nu știu la ce te referi, zise Cirò.

Jaconi se șterse pe mâini cu o cârpă, după care îi aruncă o privire lui Mattia.

Cirò făcu un pas. Mattia își îndreptă ochii spre el. Trase adânc aer în piept, îndreptându-și spatele, după care ridică privirea. Urmă un alt schimb tăcut de priviri. Albanese și prezența lui impunătoare, iar bătrânul Jaconi păru să se răzgândească. Simți un nod în gât și nu mai spuse nimic. Lăsă umerii să-i cadă și, cu mâna tremurândă, deschise cutia cu bani și scoase o bancnotă nouă, curată. I-o întinse lui Albanese, care o luă imediat și o băgă în buzunar.

— Poftim, Cirò, zise Jaconi. Te rog să ai grijă de afacerea mea, să te asiguri că totul e în regulă.

— Desigur, răspunse Albanese, după care îi întoarse spatele și îi făcu semn cu ochiul lui Mattia. Energia aceea care emana din Albanese cel încet îi dădu o senzație ciudată lui Mattia. Întreaga scenă fusese atât de ciudată.

Când ieșiră din magazine, Jaconi strigă după băiat:

— Îmi pare rău. Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat cu tatăl tău. Mattia nu știu ce să răspundă. Ridică privirea spre Albanese, sperând să-i sară în ajutor, dar acesta nu spuse nimic. Așa că Mattia dădu pur și simplu din cap.

Odată ajunși pe stradă, la lumina soarelui, Albanese îi spuse lui Mattia:

— Ai început să înveți. Cât de curând vei ști atât de multe, că o să fie prea târziu. Nu-ți face griji. E bine. Totul o să fie bine.

34.

Ray refuză să iasă din pod. Nu se credea în siguranță. Luisa se așeză pe podea, picior peste picior, jucându-se cu materialul de la rochie.

— Cum e în New York?

— E un oraș plin de oameni, murdar, răspunse el, scoțându-și o țigară dintre cele aduse de ea. Aici, în afară de război, totul e italienesc, nu?

— Sicilian.

— Da, desigur, sicilian. În New York, italienii sunt împrăștiați pe câteva străzi. Sicilienii doar pe una. Și nu doar atât. Sunt și o grămadă de evrei acolo și de chinezi.

— Sună interesant.

— Chiar este. Toată lumea e acolo claie peste grămadă, e o nebunie. Sincer, încerc să-mi văd de treaba mea. Nu știi niciodată în ce fel de belele poți să intri. Îmi petrec timpul pe străzile italiene, dar știu ce se petrece prin zonă. Îmi place să mă duc la cinema. Îmi plac filmele.

— Chiar așa? Eu nu pot să merg. În Palermo, cinematograful nu e tocmai locul potrivit pentru o prințesă. Dar, poate că o să fie altfel în Palermo acum.

Ray nu părea să fie atent la ea.

— Căluțul acela, o întrebă el, e al tău?

— Ce anume?

— Calul de jucărie. Căluțul de lemn.

— Ah, da. Îl am din copilărie.

— Așa mi-am imaginat.

— Acum călăresc cai adevărați.

— Serios? Ca un cowboy.

— Nu cred, răspunse Luisa, râzând. Îmi place să călăresc, îmi place să ies la soare, călare.

— Dar acum nu mai poți să faci asta, nu-i așa?

— Ce anume?

— E periculos, e foarte periculos. Sunt bombe la tot pasul. Pentru numele lui Dumnezeu, să nu te prind călare pe pășuni.

— O să fiu cu băgare de seamă.

— Așa să faci. E foarte periculos.

— Nu mi-ai povestit ce ți s-a întâmplat până acum, zise ea, după câteva clipe de tăcere.

•

De data aceasta, tatăl ei o văzu ieșind din casă, așa că fu nevoită să ia o gardă cu ea. Porniră împreună, în direcția dinspre care probabil că venise Ray dacă zărise casa în dreapta lui. Începuse să bată vântul. Un șoim trecu prin zbor deasupra ei. În stânga ei, în depărtare, zări câteva capre la păscut, cu gâtul întins spre ramurile tufișului.

Merseră până la drumul principal, după care se îndreptară spre vest, unde dădură peste camionul ars. Luisa se apropie și se uită la vopseaua cojită, la cauciucurile explodate. Se lăsă o liniște profundă în jurul ei. Parcă era la fundul mării. Era ca și cum poveștile acelea cu flăcări, fugari și camioane explodate se petrecuseră cu secole și secole în urmă, pe vremea romanilor, arabilor sau fenicienilor. Ezio se feri de mirosul de metal.

Luisa își înfipse picioarele îl el și veni mai aproape. Zări un crater la câțiva metri distanță. Văzu mai multe obiecte împrăștiate, până își dădu seama că era vorba despre un om sfâșiat. Un trup aruncat în aer. Văzu mai multe oase și pieptul cu un cap micuț, ars, cu ochii goi. Zgomotul din capul ei era zumzetul mușchelor. Luisa simți că nu mai avea aer. Apucă hățurile, iar Ezio o luă la galop în direcția opusă, sub îndrumarea ei disperată.

Odată ajunsă acasă, dădu buzna în camera ei și își vărsă urciorul cu apă peste cap, simțind o răcoare ce îi alunecă pe gât și pe frunte. Rămase cu privirea ațintită în urcior, respirând greu. Își zări chipul în oglindă, gura căscată. Era palidă la față, cu o privire pierdută. Nu voia să-și întâlnească ochii în oglindă, nu voia să o facă. Își pieptănă părul, după care urcă în pod, având grijă să nu fie urmărită. Deschise ușa și îl găsi din nou pe american în patru labe.

35.

— Dumnezeule, cât poate să fie de cald.

Cu cartea în mână, Will ieși în grădină, unde îi găsi pe Samuels și pe Travis jucând cărți la o masă ruginită. În lumina

apusului, grădina părea pictată în nuanțe de violet și galben, dar nu pentru mult timp. Culorile începeau, ușor, ușor, să-și piardă din intensitate.

— Vrei să joci?

— Nu, mulțumesc, răspunse Will, după care se așeză pe o bancă de piatră, lângă perete.

În spatele lui, zidul de piatră emana căldura zilei și simți razele soarelui pe gâtul și pe umerii lui. Închise ochii și încercă să se relaxeze.

Ceilalți doi continuară să joace cărți.

— Așa! se auzi vocea lui Travis. Veniți la mine, bănuților.

Vântul era perfect, se simțea atât de plăcut pe pielea lui. Deschise ochii și zări grădina aceea strălucitoare, un fluturaș care zbura pe deasupra florilor purpurii. Îl cuprinse o stare de bine. Totul era perfect, căldura, lumina, sunetul vocilor lor. Era atât de minunat. Totul părea să se potrivească de minune. Iar din această armonie părea să se nască ceva nou. Simți parcă o prezență puternică în jurul său. Un fel de prezență... caldă, liniștitoare. Trainică. Se simțea ca în universul lui Lucretius. Era o senzație greu de explicat. În clipa aceea, se simți perfect liniștit și fericit, era ca și cum universul îi purta de grijă.

Și totuși, ce sentiment ciudat. Nu avea timp de așa ceva. Își aprinse o țigară.

— Ce plăcut e aici, zise el.

— Atunci nu te băga.

— Foarte amuzant. Nu am stat încă de vorbă cu prințul acela, nu-i așa?

— Mare moșier.

— Nu. Dar omul lui a venit să schimbe o grămadă de bani. Tipul ăla care a venit zilele trecute să ne bată la cap cu calul lui.

— L-ai întrebat pe Albanese despre el?

— Nu încă. Am mai primit azi o plângere la adresa lui. Una anonimă. Se pare că e un hoț.

— Dar nu e fascist.

— Fasciștii nu-l simpatizează.

— Ah, foarte bun.

— Ce anume?

— Optul de treflă pe care l-a jucat Travis.

— Cred că ar trebui să merg să stau de vorbă cu prințul acesta.

— E o idee bună.

Will mai trase un fum și expiră spre cer. Începuse să se întunece.

— Cât e ceasul? întrebă Travis.

— Știai că are o femeie în oraș? îi spuse Samuels lui Will. Își dau întâlnire seara. Presupun că au ce povesti despre război și că-și citesc pasajele preferate din Biblie.

— Ai început să mă urmărești?

— Sărmana fată îndrăgostită de un soldat…

— Stai puțin, cu un ofițer de informații, îl corectă Travis. Am un permis de acces peste tot. Peste tot.

Will își aruncă pe jos mucul de țigară, lăsând o licărire în întunericul din grădină.

— Foarte interesantă această discuție, dar cred că prefer să citesc o carte.

36.

Podul părea un cort de umbre suspendat la lumina unei singure lumânări. Vântul adie o secundă, iar umbrele licăriră pe acel perete. Afară nu se întâmpla nimic, se lăsase noaptea. În doc vocile se auzeau încet, în șoaptă, umplând spațiul dintre ei. Chipurile lor erau ca două licăriri.

— Mă mir că e în continuare acolo, îi zise Luisa. Oamenii aici… cineva tot trebuie să fi văzut, dar nimeni nu a făcut nimic, nimeni nu face nimic.

— Pe el.

— Poftim.

— Era un om, nu un obiect.

Luisa duse mâna la gură.

— Da, pe el. Îmi pare rău.

— Mă rog, nu mai contează, zise Ray. N-a mai rămas nimic din el.

Luisa nu știu ce să spună. Coborî privirea. Îi veni o întrebare în minte.

— L-ai văzut…, dar se opri. Era ceva greșit în dorința ei de a ști, ceva lacom și obscen. Dar adevărul era că voia să știe, voia să simtă viața pe care o trăise el. Ai văzut mulți oameni uciși?

Vântul suflă din nou în flacăra lumânării. Ray rămase cu privirea ațintită spre flacără.

— Nu mai pot să văd altceva în fața ochilor. Nu am văzut niciun semn, niciun motiv care să mă facă să cred. Totul s-a oprit în loc. S-a oprit pur și simplu.

Luisa încuviință, așteptând să mai spună ceva. Dar după câteva clipe de tăcere, spuse:

— Aici oamenii mor tot timpul, dar nu am văzut pe nimeni murind. Când eram mică, unul dintre țărani a murit la noi în curte. Cred că-mi amintesc, dar nu știu dacă a fost aievea sau dacă doar mi l-am imaginat pe omul acela întins pe jos, parcă dormind. E tot ce știu.

— Nu e ca un somn.

— Știu.

Luisa ridică privirea spre tânărul american, spre ochii lui tulburați. Își ținea gâtul atât de încordat că uneori îi tresărea capul. Era vizibil îngândurat, se vedea pe umerii lui încordați.

— Sunt sigură că ai văzut lucruri îngrozitoare.

Ray desena ceva cu degetul pe podeaua de lemn. Văzu un surâs trist pe chipul lui, dar nu ridică privirea.

— Am văzut niște lucruri îngrozitoare. Așa e, spuse el, după care zâmbetul i se șterse de pe chip și se încruntă. Dar n-am s-o să fac. Și acum și tu ai văzut ceva îngrozitor, zise el, întâlnindu-i privirea.

— Îmi place tare mult de tine, îi zise ea, iar gândul acela o făcu să zâmbească. Nu știu de ce. Nu te cunosc cu adevărat. Sunt oameni pe care îi cunosc foarte bine și de care nu-mi place așa cum îmi place de tine.

Doar la adăpostul întunericului ar fi putut să rostească cuvintele acelea, în singurătatea aceea clandestină. Nu era nimic cunoscut acolo, nimic obișnuit. Erau singuri. Dar Luisa avea astfel de gânduri și nu era nimic care s-o împiedice să i le împărtășească. Era liberă.

— Drăguț din partea ta să spui asta, zise Ray.

— Pentru că îmi place de tine, insistă Luisa. Mauro Vecchio, cu tot cu puterea și influența lui, Mauro Vecchio, cel pe care toată lumea se oprea să-l salute, nu avea ce avea americanul acela. O durere, o suferință în suflet. Durerea lui era ca o floare întunecată, frumoasă, ca o experiență atât de profundă.

— Îmi place așa de mult de tine, continuă ea, că ți-aș da voie să mă săruți dacă ai vrea.

— Poftim? întrebă Ray.

— Te-aș lăsa, să mă săruți.

Ray simți un nod în gât și se uită lung la prințesa aceea. Fata îi zâmbi. Avea un zâmbet strălucitor, fragil, dar zări teama din ochii ei. Era un moment hotărâtor și era de responsabilitatea lui să îl manevreze cu atenție.

— Nu pot să rămân aici pentru totdeauna, zise Ray.

Prințesa nu-și luă ochii de la el. Era clar că aștepta ceva.

— Chiar acum? o întrebă el.

— Da.

La urma urmei, de ce nu? Ce-l oprea să o facă? Dintr-un motiv sau altul, ezită. Era prea mult. Dar fata aștepta după el. Ray se puse în mâini și în picioare și se apropie tiptil de ea.

Luisa rămase cu privirea ațintită spre el, văzându-l apropiindu-se. Avea gura ușor deschisă și sprâncenele încordate, cu o privire plină de pasiune.

Ray ajunse în fața ei și îi văzu chipul auriu, la lumina lumânării. Văzu strălucirea din ochii ei, genele lungi, buzele, dinții și nările. Luisa închise ochii, pregătită. Ray veni mai aproape și își lipi gura de buzele ei. Îi simți răsuflarea caldă pe obraz. Îi simți dinții și buzele moi. Dar, în afară de asta, nu simți nimic, doar un gol profund, două corpuri lipite împreună. Se simți atât de singur.

37.

Mattia avu grijă să nu-și trezească frații mai mici. Îi găsi dormind îmbrățișați, cot la cot, ca niște bătrânei.

Coborî la parter și îl văzu pe Albanese în întuneric, cu o pungă în mână. Ridică privirea, iar în clipa aceea imaginea bărbatului care își făcea singur treaba dispăru. În clipa aceea, Albanese arătase cu totul altfel, cumva relaxat, ceea ce îl făcu pe Mattia să-și dea seama cât de vigilent era omul acela tot restul timpului.

— Ce vrei? îl întrebă Albanese.

— Mi s-a părut că aud zgomote.

— Și?

Albanese privi lung la el și văzu un copil obosit.

— Ce vrei?

— Mi s-a părut doar că am auzit ceva.

— Vrei să-ți dau ceva de făcut?

— Sigur.

— Bine. Ia niște cafea și aruncă niște haine pe tine. Trebuie să mergem undeva.

Soarele ardea cu putere pe cer. Mattia simți din plin aerul rece al nopții. Albanese o luă la dreapta, iar Mattia își dădu imediat seama încotro se îndreptau. Brusc, Albanese dădu din nou colțul și se întrebă dacă nu cumva mergeau în altă parte, dar văzu că se îndreptau spre primărie. Opri lângă o clădire de lângă primărie, deschise ușa cu cheia și intră înăuntru. Se întoarse câteva clipe mai târziu cu o canistră în mână.

— Ține asta, îi spuse el.

Mattia luă canistra și încercă să o țină în echilibru. Ieșiră din Sant'Attilio, simțind canistra lovindu-l ușor de genunchi.

Se opriră la câțiva metri de casa lui Angilù Cassini. Mattia lăsă canistra pe jos și începu să-și scuture brațele.

— Doar n-o să…, șopti el. Dorm.

— Nu, n-o să facem nimic. Liniște, zise Cirò, punându-i mâna pe umăr. Mattia nu putea să-i vadă fața. E doar un avertisment, spuse Cirò. Oamenii nu-ți fac dreptate în viața asta, știai? Așa că trebuie să ți-o câștigi singur. Aceia sunt copacii mei. Am simțit gustul acelui ulei în gura mea timp de douăzeci de ani, știind în tot acest timp că cineva mi-l fura. Dar acum n-o să se mai bucure de el. Doar că trebuie să avem grijă de câinele ăla, zise Albanese, scoțând un cuțit din geantă. Era un cuțit pe care Mattia îl văzuse în bucătăria mamei sale. Visase de multe ori să ia cuțitul acela și să iasă cu el în stradă, fanteziile unui băiat cu tendințe violente. Și iată acum cuțitul acesta la adăpostul nopții, cu tăișul strălucind în lumina stelelor. Albanese i-l oferi, iar Mattia nu ezită. Își încleștă pumnul în jurul mânerului. Albanese băgă din nou mâna în geantă și scoase ceva albicios, strălucitor. Albanese întinse din nou mâna.

— Am o bucată de carne în batista asta. Mai ții minte unde e câinele? în grădină, pe stânga. Du-te să-i tai gâtul. Cred că doarme. Dar dacă vezi că e treaz, aruncă-i bucata de carne și

taie-i gâtul. Mergi apoi să-l lași în pragul ușii. După care o să ardem măslinii. Vrei să mergi încălțat sau desculț?

— Încălțat.

— Bine. Du-te.

— Bine.

— Hai. Du-te. În liniște.

— Bine.

Mattia coborî dealul cu un cuțit într-o mână și cu o bucată de carne în cealaltă. Odată ajuns la poartă, ridică ușor piciorul, având grijă să nu-i alunece sandalele. Casa era drept în fața lui, ascunsă în spatele măslinilor, întunecată, adormită. Intră în curte. La început, îi fu teamă că nici măcar nu avea să vadă câinele în întunericul acela, după care îi zări forma rotundă, ghemuită pe jos. Își simți sudoarea rece. Făcu câțiva pași, după care se așeză pe el. Îl prinse între genunchi, îi prinse cu o mână botnița, îi simți dinții umezi și ascuțiți. Apucă zdravăn botnița, închizându-i botul. Strecură cuțitul pe sub gât și, printr-o mișcare scurtă, cum mai văzuse la alții retezând gâtul oilor, făcu să țâșnească un val de sânge. Animalul începu să schelălăie, simțind aerul ieșind din el. Brusc, începu să se convulsioneze, după care rămase locului. Gata. Își șterse sudoarea frunții și văzu sângele câinelui pe mâinile sale. Tăie sfoara de care era legat. Nu îi fu deloc ușor, reuși cu greu să treacă cuțitul prin ea. Ridică animalul acela greu, simțindu-l prăbușindu-se în brațele sale. Îl târî cu greu până la ușa de la intrare și îl lăsă pe prag. „Na, hoțule. Vezi ce pățești? Vezi ce pățești dacă stai în casa mea?”

Când se întoarse la Albanese, îl văzu pe acesta extrem de încântat. Îl apucă de umeri, scuturându-l ușor.

— Bună treabă, băiete. Bună treabă. Dar asta nu e tot.

De data aceasta, Albanese o luă înainte. Mattia îl urmă și stropiră cu petrol măslinii, începând cu cei mai aproape de poartă. Când ajunse la final, scoase bricheta și aprinse două bețe. Îi dădu unul lui Mattia și porniră umăr la umăr pe potecă, aruncând flăcări în copaci, zărind flăcările acelea albastre. Flăcările urcară până la frunzele uleioase care începură să pârâie, arzând în flăcări aurii, ca decorațiunile din biserică. Odată ajunși la poartă, aruncară bețele și urcară în grabă dealul.

Albanese era în extaz. Îl prinse pe băiat de după gât și îl sărută pe creștetul capului. Mattia îi simți buzele pe tâmple, în colțul ochiului. În spatele lor se auziră strigăte de panică.

Odată ajuns acasă, Mattia își spălă sângele pe de brațe. Cirò îi dădu un pahar de tărie, iar Mattia simți băutura aceea arzându-l pe gât.

Urcă în camera lui. Mirosul acela de foc pe pielea lui, focul pe care îl aprinseseră în întuneric, dintr-un motiv sau altul, Mattia se simți inundat de o dorință carnală. Se întinse pe pat, pe burtă, cu gândul la femei, la dresurile lor, la hainele lor și la felul în care se lipeau de formele lor. Adormi pe burtă, cu o erecție puternică.

38.

Erau pași de sânge pe coridor. Angilù călcase pe trupul slăbit al câinelui, după care îl aruncă din drum și începu să alerge spre balta de apă care strălucea puternic în bătaia focului.

Nu dură mult. Copacii de-abia dacă arseseră de la cele câteva picături de petrol. Astfel, în lumina rece a răsăritului de soare, văzu cele câteva stricăciuni, frunze arse. Măslinii erau copaci rezistenți, obișnuiți cu focul. Recolta nu avea să fie afectată, dar nu despre asta era vorba. Era un semn de rău augur. Îi omorâseră câinele. Parcă îi veni în minte o amintire din copilărie, un cântec pe care nu îl mai auzise de mult. Angilù se temea că mai avea doar câteva zile pe pământul acela. Pășea de-a lungul unei prăpăstii.

Angilù săpă o groapă în pământ. Nu îi fu deloc ușor. Pământul era plin de pietre. Îl luă pe Cesare, cu blana lui murdară, cu botul deschis, cu limba atârnându-i pe afară, îl aruncă în groapă și îl acoperi cu pământ. Aruncă pământ peste blana lui, peste capul lui. Trebuia să ia o hotărâre. Acum că Aliații ajunseseră în oraș, chiar și dacă Albanese le umplea capul cu minciuni, încă mai avea o șansă la dreptate. Dar odată ce aveau această șansă, când Aliații urmau să plece, totul avea să rămână în aer.

39.

Albanese luă un loc în tăcere la masă, la micul dejun. Mattia încercă să-i zâmbească, dar nu primi nimic înapoi. Avea un chip obosit, umflat, o privire goală și avea părul ciufulit de la pernă. Își căută cafeaua și țigările.

Mattia își înfipse dinții în pâinea aceea uscată. Albanese se rezemă de scaun, botos, cu ochii pe jumătate închiși, adormit, aproape regal.

— Cum e în America? îl întrebă Mattia. O zări pe mama lui tresărind, cu urechile ciulite. Albanese își odihni bărbia în palmă. Își aminti docurile răcoroase, vasele imense de fier, oamenii care alergau grăbiți, toate semnalele și operațiunile, încărcăturile de morfină în sticle de ulei de măsline, marcate cu anumite numere. Fusese o afacere profitabilă. Orașul voia mai mult, tot mai mult, iar el era puntea de legătură între docuri și apartamente mizere, cluburi și petreceri private. El era, bineînțeles, un om nevinovat, un muncitor. Își aminti cum umbla îmbrăcat într-o haină groasă, cu pălărie pe cap, cu răsuflarea aburindă. Își aminti de sandvișurile acelea groase, cu carne, împachetate în hârtii slinoase. La muncă, trăia înconjurat de șefi și prieteni, de afaceri, de târfe și de cai, de morți necesare. Dar când pleca de la muncă o vedea pe Cathy cu pielea ei albă, cu pistruii ei infiniți, cu sfârcurile ei rozalii și cântecele pe care le îngâna când își pieptăna părul.

— Mi-a plăcut în America, răspunse el. E locul ideal pentru afaceri. Am avut multe de învățat. Poate o să te duc și pe tine odată acolo. America e un loc bogat. Poți s-o duci bine acolo. Și îți spun sincer că o să găsești mâncare siciliană mai bună în New York decât în Sicilia. Au carne gustoasă și roșii cărnoase din California. Uleiul de măsline se importă. Cu asta m-am ocupat eu. Eram importator. Și exact asta am de gând să fac și aici.

40.

Will se bucură să iasă la plimbare cu motocicleta sa. Își petrecuse o dimineață apăsătoare alături de ofițerii medicali.

Era un sentiment de deznădejde să auzi despre bolile sărăciei de care trăiau înconjurați. Reușiseră să scoată și mai mult la suprafață tot ce simțise Will, devenind real și închistat. Deficiențe nutriționale, paraziți, boli și diformități netratate. Cel puțin în zona aceea din insulă nu se luptau cu malaria și nici nu existau riscuri de otrăvire, precum în zonele cu mine de sulfuri. Cursa aceea pe motocicletă, în bătaia vântului, reușise să îl elibereze, doar că probabil nu era în starea potrivită de spirit ca să meargă să stea de vorbă cu prințul. Will nu era adeptul regimului socialist, dar feudalismul instabil din partea aceea a lumii era de prost gust. Trebuia să existe un sistem de organizare mai bun decât prinți și țărani, nu? După toate discursurile lor despre mașinării și progres, fasciștii lăsaseră Sicilia neschimbată din acest punct de vedere.

Și acum, că războiul își continua drumul spre Italia, acum că se începuse eliberarea Europei, Will începuse să se gândească la ce aveau să urmeze după război și, în mod ciudat, înclina spre o carieră în politică. Dată fiind experiența sa, serviciul de diplomație ar fi fost alegerea ideală, dar ceva îi dădea de bănuit că ochii săi căprui și statura neimpunătoare aveau să reprezinte o piedică la fel de mare ca în armată. În serviciul extern se impunea o anumită prezență, un anumit statut familial, apartenența la anumite școli. Politica era, în schimb, o variantă plauzibilă. Îi plăceau în mod deosebit asocierile ușor murdare ale cuvântului „politică”. La fel de mult cum îi plăcea și expresia „a face politică” Complexitate, intrigă, agilitate, persuasiune.

Odată ce ajunse acasă la prințul Adriano, Will fu chiar mai convins de nedreptățile care se petreceau în locul acela. Era o casă imensă și, după cum îi explică chiar prințul, el și fiica lui erau singurii care locuiau acolo. Ceilalți oameni pe care îi întâlni Will erau servitori și muncitori de moșie. Ceea ce însemna că locuința aceea imensă, cu multe camere, cu tavanul acela pictat, cu tablourile acelea antice și cu câinii aceia răsfățați, era un privilegiu nedrept. I se păru ciudat că prințul avea un singur copil, o fiică. Will i se prezentă ei, la un moment dat. Dar, prima oară stătu de vorbă cu prințul.

Prințul Adriano era destul de înalt pentru un sicilian și vorbea cu un fel de veselie în glas, lucru pe care Will îl mai observase și la alți străini educați, atunci când interacționau cu britanicii. Era pentru ei o onoare să stea de vorbă cu un reprezentant al

Imperiului Britanic, al lui Dickens, al cluburilor Pall Mall sau al lui Sir Arthur Conan Doyle. Probabil că le făcea plăcere să adopte și o atitudine britanică, imitându-le manierismele, atitudinea rezervată, întreaga interacțiune li se părea interesantă. Plăcerea lua forma unui surâs timid. Se vedea în ochii lor.

Prințul se dovedi a fi un bărbat amabil și veni să-l întâmpine pe Will într-un hol spațios. În spatele lui, Will zări un șir lung de trepte care duceau spre o fereastră frumos luminată.

— Mă bucur că britanicii au fost cei care s-au instalat aici, zise el. Acesta este ultimul avanpost, nu-i așa? De la vest încolo sunt americanii.

— Ba sunt prezenți și aici într-un fel sau altul.

— Chiar așa?

— Lucrăm îndeaproape cu aliații noștri și cu aliații aliaților noștri.

Prințul în conduse pe Will într-un salon mare, cu ferestre înalte și cu o oglindă cu ramă aurie care reflecta lumina soarelui. Mai văzu o masă, câteva scaune aranjate pe un covor în mijlocul podelei de ceramică, de parcă ar fi plutit pe o plută.

Brusc, apăru servitoare, cu o tavă în mână.

— În onoarea dumitale, zise prințul, m-am gândit să servim niște ceai. Mulțumesc, Graziana.

Servitoarea, o țărancă simplă, scundă, cu brațe groase, păru alarmată să-și audă numele printre cuvinte rostite în engleză. Puse tava pe masă și se grăbi să plece.

— Servesc eu, zise prințul cu zâmbetul pe buze. Turnă două cești de ceai și adăugă câteva feliuțe de lămâie în fiecare. Will ar fi preferat o cafea italiană.

Prințul se așeză pe scaun, cu ceașca și farfuriuța la piept.

— Ei bine, dă-mi voie să-ți povestesc câte ceva despre locul acesta, începu el. A aparținut familiei mele demult, pe vremea normanzilor, dar clădirea e mai nouă, după cum îți poți da seama. Ceilalți prinți nu s-au arătat niciodată prea interesați de moșia aceasta, preferând viața mai antrenantă din Palermo sau de prin alte colțuri ale continentului. Dar eu am fost întotdeauna interesat de munca pământului, de agricultură, așa că m-am mutat aici acum mulți ani. Motiv pentru care cred că britanicii ne vor înțelege mai bine punctul de vedere aici. Tind să cred că voi înțelegeți mai bine ideea de pământ, că aveți o relație la fel de îndelungată ca a noastră. În America, până de curând,

pământul a aparținut indienilor și, oricum, nu fac altceva decât să crească vite în fermele acelea îngrozitoare și am auzit că își îngrijesc recolta din avion.

Will se simți forțat să zâmbească.

— Dumneata ai crescut la țară? îl întrebă prințul, sau ești mai mult adeptul orașului, fan Piccadilly și așa mai departe?

— Nu, am crescut la țară, într-un loc cu multă verdeață, un loc superb. Sunt originar din Midlands, casa lui Shakespeare.

— Minunat. Și te ocupi de agricultură?

— Nu chiar. Tatăl meu a fost profesor.

— Înțeleg. Foarte bine.

Will simți că prințul începuse să-și piardă interesul, relaxându-se în scaun. În clipa aceea, se simți respins.

— Obișnuiam să mergem la vânătoare, adăugă el.

— Oh, foarte bine. Personal, nu m-a atras niciodată în mod deosebit această activitate. Nu e tocmai locul potrivit.

— Păcat.

— Poate că da. În fine, spune-mi, te rog, cu ce te pot ajuta?

Will luă o gură de ceai.

— Am venit să mă prezint, să facem cunoștință. Știu că sunteți un personal important în zonă. Și, dat fiind faptul că locuiți aici de atâția ani, sunt sigur că vă știți cu toată lumea. Procesul de a-i identifica pe fasciști este unul destul de complicat pentru noi, probabil prea complicat decât ar fi pentru dumneata.

— Da, înțeleg. Este, desigur, o treabă complicată din mai multe puncte de vedere. Toată lumea a avut de-a face cu ei. Sicilia a fost sub un regim fascist.

— Dar nu toată lumea a fost obligată să adere la acest regim.

Prințul aruncă o privire peste creștetul lui Will, analizând implicația cuvintelor sale.

— Da și nu, răspunse el, în cele din urmă. Avem de-a face cu niște oameni periculoși, care au adus, totuși, niște schimbări pozitive, zise el, râzând. Unul dintre ei spera să se căsătorească cu fiica mea. Cum ar fi fost asta? Ar fi însemnat să merg prea departe.

— Așadar, fiica dumitale este necăsătorită?

— Da.

— Și nu ați fost niciodată adeptul regimului fascist?

— Categoric, nu. Niciuna dintre vechile familii siciliene nu ar fi făcut una ca asta. E adevărat, lumea s-a mai arătat din când în când entuziasmată de idee, dar nimic mai mult. Fasciștii sunt originari din nord. Au fost invadatori, „polenta eaters”, după cum le spunem noi, sicilienii. Unii sicilieni li s-au alăturat din răzbunare.

— Așadar, nu din convingere, nu pentru că ar fi crezut în ideile lor?

— Oh, nu. Dragul meu prieten, singurul lucru în care cred sicilienii e că nu se poate face nimic.

Lui Will i se păru o remarcă nesărată, inutilă, rostită pe un ton atât de relaxat. Ar fi vrut să ia ceașca de ceai și să i-o arunce în nas. Will își drese glasul.

— E destul de greu pentru noi. Vrem să numim lideri aici, să creăm o nouă clasă politică, acum că războiul a luat sfârșit, este de datoria noastră să instaurăm pacea. Și am vrea să ne asigurăm că oamenii implicați în acest proces nu au... antecedente. Cirò Albanese lucrează alături de noi și știm deja că putem conta pe el.

— Da, am auzit că s-a întors.

— Lucrăm și alături de Alvaro Zuffo. De dumnealui ați auzit?

— Tocmai a ieșit din închisoare, dacă nu mă înșel.

— Așa este. Dar dumneata? Aveți aspirații politice?

— Eu? Nicidecum. Prefer cât mai puțin politică. Chiar mi se pare problematic când astfel de idei politice inutile ajung și la urechile țăranilor. Vedeți să aveți grijă cu comuniștii din zonă.

— Desigur. Aveți vreo idee cine ar putea să ne trimită acuzații la adresa lui Cirò Albanese?

— Poate ar fi o idee bună să rămâneți la masă, zise prințul, foindu-se în scaun. Fiica mea ne va însoți și ea. În ultimele zile a început să dispară din senin. Îi place la nebunie să călărească. Dumneata călărești?

41.

Luisa ajunsese să se furișeze în propria ei casă, furând noaptea din bucătărie, întorcându-se în camera ei cu mâncare în buzunare și în mânecile de la haine. Era tot timpul cu băgare de

seamă după servitori. Respira în șoaptă și ducea cu ea multe secrete. Americanul ajunsese să trăiască în ea, la fel cum trăia în mod ireal în podul casei.

Deschise ușa și îl găsi din nou în patru labe, verificând crăpăturile din podea. În clipele acelea de panică, nu mai era om. Mintea îl părăsea, iar trupul său prelua conducerea. Spre deosebire de gândurile lui, trupul său era hotărât să supraviețuiască. Se folosea pur și simplu de el ca să rămână în viață. În astfel de clipe, nici măcar nu-și mai aducea aminte că o sărutase. Poate că era mai bine așa. O altă nebunie a nopții. Luisa nu reușea să vadă un viitor cu bărbatul acela.

— Ray, zise ea.

Ray întoarse capul spre ea. Îi zări chipul umbrit de barba de pe obraji.

— Semeni cu Sfântul Onufrie.

— Ce? Cine?

— Cu Sfântul Onufrie.

— Nu, nu. Cine ești tu?

— Ray, sunt eu.

Ray își duse mâna la frunte, la ochi.

— Ah, tu. Da, îmi aduc aminte. Îmi aduc aminte, zise el, tremurând din toate încheieturile. Trebuie să mă așez.

— Sigur, ia loc.

— Da, doar că încă nu am terminat…

— Nu e nimic aici.

— Ai dreptate, zise Ray, luându-și mâinile de pe podea, așezându-se în fund. Nu e nimic aici.

— Nu uita. Nu e nimic aici.

— Da. Așa o să fac. Am să țin minte.

42.

O tânără domnișoară intră în cameră, iar Will se ridică să o întâmpine.

— Ah, spuse prințul. În sfârșit. Dă-mi voie să ți-o prezint pe fiica mea, prințesa Luisa.

Will făcu o plecăciune. Tânăra părea speriată, fără suflu.

— Îmi cer scuze, nu am știut că avem musafiri, zise ea, dându-și părul după urechi, aranjându-și mânecile. Era o fată drăguță, cu un nas și o gură bine conturată, dar nu era vreo frumusețe. Nu o întrecea pe frumoasa din Palermo. Gândul acela îl făcu să tresară de rușine. Era greșit să se gândească la ea într-un loc ca acela, dar în același timp era ceva atât de incitant. Brusc, își imagină trupul fierbinte al prințesei. Prințesa avea doi ochi negri, orientali. Poate că ea era femeia aceea siciliană pe care i-o promisese Manualul Invaziei, amabilă și supusă.

— S-a întâmplat ceva? întrebă ea.

— Nicidecum, nu s-a întâmplat nimic. Am venit pur și simplu să stau de vorbă cu prințul. Să facem cunoștință.

— Înțeleg, zise prințesa, părând să aștepte ceva.

— Îmi cer scuze, dă-mi voie să mă prezint. Numele meu este William Walker. Sunt…

— Walker. Ia loc, te rog. Ți-a povestit tatăl meu cum stau lucrurile pe aici?

— Poftim?

— De ce nu am voie să merg singură la călărit?

— De ce?

— Din cauza bandiților, din cauza răpirilor.

— Luisa, te rog, nu e cazul să exagerezi.

— Nu exagerez deloc, zise ea, întorcându-se spre Will. De fapt, tatăl meu ar prefera să nu spun nimic.

— Mi-e teamă că nu înțeleg.

— Războiul nu a fost deloc ușor pentru noi, încercă prințul să explice. Am fost foarte speriați. Prințesa este puțin agitată.

— Întreabă-l pe Angilù, zise Luisa. Întreabă pe cine vrei tu. Dacă o să vrea cineva să-ți spună ceva.

— Am avut, în trecut, probleme cu tâlharii, zise prințul. Niște sicilieni. Iar oamenii sunt îngrijorați că se vor întoarce.

Will se uită lung la ei.

— Cred că am avut ocazia să-l cunosc pe Angilù. Îl cheamă ceva… „casino”.

— Cassini, da.

— A venit să stea de vorbă cu noi acum câteva zile. Ceva despre casa lui, despre calul lui. Mă rog, calul dumitale. Cum că unul dintre cei care s-au întors, Albanese, avea să încerce să i-l ia.

— Angilù este foarte speriat, zise prințesa.

— Angilù lucrează de mulți ani pentru mine. E un om bun, un om cinstit. Când l-am cunoscut eu, era un simplu păstor.

— Ca într-o poezie.

— Da, poate că da. Presupun că așa e, răspunse prințul încruntat. Doar că, în părțile acestea, e ceva normal. Dacă există oi, trebuie să existe și păstori.

— Desigur.

— De douăzeci de ani, ne îngrijim împreună de moșia aceasta. E ca un fiu pentru mine. E un țăran, bineînțeles, dar…

— Nu mi-ați răspuns la întrebarea despre Albanese. Din câte știu, Angilù nu este singurul care i-a adus acuze.

Prințul se încruntă, cu privirea în poală, jucându-se cu bricheta. Ridică în cele din urmă privirea.

— Nu ați vrea să pornesc gramofonul?

— Poate mai târziu. Acum aș vrea să dezbatem subiectul.

— Îți place opera? Pot să merg să verific să văd ce avem.

— Vezi, domnule Walker? zise prințesa. Vezi despre ce-ți spuneam mai devreme?

Prințul Adriano se întoarse în scaun să se uite la ceas.

— Uite ce, zise el, Angilù o să ajungă și el curând. Poate ar fi mai bine să stai de vorbă direct cu el.

— E o idee bună.

— Vrei să iei cina cu noi? întrebă prințesa.

— Mulțumesc pentru invitație. Desigur.

— Mă duc să-i spun bucătăresei, spuse ea, după care, în tandem cu atmosfera aceea deosebit de ciudată, apăsătoare și sumbră, adăugă: Un american a fost ucis pe drumul spre Montebianco. A fost ucis de câmpul minat sau de o bombă. S-a întâmplat acum câteva zile, dar trupul lui e în continuare acolo, făcut bucăți. E ceva dezgustător. L-am văzut când am fost la călărit.

•

— Totul mi s-a părut atât de ciudat, începu Will să îi povestească lui Samuels despre seara aceea.

Samuels i se alătură lui Will, în pijamale, la un pahar de vorbă.

— Ce altceva s-a mai întâmplat?

— De-abia am reușit să scot ceva de la ei. Nu voiau să-mi spună nimic. Voiau, nu voiau, nu știu. Mai puțin prințesa. Ea chiar ar fi vrut să-mi vorbească.

— Prințesa, se amuză Samuels. E absurd. De-abia aștept să le povestesc celor de acasă, zise el, prostindu-se cu accentul lui. Cum ți s-a părut?

— Simpatică. Are o înfățișare foarte mediteraneeană. E subțirică. Are ochii închiși la culoare. Will simți imediat că o descria greșit pe prințesa Luisa. Era păcat să o reducă pur și simplu în felul acesta. Doar că nu găsea cuvintele prin care să descrie furia ei seacă, demnă, atât de stăpână pe ea și puternică, încât uneori parcă vorbea și câștiga câțiva centimetri. Și tăcerea ei era grăitoare. Când nu vorbea, tăcerea din jurul ei era foarte calmă, reflectând exact ce gândea, ce nu spunea. Will bănuia că fata îi aprecia inteligența, că îl vedea ca pe un egal, că se legase o înțelegere nerostită între ei doi. Poate că ea era femeia pe care și-o imaginase. Mi s-a părut foarte inteligentă.

— Dar Cassini? Ți s-a părut plauzibil?

— La început mi s-a părut prea… precaut. Chiar dacă are umerii lați, pare mărunțel. Mi s-a părut că nu e obișnuit să interacționeze cu oameni străini. Iar dialectul lui e atât de puternic, i-am rugat să-mi traducă pe alocuri. Dar mi s-a părut extraordinar ce mi-a spus. Mi-a mărturisit că Albanese a amenințat-o pe fiica lui, că a încercat să-i ardă măslinii și că i-a omorât câinele. Că i-a retezat gâtul și că l-a lăsat pe pragul de la ușă. Ceva absolut grotesc, nu ți se pare? Îți dai seama cât de sălbatic trebuie să fii ca să tai gâtul unui câine nevinovat?

— Sunt sigur că ce s-a întâmplat cu câinele e cel mai puțin important.

— Nu pentru câine, răspunse Will. Și trebuie să ne dea de gândit. Toate lucrurile acelea pe care mi le-a spus Cassini. Mi s-a părut paranoic. Mi-a vorbit despre o conspirație de infractori care se formează acum în Sicilia. Și în tot acest timp savuram un desert delicios cu flori, chiar flori parfumate. Am ajuns să mănânc flori culese din grădina aceea enormă, cu poteci și statui.

— Am putea să încercăm să-l confruntăm pe Albanese?

— Nu știu ce ar trebui să facem. Dacă e adevărat, atunci e o veste mare. Tot efortul acesta de reconstruire. Serviciul AMGOT, dacă am fost cu adevărat folosiți… În plus de asta, Cassini mi-a dat de înțeles că Albanese nu lucrează singur.

— Stai puțin. Dacă proprietatea aceea chiar i-a aparținut lui Albanese înainte să-l înlăture fasciștii, atunci nu cumva are și el dreptate? Nu e adevărul de partea lui?

— Presupun că depinde de cum a obținut-o, ceea ce e destul de ambiguu.

— Nu a luat-o în arendă de la prinț, dar pământul îi aparține prințului? Cum e posibil să pui stăpânire peste un pământ fără acordul proprietarului?

— Cum? Prin amenințări? Prin vandalism? Trebuie să facem cumva să vedem dacă toate poveștile astea sunt adevărate sau nu. Cred că trebuie să fac ceva. Am putea să-l arestăm pe Albanese, ca să vedem ce informații scoatem de la el.

— Crezi? Dar ar trebui să iei legătura cu Messina, nu?

— Asta nu e atitudinea potrivită.

— Ba da. Așa cere procedura, nu?

— Poate că da, dar…

— Așa ar trebui să faci. Doar nu vrei să se răzbune pe tine sau pe americani.

— Oh, Dumnezeule!

Samuels era atât de enervant. Avea o gândire compactă, logică, pragmatică (la urma urmei, omul era pasionat de mașinării electrice), o suprafață greu de penetrat. Will ar fi vrut să îl ia la pumni, să-l deschidă la minte. Chiar când începuse să creadă că nu era un băiat rău.

— Samuels, habar n-ai ce se petrece aici. Nu înțelegi cât de schimbător și de nebun e locul acesta. Cel mai ciudat lucru despre care mi-a povestit Cassini în seara asta a fost despre o vrăjitoare la care apelează Albanese și partenerii lui, o femeie care le știe pe toate.

— O vrăjitoare?

— Exact. Nu ți se pare o nebunie? Crezi că ar trebui să merg să interoghez o vrăjitoare?

— Dacă nu te deranjează să-ți asumi riscul că s-ar putea să te transforme într-un broscoi.

— Știu. O vrăjitoare! Unde am ajuns? Cică merg să-i ceară fel de fel de poțiuni. Nu doar ei, toată lumea. Aș putea să încerc să-i dau de urmă. Pun pariu că ar fi o după-amiază interesantă.

— Între timp, în lumea reală, ar trebui să iei legătura cu Messina.

— Doar că nu suntem în lumea reală. Avem de-a face cu prințese speriate, cu conspirații de criminali, cu oameni care taie gâtul câinilor, cu vrăjitoare.

— Asta nu e realitatea mea.

— Ba da, pentru moment. Și trebuie să îi dăm de cap.

— Trebuie să preluăm controlul.

— Exact.

43.

Lui Angilù, întreaga lui familie i se părea atât de frumoasă și de ciudată. Viața de păstor era una singuratică. Cânți melodii, faci focul, îți ții singur de cald, dar ești mereu de unul singur. Trăiești mereu la distanță. Te simți ca o muscă pe un perete, un punctuleț care umblă pe dealuri înconjurat de animalele lui, împrăștiate pe pășuni. Știi că se aud clopotele lor din depărtare. Oamenii de la oraș nu auzeau astfel de zgomote. Păstor fiind, trăiești înconjurat de atâta spațiu, că nu poți să te obișnuiești nici după atâția ani petrecuți pe lângă alți oameni.

Câteodată, Angilù stătea la masă cu soția și cu fiicele lui și se uita la ele, la fel cum obișnuia să se uite la Sant'Attilio, din deal. De data asta se uita la ele simțind că nu mai avea ce să facă, și că aerul acela gol care le înconjura avea să dăinuiască și după moartea lui, fără să le poată proteja. Trebuia să existe o soluție.

Doar că nu-i venea nimic în minte. Ar fi vrut să fugă, să o ia la fugă în vârful dealului, să evadeze din nou în locul acela. Poate că ar fi fost mai bine așa.

Aveau un catâr pe moșie, unul bun care avea vreo patru ani. Angilù hotărî să îl ia pe acela cu el.

Era un catâr bun, puternic și inteligent.

Îl încălecă cu pușca pe umăr și începu să urce dealul, cu hățurile în mână, simțind razele soarelui pe mâini și pe umeri, pe pălărie.

Văzu mai mulți greieri țopăind pe jos, scoțând zgomotul acela dens, subțire, un zgomot de căldură, de pietre, de plante uscate.

Păși în zona în care se pornise războiul. Era ceva nou pentru el. Nu mai recunoscu același pământ familiar, ci găsi acolo un spațiu presărat de mici cratere. Ceva se întâmplase acolo, ceva

care nu dădea doi bani pe pământul acela. Fusese folosit. Era un aer ciudat. Zări o pușcă pe jos. Arăta atât de ciudat, ca o creatură umilită, prostuță, cu nasul ars de flăcări. Angilù privi șocat în jurul lui. Era un loc prin de furie, în care oamenii fugiseră să-și salveze viețile. Auzi un zgomot pe jos. Catârul călcase pe mitralieră, iar cătușele începură să alunece pe pământ ca niște alice aurii. Aruncă o privire în jurul lui și observă și altele, împrăștiate peste tot.

Angilù nu știa încotro se îndrepta, dar continuă să urce, urmărind drumul pe care și-l amintea, o potecă spre amintirile lui. Continuându-și urcarea, catârul începu să pufăie, să dea din cap. Angilù zări o tufă care răsărise în crăpătura unei stânci și opri animalul. Descălecă și smulse câteva frunze, începu să le mestece. Aveau aromă de lămâie, un gust usturător, ușor sec. Exact cum și-l amintea. Savoarea dealurilor. Simți că ceva era pe punctul de a se petrece în sinea lui. Angilù simți picături de sudoare pe frunte, alunecându-i în barbă. Își duse mâna la bărbie, își făcu vânt cu pălăria, după care încălecă din nou pe catâr.

Își continuă drumul și își dădu repede seama că mai trecuse cineva pe acolo, de curând. În fața unei mici peșteri, cineva lăsase două capcane pentru vulpi, gata pregătite. La nevoie și carnea de vulpe era bună, iar cu o vulpe în minus, creșteau șansele să prinzi un iepure sau o potârniche înaintea ei. Nu mai urcase de atâta timp pe dealurile acelea, dar începu să-și amintească tot. Se simți pătruns de o tristețe veche, dar liniștitoare și simplă.

Își aminti că de pe următorul vârf de deal avea să vadă Sant’Attilio. Întocmai. Descălecă lângă un tufiș jos, cu multe rămurele și legă catârul. Se duse să admire priveliștea, simțindu-și spatele încordat de la călărit. Se așeză pe jos și se uită spre acoperișurile de teracotă, spre poteci, spre turla bisericii, spre străzile înguste care păreau să se depărteze de strada principală pentru mai multă intimitate, spre casele care păreau să-și șoptească ceva una alteia. Îi plăcea întotdeauna să privească spre Sant’Attilio și să încerce să-și dea seama unde erau diferite locuri, diferite persoane. Priveliștea aceea reuși să-i distragă atenția și se liniști o perioadă, până simți toate acele frici năpădindu-l, parcă încercând să-l înghită.

Englezul acela nu i se păruse dispus să-l ajute. Lui Angilù nu-i plăcuse expresia de pe chipul lui când îi povestise tot ce avusese de spus. Și care fusese răspunsul lui? Prințesa îi tradusese tot:

— Se pare că ești într-o situație mai delicată.

— Ceva de genul. Mai delicată. Era clar că nu înțelegea ce se petrecea cu adevărat.

Iar temerile lui Angilù erau urgente, adevărate. Trebuia să facă ceva. Dar ce? Începu să țipe de durere. Își înfipse degetele în pământ de nervi. Nu avea de gând să coboare de pe dealul acela fără să găsească o soluție.

44.

Teresa crezuse întotdeauna că Dumnezeu era singurul în care putea să aibă încredere și în sfinții de pe un perete, cu lumina lor aurie și îndureratã. Sfinții priveau într-o lume murdară, în care un bărbat era în stare să dispară, să lase în urmă o soție singură, fără nimic, nici măcar un copil. Ritualurile de doliu erau îngrozitoare și inutile fără un corp pe care să-l îngropi, fără nimic care să o țină pe Teresa pe pământul acela. Doar Bunul Dumnezeu. Din clipa aceea, sentimentele Teresei, durerea și teama ei, urcau la Cel de sus. De fiecare dată când se întâmpla ceva, își ridica privirea la cer, își ducea mâna la piept, iar sufletul ei cerea îndurare.

Ce doliu ciudat. Fuseseră oameni care nu dăduseră doi bani pe durerea ei, care nici măcar nu încercaseră să-și ascundă sentimentele. Se simțea urmărită de blestemele lor. Chiar și familia lui Cirò se purtase urât cu ea, crezând că știa ceva ce ei nu știau. Măcar de-ar fi fost așa.

Câțiva ani mai târziu, apăruse în viața ei un om neînfricat, Silvio, tocmai el. Urmase apoi o viață nouă, copii.

După care izbucnise un război care omorâse atâția oameni, care îi lăsase flămânzi, care i-l adusese pe Cirò Albanese înapoi. Un miracol ca acela era greu de dus. Era înfricoșător. Schimba totul. Acum înțelegea prin ce trecuseră femeile acelea din Biblie, mama lui Samson, maica lui Iisus, prietenii lui Lazăr.

După care venise sfârșitul lui Silvio. Ce mai era de făcut? Nimic. Să-și smulgă pielea de pe ea. Nu mai putea să facă nimic. Trebuia să-și continue viața.

Teresa nu se trăgea dintr-o familie importantă ca Albanese, Zuffo sau Battista, dar înțelesese exact în ce se băgase când acceptase să se căsătorească cu Cirò. Li se alătura celor puternici. Avea să mănânce. Cine a trăit în sărăcie știe.

Mattia nu avea să cunoască foamea. Nu atâta timp cât avea să fie el acolo. Inima ei se ridică la cer, în tăcerea aceea lipsită de răspunsuri. Odată ce avea să moară, știa că aveau să apară sfinții și îngerii ca să-i vorbească.

45.

Lângă el și cu el și pe el și în el, spuse Șobolanul. Îmi e ca un frate și ca o soră.

Cartea se deschide mereu acolo, pe masă, cu cotorul crăpat, cu coperta care stătea să se dezlipească. Will dădu pagina.

Cârtița își dorea de multă vreme să facă cunoștință cu Bursucul. Toată lumea îi spusese că era un personaj important și, chiar dacă se lăsa rareori văzut, știa să-și facă prezența simțită...

Și din nou.

Era o după-amiază rece, cu un cer senin, când ieși din salonul cald, la aer curat.

Asta căuta, salonul acela cald, cuvintele acelea englezești moi, modeste și confortabile. Will ar fi vrut să se cațere în cartea aceea, să-și acopere mintea cu ea. Avusese o zi incredibil de enervantă.

Will îi trimisese un mesaj meticulos lui Messina în care cerea să se ia atitudine împotriva lui Albanese. Un mesaj scurt și la obiect, rezonabil. Will era mulțumit și deja începuse să se pregătească mental pentru următorul pas, plănuind ce avea să-i spună lui Albanese când avea să meargă să-l aresteze, dar în clipa aceea primi răspunsul, semnat de însuși căpitanul Draycott, care îi porunci să nu facă nimic, ca să evite orice fel de probleme. Era de datoria lui să rămână un servitor tăcut, la locul lui. Nu primi aprobarea. Pentru Will, refuzul acela era nepermis.

Nu avea de gând să lase să se repete povestea din Africa. Will era măcinat de furie, dar nu s-ar fi zis, pentru că singurele semne erau câteva picături de sudoare pe frunte și pe piciorul care bătea necontenit.

Nu avea de gând să se oprească. Trebuia să existe o soluție.

46.

Șaua și căpăstrul erau făcute din piele de un roșu-închis. Cusăturile erau dintr-o ață galbenă care găureau materialul. Ray își trecu degetele pe cusături. Se vedea clar cum bretelele fuseseră împăturite și cusute pe lățimea potrivită. Își imagină toate piesele, cum arătaseră ele înainte să fie cusute împreună, întinse pe masă. Materiale de diferite mărimi, drepte, mult mai mari decât produsul final. Nu era clar de la început în ce aveau să se transforme. Tatăl lui Ray lucra în pielărie. Ray își amintea mirosul acela puternic din atelierul lui, lumina slabă, ceasul, calendarul și crucea de pe acei pereți. Tatăl lui obișnuia să stea acolo, aplecat peste munca lui. Avea mâini puternice și pricepute. Nu avea încotro dacă voia să bage acul prin pielea aceea dură. Ochelarii de pe nas reflectau lumina în două semiluni. Era extrem de concentrat. Uneori obișnuia să fredoneze o melodie. Ray trecea din când în când pe la atelier, ca să îi ceară bani, ca să meargă la film, după care închidea ușa în urma lui și îl lăsa acolo, lucrând de zor la lucrurile acelea pe care urma să le vândă, transformând pielea aceea în forme folositoare, îngrijindu-se de binele familiei sale, singur, în camera aceea.

Ray auzi pașii prințesei. Se întoarse cu fața spre ușă, așteptând s-o vadă intrând. Ea intră, agitată, ca de obicei, și îi spuse:

— Au trimis oameni care să strângă bombele. Am aflat de la unul dintre țărani. Un prieten de-al tău. Îmi pare atât de rău.

— Nu mai spune nimic, te rog. Mulțumesc, zise el, ducându-și mâna la bărbie, simțindu-și barba care începuse să crească. Nu se mai considera soldat. Trupul lui începuse să slăbească.

— Ți-am adus apă.

Prințesa avea o sticlă în mână. Ba nu, nu era o sticlă. Cum îi zicea? Era ca o sticlă, dar mai lată la gură. Avea prieteni care lucrau la restaurant, care aveau genul acela de sticle acasă. O carafă.

— Mulțumesc.

Ray o văzu îndreptându-se spre el. Se aplecă și luă sticla de la ea. Aruncă o privire spre cană, iar fata se duse să o ia.

Lăsă cana pe jos și făcu un pas în spate.

— Văd că îți place căluțul acela.

— Da. Îmi place să mă uit la el. E foarte frumos lucrat. Ia uite ce frumos e pictat.

Ea îi zâmbi drăgăstos, cu capul ușor plecat.

— Ce ciudat. Să fac cunoștință cu un străin. Nu mi s-a mai întâmplat niciodată. Prin locurile astea nu umblă străini. De obicei, aici cunosc țărani, iar în Palermo aristocrați. De cele mai multe ori, jucăm cărți. Se organizează adesea baluri și dansăm pe podelele lăcuite. Aș putea să plec, să văd lucruri noi, dar pentru o femeie... ar însemna să pierd alte lucruri. Reputația mea.

— Păcat.

— Știi, mereu mi s-a părut interesant vestul sălbatic în America. Mi l-am imaginat dintotdeauna, de mică.

— Chiar așa? Și eu la fel. Obișnuiam să mă uit la filme. Îmi plac.

— Eu ce știu, știu din cărți. Despre câmpiile acelea mari, despre cai.

Ray se uită lung la ea. Zâmbea cumva timid, în sinea ei. Trase aer în piept, iar Ray o văzu cu gândul la spațiul acela vast, la libertate. Își imagina cum ar fi fost să fie acolo.

— Ți-ar plăcea să mergi acolo? îl întrebă ea.

— Nu știu. Nu m-am gândit niciodată la asta. Am văzut doar în filme. M-am gândit întotdeauna la locul acela în alb și negru. Nu m-am gândit niciodată la restul țării înainte să plec în armată, unde am cunoscut oameni din alte locuri, nu doar din New York sau din Italia. În armată cunoști oameni de peste tot. Am avut un prieten, pe George. Am un prieten, pe George. Mi-a dat adresa lui.

— Cine e?

— Un băiat. Un băiat pe care l-am cunoscut în armată. E din centrul țării, nu departe de vest.

— Am înțeles. Dar ai putea să mergi acolo. Locul acela face parte din țara ta, iar tu ești bărbat. Ai putea să mergi până acolo.

— Presupun că da.

— Arăți mai bine azi.

47.

Angilù nu obișnuia să umble cu pușca după el și nu avusese în viața lui un pistol. Încă avea o pușcă în casă, una cu mâner de lemn, pe care o tot folosise de-a lungul anilor, unealta unui fermier. Dar de data aceasta Angilù voia un pistol. O pușcă putea lăsa loc de interpretări, oamenii ar fi putut da vina pe unul dintre dușmanii cunoscuți ai lui Albanese. Dar un pistol putea să sugereze că fusese vorba de altceva. Prințul Adriano obișnuia să spună o frază în franceză, o vorbă dintr-unul dintre războaiele de demult, ca să-i încurajeze pe ceilalți.

Angilù avea cheia de la camera străjerilor și se duse foarte devreme, ca să nu fie văzut, pe când stelele încă străluceau pe bolta cerească, cu primele linii roșiatice pe cer, la orizont. La lumina lămpii, Angilù văzu camera exact cum și-o amintea. Simți atmosfera aceea de pericol, relaxare și grijă de sine. Zări ulei de păr, cârpe, apoi perii, cremă de cizme, ulei pentru piele, pălării, cizme, o oglindă, o icoană cu Iisus Hristos, una cu Sfânta Rozalia, câteva scaune și câteva scrumiere. Nu văzu nicăieri armele. Erau într-un dulap căruia prințul îi spunea arsenalul său. (Își ținea puștile englezești într-un arsenal în casă.) Angilù deschise ușa de la dulap. Tocurile de pistol și hamurile atârnau precum căpestrele de cai. Văzu mai multe puști cu țeava îndreptată în sus. Într-un sertar, Angilù găsi două pistoale, câteva tocuri și gloanțe. Luă un pistol, simțindu-i greutatea în palmă. Roti țeava, ascultând clicul. Îl băgă în buzunar. Nu avea nevoie de toc.

Ușa se deschise și îl văzu pe unul dintre străjeri, un bărbat înalt, cu trăsături dure, pe nume Giuseppe, cu urme vinețiii sub ochi, de oboseală. Giuseppe ezită, vrând să spună ceva. La urma urmei, știa despre copacii arși, despre câinele mort. Toată lumea știa. Dar spuse doar:

— Bună dimineața, urmat de tăcerea aceea îngrozitoare care îl umplu pe Angilù de furie. Oamenii păreau să fie într-o transă, într-un vis, orbiți de teamă, gata să păstreze tăcerea, chiar dacă știau. Angilù avea de gând să arunce totul în aer, dar pe moment nu spuse nimic. Luă o cutie de gloanțe și păstră câteva în mâna stângă. Erau aurii și grele, mari ca niște albine. Le băgă în celălalt buzunar, puse cutia la loc, închise dulapul și ieși din cameră, la lumina zilei.

48.

Era înapoi în dumbravă. În spatele camioanelor, în depărtare, zări strălucirea verde, duioasă a râului. Will încerca să-și dea seama ce să facă. Simțea prezența tatălui său de la distanță, simțea valul de furie care venea dinspre casă. Tatăl lui Will era mort, bineînțeles. Amintirea aceea îl transferă pe Will în prezența tatălui său. Îl văzu la biroul său, așezat pe scaunul lui. Văzu câteva coli de hârtie și o carte deschisă pe birou. Tatăl lui Will era mort. Se întoarse în scaun, ca să stea de vorbă cu fiul lui, dar se simțea prea obosit. Era palid și incredibil de slăbit, după efortul acela îngrozitor de a muri. Zări zgârietura aceea urâtă de pe obrazul lui.

Înapoi în pădure, vântul printre sălcii făcea cumva parte din acțiune. Doar că animalele nu apăreau ca și în carte. Erau scârboase, întinse la pământ, cu blana murdară, mișcând pe jos până ce, dintr-odată, dispărură de tot. Will trebuia să alerge după ele. Secvența aceea din vis nu dură mult. De data aceasta avea o nouă sarcină, copacii reprezentau un gen de informații. Erau aranjați cumva în cod Morse. Undeva în pădure era fratele lui mai mic, care deja știa, care deja înțelesese. Will îl căută din priviri, dar fu orbit de razele soarelui, de căldura sufocantă. Asta îl trezi. Era lac de transpirație.

Faptul că vântul printre sălcii ajunsese să apară în visele lui era cu adevărat ridicol și umilitor. Regretă că avea cartea aceea la căpătâi. Gândurile lui ar fi fost mai ascuțite, mai clare, dacă ar fi citit cartea lui Lucretius pe care i-o dăduse tatăl său. Îi veni să intre în pământ de rușine când își aminti visul acela, mai ales când ajunse la partea aceea: era înapoi la balta cu pești, doar că

nu mai era acoperită. Avusese o plăcere teribilă să le arunce conserve cu mâncare prizonierilor acelora care tremurau de frig, dezbrăcați, în mizerie. Câțiva soldați fără chip așteptau uitându-se la el.

Prin obloane zări câteva raze de soare, auzi zumzetul insectelor și ciripitul păsărilor. Will aruncă pătura de pe el și se ridică în picioare.

Se duse să se spele pe față și să-și aranjeze părul. Își îmbrăcă uniforma.

Samuels veni cu vești proaste.

— Tocmai am stat de vorbă cu unul dintre polițiștii locali, a mai fost cineva împușcat de data aceasta în Montebianco. Și, după cum era de așteptat, nimeni nu a văzut nimic. Rană de foc. De la apropiere. Dar nu pare opera unui fascist, erau destul de siguri. Dau vina pe un comunist. Dar știi și tu cum e, azi fascist, mâine...

— Dacă nu există niciun martor, înseamnă că nu s-a întâmplat. E ca arborele ăla care, există în pădure, dar nu-l aude nimeni. Îngropați-l și să trecem mai departe.

— Ai început să-ți pierzi încrederea în puterea justiției?

— Vezi tu. Mă duc în Palermo, să stau de vorbă cu maiorul Kelly despre povestea asta cu Albanese.

— Am primit un mesaj de la Albanese ieri. Zicea că a aflat de unele afaceri de pe piața neagră, că ar trebui să ne interesăm.

— Da, cum să nu.

49.

Palermo părea desprins din nebunia domnișoarei Havisham, cu clădiri în stil baroc, presărat cu cer senin și grămezi de moloz. Străzile erau pline de oameni, oameni necinstiți, rezemați de pereți, oameni în grupulețe, care se uitau lung la el. Piața părea deschisă din nou, iar pescarii trecuseră la treabă. Will opri motorul și merse pe motocicletă ca să se strecoare printre oameni cu tăvi de pește în mână, fluturând bancnotele AMGOT care erau deja mânjite și pătate. Aprinse motorul, dar nici asta nu-i făcu să grăbească pasul. Zări mai mulți pești mici, roșii, cu ochi simpli, alături de pești normali, cenușii și, la loc de

cinste, pe o masă, capul extraordinar al unui pește spadă, de parcă ar fi fost scos dintr-un muzeu de istorie, cu spada lui impresionantă îndreptată în sus. În spatele capului zăcea trupul tăiat, din care deja lipseau mai multe bucăți vândute.

Will se foi ușor în scaun, cu ochii la străinii din jurul lui. Nu avea de gând să se lase din nou jefuit. Răsuflă ușurat după ce a reușit să iasă din mulțime și să pornească motocicleta.

Will uitase cât de impunătoare era clădirea în care se instalase biroul AMGOT. Stuc poleit cu aur, marmură și mozaic. Zgomotul pașilor se auzea cu ecou.

Will fu condus în biroul maiorului Kelly și îl găsi așezat la o masă mare, cu picioare sub forma acelora de leu. Pe un perete din spatele lui, într-o ramă frumos ornamentată, era o icoană în ulei a Sfântului Ieronim, admirându-și traducerile. Maiorul Kelly veni să-i strângă mâna. Îl rugă pe cel care îl condusese pe Will până în birou, să le aducă niște cafea.

Will luă loc și începu să îi povestească despre temerile sale cu privire la Albanese, despre reclamațiile anonime și despre declarația lui Angilù Cassini și cea a prințului Adriano. Will îi vorbi scurt și la obiect. Maiorul Kelly îl ascultă concentrat, fără să schițeze niciun gest, nici măcar reflexia din ochelarii lui nu se mișcă. După ce Will termină ce avu de spus, se dădu mai aproape și îi spuse că făcuse bine să vină să împărtășească cu el aceste neliniști.

Băiatul veni cu cafeaua.

— Nu le-aș numi tocmai „neliniști”, zise Will.

— Spune-le cum vrei să le spui. Uite, știu că am ales niște personaje interesante care să ne ajute cu Operațiunea Husky. Prietenii noștri italieni din America sunt... cum să le spun? Un grup de oameni descurcăreți. Dar am fost asigurat că au fost bine verificați înainte. Despre Albanese nu știu nimic în mod deosebit. Știu că nu a fost la închisoare. Au fost câțiva care au reușit să iasă din închisoare. Sunt sigur că știi deja.

Kelly ridică mâna și își luă ochelarii de pe nas, iar Will fu luat prin surprindere. Constată că Kelly arăta cu totul altfel decât și-l imaginase el. În spatele ochelarilor văzu doi ochi mari. Era o distanță mare între nasul lui și buza de sus. Chipul lui fără ochelari, cu pleoape mari, rozalii și obraji delicați era atât de nefiresc. Will își dădu seama că ochelarii aceia rezumau cumva chipul lui Kelly, că avea nevoie de ei. După ce își duse din nou

ochelarii la ochi, Will se văzu nevoit să se obișnuiască din nou cu chipul acela.

— Pot să pun câteva întrebări și să te anunț după ce aflu ceva. E bine așa?

— Da, dar vreau ceva mai mult. Cred că ar trebui să îl dăm jos din funcție pe Albanese până aflăm cine naiba e individul ăsta.

— Înțeleg, zise Kelly, cu un zâmbet pe buze. Vrei acțiune. Control. Bine lucrat, băiete. Exact de asta are nevoie insula asta dacă vrem să instaurăm o pace care să dăinuiască. Politica e în plină floare în Palermo, ascultă la mine. Separatiști, comuniști. N-o să ne fie ușor să o scoatem la capăt.

•

Will zbură pe motocicleta lui. Vezi, își spuse, ei, vezi? Se poate. Aliații erau hotărâți să aducă pacea. Erau suferințe care puteau fi evitate, violențe care puteau fi prevenite. Dar era nevoie de cineva cu dăruirea și îndrăzneala lui Will ca să facă o schimbare, ca să pună lucrurile la punct, de cineva care să acționeze, care să aducă o schimbare. Goni prin aerul fierbinte, repetând în minte cuvintele cu care avea să-l abordeze pe Albanese. Un discurs simplu, poruncitor.

„Mi-e teamă că trebuie să stăm de vorbă… Domnule Albanese, îmi pare rău, dar mă văd nevoit să… Domnule Albanese, nu vă sfătuiesc să faceți asta…”

50.

Ușa era nevopsită, lemnul dur și uscat. Ar fi putut să culeagă așchiile cu unghia. Suprafața ușii era împărțită în patru secțiuni, patru dreptunghiuri despărțite de câteva secțiuni ușor ridicate. Ray nu era sigur de ce fusese construită astfel, poate pentru consolidare. Se lipi de ușă, ca să audă ce se întâmpla de partea cealaltă.

Clanța era sus, pe partea stângă. Era făcută din alamă, mai subțire pe margini, frumos sculptată, ca o buclă în semnătura cuiva. Liniile sculptate îi dădeau o textură interesantă la atingere.

„N-o să mor dacă deschid ușa. Dacă deschid ușa, n-o să mor”.

Ray se văzu punând mâna pe clanță, cele patru degete și degetul cel mare, văzu liniile oaselor pe sub piele, cele câteva firicele de păr de pe încheietură. Deschise ușa și zări șirul de trepte, drepte ca o scară. Ray făcu un pas în față, cu sufletul la gură și păși pe prima treaptă și apoi pe următoarea, coborând ușor în lumea aceea.

În casa aceea mare, perspectivele călătoreau în profunzime, pe sub bolta tavanului. Nu știa unde putea să fie prințesa Luisa. Poate că avea să o piardă de tot.

Ray trecu pe lângă tablouri și piese de mobilier frumos sculptate. Reușise să ajungă teafăr la treptele cele mari și începu să le coboare. Ajunse în holul cel mare de la intrare, sub norii aceia tăcuți, aruncă o privire în stânga și în dreapta. O luă la dreapta și intră în mai multe camere frumos luminate.

În cea de-a treia cameră o găsi pe Luisa la o masă mare, luându-și micul dejun alături de un domn mai în vârstă, probabil tatăl ei. Era acolo și o femeie, o servitoare care se uită lung la el, după care coborî privirea, roșie în obraji. Luisa făcu ochii mari, parcă încercând să-i spună ceva, o teamă, o rugă, un avertisment. Ray își dădu seama că nu avea cum să-și ia la revedere, nu cum și-ar fi dorit să o facă. Bărbatul se ridică și dădu să spună ceva, dar Ray îl întrerupse:

— Domnule, îmi cer scuze că vă deranjez. M-am pierdut de plutonul meu acum câteva zile, pe frontul de luptă. M-am pierdut.

— Te-ai pierdut de mult.

— Așa este. Ați putea să-mi spuneți cum să ajung în Palermo?

— Cum ai intrat în casă?

Simți privirea Luisei îndreptată asupra lui.

— Am intrat pur și simplu. Îmi pare rău să vă deranjez. Nu mi-am dat seama că e încă devreme.

— Ieși pe unde ai intrat, după care trebuie să o iei la dreapta, e cam o zi de mers.

Luisa îi șopti ceva în italiană tatălui ei. Bătrânul oftă și spuse:

— Primul oraș care-ți iese în cale, doar primele case, o să găsești acolo oameni care să te ajute.

— Mulțumesc, domnule. Vă mulțumesc. Mulțumesc.

Ray își îndreptă privirea spre Luisa, care coborî ochii în farfurie. Părea nervoasă. Dar nu mai avea ce să spună.

Când dădu să iasă din cameră, Luisa ridică din nou privirea, să-l vadă plecând. Încercase să-și aranjeze uniforma. În lumina soarelui, barba îi era atât de stufoasă, atât de neagră. Era lipită de scaunul acela, pe punctul de a-l pierde. Nu putea să facă nimic, nu avea nicio putere. Și chiar și dacă ar fi fost să fugă după el, ce ar fi putut să-i spună? Dacă ar fi fost să se mute în Paris sau în Roma, ar fi putut să-și facă o viață. Dar aici, în viața asta, nu avea nimic. Avea în farfurie două piersici din grădină. Ridică cuțitul, cu mâna tremurândă.

51.

La picioarele lui Ray se așternu o lume întreagă, invadată de lumină. Auzi sunetul insectelor mișunând în copaci și în tufișuri. Încercă să fluiere cu gura lui uscată, încercă să-și amintească cum pășeau soldații. Îi tremurau picioarele. După întunericul acela din pod, lumina era usturătoare. Simțea că niște diamante care îi zgâriau ochii. Își coborî privirea și începu să meargă, pornind pe drumul acela fără explozii. Dacă nu ești mort, n-ai încotro decât să continui. „Sosesc, George. Sosesc”, își spuse el. Simți bătaia vântului pe obraz. Își văzu în continuare de drumul lui.

Auzi un zgomot în spatele lui, sunet de pași. Ray știa că sfârșitul era aproape. Închise ochii și rămase cu umerii încordați, cu pumnii încleștați. Își auzi numele:

— Ray, Ray. Era vocea ei.

Era ciudat să o vadă pe prințesă afară, în lumina soarelui. Fata rămase în fața lui, micuță, clipind. Părul îi flutura în vânt. Părea foarte senină și diferită. Pielea îi era mai palidă decât în interior. Își duse mâna la ochi, încercând să se ferească de razele soarelui.

— Unde pleci? Ar fi trebuit să-ți iei rămas-bun. Nu ar fi trebuit să pleci așa.

— Îmi pare rău. Chiar am vrut să-mi iau rămas-bun.

— Nu e frumos să pleci așa.

Vocea ei suna altfel. Rămase acolo, complet detașată de visul cel lung al zilelor sale în ascunzătoare.

— Voiam să-ți mulțumesc.

— Unde pleci?

— Ți-am spus deja. Trebuie să ajung în Palermo. Trebuie să mă întorc. Îmi pare rău.

Prințesa coborî privirea, la umbra mâinii sale. Își mușcă buza de jos.

— Dar…

— Îmi pare rău, zise el. Ai fost atât de drăguță cu mine.

— Nu contează. Trebuie să pleci. Nici nu știu de ce am fugit după tine. Nu știu ce fac.

— Îți sunt recunoscător pentru tot.

— Vorbești serios? Stai, așteaptă-mă. Vrei să mă aștepți aici? Am o idee. Pot să te duc cu mașina în Palermo. Mă duc să iau mașina și un șofer. Pot să te duc până în Palermo.

— Nu e nevoie să…

— Știu, dar asta vreau să fac. Mă aștepți aici? Mă aștepți?

— Sigur.

— Nu pleca nicăieri.

Prințesa îi întoarse spatele și porni grăbită spre casă. Ray se uită după ea. Porni cu pașii ei repezi, până ce o luă la fugă, împiedicându-se în faldurile rochiei. În disperarea și în teama aceea, Ray văzu ceva. Poate că se înșela, dar părea a fi iubire. Pentru el. Pentru altcineva. Fără niciun motiv anume, oferită pur și simplu, care se întâmplase din senin. Era genul de iubire care o împingea să se grăbească. Dar nu putea să o păstreze, nu avea să țină mult. Trebuia să se întoarcă în Palermo, trebuia să facă următorul pas, dar momentan era acolo. Iar iubirea ei avea să îl țină în siguranță încă puțin, în mașina aceea.

52.

Totul era atât de clar.

Angilù aștepta în fața bisericii. Văzu o șopârlă pe zidul din spatele lui, plimbându-se pe degetele ei mici, cu coada subțire. Se opri, ridică creștetul plat, cu un zâmbet pe chip. Angilù îi văzu gâtul pulsând. Se îndepărtă. Nu îi fusese ușor să ia decizia aceea, dar fusese ca și cum pășise pe o ușă în flăcări, într-o potecă cu copaci în flăcări. Dar acum, trecuse mai departe, era calm. Totul era atât de clar.

Îl zări pe orbul Tinu în pragul bisericii. Mereu acolo, gol ca un ceas, simțind trecerea orelor, auzind bătăile clopotului. Tinu nu era niciodată martor. El nu spunea niciodată nimic, nu înțelegea nimic. Dacă îi dădeai o monedă sau o bucată de pâine, era ca și cum le-ai arunca într-un puț, urma o reacție scurtă, ecoul și apoi tăcerea.

Dar trebuia să fie atent să nu-l vadă altcineva. Nu era unul dintre ei. Nu avea să fie invizibil. Nu le era frică de el ca să-l șteargă din mintea lor. Cu toate acestea, era liniștit cu alegerea făcută. Decizia aceea fusese o ultimă acceptare. Angilù își dăduse acceptul și devenise parte din locul acela. Încercase prin diferite metode să se opună, dar se dovedise un gest obositor și inutil. De data aceasta își recunoscuse soarta, o acceptase, o luase de soție. Era mulțumit și pregătit ca un ginere.

Avea pistolul ascuns la brâu, ca să nu-l vadă nimeni. Biserica strânsese toate văduvele la slujbă, iar acum le dădea voie să plece. Dar nici urmă de el. Angilù știa că nu putea să aștepte la infinit. Își lăsase soția și copilele singure. Poate că venise la locul greșit, poate că era deja prea târziu.

Mai așteptă o oră.

Angilù se ridică, traversă piața, începu să urce drumul pe lângă biserică, pe lângă Tinu, spre casa în care locuise Silvio până în ziua în care fusese ucis. Își drese glasul, după care bătu la ușă, cu mâna pe pistol.

Un copil veni să-i deschidă ușa. Îl văzu pe Albanese în mijlocul camerei, fumând. Se uită lung la Angilù. În clipa aceea știu. Dar suflă fumul, după care îl întrebă:

— Ce vrei?

Angilù ar fi vrut să spună ceva înfricoșător, spre exemplu: „Ce copii frumoși”, dar nu îi veni nimic în minte și avea gura prea uscată. Se uită pur și simplu la el, cu mâna pe pistol.

Albanese le porunci copiilor să iasă din cameră. Lui Angilù i se păru că toate aceste pregătiri însemnau că și Albanese voia să treacă la treabă, de parcă ar fi ajuns amândoi la o înțelegere. Fiul cel mare îi zori pe ceilalți doi. Îi împinse cu piciorul, dar el rămase în cameră. Angilù se întoarse cu fața spre el.

— Faci o greșeală. Nu știi ce faci, îi spuse Albanese, iar când îl văzu foindu-se în scaun, Angilù scoase pistolul și îl împușcă. Văzu un cerc roșu deasupra ochiului, deasupra nasului. Îi căzu capul pe spate, cu gura deschisă. Angilù îl mai împușcă de două

ori în piept, ambele gloanțe răsunând puternic în camera închisă. Nu era prima oară când făcea asta. Nu era prima oară. Mai trăsese cândva în întuneric, în munți. Albanese căzu pe spate, pe scaunul de lemn. Angilù își îndreptă arma spre băiat, nu ca să-l omoare, ci ca să-l țină pe loc. Băiatul rămăsese fără suflu. După ce se risipi fumul din pistol, încă mai zări fum ieșind din Albanese. Angilù se gândi că poate îi luase cămașa foc, dar aruncă o privire spre el și văzu țigara pe care încă o avea între degete. Flacăra începu să alunece spre încheietură. Angilù făcu semn spre țigară, spunându-i băiatului:

— O să-l ardă. Băiatul rămase în pragul ușii, confuz. Angilù îi întoarse spatele și plecă.

Ieși pe strada îngustă. Făcu stânga în capătul străzii și ieși din Sant'Attilio, înapoi la casa lui, la familia lui. Își dădu seama că se pierduse, dar nu-și mai făcea griji pentru familia lui. Era mulțumit de fapta sa, era calm și fericit, ușurat, după care își dădu seama că nu apucase să îi spună soției sale unde îngropase niște bani într-o desagă, alături de inelul de aur pe care i-l dăduse prințul Adriano acum mulți ani. Acum se putea folosi de ei. Angilù merse pe drumul lui obișnuit. Nu se miră când auzi urme de pași în spatele său, când îl simți pe băiat în spatele lui. Ridică mâna îndeajuns de repede astfel încât cuțitul să îi taie degetele, nu gâtul.

Făcu un pas în spate și reuși să se elibereze din strânsoarea băiatului. Dădu să scoată pistolul din buzunar, dar fu nevoit să folosească mâna greșită. Băiatul se năpusti asupra lui și îl înjunghie de câteva ori. Angilù nu simți lama cuțitului, doar câteva împunsături, de parcă l-ar fi lovit cu pumnii. Îl prinse de gât, încercând să-l oprească și simți cum îl tăie pe spate. Băiatul se eliberă din strânsoarea lui, iar Angilù se prăbuși pe jos. Băiatul îl mai înjunghie de câteva ori. Angilù era obosit și iritat. Nu mai avea niciun rost să-l atace. Era inutil. Se opri. Angilù era ud și înfrigurat. Simți câteva pietre sub cap. Era unde fusese dintotdeauna, întins pe pământ. Nu se mai putea mișca.

Mattia rămase deasupra lui, înjurând. Era pătat de sângele lui Cassini și nervos și umilit să constate că nu era murdar pe pantaloni doar de sânge, dar și de propria urină. Se aplecă și îi luă pistolul. Încă mai avea trei gloanțe. Începu să-l lovească cu picioarele. Nimic. Mattia nu știa ce era de făcut, doar să se ducă acasă și să se spele. Apoi avea să se ducă la poliție și să le arate

trupul lui Albanese de parcă tocmai ar fi fugit din casă. După care avea să îl caute pe Alvaro Zuffo. Zuffo avea să aibă grijă de el. Zuffo avea să-i spună ce să facă în continuare.

53.

Aparatul de ras trecu peste părul din barbă, tăind pătrățele și dreptunghiuri prin spuma de ras. Lăsă capul pe spate, încercând să se vadă în oglinda de deasupra chiuvetei.

Noua uniformă atârna pe el. Cu toate acestea, Ray se simțea decent, curat, normal. Era unul dintre soldați. Traversă coridorul, cu spatele drept, încercând să nu se gândească la nimic, să nu-și amintească.

Dar înainte de orice altceva, trebuia să explice evenimentele întâmplate, să încerce să se justifice cumva. În fața lui stătea un om la mașina de scris. Bărbatul se apropie de aparat și scrise câteva cuvinte, de test.

— Poți să fumezi, dacă vrei, zise el.

— Nu, mulțumesc, răspunse Ray, întrebându-se ce fel de om era, de unde venea. Nimic nu părea să-i dea vreun indiciu.

— Să începem cu începutul. Ai plecat la drum cu Anthony Geminiano.

— Așa este.

— Și ce s-a întâmplat în continuare?

— Ei bine, ah. Ah. Am fost... Dumnezeule, ce mi s-a întâmplat?

— Uite ce e, nu e cazul să-ți faci griji, zise bărbatul, rezemându-se de spătarul scaunului, luând mâinile de pe taste. Nu cred că o să fie probleme. Ai lipsit o bună perioadă de timp, dar acum te-ai întors. Se mai întâmplă. N-o să zică nimeni că ești dezertor, doar te-ai întors, nu?

— Așa e. M-am întors.

— Asta spun. Bun, zici că a avut loc o explozie?

— Da.

— Deci, ai avut amnezie. Și acum te-ai întors.

— M-am întors. Am înțeles. Da, asta s-a întâmplat. Exact asta s-a întâmplat. Da.

— Bine. Începe cu începutul.

— Am plecat de pe frontul de luptă. Ne-am pierdut. Ne-am pierdut rău de tot.

— Așa. Continuă.

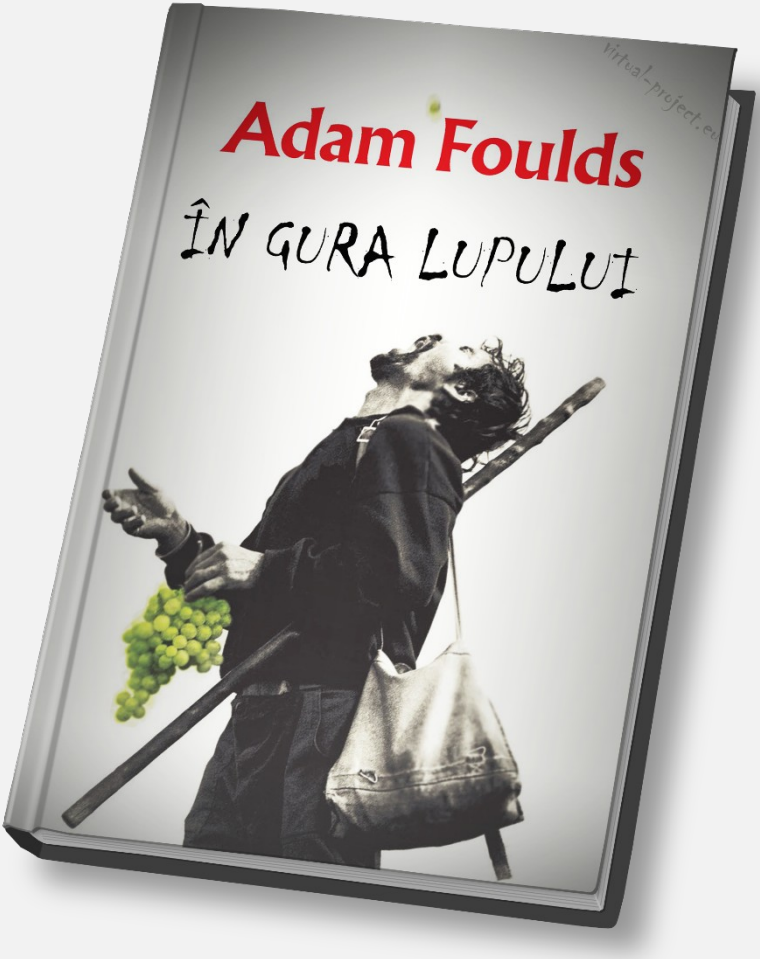

virtual-project.eu

VP - 201